

*MASTER
NEGATIVE
NO. 91-80217-4*

MICROFILMED 1991

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES/NEW YORK

as part of the
“Foundations of Western Civilization Preservation Project”

Funded by the
NATIONAL ENDOWMENT FOR THE HUMANITIES

Reproductions may not be made without permission from
Columbia University Library

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright law of the United States -- Title 17, United States Code -- concerns the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material...

Columbia University Library reserves the right to refuse to accept a copy order if, in its judgement, fulfillment of the order would involve violation of the copyright law.

AUTHOR:

KEIL, BRUNO

TITLE:

ANALECTA ISOCRATEA
COMPOSVIT ...

PLACE:

LIPSIAE

DATE:

1885

Master Negative #

91-80217-4

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

88Is4
DK44

Keil, Bruno, 1859-
Analecta Isocratea composuit Bruno Keil ...
Pragae, F. Tempsky; Lipsiae, G. Freytag, 1885.
ix, 23, 160 p. 22 cm.

48238

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35 mm

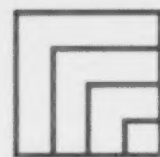
REDUCTION RATIO: 1/k

IMAGE PLACEMENT: IA IA IB IIB

DATE FILMED: 9/6/91

INITIALS ER

FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

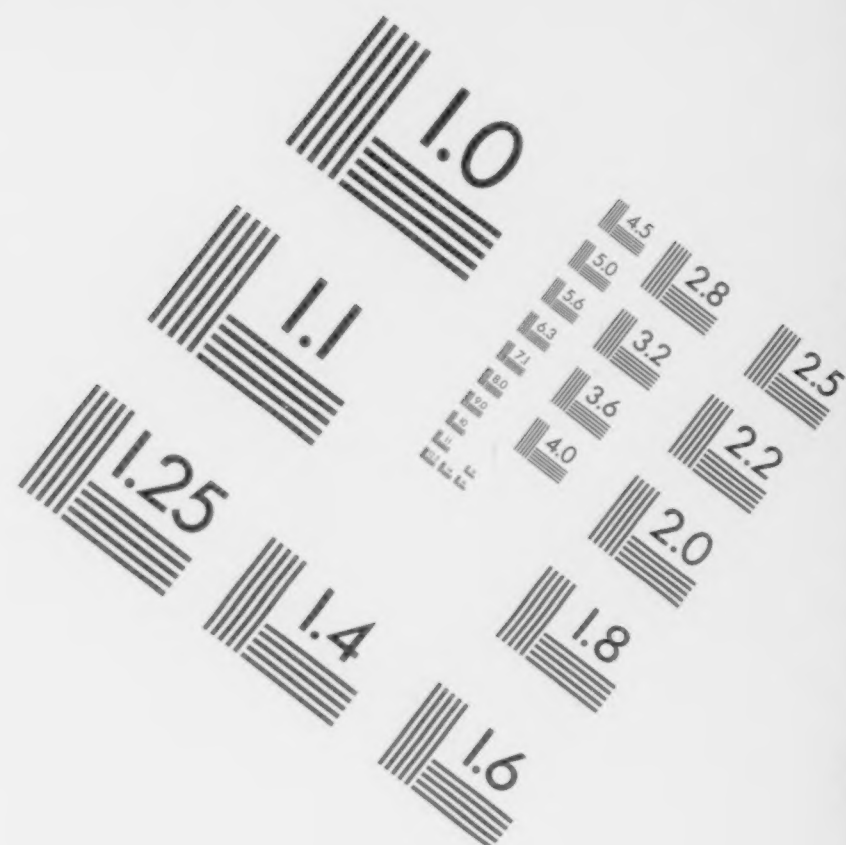
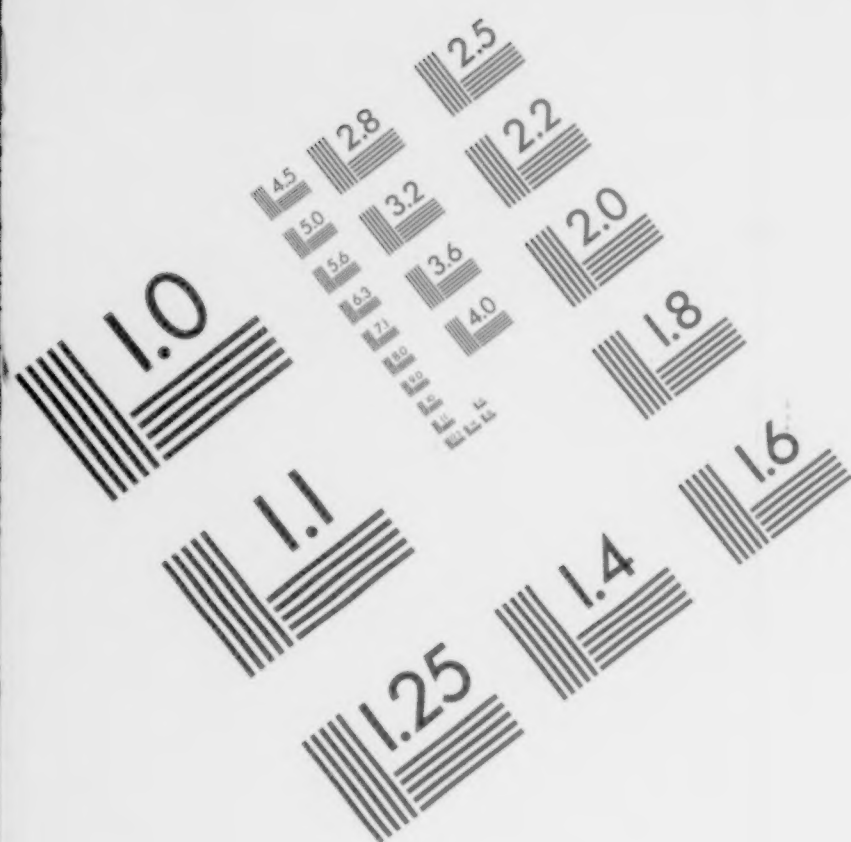

AIMM

Association for Information and Image Management

1100 Wayne Avenue, Suite 1100
Silver Spring, Maryland 20910

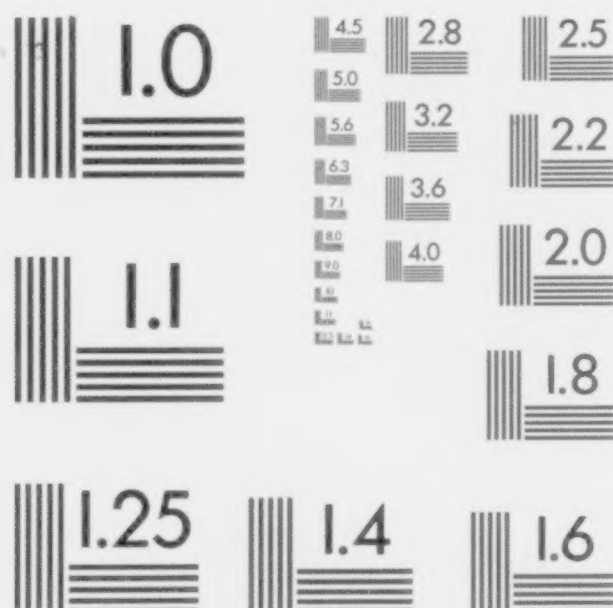
301/587-8202

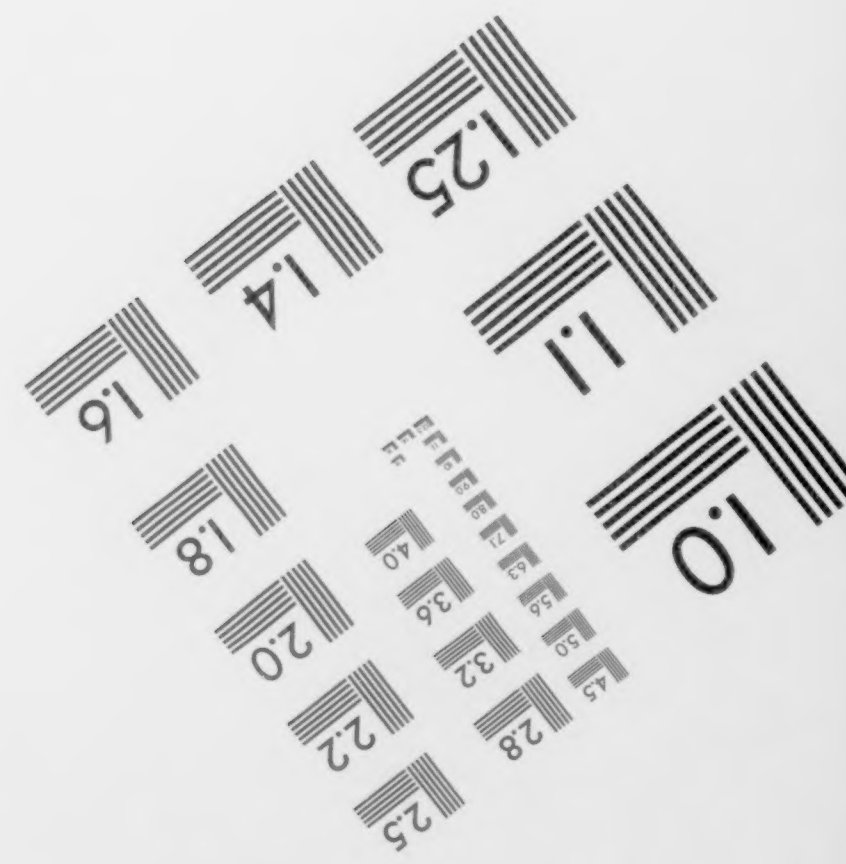
Centimeter

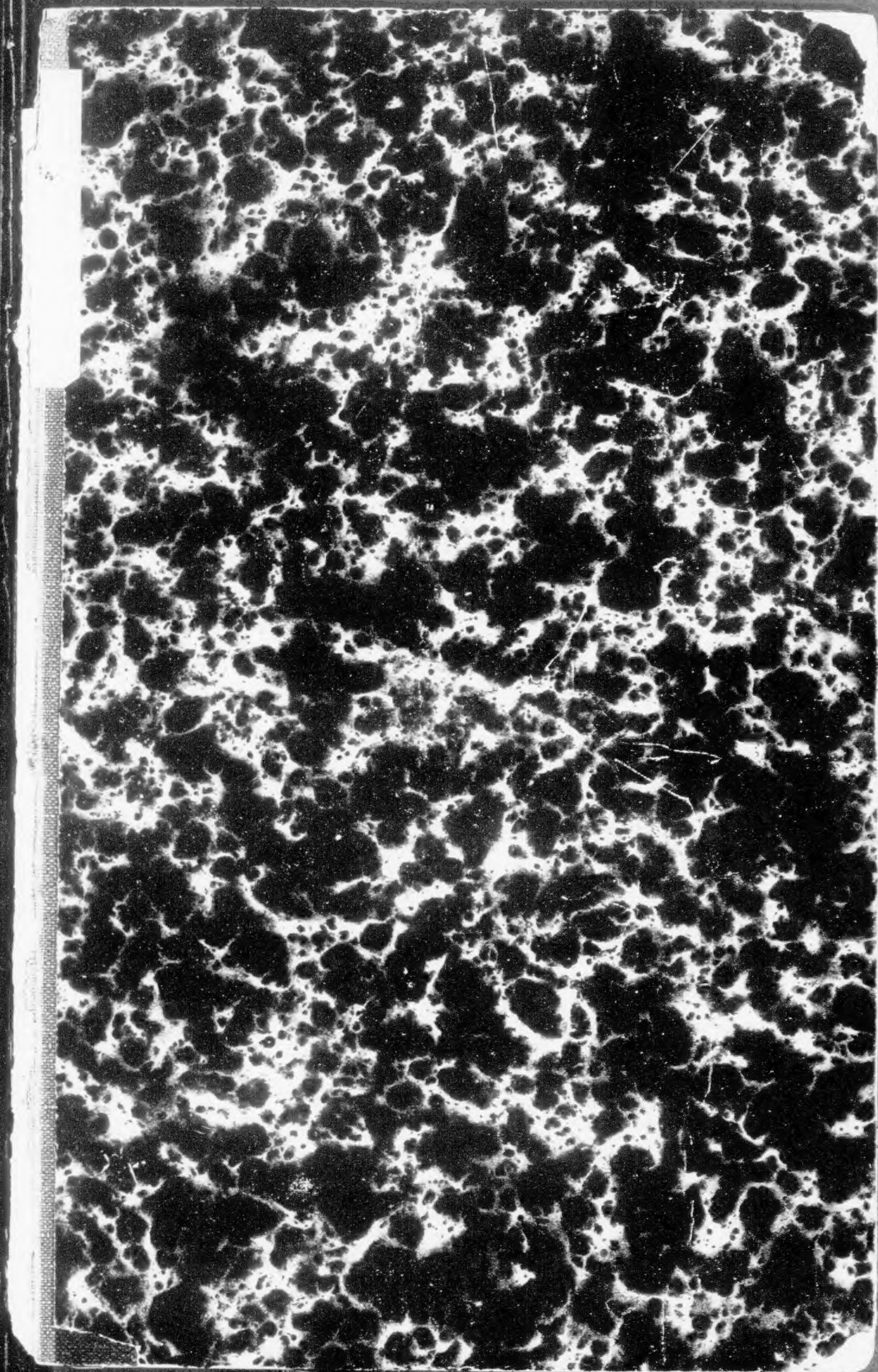

Inches

MANUFACTURED TO AIMM STANDARDS
BY APPLIED IMAGE, INC.

C28(239)M100

ANALECTA
ISOCRATEA

COMPOSUIT

BRUNO KEIL
DR. PHIL.

SVMPTVS FECERVNT
F. TEMPSKY PRAGAE. G. FREYTAG LIPSIAE.

MDCCCLXXXV

LIBRARY

88Is4
DK44

40-10348

ALBINO
VIRIDIVIR
YRABILL

40-10348 April 9, 1940. 2a

PARENTIBVS CARISSIMIS

SEXTVM MATRIMONII LVSTRVM

INAVGVANTIBVS

PRAEFATIO.

Valentibus nobis Analecta haec Isocratea praefatione tripertita opus videtur esse: namque et qui sit liber noster et quomodo natus et quibus extractus auxiliis explicandum.

Summa rerum continetur capitibus primo et altero: horum in prius omnes locos qui apud alios veteres scriptores ex Isocrate excerpti leguntur composui atque addita scripturae discrepantia digessi; qua lectionum farragine ita opere procedente utor, ut inde fulera subsidiaque rebus altero in capite comprobandis substruam, quo iam eruere studeo accuratius, qua via quare ratione Isocratis ora iones superstites nostram ad aetatem perreuerint; ideoque hanc subii quaestionem, ut expedita re firmitus recensione fundamentum iacere nobis liceret. Iam vero haec dum disputo, haud pauca utroque in capite occurrerunt, quae quanquam accurata copiosaque tractatione — sive quod parum adhuc expedita sive quod aliter mihi ac viris doctis diiudicata erant — indigere interdum videbantur, tamen breviter adumbrari aut leniter perstringi tantummodo poterant. Omnia igitur quae enarrationibus argumentationibusque conscribendis erant iniqua quaeque annotationum ambitum excedebant, seivari seivinctaque unum in locum composui; hisce autem cum adiungerem aliqua quae ut largius connexa cum re tractata ita maiori mihi curae erant, quam quae omnino reticerem, factum est, ut tertium efficerem caput, cui 'excursuum' indicem vindicarem. — Et haec de tribus 'Analectorum' partibus, quibus capitum nomina indidi: relinquatur ut cum paucis commentis, quam indice vacuam illis praemisi. Atque hic cum finis sit omnis studii in antiquitate positi, ut veterum hominum vitam ex cunctis et artium et literarum monumentis, quibus tempora pepercerunt, nobis resingamus et tantquam e situ ruderibusque resuscitemus, ea huius studii pars, quae ad sospitanda veterum scripta spectat, minime pluri est habenda quam

viae praemunitio, qua ad altiora expeditius petamus. Attamen totus ego in lectionibus singulis perscrutandis componendis diiudicandis, totus in minutiarum minutissimis: studens igitur quod in promptu est opprobrium cavere paucas plagulas curis criticis praefigendas curavi, quibus quid in universum de ipso Isocrate de eiusque vita et scriptis sentirem summam exponerem. Hanc iam respice illius partis naturam: videbis cur eam sine titulo legi maluerim quam falsas ipso nomine spes moveri, praesertim cum singulas res minime omnes pari cura pertractaverim, aspernatus fere notas vel de quibus inter viros doctos constat, commentatus accuratius de quibus aliud atque ceteris mihi iudicium videbatur ferendum esse. Neque etiam simulata scientia cunctos vilissimae cuiusque rei testes attuli, sed dedita opera transi silentio quae facillimo negotio e volumine altero diligentissimi operis Blassiani 'die Attische Beredsamkeit' vel a tironibus repeti possunt: cum pulvisculo omnia converrere mentem non erat, cum praecluderem, ut praereterem. — Sed in primum quoque caput quaedam propterea necesse animadvertere, quia doctissimus quisque summo iure valde mihi videtur posse timere, ne sit munus conquirendi locos Isocrateos ex veterum literis longe difficilior, quam quod apte ab adolescente suscipiatur. Quis vero crediderit hoc me illos congerentem plane fugisse aut congestis iis ne omissem multa omnino veritum non esse? Et ipse mihi certos constitueram fines, intra quos aliquatenus vires operi responderent, eosque tantum locos recepi, quibus ipsa oratoris verba comprehenduntur; nam imitationum quoque Isocratearum genus latissime potens ex seriorum scriptorum reliquiis enucleari et colligere profecto munus erat meis gravius umeris. Attamen cognita muneris difficultate in consilio perstiti eoque diligentius mox rem persecutus sum, quo luculentius procedente tempore perspiciebam, esse quae Blassius in suum non convertisset quibusque compositis haud inutile supplementum editionum Isocratearum quae feruntur possem praebere.

Et cum hunc in usum locos undique conquisitos componerem, necessario discedendum mihi erat a ratione ceteroquin omni numero mihi probata, quam Fuhrius in egregiis suis commentationibus Musei Rhenani volumini tricesimo tertio insertis secutus est; etenim si, quod vir ille doctissimus fecit, exhibitis diversis lectionibus statim quae esset optima disceptare instituissem, parum habile iis effecissem adminiculum, qui lectionum varietate respecta Isocratem lecturi sunt. Quamobrem diversas scripturas testium inter se discordantium singulas deinceps enarravi seiunctimque ab enarratis modo in annotationibus

modo in excursibus criticam artem excercui. Recessi autem hac ab ratione iis solis locis, quibus res duabus tribusve voculis apposis inter lectiones diiudicari potuit; ubi testibus inter se discrepantibus nullo verbo meam sententiam significavi, eam me tueri scito lectionem, cui primam sedem concessi. In ipsis vero adferendis lectionibus minutas neglexi potioresque ita selegi, ut iusto plures fortasse notare stulerem quam contrariam in partem peccare. Adscripsi autem scriptorum locos omnes, etiamsi scirem alium alius esse fontem, non quo quid nos inde proficere posse crederem, sed quia primarios tantum auctores nominare, quod in animo erat, meis viribus maius esse inceptum mox intellexi, qui in Harpocratonis asseclis ceterisque glossographis non haerem, ex rhetorum scholiis et grammologicis non me expedirem: tamen quantum potui eorum scriptorum nomina et locos nuncius inclusi, quos inter omnes constat ex auctore modo accessito pendere. Praeterea autem saepissime factum est, ut interposita lineola locis illis adderem alios, quos duplicis generis esse facile videbis: alteri enim forma quamvis mutata sine dubio redeunt ad verba Isocrateae quibus sunt apposita, alteri eodem non sine fructu adsciscuntur, licet indidem certo non possint derivari. — Asteriscum autem eorum scriptorum nominibus praefixi, qui verba oratoris aut in brevius redegerunt aut quemvis alium in modum deformaverunt. Signa denique quae in apparatu critico adhibui solennia receptaque sunt, nisi quod reversus ad Bekkeri consuetudinem vulgatam, cuius fidem atque auctoritatem adhuc paene incognitam studiis criticis Isocrateis cum omnibus tum meis dubiam quandam infidamque speciem offundere bene scio, litera § notavi et libros 'Antidosis' per 'α' compendio additum distinxi, sicubi in recensendis prioribus orationibus illius codices, quippe qui ex his excerpta contineantur, in censum vocare licuit. Illud autem reduxi, ut vulgatam Isocratis et Stobaei, quarum utramque per 'v.' vel per 'vulg.' indicare solent, facilius inter se distinguerem: norari hoc, ne ipse me consortem redderem ambiguitatis a Blassio Fuhrioque admissae, qui eodem signo, quo in aliis scriptoribus ad indicandas diversorum scribarum manus utantur, in Isocrate ad distinguendos orationis quintae decimae libros adhibent. Itaque pro E² G² A² vulg.² dedi E^α (i. e. Εαρινδοσις) G^α A^α et, si cunctos libros significatos volo, Is.^α. — De ceteris notis disserui p. XII.*)

*) Et cum Analectorum horum novem iam quaterniones qui dicuntur typis expressi essent, editus est liber 'Mélanges Graux' (Parisiis 1884) inscriptus, in quo Alfredus Schoene 'de Isocratis papyro Massiliensi (Isocr. ad. Nicoclem § 1—30)' commentatus in lucem emisit scripturae reliquias, quas sedecim schedulae papyraceae Aegyptiacae ab

Quae altero loco praemonenda mihi sunt paucis absolvere licet. Conscripseram enim quae hoc libello continentur ad summos in philosophia honores consequendos obtuleramque ea ordini philosophorum amplissimo Gryphiswaldensi; sed cum integrum opusculum dissertationum quae vocantur ambitum superaret, ex illo eam primi capitis partem, quae priori editionis Blassianae volumini respondet, separatim exprimendam curavi, ut particulam istam paginas huius libelli 13–57 complectentem, cui pro natura sua *Analectorum Isocrateorum specimen* inscripsi, solemniam dissertationum in usum destinarem. Moneo autem *'Speciminis'* illius paginas notissimas hoc in libello emendatiores legi.

Exponendum denique quae mihi subsidia in conscribendis *'Analectis'* praesto fuerint. De editionibus quibus usus sum verbis parcere licet, nisi quod moneam sane oportet Antonii Monachi locos me e Gesneri editione repetivisse, contra eos locos, quos ad versionem Ribittianam exhibui, Wachsmuthii libri *'Studien zu den griechischen Florilegien'* paginis 166 sqq. deberi; eodem ex fonte fluxisse quas *'quomologii Parisini'* et *'Melissae Augustanae'* protuli lectiones per se intellegitur, cum prima horum quomologiorum frustula ipsum istum per librum Wachsmuthius lucem visere iusserit. Ceteroquin vero nullum fere in caput primum recepi locum, quem non ipse ex scriptoribus veteribus hauserim; trium quattuorve autem eorum, quos ab aliis mutuatus sum, auctores religiose adscripsi; quam rem omnino ita gerere non potui, nisi ad copias bibliothecae gymnasii Regii Ioachimici per singularem illam liberalitatem, qua nunc illa administratur, mihi aditus utique patuisset. Verum ut ad editiones revertar, Segueriani qui dicitur sexti locos non ex *Anecdotis Bekkeri*, cuius fidem in excudendo codice illo Coisliniano nuper Boysen praedicavit, sed ex *Bachmannianis* deprompsi, quae integrum lexicum complectantur, cum eius *Bekkeriana* solam literam α contineant; neque enim eiusdem libri alios locos aliter notare volui. Contra in rhetoribus Graecis, quos vocant, partim Walzianam partim Spengelianam editionem adhibui, quatenus si constare mihi

editore tertio a. Chr. n. saeculo vindicatae ex oratione *'ad Nicoclem'* servant. Sane eae ex parte literarum plane erandae: attamen ea quae legi possunt valde digna puto, quae omnium animos in se convertant, et quia illis antiquiores orationum Isocratearum testes — etsi de aetate papyrorum a Schoenio recedas — non habemus, et quia exemplar Aegyptiacum insigni lectionum diversitate a recensitionibus librorum quos nos tenemus Isocrateorum abhorret. Praeterea viri docti velim animadvertant, quam egregie quae pag. 84 sq. disputari ipsis papyrorum lectionibus confirmantur: accuratius vero de *Massiliensis* auctoritate in *Hermiae Berolinensis* vol. XLIX p. 596 sqq. disputaturus sum.

voluissem, solam illam sequi fortasse debui; at tres libelli Spengeliani et melius recensiti mihi esse et plurium manibus teneri videbantur, quam decem volumina Walziana. Stobaei lectiones quod ex editione Dindorfiana dare adhuc coacti sumus vere doleo, quamvis non sine causa dubitari posse credam, num in Isocrateis locis ex nova *Matriensis* collatione multa profecturi simus. Quod vero Dionysii copias tam nitide atque eleganter ex *Useneri* collationibus *Fuhrus* nobis obtulit, quis est quin mecum gaudeat? Praeter hunc nominandi sunt viri quorum scripta saepius mihi adhibenda erant, *Blassius*, qui quantum studiis Isocrateis et editione sua profuerit et opere laborioso *'die Attische Beredsamkeit'* non meum est praedicare, *Wachsmuthius*, cuius ex libro *'Studien zu den griechischen Florilegien'* haud pauca me hausisse supra iam memoravi, *Martinus*, ad quem quaecunque de *'Panegyrici'* lectionibus profero redeunt. Quibus viris quantum debeam ipsi optime videbunt: hanc ego iis gratiam rettulisse me spero, quod temere illorum copiis non usus sum, sed utique proprium iudicium exercere studui. Quam vero istis non dico referam, sed habeam aut agam, quibus referendae gratiae facultas neque est nec potest esse unquam? Quam *Kiesslingio* *Susemihlio* *Wilamowitzio*, praeceptoribus *Gryphiswaldensibus*, qui nunquam sua me destitutum voluerunt doctrina? Quam *Hermann* *Hellero*, gymnasii *Ioachimici* professori et bibliothecario, cuius sine opera hic liber omnino non in lucem prodisset cuiusque eximia erga me benevolentia vel in plagulis corrigendis auxilia mihi non detrectavit? Impotens referendi, dum mutuo pudore suffundor simulque gaudeo tales mihi fuisse viros, grato imprecor animo mihi pergant favere. At invida fata: huic quoque laetitia dolore immiscuere. Qui enim edere haec potui *Analecta* illius immemor viri et praeceptoris, qui *Isocratem* discipulo mihi vix puberi tractandum proposuit? *Rudolfi Hercheri* piam revoco memoriam hoc quo ante sex discessit annos die id tristi exoptans cum desiderio, uti messes in adolescente videret quorum semina in puero condiderat.

Dabam Harelbergii a. d. VIII. Kal. Apr.

ANALECTORVM DISPOSITIO.

Praefatio	pag. IV
Notarum tabula	XII
Summatim recognoscuntur Isocratis vita et orationes	1
Caput I. Componuntur quae ex Isocratis scriptis superstitionibus apud alios scriptores excerpta leguntur	13
Or. I — p. 13; II — p. 27; III — p. 32; IV — p. 35; V — p. 42; VI — p. 43; VII — p. 44; VIII — p. 46; IX — p. 52; X — p. 55; XI — p. 58; XII — p. 59; XIII — p. 61; XIV — p. 63; XV — p. 64; XVI — p. 66; XVII — p. 67; XVIII — p. 69; XIX, XX — p. 70; XX. epistolae — p. 71.	
Caput II. Quaestiones criticae Isocrateae	73
Urbinatis corpus quando datum — p. 73. Recensiones I et II quos apud auctores comprehenduntur — p. 80. Archetypi librorum Iso- crateorum condicio et natura — p. 83. Critica ars quae sit in Iso- crate facienda — p. 86.	
Caput III. Excursus	89
1. Ad cap. I p. 1 — 12: <i>a</i> ad Isocratis vitam Plutarcheam — p. 89. <i>b</i> ad orationem de bigis — p. 94. <i>c</i> ad epistolam Demoniceam — p. 99. <i>d</i> Fragmenta deperditorum orationum Isocratearum — p. 101. 2. <i>αἰτοῖ</i> <i>αἰτοῖ</i> , <i>αἰτοῖ</i> <i>αἰτοῖ</i> apud Isocr. et scaenicos (ad I 14, p. 15) — p. 104. in titulis — p. 111; usus <i>α</i> paragogici apud scaenicos — p. 113. comparatus cum titulorum usu — p. 121; <i>e</i> quomodo in Isocratis scriptis adhibendum sit — p. 122. 3. Ad I 15 (p. 15) — p. 123. 4. Ad I 17 (p. 16) <i>et</i> 5. Ad I 28 (p. 20) — p. 124. 6. Ad II 2 (p. 27) — p. 125. 7. Ad II 4 (p. 27) <i>et</i> 8. Ad III 15 (p. 32) — p. 126. 9. Ad III 18 (p. 33) <i>et</i> 10. Ad V 117 (p. 43) — p. 127. 11. Ad VI 104 <i>αἰτοῖ</i> — <i>αἰτοῖ</i> , p. 44 — p. 128. 12. Ad VIII 19 (p. 49) — p. 130. 13. Ad IX 44 (p. 54) — p. 131. 14. ad X titulum p. 55 — p. 132. 15. ad XII 30 (60) — p. 133. 16. ad XIII 13 (p. 62) — p. 134. 17. ad XIV 5 (p. 63) — p. 135. 18. ad XIX 24 (p. 70) — p. 136. 19. ad XIX 46 (p. 70) — p. 138. 20. ad XXI 8 (p. 71) — p. 142. 21. ad ep. 1, 11 (p. 72) — p. 143. 22. de versibus quibusdam archetypi (p. 78) — 145. 23. de glossematis et interpretamentis Isocrateis (p. 86) — p. 146.	
Indices	149
I. Index fontium — p. 150. II. Index locorum — p. 156. III. Index rerum — p. 158. Addenda et corrigenda 160.	

ANALECTA ISOCRATEA.

NOTARVM TABVLA.

- Is. = libri Isocratei omnes. — *I* = Urbinas, cuius collationem in or. IV praebet Martin, *le manuscrit d'Isocrate Urbinas CXI de la Vaticane* (Paris. 1881). — *E* = Ambrosianus. — *A* = Vaticanus (936). — *Θ* = Laurentianus. — *Z* = Scaphusiensis. — *Δ* = Vaticanus (65). — *Ξ* = Marcianus. De his cf. Isocrat. ed. Blass. vol. I praef. p. V sq. — De *ς* (= vulgata) et *Ε^αΘ^αΔ^αIs.^α* cf. praef. p. VII ibidemque in annotatione de *M* = Massiliensi (or. II 1—30).
- De Stobaei libris velim Dindorfianae editionis praefationem. de Prisciani adeas Hertzii tabulam GL. II p. XXXIV K.
- Compendia cetera notissima sunt: de gnomologiis pauca adicienda videntur
- Gnom. Byz. = Gnomologium Byzantinum 'Γνώμαι καὶ ἐκλογαὶ ἐκ τῶν Δημοκρίτου καὶ ἑξῆς αἰῶνος τοῦ Ἐπιστήτου καὶ τῆς πρὸς Ἀνακράτορα ἐπιστολῆς τοῦ Ἰσοκράτους καὶ ἑτέρων φιλοσόφων, quod Wachsmuthius. *Studien zu den griech. Florilegien* p. 166—207 composuit.
- Exc. Laur. = Excerpta Laurentiana (ex Ioannis Damasceni Parallelis): Stob. flor. ed. Mein. IV p. 147 sqq.
- Exc. Vind. = Excerpta Vindobonensia: Stob. flor. ed. Mein. IV p. 290 sqq.
- Mon. = Florilegium Monacense: Stob. flor. ed. Mein. IV p. 267 sqq.
- Leid. = Florilegium Leidense: ed. Beynen (Lugd. Bat. 1837. diss.).
- Pal. = Florilegium Palatinum: ed. Wachsmuth in 'Satura philologa Hermanno Sauppio oblata' p. 14 sqq.
- Bar. = Florilegium Baroccianum: ed. (Bywater). Oxoniae 1878.
- Par. = Florilegium Parisinum: ineditum: cf. praef. p. VIII et Wachsmuth, *Studien z. d. gr. Flor.* p. 163.
- Gnom. Basil. = 'Gnomica Basileensia' i.e. collectio 'ἀνδρῶν ἐπιστολῶν γνομικῶν' inscripta, quam praebent Frobeni 'scriptores aliquot gnomici' (Basil. 1521) p. 142 sqq.
- Georgid. = Georgidae gnomologium ap. Boissonad. An. Gr. I 1 sq. (Adhibui praeterea Gnomologia ap. Boissonad. An. Gr. I 113 sqq. edita).
- Aliis de notis dixi praef. p. VII.

Isocrates Theodori filius ex Erchia pago Attico oriundus ¹⁾ natus est quinque annis ante exortum bellum Peloponnesiacum mortuus paucis diebus post commissam pugnam Chaeronensem. Quo vitae spatio quanquam ter humanam aetatem explevit terque funditus eversas vidit res Graecas, tamen inde ex eo tempore, ex quo quid de rebus publicis sentiret professus est. unam eandemque semper proferre doctrinam non destitit: bellandum esse contra Persas patrios hostes Graecis inter se reconciliatis. Neque igitur mirum quod multi extiterunt, qui oratorem acriter vituperarint conclamantes numquid insipientius cogitari possit quam hominem contra Persarum regem Graecos incitantem eo tempore, cum hic illorum res omnino non iam curaret aut vix attingeret. Et unam certe rem idem explicaturi miram hanc viri sui constantiam recte animadverterunt, cum Isocratem quinti saeculi hominum consiliis et voluntatibus adeo inhaesisse dicerent, ut rerum quibus genera insequentia studuerunt propter innatam quandam animi tarditatem segnitiamque admodum aegre rationem habere posset. Quamvis autem alte quae puer didicerat iuvenisque viderat oratoris in animum descenderint, tamen adduci nequeo ut tam obtuso hebetique ingenio Isocratem fuisse credam, ut quaecunque protulit ipse non sentiret utique vana irritaque dicta esse. Scio equidem causas non solum posse excogitari sed fuisse etiam cur orator quae docuit ad vitae usum transferri nequire tarde perciperet — dico nimium sui ingenii amorem et recessum in quo a fori luce plebisque sibilis et clamoribus remotus, quae eum fortasse de ficta sua rerum humanarum condicione non celassent, per totam vitam latuit — quanquam hoc quoque recte inquam monetur, tamen rem non conficit: verioris

¹⁾ Hermippus (ap. Diog. L. II 55) auctor est Isocratem in Xenophontis filium Gryllum proelio Mantineensi occisum laudationem scripsisse; Xenophon autem eodem ex pago ortus est: si igitur Isocratis erat laudatio, orator populari consolationem obtulerat, sin spuria, falsario ipsa Xenophontis et Isocratis communis origo subiciendae orationis ansam dederat, ita ut nulla ratione de Isocrate Apolloniae nato laudationis auctore cogitare cogamur, id quod Blassius (Att. Bereds. II 94) fecit. Equidem causam non video cur Hermippo fidem denegemus.

rerum publicarum cognitionis vestigia apud oratorem hic illic deprehendimus. Quis enim est quin miretur quod orator aequi iustique rationem solam habendam esse in oratione 'de pace' conscripta docens in 'Panathenaico' dixit didicisse Lacedaemonios *ἐξ αὐτῶν τῶν συμβεβηκότων κατὰ μὲν τοῖς νόμοις τὰς τε πόλεις καὶ τὰς χώρας τοῦτων εἶναι δοκοῦσας τῶν θεῶν καὶ νομίμως ζητούμενων, κατὰ δὲ τὴν ἀλήθειαν τοῦτων γιγνομένων τῶν τὰ τοὺς πόλεμον μάλιστα ἀσχοῦντων καὶ νικῶν ἐν ταῖς μάχαις τοῖς πολέμοις δυνάμενων* (§ 46.), cf. V 45. — Neque vero hoc solo loco relinquitur quod explicatione indigeat, sed multis etiam aliis; atqui illam nisi in tritis istis quae oratori imponunt velut 'kurzsichtige Gutmüthigkeit, verschwommene Gefühlspolitik, politische Urtheilslosigkeit' similibusque latere credas, perlustrandae denuo sunt Isocratis vita et orationes numquid aliud eruere liceat.

Quamquam Atheniensium neminem fuisse credo, qui cum Euripidis (frg. 569, 2 N) versum *οἱ μὲν γὰρ οὐδέτι' εἰσὶν, οἱ δ' ὄντες κακοί* ab Aristophane ad poetas aequales translatum audiret (ran. 72) risum tenuerit, tamen quo quis spectatorum melius suae aetatis ingenium perspectum habuit, eo magis putandus est sensisse quam acerbè quamque serio comoedus, iocī ut solet persona indutus, poetas Athenienses conquestus sit fuisse. Qui enim insequentium temporum viri principes in litteris Graecis ducebantur, versus non adhibebant sed pedestri oratione utebantur; neque vero tragicorum partus aut fontes adeo evanuerant ut qui aetate eos consecuti sunt nihil inde lucrarentur. Mutabant enim leniter aut mutuabantur a veterum poesi auctores dialogorum philosophicorum ipsam loquendi formam, scriptores rerum gestarum orationes quae dicentium animos depingendi causa iam primis temporibus inde deprompta rebus inserebantur¹⁾, paradoxographi veteres velut Gorgias Polycrates alii ipsas laudum vituperationumque causas. Contra oratores recentes postquam veteres et ipsos penitus ex tragoedia pendentes²⁾ campo cedere coegerunt,

¹⁾ Hoc Jebbii ('die Reden des Thukydides' übers. von J. Imelmann, Berlin 1883; in Thucydide sola rerum tractatione scriptoris perlustrata eleganter demonstravit, quamquam dolendum quod ex ipso sermone sententiae suae argumenta gravissima subdere supersedit. Qui vir doctissimus cum tragicos scriptorem secutum esse ipse doceret, a logographis qui dicuntur Ionicis orationes rebus insertas esse idque ad epicorum exemplum compositas minime concedere debuit; nam quod factum esse statuere vetamur ratione ducti, idem ne fuisse nobis sumamus ipsa fragmentorum superstitione indole prohibemur.

²⁾ Hae de re alio loco fusius agam. — De paradoxographis haec pono: scenici cum in fabulis liberos contra parentes, maritos contra uxores, duces contra servos *τείνοντας τοὺς ἀγῶνας* facerent, subtruendis peiori rei speciosis et quantum id fieri potuit honestis argumentis et rationibus quid aliud praestabant auditoribus quam paradoxographi postea lectoribus suis? Neque reticendum videtur declamationes istas in argumentis tragicis versari: Helena Palamedes Busiris Clytemnaestra Neoptolemus Alexander Penelopa nomina sunt fabulis assueta; nimirum imitatores ad exempli arte se applicabant.

Siculis suis artificiis Atticum forum tenere. Cum igitur quasi inter-mortua vera tragoedia ex veterum literis aliqua essent servata, servatis nova multa addita, tamen quae quinti saeculi spectatorum unusquisque poetarum inventa audiens discebat, ea insequentis aetatis homines liberali doctrina eruditissimi aequalium argumentationes contemplationes declamationes lectitantes aegre sibi parare poterant: volgus cum talia non concoqueret in foro atque iudiciis exultabat dediscebatque quae proavi fabulis auditis inflammati coluerant, patriae amorem morumque sinceritatem. Hoc iam tum conquesti sunt multi, pauci malo adhibere medicamen conati: inter quos fuit Isocrates. Isocratem enim dico, cum tragoediam intellexisset floruisse, hoc publicas suas orationes conscribendo studuisse, ut aequalibus id praestaret quod poetae isti maioribus. Horum igitur aemulus extitit, cum numerum istum et modum induceret, quem in soluta oratione quamvis versus evitandi essent servari oportere docuit (Cic. Brut. 8, 32); neque reticendum quam anxie et religiose in eligendis verbis se gesserit; quantum enim recentiores tragici ab illius temporis sermone urbano granditate verborum et maiestate abhorrebant, tantum Isocrates castitate dicendi et puritate praeter aequales minus delectissimae cuiusque vocis avidos florebat. Hisce singularia artificia ex tragicorum officina deprompta laud pauca possis adicere, ex quibus postea nonnulla erunt tractanda¹⁾. Quid? quod adeo sua limavit ut non modo hiatum vitaret, qui poetarum usus iam antea a technicis quibusdam in orationes erat receptus, sed tam caute verba componeret, ut ne elisiones crasesque pronuntiatu difficiliore quidem pateretur et saepissime a simplici atque inaffectedato verborum ordine hanc propter causam recederet. Et cum tali arte adeo audientium animos delectaret, ut conclusiones istae ad numerum factae, singula enuntiatorum membra inter se respondentia aequabilemque ad ambitum composita, sententiae naturali quadam verborum circumscriptione constrictae magis ad versuum decus ac suavitatem quam ad pedestris orationis tenorem aequalibus accedere viderentur (Alcid. c. soph. 14), ipsas res ita tractabat, ut legentium animos et mitioribus et gravioribus motibus elatos ad optimi cuiusque studium revocarēt; quo munere poetarum peculiari quam bene functus sit Dionysius Halicarnassensis (de Isocr. iud. c. 5 sqq.) exposuit et ipse quoque orator plus uno loco de granditate causarum ab ipso tractatarum gloriatur. Isocrates ergo ut idem aequales ex ipsius orationibus possent haurire quod patres ex fabulis tragicorum, pro versuum deliciis sermonis suavitatem et elocutionis artem, pro argumentis religione animos commoventibus dictorum sententiarumque elegantiam et rerum publicarum tractationem deliberationemque dignissimam reposuit.

Fuit igitur Isocrates tragicorum aemulus: videsne nunc cur tam acriter orator poetis scenicis adversatus sit, qui non solum in enar-randis rebus a dis heroibusque gestis tragoediarum colores spernere

¹⁾ Cf. exc. ad I 14 et ep. 4, 11 annotationem alteram.

soleret popularemque famam sequeretur¹⁾, sed etiam poetarum inventa metri decore orbata saepissime sententiae plane vacua esse contenderet (IX 9 sqq.). Quae dum scribit, ipse nos quod voluit docuit: talia enim sunt verba hominis aemulos oppugnantis, qui competitores aurae popularis ita superare studet, ut cum isti solam elocutionis elegantiam neglecta sententia curarint, ipsum se elate cogitata speciose explicare dicat. Neque vero Homeri poesi veteribusque tragicis adversabatur (II 48): tragicis recentioribus obtrecebat. Illorum enim, quos optime se novisse fassus est (XII 33), mentionem simplicem inicere solet: hos ut sine vituperatione appellet vix ab animo impetrat (IV 168. V 109. IX 62.). Hanc denique si oratori cum poetis simultatem fuisse statueris, non miraberis ipsum tragicorum nomina silentio transire interque discipulos eius paucos admodum poeseos inveniri amatores, cum oratorum rerumque scriptorum Isocratea doctrina institutorum eminentia ingenia inclauerint plurima: quos cottidie impugnabat, eorum scripta de sua ipsius arte metuens apud discipulos vix tractasse putandus est.

Quodsi Isocrati, ut quae voluit assequeretur, dignae proposito res tractandae erant, sprete historia fabulari, promptuario illo adversariorum, ad patrum res gestas solas se conferre coactus est. An ex iis quae post Athenas dirutas facta sunt civibus exempla patriae amoris vitam libenter proferre licuit? an argumenta inde repetere, quibus Atheniensium non Lacedaemoniorum in Graecia esse dominationem decere probaret? an expeditiones insignes — praeter unam Xenophonteam — quarum prospero ex eventu stimulos aequalium animis ad bellum contra Persas concitandis adferret? Tales autem patrum erant res gestae, quarum tum iam sanctior illustriorque evaserat memoria: oratoris aetatis in umbra paucissima convalescere quibus uti potuit.²⁾ Aut igitur Isocrati causae grandiores omnino non tractandae fuerunt aut maiorum ex facinoribus gloriose perpetratis potissimum sua haurire debuit: illud autem ei cum opus esset, ut tragicorum, quorum quasi vicarius esse voluit, par aemulus existeret, hoc supersedere non potuit. Itaque cum illorum in factis et consiliis necessario cottidie versaretur, quid mirum quod multa inde parum recte ad suam aetatem transtulit? Erat homo: cui autem hominum tale quid non accidere facile potuit, si quidem ipse quoque fatali quodam vinculo cum illarum rerum tractatione coniunctus fuisset? Licet igitur ipsum illud studium oratori vitio sit vertendum, tamen laudis ei causa facta est: illa enim poetarum imitatione et aemulatione tanquam gladiator in ludo ad certamina quae ei cum adversariis et ipsis

¹⁾ U. de Wilamowitz-Möllendorf, de Euripidis Heraclidis comment. p. XV (ind. lect. Gryph. 1882). Quem locum (XII 168–174) contra proferre possint, cum quo quis accuratius verba oratoris perustrabit, eo magis mea pro sententia pugnare videbit. Comoediam bis cum contemptu memorat: II 44. VIII 14. De poetis gnomiis cf. Blass Att. Bered. II 44.

²⁾ Haec in loco inseruit laudesque Cononis Euagorae Timothei celebravit.

artis oratoriae studiosis conserenda erant cottidie exercitabatur, ut si in campum descenderat talem se praestaret, qualis is putandus est fuisse, qui ceteros aemulos profligaret omnes. Platoni cedere nesciret. Haec pugnae, quibus Antisthenem Alcidasantem Polycratem vicit contraque Platonem (et Aristotelem) fortiter feliciterque suam provinciam tuitus est, deinceps nobis erant quasi altera Isocratis studiorum pars tractandae, nisi nos ab hoc officio Usenerus Reinhardusque egregiis rei tractationibus liberassent, quibus quid ego adiciam nescio: ad nova igitur nos conferamus.

Namque Isocrates haec neque sola neque per omne vitae tempus studuit, quem, postquam belli Peloponnesiaci clade ut alii multi ita et ipse res familiares pessum dedit, egestatem ad orationes conscribendas non aliter ac Lysiam ad artes componendas impulsisse scimus. Sed ut Lysiam artibus initio editis discipulos instituere studentem Theodoro aemulo imparem ad iudicia se contulisse acceperimus, ita Isocratem verisimillimum est, cum Lysiam in iudiciis regnantem reprimere se non posse intellexisset, ex litigantium ordinibus in scholae umbram se recepisse; quod factum est circa annum 390. Ludum Athenis instituit et libellum edidit, quo consilia et exempla egregie administrandi praeceptoris muneris non sine acri adversariorum aemulorumque impugnatione memoravit: nec multo post contra Polycratem et ipsum eloquentiae professorem orationem rustice et illepide conscriptam, cui 'Busiridi' nomen indidit, in lucem prodire iussit. Et quae in foro eum fugerat, in ludo adiuvit fortuna: in ludum recens conditum (cf. cap. III excurs. 1. a) in dies plures discipulos recipiebat et brevi tempore ita rem familiarem resarsit, ut beatissima condicione uteretur. Tum ei de victu cogitare non iam coacto primum visum est dedecere ipsum orationes vilis argumenti subieruntque cogitationes illius studii quo inde ab hoc tempore per totam vitam eum detentum fuisse supra vidimus. Decem qui paucissimos tradunt annos oratorem in conscribendo 'Panegyrico' consumpsisse¹⁾: in quo quamvis ipse multum temporis desudasse testetur, decem tamen illis annis fidem non haberem, ni aliud mihi videretur accedere: hoc est quod Isocrates dum animi stabilitam condicionem certaque totius vitae consilia capessere studet, non tam sedati erat animi, ut quae modo nova cogitaverat eaque solitis maiora, haec statim eleganter literis consignare posset. Edidit autem anno 380 orationem, qua cum Alcidasantis elegantem ac sollertem impugnationem instituit tum patriae splendidissimam ac praeclarissimam laudationem praestitit, divulgandamque ideo tandem saepius recognitam tum curavit, ut Xenophonti adversaretur, cuius historiae Graecae editio prior, rerum a Lacedaemoniis gestis defensio vel potius laudatio, modo in lucem prodierat²⁾.

¹⁾ Hoc est: veteres vitarum Isocratearum compilatores ignorabant orationem quae ipsis inter annos 390 et 380 composita esse videretur. Numerus non tradebatur sed ratiocinatione ab iis inventus est.

²⁾ cf. Nitsche, Zeitschr. f. d. Gymnasialwes. XXX Beilage Jahresb. 1874 p. 59.

Hac edita oratione Isocratei nominis et ludi famam Atticae arti fines non tenuere. Septem deinde annis post 'Plataicum' scripsit, qui cum 'Archidamo' coniunctus, quid Isocrates de Thebanis eorumque consiliis cogitaverit docet; 'Archidamus' enim circa annum 366 et scriptus et editus est. At Blassius alias rationes sequitur: in nona enim epistula, inquit, legimus oratorem posse quidem laudationem Archidami componere, sed aliis hanc se permittere provinciam; oratio sexta autem teste ipso Isocrate (XII 239) est laudatio Archidami: dum igitur epistula nona scribitur, oratio nondum extabat: atqui epistula anno 356 scripta est (§ 16): post hunc ergo annum oratio composita est. Cum vero Isocrates Archidamum non anno 356 sed 365 eam perorantem faciat, necesse est concludamus declamationis instar orationem habendam esse¹⁾, qua fortasse Alcidas' 'Messeniaceum' superare voluit. Sed quia exordium orationis iam Demosthenes in 'Timarchea' imitatus est, post annum 353 'Archidamus' editus esse non potest (Att. Bereds. III 2, 352). Ergo intra annos 356 et 353 'Archidamus' Isocratis declamatio contra Alcidas' conscripta et edita est. At primum quidem quaero num adeo epistularum origo extra dubitationis aleam posita sit, ut si de genuinarum orationum temporibus agatur, omnino illarum ratio habenda sit?²⁾ argumenta ex iis petita nihil probant: sive cum iis quae nos ratione aliunde concludimus consentiunt — quis nobis praestet eadem ratione falsarium non usum esse? sive adversantur — quomodo testimonium, cuius fides admodum dubia videtur, pluris facere licet quam res certas recta computatione a nobis connexas? 'Archidamus' autem estne revera ista laudatio? quis affirmaverit oratione aliqua, quae nobis non servata est, Isocratem Lacedaemoniorum reipublicae condicionem non praedicasse? Et imitatio illa Demosthenica, quam premunt isti, estne omnino flocci facienda? quid impedit, quominus Isocratem et Demosthenem prooemiorum volumine usos esse statuamus, quale Andocidem et Lysiam tenuisse scimus (Blass Att. Bereds. III 2, 334) et ab Antiphonte

¹⁾ Hoc post auctorem argum. Isocr. VI Spengelius (*orac. τεχν.* praef. p. XXIV) et Vahlenus (*der Rhetor Alkid.* p. 14—16) fusius demonstrare conati sunt; habuerunt sectatores imprimis Blassium et Reinhardum (de Isocr. aemulis).

²⁾ Quid sentiam adumbravi annotatione ultima ad exc. 21: ego auctoritatem Dionysii (de Isocr. iud. c. 9) Grotii (Gr. Gesch. V 595 sq. M.) Benseleri (ed. 1854 p. 70) affero. — Quod critici Alcidas' contra Isocratem scripsisse 'Messeniaceum' statuerunt, hoc non improbo: sed quod Alcidas' eam oratione Isocratem non tam oratorem quam virum de rebus publicis disserentem oppugnasse confirmant, id non credo; nam in credendo omnis haec de Alcidas' 'Messeniaceo' quaestio posita est, et Vahlenus ex duobus quae illius servata sunt frustulis (frg. 1. 2 S.) Vahleniana quidem sagacitate multa expiscatus est, non Vahleniana coniectandi audacia admodum dubias res est amplexus. — Utrum Isocratis an Alcidas' oratio sit prioris temporis, ego non video quomodo dubium esse possit. An ullum adversarii opprimendi vestigium apud Isocratem deprehenditur? Prior igitur Isocratis est oratio.

aliisque compositum esse accepimus (Spengel *orac. τεχν.* p. 105—110)? Nos omnia haec missa faciamus redeamusque ad solam orationem ex qua non praeoccupato animo usus nescio an non aliud haurire possis, quam orationem iis temporibus quorum res tractat compositam et editam esse. Huic sententiae ex qua Thebanorum eam impugnationem esse diximus favet ipsa orationis indoles. Unde enim ille color, illa omnium affectuum commotio, illa tumescentis animi eloquentia? Talia solis in 'Plataico' et 'Archidamo': quae sunt hominis qui dum ignotam adhuc civitatem ex parvis incrementis ad veterum auctoritatem non solum pervenire sed eas etiam superare videt, omnibus nervis omnibusque viribus ne fiant quae fieri nefas esse sibi persuaserat prohibere conatur. Duae cum usque ad id tempus civitates de principatu certassent, potuitne Isocrates omnino cogitare tertiam illis parem extitisse? talis rerum Graecarum immutatio ei videbatur omnium eversio, cui tota vis atque natura animi hominis eosdem semper ac traditos orbes permittentis reluctabatur. 'Plataico' ergo ut crescentibus in dies Thebanorum copiis Athenienses resisterent, pro Plataeensibus ipse persuadere popularibus conatus est: ne valentibus Boeotorum opibus Lacedaemonios paene oppressos auxilio Athenienses destituerent, efficere studuit 'Archidamo'.¹⁾ Ita quae in declamatione careret explicatione, excitans ista et excitata magniloquentia unde originem traxerit non iam quaeri potest; est autem 'Archidamus' ea oratio, quae quanquam in arte compositionis et elocutionis 'Panegyrico' cedit, tamen hanc ceterasque omnes orationes vi illa superet, qua orator audientium animos ira odio metu perfigit, mollitia clementia spe perfundit; et recte Philostratus: *ἄριστα δὲ τῶν Ἰσοκράτους ὁ τὸ Ἀρχίδαμος ὁρῶντα καὶ ὁ ἀκούωντος.*²⁾

¹⁾ Quod sese esse effecturum velim reputes quam confidenter anno 365 oratori sperare licuerit: paucis enim mensibus antea Boeotorum partes gravi clade affectae erant, cum Callistratus tanquam amissae regionis Oropiae auctor provisionis accusatus causam obtinisset.

²⁾ 'Panegyrici' certe compositio laude dignior quam 'Archidami': tamen huius quoque dispositionem optimam recte praedicat Blassius, qui dicit: 'das Gegenteil dieser kunstgerechten Anlage zeigt sich allerdings in manchen späteren Reden'; qui vir si nostram orationem inter annos 356 et 353 conscriptam esse indicat, quomodo eam non esse unam illarum 'späteren Reden' demonstrabit? Mihi hoc novum testimonium est orationem ab oratore aetate minus profecto quam Blassius vult conscriptam esse. — Philostrati iudicium de 'amartyro' amplector, quanquam Blassius aliter sensit (Att. Ber. II 204). Ceterum hac forma illam, qua nos eam legimus, ab Isocrate profectam esse nego; hiatum per totam vitam curavit; nos nihil nisi epitomen orationis habemus quam integram Aristoteles legit, ut frustulum ab eo (rhet. II 19) servatum: *ὅστις καὶ Ἰσοκράτης ἐκ τῶν δεινῶν εἶναι εἰς ὃ μὲν Εὐθύκλῆος ἔμαθεν, αὐτὸς δὲ μὴ δυνάσεται μαθεῖν* docet: hunc locum cum Blassio (ed. vol. II praef. p. XLIII) ad XVIII 15 referamus nulla est causa; eadem argumentandi figura saepissime potuit ab oratoribus adhiberi, ita ut ad unum illum locum, ubi haec obvia est, verba ea referendi necessitas sit nulla.

Sequuntur orationes tres ad Nicoclem Cypri regem missae, ex quibus ea quae 'ad Nicoclem' inscribitur ceteras aetate superat; hanc orator cum rex diadema accepit, tanquam festum diem celebrans inter cives gratulantes Cyprum adulescenti Nicocli misit (cf. II 1. 4), idque certo quodam consilio ductus. Qui enim illo tempore regulorum tyrannorumque mos fuit, ut hominum literatorum quasi cohorte se cingerent, eidem etiam Nicocles, quantum ex Isocratis subobscura loquendi consuetudine colligere licet, indulsisse videtur (cf. IX 78 sqq.) simul patris exemplum quasi imitatus (IX 47 sqq.); eloquentiae studiosis igitur ut aulae regiae aperirentur Isocrates hanc regi orationem misit: quod appetiit, assecutus est. Sed cum Nicocles domum splendore divitiarum et literarum non sine magnis quae parentibus imponebantur tributis circumdare posset neque bellis feliciter glorioseque gestis apud cives favorem sibi parasset (Blass Att. Ber. II 247), factum est ut auctoritas eius infringerebatur. Atque ut concussum regnum stabiliret animosque civium adversus ipsum frementium sedaret, rex Isocratem orationes quarum tituli sunt 'Nicocles' et 'Euagoras' componere iussit; harum priore ipsius Nicoclis egregiam civitatis moderationem et singularem morum sinceritatem continentiamque laudibus orator extulit, altera Euagorae patris facta de insula bene merita et maiorum praeclaram seriem exaggeravit¹⁾. Sed cum ipsius virtutis maiorumque auctoritatis memoria apud intestinos hostes non tantum Nicocles valeret, ut seditiosorum fiduciam reciperaret, tandem interemptus est. Isocratis autem orationes adeo non Theopompi acerbum de rege iudicium refellunt (ap. Athen. XII p. 531 c. d.), ut confirmet Nicoclem unum ex sescentis illis regulis fuisse, qui tunc luxuriae et molitiae dediti urbes oneribus et crudelitate excruciant, dum ipsi iusto supplicio afficerentur²⁾ — Has tres orationes excipit 'Helenae laudatio' circa annum 366 composita,³⁾ quae tanta admiratione digna

Rerum tractatio optima est, forma non Isocratea, Aristotelis fragmentum ad nostram non quadrat: ergo epitomen habemus.

¹⁾ Quanquam scio primum haec me coniecisse, tamen non dubitavi tanquam de re certa dicere; ut enim certis argumentis sententia confirmari nequit, ita confido quicumque cognita nostra coniectura denuo orationes illas perleget, recte nos iudicasse eum sensurum esse.

²⁾ Cum Theopompo Anaximenes consentit (Ath. I. I. p. 531 d. e.). — In homines literatos quos magnis sine dubio princeps praemiis donavit rerum mutandarum cupidi invehebantur: illorum causam contra hos orator in prooemio (III 1 sqq.) dicit; coniurationes factas esse verba docent: *ἐταιρείας καὶ ποιεῖσθαι μηδὲ συνάδους ἀνέν τῆς ἐμῆς γνώμης* (III 54), quae exordium eius loci sunt ex quo optime quae regni condicio fuerit intellegitur; nimirum omnia fiebant quae nunc vetantur.

³⁾ Hanc sententiam contra Blassium evicturo mihi adfert benigne Susemihlius Zychae commentationem 'Bemerkungen zu den Anspielungen und Beziehungen in der XIII. und XIV. Rede des Isocrates' (16. Jahresber. des Leopoldstädtschen Gymn. Wien 1880), ex qua vidi summam eorum quae proferre volui iam publici iuris facta esse. — Pauca addam de verbis argumenti orationis: *πλείων*

videtur ut eam non magis heroines quam ipsius auctoris laudationem esse dixeris: est enim moderatae demonstrationis, elatae dictionis, elegantis rerum tractationis monumentum inter pauca insigne.

Orator postquam deinde inter mille ducentos, quibus ex *στρυμο-
τιῶν* institutione naves exornandae erant, receptus est, tres trierarchias quas dicunt praestitit, quarum novissimam cum a Lysimacho in permutationem provocatus a iudicibus damnatus esset. Itaque ut invidiam, in quam — id quod hac ex causa et ex priore, quam Aphareo filio apud iudices dicente sustinuit, intellexerat — et ipse et schola inciderat, extinguere et Athenienses de vita sua ac doctrina accuratius edoceret, 'Antidosin' edidit. Quanquam autem haud ita graviter sese tulisse dixit, quod pecunias in publicum consumere coactus esset, tamen quam libenter rebus suis pepercisset, satis dilucide verbis istis tectis significavit: *τῇ μὲν οὖν δαλιάνῃ οὕτως ἡρέχαμεν, ὅσοις προσι-
ῆται τοῖς μῆτε λίαν ἐπὶ τῶν τοιοῦτων ἐκτραχισμένοις μῆτε παν-*

δὲ λέγειν ὅτι οὐκ ὁ Μαχάων, ὅτι πρὸς Ἀναξίμενην τὸν Λαμφαχρὸν γράφει, φέρεται δὲ ἐκείνου λόγος, Ἑλῆνης ἀπολογία πᾶλλον οἷον ἥπερ ἐγώ μιν; quis ille Machaon fuerit nescitur; quod primo cuique impetu in mentem venit, *Μαχάων* in *Μάχων* mutandum esse Usener quaest. Anaxim. p. 11 ann. 2), facere vereor, quia nomina propria alias non nota periculosissimum duco esse corrigere ad illustria. Testis profecto Machon Aristophanis Byzantii magister locupletissimus esset; quisquis autem Machaon fuit, pro nobis pugnat quod iam veterum grammaticorum invenitur, qui orationem eo tempore conscriptam esse putarit, quo nos suademus; nam Blassio, qui Anaximenes vitam annis 380 et 320 contineri posuit, non adsentior, quia quod ad illum locum argumenti respiciens dicit: 'diese Conjectur, dass Is.'s Helena gegen An. gerichtet sei, widerspricht schon den Zeitverhältnissen' (Att. Bereds. II p. 352 ann. 2.), hoc est abicere testimonium, quod cum Diodoro Anaximenis nomen ad ol. 98 referente congruens ipsius nullis vere valentibus argumentis stabilitae coniecturae adversatur, quae est Helenam Isocratis circa annum 390 scriptam, Anaximenem autem circa 380 natum esse. Nihil autem impedit quominus Anaximenes circa 392, ut Usenerus vult, natus sit, ita ut anno 365 laudatio Helenae ab eo edita esse iam possit. — De Polyeratis 'Helena' nihil habeo; de Gorgiae hoc monitum volo, nihil id probare quod in orationem Gorgiae sub nomine nobis traditam Isocratis verba cadunt quibus Helenam Leontini non tam laudationem quam defensionem fuisse edixit; hoc enim nescio an omnibus talibus declamationibus, quippe quarum natura hanc in partem scriptores peccare cogentur, vitio verti potuerit; attamen de Gorgia 'Helenae' nostrae auctore Blassio adsentior. *οὐ δέ τίς ποτε φροντίζει ἀπλῶς σοφώτεσθαι* (Att. Bereds. II p. 222 ann. 3; III 2, p. 326 sq.); quas contra movit suspensiones Wilamowitzius (Deutsche Literaturzeit. 1881 p. 449), eas posse removeri credo. — Ceterum moneo, quod viros doctos fugisse videtur, initium orationis apud Ant. Monach. I 51, p. 57 extare, qui locum *κόσμος πόλει* — *τὰ μωρητὰ* omissis verbis *δὲ σοφία* — *ἀλήθεια* (unus versus? sunt triginta quinque literae) exhibet; habet καὶ post *πόλιν*, *ἐπαίνον ἐπαῖνον* ut A, falsum *ἐπαῖνον*, rectum *μέγιστον* (*μωμᾶσθαι* Weidneri Atticum non puto); ceterae lectiones Antonii errore natae sunt; exhibet autem locum post Antagenis sententiam sine lemmate.

τάπασιν ἀσώτως μηδ' ὀλιγώρως πρὸς χρήματα διακειμένους (XV 5). Multas et tres iam oratoris trierarchias bellum devoraverat devoraturum fortasse etiam quartam quintam aliasque innumerabiles: quid mirum quod Isocrates pacis subito patronus extitit? Haec orationis octavae 'de pace' non ultima si acriter animum intendas causa est: refugit nimia tributa et onera publica¹⁾. Sed male ipse sibi orator providit: quot convicia, ab ipso credo non sine pudore composita, ridiculis argumentis et condicionibus immixtis in maiores fecit, tot ipse in se iecit contumelias; quique semper patriae amorem in ore habuit, is, hunc amorem cum rebus non verbis comprobare necesse erat, in oratione 'de pace' praesentem rei publicae statum eosque qui eum condiderant increpavit, in 'Areopagitico' rem publicam qualis ante Ephialtis aetatem fuerat eosque qui eam moderati erant immane quantum laudibus extulit. Nimirum ipsius aetatis in re publica tributa pendenda erant: illorum sub dominatione omnes felici immunitate usos esse sibi fingeat; iam igitur pro iis quae oratione 'de pace' servatu digna esse negaverat, 'Areopagitico' proposuit quae reducenda sibi persuaserat esse. Ut ergo orationes 'ad Nicoclem', 'Nicocles', 'Euagoras' et 'Plataicus', 'Archidamus' et 'contra sophistas', 'Busiris' singulae inter se coniungendae sunt, ita 'Antidosis', 'de pace', 'Areopagiticus', quas eadem aetate omnes edidit, unius eiusdemque quasi cycli sunt.

Iam sequuntur Philippi Macedonis tempora, cuius a partibus Isocratem stetisse²⁾ ipsius oratio 'Philippus' testatur; itaque cum a Macedonum adversariis patriae amor et ab eloquentiae aemulis impri- misque ab Aristotele, ut videtur,³⁾ doctrina Isocratis per calumniam

¹⁾ Haec tam certo edixi quia alia ratione mihi mira illa rationum Isocratis immutatio explicari posse non videtur; confirmatur coniectura et ipsis orationis temporibus — sunt enim Eubuli — et duobus locis § 13 (ἀπογορεύων; cur Blassius XII 145 XV 5 XVIII 58 diphthongum *αα* pro *α* reliquit? quanquam cf. Buermann praef. ad Isaacum p. IX) et § 128 quibus minus tecte locutus est quam ceteroquin solet.

²⁾ Quod dum dico minime Isocratem cum Aeschine Philocrateque contra Demosthenem componendum esse mihi sumo, immo Isocrates solus tribus Aeschini Philocrati Demostheni opponendus est; nempe quae hi studebant praesentis temporis spe ac timore impulsu persequerentur, Isocrates autem non tam Atheniensibus cum Macedonum rege quam liberis Graecorum civitatibus cum unius dominatione ut ita dicam paciscendum esse iudicavit. Haec enim sententia iam adductus erat ut Dionysium Iasonemque iisdem ac Philippum posteriore tempore precibus adiret. Vix igitur ab iis qui hoc meminerint nobis occurreret, satisne prudenter fecerimus, qui Isocratem Demosthene rectius suae aetatis res perspexisse fassimur, cum ipsis orator ille quidem non errasse videretur, sed fortuito tanquam caecus recta via incessisse. At qui adeo sibi in adeundo principes constabat, is non caeca fortuna ferebatur, sed certa ratione ductus quid sibi faciendum esset apud animum suum constituerat.

³⁾ Th. Bergk, Rh. M. XXXVII p. 362 ann. 2 et 371 sq.; cf. Teichmüller in Bursian Jahrb. 30 p. 4 sqq. (Aristoteles: Susenbühl).

malitiamque in dies auctas peteretur, 'Panathenaicum' conscripsit utrosque refutaturum se esse sperans; neque vero post pugnam Chaeroneensem haec defensio oratorem popularium clade excitatorum furore et ultione prohibuisset, nisi morbus, quo iam diu laboravit, sollicitudinibus concitationibusque animi praesentia dolentis futura metuentis ingravescens temperi vitae finem imposuisset¹⁾. Mortuus est Isocrates antequam ipse intellegere posset, quanto rectius quam Demosthenes de rebus Graecis publicis iudicasset. Hic enim urbes civitatesque inter se dissidentes et tanquam enervatas Macedonum legionibus obsistere posse ratus tanto peior Isocrate rerum arbiter habendus est, quanto oratorem patriae amore, quem ille in ore semper, dudum non iam in pectore habuit, superavit non veritus, si id fieri potuisset, vita Athenarum libertatem redimere; labefactatus est autem Isocratis amor patriae cum sese non Athenarum sed totius Graeciae incolam et civem arbitraretur, cuius sententiae prima vestigia iam in Panegyrico deprehendimus (§ 50). Laudi vero isti, qua et Isocratem et ex Macedonicarum partium quicumque non illiberali fuit animo imperitiamus necesse est, Demosthenis patriae amor ut admiratione omnium vere dignus ita intempestivus atque importunus obfuit. Celebranto Demosthenis virtutem: cavento ne res gestas eventu, virtutem moribus metiendas esse obliviscantur. Haec ex ratione Demosthenes longe melior civis nobis videtur esse, rectius Isocratem iudicamus per pacem condicionesque receptam liberarum civitatum congregationem cum nova dominationis forma in dies convalescente, singulare dico imperium, consociare studuisse. Sed Isocrates, cum quae facienda essent optime perspexisset, id ipse suae laudi detrectavit, quod quomodo ea essent perficienda propter miram quandam ignorantiam

¹⁾ Similiter Blassius primus recte. Quae traduntur fabulae fide prorsus indignae sunt: ea enim quae Demetrii et Apharei auctoritates praese se fert, testatur iam paucis annis post mortem oratoris varia tradita esse; nimirum asseclae eum celebraverunt, ceteri aut simpliciter contra dixerunt aut calumniati sunt; praeterea Apharei et Demetrii testimonium cum fabella stultissima coniuncta est (apud Plutarchum vit. X or. verba πρὸ ἐνιαυτοῦ — Ἀρεοπαγιτικὸν sententiarum nexum dirimentia male interposita sunt) in vita anonymi: προαναγνοὺς δὲ τοὺς τοὺς στίχους ἐτελεύτησεν ἐκ τριῶν δραμάτων Εὐριπίδου· Ἀνακὸς ὁ πεντήκοντα θυγατέρων πατήρ. | Σιδώνιον ποτ' ἄστν Κάδμος ἐκλιπών. | Πέλοψ ὁ Ταντάλειος εἰς Πίσαν μολών, quae fabula quam ambigua sit intellegitur ex [Lyc.] Macrob. 23: Ἰσοκρ. . . . ποτὶνῶμενος τὸν Εὐριπίδειον στίχον προηγήκατο εἰς ἐαυτὸν ἀναγέρον· Σιδώνιον — ἐκλιπών· καὶ ἐπειπὼν ὡς δουλεύσει ἡ Ἑλλὰς ἐξέλιπε τὸν βίον, ubi unum heroem habes; ceteri additi sunt ex Panathenaico (80) συνέπεσε περὶ τὴν Πέλοπος μὲν ἀπάσης Πηλοποννήσου κατάληψιν, Δαναοῦ δὲ τῆς πόλεως τῆς Ἀργείων, Κάδμον δὲ Θηβῶν (cf. X 68); nec vero haec est causa cur apud Plutarchum fabellam mentio Panathenaici excipiat. — Fame oratorem mortuum esse libenter credo, sed involuntaria: nempe morbus edere cum prohibuit; quanquam utique cavendum ne nos fraus ingenii Hermippe decipiat insatiabilis fingendi miras virorum clarorum mortes, nam quae sequuntur Hermippea sunt (arg. Isoer. V).

hominum eorumque cupiditatum omnino non intellexit. Quae enim a principibus, quos pro Graecorum discordantium inter se et senescientium salute adiit, eadem semper dicendi specie ac pompa petiit, solus ea Theseus praestare potuit, idque is quem poetae et rhetores admodum senioris aetatis sibi finxerant.

Sed haec non sunt quibus posterorum admirationem sibi conciliavit: Atticae eloquentiae et Attici sermonis quod solus praeter Platonem locuples atque fidelis non dico testis est sed inventor et auctor, haec peculiaris eius est laus, quam multi celebraverunt, nullus mea quidem sententia elegantius ac sollertius quam Johannes Ludovicus Vives, cuius dictum Hieronymus Wolfius excipit: 'Isocrate simplicius ac purius cogitari nihil potest.'

CAPVT I.

Componuntur quae ex Isocratis scriptis superstitionibus
apud alios scriptores excerpta leguntur.

I.

[*Ἡρὸς Ἀνιμόριζον.*]

[§ 1—2. *Ἐν πολλοῖς μὲν . . . κληρονομεῖν*] resp. Hermog. π. μεθ. δειν. Rh. Gr. II 446. 23 sqq. Sp. Greg. Corinth. Rh. Gr. VII 1299. W.

Ἐν πολλοῖς μὲν . . . ἐξαλείψειεν] Max. Plan. in Herm. εἰς. Rh. Gr. V 383 W.

οἱ μὲν γὰρ . . . ἐξαλείψειεν] Georgid. p. 63 (Boiss. Anecd. I).

οἱ μὲν γὰρ . . . ἀγαλῶσι] ExcVindob. 58.

οἱ μὲν γὰρ τιέ] resp. Dionys. Antioch. ep. 57 p. 269 Herch.

ταὺς μὲν τῶν . . . ἐξαλείψειεν] ExcVindob. 59.

δόξῃς . . . ἀντιποιοῦμεν] BA. 161,7.

μόνον τιμῶν Is. BA. Georgid. Gregor. Plan.: *τιμῶν* ExcVind., at cf. καὶ μακρὰν, οὐκ ἐπὶ διαβολῇ: solus Gregor., ex antecedentibus illatam: οὐδ' ἄν . . . ἐξαλείψειεν Is. BA. Plan.: οὐδ' . . . ἐξαλείψειεν Georgid. Gregor.: οὐδ' . . . ἐξαλείψει ExcVind. ¹⁾ πρὸς ἡμᾶς IZ: Gregorii cod. Monac.: πρὸς ἡμᾶς E Gregorii ceteri, quod fortasse melius. / ἐννοίας IZ Greg.: *quibus* s., cf. § 1 σπουδαίων *quibus*.

§ 3. *Ὅρῳ δὲ καὶ . . . συναγωνιζόμενον*] BA. 172,30. Schol. Aristoph. Ach. 206 (Suid. v. *ἐν ἀλλήλοις*. Lex. Vind. p. 130,1).

¹⁾ Pendent igitur hoc loco ExcVind. e codice Georgide-Gregorio gemello: futurum interpolatori, qui omissa ἄν particula simplicem optativum passus non est, debetur.

- [I 3—7 σὺ μὲν γὰρ . . . ἐπανορθῶ] BA. 142,24 (cf. Suid. v. ἐπανορθῶ in notis).
 vv. παιδεύειν ἄλλους . . . γιγνόμεν ἐγὼ δὲ om. BA., propter duplex ἐγὼ δὲ.
 ὅσοι δὲ . . . εἰσηγοῦνται] BA. 142,27 (cf. Suid. v. εἰσηγοῦμενος).
- § 5. Διόπερ ἡμεῖς . . . συμβουλευέειν] BA. 172,33 (cf. Suid. v. συμβουλευέω).
 διόπερ . . . γραψάντες] Harp. v. παράλλησις (ep. Phot. Suid.; cf. Lex. Vind. 140,1. Thom. M. 308,4).
 ὅσοι γὰρ τοῦ βίου . . . ἡδυνήθησαν] BA. 138,7.
 τοῦ βίου . . . τὴν ὁδὸν] *Phoebe. Rh. Gr. III 44 Sp. οὔτοι μόνοι . . . ἡδυνήθησαν] BA. 142,28 (cf. Suid. v. ἐφικέσθαι).
 ἥς οὐδὲν . . . βεβαιότερόν ἐστιν] Stob. flor. 1,42; cf. exc. ad XII 30.
- § 6. κάλλος μὲν γὰρ . . . νέους παρακαλῶν] Georgid. p. 52; vertit Hieronym. comm. in Ies. XI 40. ¹⁾
 ἀνέλωσιν ΓΕ: ἀνέλωσιν = Georgid. ²⁾
 πλοῦτος δὲ . . . παρακαλῶν] Stob. flor. 93,24.
 πλοῦτος δὲ . . . ἐπηρέτης ἐστίν] Ant. I 31 p. 39 et 32 p. 40 (utroque loco lemma Νέλεος); *Syrian. Rh. Gr. IV 104 W. *Sopater Rh. Gr. IV 346 W. *Alciph. ep. I 5,3. [Lyd. de mens. III 19 p. 41B.].
 ῥώμη δὲ . . . ἐπεσφότισεν] Stob. flor. 53,10. Flor. ap. Boiss. Anecd. Gr. I p. 121 ³⁾.
 ἐβλαψεν ΓΕ: Stob. Flor. Boiss.: ἐλμήματο ΓγοΖ., interpretamentum. / μετὰ μὲν Is. Stob.: μὲν om. Flor. Boiss.
- § 7. ἡ δὲ τῆς ἀρετῆς . . . ἡγουμένη] Orio anth. VII 13. Georgid. p. 40; Stob. flor. 1,43 (cf. exc. ad XII, 30).
 ταῖς διανοαῖς ΓΖ Or. Stob. Georg.: ἐν ταῖς διανοαῖς =, at cf. X 55 τῇ νυχτὶ / ἐστὶ, τὰ Is. Or. Stob.: ἐστὶ καὶ τὰ Georgid.: κα-
 θιστάω Is. Or.: καθιστάω Stob. Georgid. ⁴⁾

¹⁾ Locum praebuit Bücheler Coniectanea, ind. schol. Bonn. 1878 p. 10: 'egregius apud Graecos scribit orator speciem corporis aut tempore deficere aut languore consumi.'

²⁾ Initium apud Georgidem deformatum legitur: κάλλος ἀνδρώπινον ἢ νόσος ἐμάρανεν ἢ χρόνος ἀνέλωσεν κτέ; postea errore extat ἐξουσία μὲν τὴν ἡθηναιαν pro ἐξουσίαν μὲν τῇ ἡθηναιᾷ. — Ceterum sententia τὸ τῆς δόξης κάλλος ὥσπερ ὑπὸ νόσου τοῦ φθόνου ταχέως μαραινέται — in Gnom. Byz. 218 (= Barr. 187); Stob. flor. 38,34 (Σωκράτης; Maxim. LIV 658 (post Plutarchum) Mel. Aug. c. 36 n. 7 (item) — cum ad verba Isocrateā expressa sit, apparet Stobaei Σωκράτης dubitationis aleae obnoxium esse.

³⁾ Pro 'ῥώμη' praebet 'ισχύς'.

⁴⁾ Georgidis ὄρκον (pro ὄκνον) iam Boiss. correxit.

- [I 7—15 οἷς ἡ τῶν τρόπων . . . ἐπέβαλεν] Schol. in Soph. Trach. 118.
- § 9. τὸ μὲν σῶμα . . . ἐπέμενεν] *Gnomol. Byz. 28 (= Barr. 22 Par. 17) ¹⁾ Ant. II 45. Apostol. cent. V 78^m. Arsen XV 65.
 ἐπέμενεν ΓΖ Gnom. Apost.: ἐπίστατο Γγορ. Ζ Arsen.
 ἀλλ' ἀπέλαυε . . . ἀθάνατος] BA. 142,20 ²⁾.
 ἀπύλας ΓΖ BA.: ἀπύλας =.
- § 12. τὰ μὲν γὰρ σώματα . . . κέφυγε] Gnom. Byz. 29 (= Barr. 23). Damasc. II 13,55. Ant. I 48 p. 54. Stob. ecl. ap. Flor. Laur. 196,21 M. Georgid. p. 82. Mel. Aug. c. 26 n. 12.
- § 13. πρῶτον μὲν . . . τεκμήριον] Georgid. p. 33 ³⁾.
- § 14. τοιοῦτος γίγνεται . . . παῖδας] Stob. flor. 79,36. Ant. II 12. Maxim. XXIII 604; vertit Sergius expl. in Don. GL. IV 553,6 Keil.
 τοῖς ταυτοῦ Stob.: τοῖς σπαντοῦ Is.: τοῖς σπαντοῦ Ant. Max., cf. exc. ad h. l.
 ἄσκει τῶν . . . δυνάμενος] hinc Nilus paraen. n. 71 (ap. Orell. opp. sent. et mor. p. 328) ⁴⁾.
- § 15. μήτε γέλωτα . . . μαριζόν] Georgid. p. 59.
 μήτε γέλωτα . . . σιέργει] Schol. in Apoll. Rh. I 485.
 μήτε γέλωτα . . . ἀποδέχομαι] BA. 121,4 (cf. Suid. v. ἀποδέχομαι).
 ἀποιεῖν ἀισχρόν . . . καλόν] Orio I 26. ExcVind. 60
 ταῦτα νόμιζε ΓΖ Or.: om. ταῦτα Ζ ExcVind.
 ἔθιξε σεαυτὸν . . . δόσεις] Georgid. p. 33.
 εἶναι μὴ σκωδωπὸν Is.: μὴ σκωδωπὸν εἶναι Georgid., at sequitur ἀλλὰ.
 ἡγοῦ μάλιστα . . . ἡθός] Georgid. p. 40; cf. exc. ad h. l.
 ἡγοῦ μάλιστα Is.: μάλιστα om. Georgid.

¹⁾ Sententia, quae est γύμναζε τοῖς μὲν πόνοις τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν γενναίως ὑπομένειν τοῖς κινδύνους ex nostro loco et § 21 γύμναζε κτέ. conflata est.

²⁾ Sententia οὐδὲ τὸν πλοῦτον — ἀθάνατος praeter apud Lucianum (cf. Orelli opusc. sent. et mor. II 534, ex Corae ad h. l.) metro mandata est etiam in epigrammate apud Kaibel. ep. Gr. n. 303, 3—5:

καὶ μὲν γὰρ χρῆται μὴθ' ὥς ἐς αἰῶνας ἔχων ἔην
 μὴθ' ὥς ὠκύμορος ἵνα γηράσεντα σε πολλοὶ
 μαρτίξωσι λόγοις θλιβόμενον περίη.

nec fugit editorem doctissimum noster locus. — Moneo sententiam ex generali quae Biantis vulgo fertur (Stob. flor. 5,27. Diog. L. I 27) οὕτω περὶ ἔην ὥς καὶ ὀλίγον καὶ πολὺν χρόνον βιωσόμενος deductam esse.

³⁾ Episcopus Christianus hoc initium dedit: εὐσέβει τὰ πρὸς τὸν θεὸν μὴ μόνον οἶβον (pro θύων) ἀλλὰ καὶ τῇ πίστει (pro τοῖς νόμοις) ἐμμένον κτέ.

⁴⁾ Episcopus interpolationem in = 'συμφέροντα' non legit.

- [I 16—18 *μηδέποτε μηδὲν . . . συνειδήσεις*] Gnom. Barr. 26.
 § 16. Stob. flor. 24.9. Georgid. p. 59.
μηδέποτε . . . λήσεται] Orio I 27 (cf. Critiae frg. 1,24 Nauck).
λάθης Is. Gnom. Stob. *AB^{corr.} Trinc.* Georgid.; *λήθης* Stob. *B^{v.}* / *σεαυτῷ* IEZ: *σαυτῷ* Stob. *AB^{corr.} v.* Georgid.; *εαυτῷ* Stob. *B¹ Trinc.*: *σεαυτῷ γε* = Gomol; cf. *acc. ad* § 14.
τοὺς μὲν θεοὺς . . . ζάξιόν τιν] Stob. flor. 5,55.
 Orion III 6. Georgid. p. 82.
τοὺς δὲ φίλους . . . ἀποβλέπονσιν] Greg. Cor. Rh. Gr. VII 1235 W.
τοῖς δὲ νόμοις πείθον om. Stob., *propter homocoteleuton*.
τὰς ἡδονὰς . . . ἔξιόν τιν] Stob. flor. 5,55. — *Gnom. Byz. 187 (= Pal. 127. Par. 77. Barr. 135. Mon. 83. Leid 79). Stob. flor. 5,77 (*ἡμωζήτων*): Gnom. Basil. p. 163; Gnom. Voss n. 68. Fol. 31^v; Maxim. III p. 186,4 Rib. ('Isocratis').²⁾ Mel. Aug. c. 41 n. 19 (Arsen. c. VIII 24° Ant. I 14 p. 16).
τὰς ἡδονὰς . . . δόξῃς] BA. 149,1.
 § 17. *ἐλλαβοῦ . . . ἀποβλέπονται*] Stob. flor. 12,7. Gnom. Byz. 145 (= Barr. 180. Leid. 126. Mon. 133,1. Ant. II 69 p. 134. Maxim. X 536 Mel. Aug. c. 30 n. 1. Georgid. p. 33).
ἐλλαβοῦ . . . πειθεῖς ὄντι] BA. 142,30 (cf. Suid. v. *ἐλλαβοῦ* in not.).
τὰς ἡδονὰς: καὶ τὰς ἡδ. BA., *at v. acc. ad, ut* d' IX 46 / *καὶ πειθεῖς ὄντι* Is. Stob. Gnomologia: *καὶ πειθεῖς ὄντι καὶ πειθεῖς* AB., *cf. acc. ad h. l.*
ἁπαντα δόξει . . . ἀφ' ἑσέως] Maxim. I 531.
 § 18. *ἐὰν ᾗς . . . λαβεῖν*] Georgid. p. 33. Greg. Cor. Rh. Gr. VII 1263 W.

¹⁾ *ἔξω* Isocrates non dixit: si de *ἡθάρια* ageretur, res dubia esse non potest, namque ut semper *ἡθάρια* legimus, unde Benselerus XVI 37 *ἡθάρια* librorum suo iure correxit: VIII 98 IX 53 *ἡθάρια*, ita *ἡθάρια* XVII, 23 *ἡθάρια* XIX 22 *ἡθάρια* V 7 *ἡθάρια* III 22 IV 87, 165, quod ubique fore in *ἡθάρια* corruptum Corais et Benseleri curis restitutum est (Bens. ad Arcop. p. 397). Neque vero radices *ἡθάρ* et *ἡθάρ* apud Isocratem prave inter se commutatas inveni; cuius mendi exemplis ab aliis saepius congestis unum addam ex Phoenicidis loco apud Athenaeum X 415^v = Com. Fr. IV 514,4 M.) servato, ubi Charippus parasitus ita notatur:

*οὐκ ἔστι, ὅδ' αὖτε οὐδ' αὖτε, καθ' ἑαυτὸν
 οὐκ ἔστι ἂν διδοῦναι τὴν ἡθάρ, διαφραγείας.*

Non dubito quin semel monitus mecum *ἡθάρ* restituas.

²⁾ Wachsmuthius ad Ribbetianae editionis 'Isocratis' adnotat: 'ubi non extat'; certe sententia quae est *ἡδονὰς οὐ πᾶσαν ἀλλὰ τὴν ἐπὶ τῷ καλῷ* ipsis verbis non extat apud oratorem, tamen si mecum eam nostrum ad locum rettuleris, videbis quo iure ibi 'Isocratis' legatur.

- [I 18—20 *ἐὰν ᾗς . . . πολυμαθής*] Hermog. π. μεθ. δειν. Rh. Gr. II 440 Sp. *Theophil. c. Autol. III 15 Otto.
αἰσχροὺν ἀκούσαντα . . . λαβεῖν] Georgid. p. 8.
ἔση Is. Hermog. Gregor.: *εἰ* Georgid.¹⁾ / *ταῦτα διαφύλαττε* IEZ Gregor.: *διαφύλαττε* = Georgid. / *χρήσιμον λόγον* Is. Georgid.: *μὲν λόγον χρήσιμον* Gregor. / *μαθεῖν . . . λαβεῖν* IZ Gregor.: *μαθεῖν . . . λαμβάνειν* Georgid.: *μανθάνειν . . . λαμβάνειν* / *διδάσκοντι ἀγαθὸν παρὰ τῶν φίλων* Is.: *διδ. τι παρὰ τῶν φίλων ἀγαθὸν* Georgid.: *διδ. τι παρὰ θεοῦ ἀγαθὸν* Gregor., *prius episcopus*.
κατανάλισκε . . . ῥαδίως μανθάνειν] Georgid. p. 52.
κατανάλισκε . . . φιληχοῦσαν] Orio. anth. II 4. Procop. ep. 142 p. 589 sq. Herch.
 § 19. *ἡγοῦ τῶν ἀκονσμάτων . . . ἀθάνατον*] ExcLaur. p. 201 n. 93. Georgid. p. 40.²⁾
σοφία . . . ἀθάνατον] ExcVind. 61.
ἀπολείπει τὰ Is. Georgid.: *ἀπολείπεται τὰ* ExcLaur., *ex ditto-graphia* / *μόνον* — *ἀθάνατον* Is.: *μόνη* — *ἀθάνατος* ExcLaur.: *μόνη* — *ἀθάνατον* ExcVind. Georgid.³⁾
 § 20. *τῷ μὲν τρόπῳ . . . ἐντυγχάνειν*] Georgid. p. 83.
ἔστι δὲ φιλοπροσηγορίας . . . ἐντυγχάνειν] Greg. Cor. Rh. Gr. VII 1264 W.
ἔστι δὲ φιλοπροσηγορίας . . . ἀπαντῶντας] Priscian. XVIII 278.
γίγνου Is.: *γενοῦ* Georgid., *cf. § 24.* / *τῷ δὲ λόγῳ ἐπ' ἀποσφήγος* om. Georgid., *propter homocoteleuton*.⁴⁾
ἡδέως μὲν ἔχε . . . γενήσῃ] Greg. Cor. Rh. Gr. VII 1235 W. Georgid. p. 40. Maxim. VI 548.
ἡδέως μὲν ἔχε . . . τοῖς βελτίστοις] Ant. I 24 p. 29.
χρῶ δὲ τοῖς Is. Gregor.: *πλεον χρῶ τοῖς* Ant. / *ἀπεχθήσῃ* ci. Cobetus: *ἀπεχθήσῃ* Is. Gregor. Ant. Max. Georgid.
τὰς ἐντελέξεις . . . ἀπάντων] Georgid. p. 82.

¹⁾ Sic dedi pro codicum inepto ἢ quod Boissonadius non curavit; ne futurum *ἔση* restituas, moneo etiam § 16, ubi omnes testes *συνειδήσεις* praebent, apud unum Georgidem *σύνουδας* legi.

²⁾ Initium sic habet: *ἡγοῦ τὰ κατὰ τῶν μαθημάτων πολλὰ κτέ.*

³⁾ Aut *μόνον* — *ἀθάνατον* aut *μόνη* — *ἀθάνατος* aut *μόνον* — *ἀθάνατος*, vix autem *μόνη* — *ἀθάνατον* intellegi potest; tamen ex insana lectione ansam fortasse discrepantes lectiones explicandi eruemus: erat *μόνη* ambiguo illi *μόνον* superscriptum, quod mox geminum sede movit ipsumque *ἀθάνατον* ut mutaretur effecit.

⁴⁾ Hiatus transposito δὲ post *λόγῳ* (δ') leniter Blassius removit; audacissima coniectura ne nostro quidem loco Henkelius abstinuit (*τοῖς μὲν τρόποις . . . τοῖς δὲ λόγοις* proponens), qui omnino in tractandis oratoris verbis ratione subsidiisque utitur, quibus vel Aegyptum facili negotio ita recoquas ut mox ipse non iam sciat 'utrum sit albus an ater homo'.

[I 20—23 τὰς ἐντεύξεις . . . πυκνὰς] Schol. Eur. Med. 217 (BJ).

ἀπάντων Is.: ἀπάντων καὶ ὧν Georgid.¹⁾

§ 21. γύμναζε σεαυτὸν . . . ὑπομένειν] Ant. I 12. Maxim. XXXII 620. Flor. ap. Boiss. I p. 121. — resp. Procop. ep. 101 p. 571 Herch. — cf. Nili paraen. 102 (ap. Orell. l. c. I p. 334: ἐπιμονή).

γύμναζε: ἰθαῖ Flor. Boiss. ὅπως ἂν Is. Flor. Boiss.: ἴτα Ant. Maxim. / ὀνύχ ΓΖ: ὀνύχης Flor. Boiss.: ὀνύχοις: ὀδύχης Ant. Maxim., cf. cap. II ὑπομένειν: ἐπομένειν Flor. Boiss.

ἔφ' ὃν ζῶνται . . . ἐπιμονήσῃς] Stob. flor. 5,55.

ἐγκράτειαν ἄσκει . . . ἐπιμονήσῃς. Ἠάλλον] Georgid. p. 31.²⁾

ἄσκει πάντων Is.: ἄσκει Stob.³⁾: ἄσκει τούτων Georgid. / ἔχης πρὸς Is.: ἔχει πρὸς Georgid.: ἔχει εἰς Stob. ὅπως ἂν πρὸς ἑαυτὸν (ΓΕ Georgid.: σπαντὸν: σπαντὸν Ζ) ἀμαρτάνοντα καὶ τοὺς ἄλλους ἔχειν ἀξιώσεως Is. Georgid.: ἢ περὶ οὗ τοὺς ἄλλους ἔχειν ἀξιώσεως Stob.⁴⁾ / ποικίλοις ΓΕΖ Georgid.: λυγροῖς: Stob.⁵⁾ / ἀτυχίας ἐπιβλήσῃς Is. Georgid.: ἐπιβλήσῃς ἀτυχίας Stob. καὶ σπαντὸν: Georgid.: καὶ αὐτὸν ΓΕ: καὶ σπαντὸν Ζ Stob. cf. exc. ad § 14.

§ 22. ἡάλλον τήρει . . . παρεχομένους] Stob. flor. 41,10. Maxim. XVII 584; cf. Anaxandrid. ap. Stob. flor. 41, 2,2.

ἡάλλον τήρει . . . παρακαταθήκας] Exclaur. p. 202 n. 93.

δεῖ γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς . . . παρεχομένους] Maxim. XXXII 622 (lemma Σοφοκλέους).

παρακαταθήκη] Cram. An. Par. IV 199,2.

μηδενὶ λέγε . . . ἀκούουσί] Georgid. p. 59.

§ 23. ὄρνον ἐπαυτὸν . . . φιλοχρημάτως ἔχει] Stob. flor. 27,11. Gnom. Byz. 73 (= Barr. 99) Ant. Mel. II 63 p. 129. Maxim. XXXIII 622; Mel. Aug. c. 14 n. 2.

¹⁾ Scholiorum 'ποιονέμενος' tacite in 'ποιῶν πυκνὰς' correxi.

²⁾ Eodem modo Georgides sententiae absolutae prave primam vocem sequentis enuntiati addidit § 38: unde efficitur cum ipsum Isoeratem neque anthologium quoddam illis locis exerpisse.

³⁾ πάντων non omittendum est, utpote ad quod melius appositiones κέρδους ὀργῆς ἡδονῆς λήπης tanquam ad vocem enumeranda praecoccupantem se applicent; Georgid. nihil probat.

⁴⁾ Verba fortasse ab ipso Stobaeo iam mutata forma excerpta a scribis etiam peius mulecata sunt.

⁵⁾ Hanc ad sententiam respicientes ii, quos Ant. I 70 p. 71 et Maxim. XVIII 590 (ἐκ τῶν Ἐπιτήτων καὶ Ἰσοκράτους) secuti sunt, dictum 'ὁ μενεχμείνος τί ἐστίν ἄνθρωπος ἐπ' αὐτῷ τῶν συμβαλλόντων δυσχεραίνει' (Gnom. Byz. 241 [= Barr. 236. Par. 85] Mel. Aug. c. 31 n. 31) inter Isoeratea rettulerunt.

[I 23—26 ὄρνον ἐπαυτὸν] *Harp. v. ἐπαυτὸς ὄρμος (ep. Suid. Zon; Lex. Vind. p. 58,4. 89,7. 93,6. Et. M. 353,12; cf. Hes. s. v.)

σεαυτὸν Is.: σπαντὸν Stob.: ἑαυτὸν Gnomologia / ἔνεκα δὲ Is. Gnoml. Mel. Aug.: ἔνεκα Ant.: ἐνεκεν Maxim. / μηδένα θεῶν Is. Stob. A. Gnoml. Mel. Aug. Maxim.: μηδένα θεῶν Stob. Bv.: μηδαμῶς θεῶν Ant. / φιλοχρημάτως ἔχει Is. Stob. Ant. Maxim.: φιλαργυρεῖν Gnoml. Mel. Aug., homoeoteleuti gratia.

§ 24. Μηδένα φίλον . . . τοιοῦτον] Gnom. Byz. 147 (= Barr. 138). Mel. Aug. c. 11 n. 20. Georgid. p. 59.

ἔλπιζε . . . γέγονε] Ant. I 25 p. 30. Maxim. VI p. 190,36 R.

πρὶν ἂν: Barr. Mel. Aug. Georgid.: πρὶν ἂν Γ / κέχρηται Is. Ant. Maxim.: ἐκέχρητο Barr. Mel. Aug. Georgid., 'πρότερον' recte interpretanti plusquamperfecto non opus est / τοῖς πρότερον Γ: Barr. Mel. Aug. Georgid.: τοῖς προτέροις Ζ / γενέσθαι τοιοῦτον Is. Ant. Maxim.: τοιοῦτον γενέσθαι Barr. Mel. Aug. Georgid., apud quos non iam oīos sequitur.

βραδέως μὲν φίλος . . . μεταλλάττειν] Ant. I 24 p. 28. Georgid. p. 17. (Apostol. c. V 16°. Arsen. XIII 37) Maxim. VI 548.

τήρον Is. Ant. Maxim. (Apost. Ars.): γενοῦ Georgid., cf. § 20.

§ 25. μήτε μετὰ βλάβης . . . προσποιῇ] Georgid. p. 59. περὶ τῶν ῥητῶν . . . ἀνακοινοῦ] Sopat. Rh. Gr. IV 679 W.

δοκιμάζε . . . κοινορίας] Gnom. Byz. 149 (= Barr. 140^a) Ant. I 24 p. 28. Maxim. VI p. 190 R. Mel. Aug. c. 11 n. 22 Georgid. p. 25.

ἀτυχίας — κοινορίας: εὐτυχίας — ἀτυχίας Barr. ¹⁾

τὸ μὲν γὰρ χρεσίον . . . διαγιγνώσκωμεν] *Exc. Vind.

βασανίζομεν Γ: δοκιμάζομεν: quod interpretamentum etiam in Exc. Vind. agnoscitur: cf. LXX Ecclesiastic. 2,5 ὅτι ἐν πυρὶ δοκιμάζεται χρυσός κτλ.

οὕτως ἄριστα . . . βοηθῇς] Georgid. p. 25.

οὕτως ἄριστα . . . δεήσεις] BA. 179,11.

οὕτως ἄριστα — χρήσι Γ: οὕτω δ' ἄριστα — χρήσι: BA., at cf. ann. ad IX 46 ὅπως δ': οὕτω δ' ἂν ἄριστα — χρήσιαι Georgid. // προοιμένης ΓΕΖ Georgid.: περιμένης: BA., Isocrati usitatus // αὐτοῖς ἐν Is.: αὐτοῖς om. Georgid.

§ 26. ἀποδέχου . . . δυσχεραίνοντας] BA. 134,26 (cf. Suid. v. δυσχεραίνω).

ἱταίων Is.: ἱτέρων BA., cf. ΓΕ IV 176.

¹⁾ Barrocciani lectionem explicare vix possis, nisi statuas scribam, cum in archetypo legeret falsum εὐτυχίας verumque ἀτυχίας addere studeret, ad κοινορίας aberrasse, cuius in sedem vox quamvis falso loco adscripta post cessit.

- [I 26—27 πολλοὶ γὰρ ἀτυχοῦσιν . . . φθοροῦσιν] Gnom. Byz. 164 (= Barr. 152.).
 πολλοὶ γὰρ . . . συνάχθονται] BA. 173,3 (cf. Suid. v. συνάχθωμαι).
 καλῶς δὲ . . . φθοροῦσιν] Mel. Aug. c. 11 n. 26.
 ἀτυχοῦσι μὲν EZ: ἀτυχοῦσιν Gnomologia: ἀτυχοῦσι μὲν τοῖς φίλοις Γ(?) ε, *supervacaneum ut in loco de amicis: ἀδικοῦσι μὲν BA., at oppositum non est δίκαια πράττειν, sed εὖ πρ.*
 τῶν ἀπόντων . . . ὀλιγορεῖν] Ant. I 24 p. 28 (errore τῶν pro τοῦτων).
 § 27. ἀγάπα . . . μειρίαν ἀπόλασιν] Stob. flor. 94,18 (Apost. c. I 27^ε. Arsen. I 22); Gnom. Byz. 201 (= Barr. 120.).
 ἀγάπα Is. Stob. (Apost. Ars.): Gnom. hic omittit ἀγάπα, addit ἀγάπῃσιν ante ἀπόλασιν.
 καταφρόνει τῶν . . . ἐπιστάμενος] Stob. 92,12. Maxim. XII 569. Georgid. p. 52.
 σπονδαζόντων μὲν Γ¹⁾: σπονδαζόντων ε Stob. Maxim. Georgid.
 § 28. πειρῶ τὸν πλοῦτον . . . δυναμένοις] Stob. 94,19. Georgid. p. 74.
 χρήματα καὶ κτήματα παρασυνάξιν· ἔστι δὲ Is. Georgid.: om. Stob., *propter homoeoteleuton / κτετῆσθαι δυναμένοις Stob., cf. exc. ad h. l.: κτεσθαι dyn. Is.: χρησθαι dyn. Georgid., ex antecedentibus repetitum.*
 τίμα τὴν ἐπάρχουσαν . . . βέλτιστα] Stob. flor. 94,20. Maxim. XII 573.
 τίμα τὴν ἐπάρχουσαν . . . βοηθῆσαι] Georgid. p. 83.
 τοῦ φίλου . . . βοηθῆσαι] Barr. 122 pars posterior.
 σιέργε μὲν . . . βέλτιστα] Gnom. Byz. 206 (= Barr. 127).
 ἔνεκεν Γ Stob.: ἔνεκα ε Maxim. / μεγάλην ἐκτεῖσαι (= τίσαι libri, *correcti*) Is.: μεγάλην ἑαδίως ἐκτεῖσαι Stob. Maxim.²⁾ καὶ τοῦ φίλου Is. Stob.: καὶ τῷ φίλῳ Maxim.: καὶ φίλῳ Georgid. δύνασθαι Is., etiam Gnom.: om. Stob. Georgid.³⁾ ἄλλον βίον Is.: ἄδελον nunc

¹⁾ Nihil apud scriptores Isocratea afferentes saepius invenitur quam omissio particulae μὲν.

²⁾ Libenter ex Stobaeo ἑαδίως ἐκτεῖσαι legerim, quia librorum Isocrateorum lectio omnino ex insani hominis ratione profecta est, quippe qui propterea divitias congerere aveat, ut magnam multam solvere possit; ceterum ἑαδίως in libris Isocrateis facile intercidit (cf. Fuhr Rh. M. XXX 350); neque vero qui sententiam composuit Barr. 122 σιέργε μὲν τὰ παρόντα, ζητεῖ δὲ τὰ βελτίω· μὴ διὰ φιλαργυρίαν ἀλλὰ διὰ τὸ δύνασθαι φίλῳ σπονδαίῳ βοηθεῖν aliquid nos docet; nobis ratio sana videtur addito ἑαδίως.

³⁾ Non is est finis congerendi divitias, ut solvas, sed ut, si quando fit occasio vel necessitas, facile possis pendere.

- [I 28—30 Stob.¹⁾ Maxim. / βελτίω Γ Stob. Gnom.²⁾: βέλτιστα EZ: μέλλοντα Maxim., cuius in marg. Gessn. 'al. βελτίω'.
 § 29. μηδενὶ συμφορὰν . . . ἀόρατον] Gnom. Byz. 239 (= Barr. 234. Mon. 140. Leid. 133). Maxim. XVIII 589. Georgid. p. 60. Mel. Aug. c. 31 n. 10. Flor. ap. Boiss. An. I p. 121. — *Syrian. Ven. Rhet. Gr. IV 30 W. in ann.³⁾
 μηδενὶ . . . ὀνειδίσης] BA. 160,5 (Suid. v. ὀνειδίζω)
 ἀόρατον: ἀόριστον Georgid.⁴⁾
 τοὺς ἀγαθοὺς . . . ὀφειλομένη] Georgid. p. 52,83.⁵⁾
 τοὺς ἀγαθοὺς εὖ ποιεῖ] BA. 137,17.
 καλὸς γὰρ θῆσαυρός . . . ὀφειλομένη] ExcVind. n. 63; cf. Liban. ep. 728.
 κακοὺς εὖ ποιῶν . . . βλάπτοντας ἀδικοῦσιν] Georgid. p. 51.
 ὁμοία πείση . . . σιτίζουσιν] BA. 173,5 (cf. Suid. v. σιτίζω).
 κακοὺς ΓEZ: κακοῖς Georgid. (antea καλοῖς; cf. III 60): τοὺς κακοὺς ε, cf. p. 30 ann. 2. / πείση Is. Georgid.: πάσχει BA., cf. ann. ad VIII 87 συνηθόμενοι.
 § 30. μίσει τοὺς . . . ἀδικοῦσιν] Stob. flor. 14,15. — Gnom. Byz. 175 (= Barr. 158). Ant. I 52 p. 58. Maxim. XI 566. Mel. Aug. c. 24 n. 14. Georgid. p. 52.⁶⁾
 μίσει . . . ἐξαπατῶντας] Greg. Cor. Rh. Gr. VII 1235 W.

¹⁾ 'nunc' addidi; nam Stobaeus ΑΛΛΟΝ sine dubio scripsit, quod leniter in ΑΛΗΛΟΝ corruptum est; corrige igitur Stobaeum.

²⁾ Nollem Blassius βελτίω, Γ Stob. Gnom. auctoritate commendatum, Benselero obsecutus sprevisset, qui (praef. p. XII ann. 4) edixit: 'commendatur haec lectio simili sono inter βέλτιστα et παρόντα'; nolo inquirere num solus 'similis sonus' satis validum sit telum ad percutiendam optimorum testium auctoritatem, id unum specto utrum sententia servata lectione q. e. 'βελτίω' claudicaret necne; ex ea Demonius iubetur praesentia bona tueri, at tamen ne bona meliorum adversaria reddat admonetur; ita inter se multo melius positivus et comparativus opponuntur quam positivus et superlativus, qui nescio quid friget.

³⁾ cf. Schol. Thuc. I 28,2; Phil. frg. 6,607 Lips. (Fuhr). Huc etiam refero Schol. Aristid. p. 666 D. οὐκ εἶπεν ἐγκαλεῖν ἀλλ' ὀνειδίειν· ὀνειδος μὲν γὰρ γένοιτο τοῖς ἀπὸ τύχης συμβαινουσιν· ὡς Ἰσοκράτης, ubi γένοιτο (ἐπὶ) τοῖς scribendum est.

⁴⁾ Georgides igitur Cobeto 'ἀόριστον' coniectanti praeivit; nec tamen unus hic testis infringet quae Fuhrus (anim. p. 47; Rh. M. XXXIII 574 ann. 1) monuit.

⁵⁾ Initium priore loco hoc habet: καλοῖς εὖ ποιεῖν κτέ., quae, ni deī intercidisse statueris, vereor ut intellegas; an ποιεῖ? p. 83 exhibet τοῖς ἀγαθοῖς; cf. LXX Ecclesiastic. 12,1 εἰάν εὖ ποιῇς, γινώθι τί νι ποιεῖς· καὶ γὰρ ἔσται χάρις τοῖς ἀγαθοῖς σου.

⁶⁾ Hic quoque initium deformavit: κολακεύοντας μίσει καθάπερ τοὺς κτέ.

[130—32 πιστεύοντας Γ Gnom. Ant. Maxim. Mel. Aug. Georgid. StobBr.: πιστεύοντας ε Stob.A, at cf. πιστευθέντες / ἀδικοῦσι Is. Stob. Ant. Maxim. Georgid. Mel. Aug.: μᾶλλον ἀδικοῦσι (Gnomol.¹) γίγνοντες πρὸς τοὺς . . . μὴ σεμνός] Greg. Cor. Rh. Gr. VII 1326 W.

σεμνός Γε: σοβαρός Gregor.: σεμνός τε καὶ ἐπεροπιζός Ζ²).
§ 31. ὁμιλητιζός δ' εἶδη . . . ἐπιπλήττωρ] Greg. Cor. Rh. Gr. VII 1326 W. Georgid. p. 64.³)
μηδὲ πρὸς τὰς τῶν . . . ἐπιπλήττωρ] *Hermog. π. μεθ. δαν. Rh. Gr. II 451 Sp.

ὁμιλητιζός Is. Georgid.: προσηγοριζός Gregor., interpretamentum ad vocem expulsam¹ πρὸς πάντα ε Georgid. Gregor.: πρὸς πάντας ΓΖ / γιόντιζός Γε Georgid.: γιόντιζός Ζ Gregor., falsum cf. Schanz ed. Plat. vol. VI praef., Bremi ad Isocr. I p. 199, Baiter ad Isocr. IV 19 / μηδ' ἂν ἀδίκως ἀρχιζόμενοι τυγχάνουσιν Is. Gregor.: vv. om. Hermog. Georgid.¹)

μηδὲ παρὰ τὰ γιγνόμενα . . . λευκρόν] Ant. I 64. Maxim. LXIV 678. Flor. ap. Boiss. An. I p. 122; expressit Choric. frg. 14 Boiss.

τὸ γὰρ ἀζαιθρον . . . λευκρόν] ExeVind. n. 66.

παρὰ . . . παρὰ Γ Ant. Max. Chor.²) πρὶ . . . πρὶ ε.

μηδὲ τὰς χάριτας . . . χαριζόμενος] cf. Gnom. Byz. 94 (= Barr. 61 pars prior. Par. 35).

§ 32. ἀθάνατα μὲν γρόνται . . . ἀπολαύειν] Gnom. Byz. 202 (= Barr. 121).

¹) 'μᾶλλον' quod nudum sic non potest intellegi nonne geminum habuit? credo fuisse: ἀμφοτέρω γὰρ <μᾶλλον> πιστευθέντες τοῖς πιστεύοντας μᾶλλον ἀδικοῦσιν.

²) σοβαρός et quae vox ex insequentibus petita est 'ἐπεροπιζός' nihil nisi interpretamenta ad ambiguum istud (cf. II 34 IX 44 et Orell. ad loc. nostr.) σεμνός sunt; alter scriba id quod commentandi erga superscriptum erat simpliciter pro interpretanda voce σεμνός recepit, alter glossam per τε καὶ voci explicandae coniunctam in textu posuit.

³) Initium male sic mutat: ὁμιλητιζός εἶδη μὴ δέοις ὧν μηδὲ κτί.; pro εἶκων habet ἐφρονχάζων.

⁴) Mihi longe praeplacet omissio verborum μηδ' ἂν — τυγχάνουσιν, quam testis fide satis dignus suadet; accedit quod tertio hoc loco μηδὲ aliter accipiendum est atque prioribus; sententia autem stabit.

⁵) Notatu dignum fuisse inter viros doctos, qui Choricium tractantes ignari loci Isocratis quod vulgata praebet 'περὶ-περὶ' conicerent; recte illorum sententiam Boissonadius quamvis falso παρὰ-παρὰ praepositiones interpretatus sprexit. — Ceterum Ant. et Maxim. imperativos induxerunt: αἱ-οπανδαζε-αἱ δι' χαίρει. — Flor. Boiss. verba prorsus mutavit: ἐπὶ τοῖς οπανδαζοῖς πράγματα μὴ γιγνόμενα, ἵνα μὴ δόξης ἀπαίδειτος εἶναι· μηδὲ πᾶν ἐπὶ τοῖς γιγνόμενοις οπανδαζε· ἀνοήτων γὰρ ἀμφοτέρω.

[133—35 ἡγοῦ τὴν παιδείαν . . . ἔχοντας] Georgid. p. 40.
§ 33. οὗς ἂν βούλη . . . ψόγος] Gnom. Byz. 148 (= Barr.

139). Georgid. p. 64.

ἀρχὴ γὰρ . . . ψόγος] ExeVind. n. 67.

ποιήσασθαι φίλους Is. Gnom. Georgid.: φίλοποιήσασθαι ExeVind., at sequitur ἀγαθόν / ἀπαγγέλοντας cii. Cobet Hirschig: ἀπαγγέλλοντας omnes. / γὰρ φίλος μὲν ΓΖ: μὲν γὰρ φίλος ε: φίλος ExeVind.

§ 34. βουλευόμενος . . . διάγινωσιν] Georgid. p. 17. Maxim. I 534¹). Flor. Basil. p. 181 sq.

τὸ γὰρ ἀγαθόν . . . διάγινωσιν] ExeVind. 68. — *Max. Planud. Rh. Gr. V 254 W. (*Anon. in Hermog. σταθ. Rh. Gr. VII 177 W.)

ἡγοῦ ζεράτιστον . . . ἐβουλίαν] Georgid. p. 39.

τῶν θεῶν Is.: τοῦ Θεοῦ Georgid., Christianus / ἡμῶν αὐτῶν Is.: αὐτῶν om. Georgid.

περὶ ὧν ἂν αἰσχύνη . . . ποιήσεις] Georgid. p. 74.

οὕτω γὰρ . . . ποιήσεις] Prisc. XVIII 158 et 185.

περὶ ὧν ἂν αἰσχύνη — βούλη ΓΖ: περὶ ὧν ἂν αἰσχύνη — βούλη ε: περὶ ὧν αἰσχύνη (-τη) — βούλη Georgid.²) / ἐκείνων τε Is. Prisc. 158: om. τε Prisc. 185. Georgid. / γνώσιν ΓΖ: γνώσιν ε Georgid.: διάνοια Prisc.³)

§ 35. ὅταν ἐπὶ τῶν σεαυτοῦ . . . ἀναμνησθῶμεν] Georgid. p. 64.

ὅταν ἐπὶ . . . ἀλλοτριῶν] Flor. ap. Boiss. An. I p. 121.

ὁ γὰρ ζακῶς . . . ἀλλοτριῶν] ExeVind. n. 69. Suid.

vv. Ἰσοκράτης et γαῖλον 2. Ant. I 10 p. 12. Maxim. II 534. (Apostol. c. XII 58^a. Arsen. XXXIX 7) Flor. Basil. p. 182.

ὅταν ἐπὶ Γ Flor. Boiss.: ὅταν δὲ ἐπὶ ε: ὅταν περὶ Georgid. / τῶν σεαυτοῦ Ζε Georgid.: τῶν ἐαυτοῦ Flor. Boiss., rectum: σεαυτοῦ Γ: συμβούλιον χρῆσθαι ΓΖ: συμβουλευέσθαι ε Georgid. Flor. Boiss.: βουλευέσθαι manuscr. apud Coraem ad h. l. (ed. vol. II p. 9) / πῶς τὰ ἐαυτοῦ διαφύκειν Is.: πῶς ἐπὶ τῶν αὐτοῦ (ἐαυτ. Georg.) διώκειν

¹) Sententia apud hunc ante dictum nomine Isocratis notatum extat legiturque nunc: βουλευόμενοι παραδείγματα ποιῶνται παρὲλθόντα κτί.; sed haec a Maxim. scripta non esse ratus ποιῶνται, quod ex ποιοῦ τὰ natum, una cum mutationibus ex mendo hoc uno illatis corrigo; cf. ad verba Fulcr. Rh. M. XXXIII 568.

²) Cum aut Urbinatem aut Georgidem sequi liceat, illum decet.

³) Quamquam Spengel (ad Varroem de l. l. p. 634) 'διάνοια' praefendum esse edixit Benselerumque adjuventem nactus est, tamen γνώσιν praetulerim; etenim non quid omnino amici sentiant (διάνοια) audiendum est, sed quid de una certa re proposita indicent: itaque cum scire necesse sit τί γινώσκονσι περὶ πράγματός τινος, recte vocatur ὁ τι γινώσκονσι aut γνώσις aut γνώμη h. e. 'iudicium'. — Urb. autem dum sequimur, ad Dinarch. I 87 respicimus, ubi Ν γνώσιν, ceteri libri γνώμην praebent.

- [I 35—39 manuscr. apud Cor. l. c. Georgid.: πῶς τὰ ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἐδιοίκησεν Flor. Boiss. ¹⁾ / καὶ πῶς: γὰρ Suid. solus / διανοήθεις περὶ Is. Ant. Maxim. ExcVind. Suid. Flor. Bas.: διανοήθεις ὑπὲρ Flor. Boiss. Georgid. / οὐκ ἔστιν IZ Ant. Maxim. Georgid. (Apostol. Arsen.) Florill. Boiss. et Basil.: ἰδίων = Suid. / βουλευόμεται Is. Ant. Maxim. ExcVind. Flor. Bas. Georgid. Suid.: (βουλευόμεται Ars. Apost.): οὐ βουλευόμεται Flor. Boiss. / οὕτω δ' ἂν Is. Georgid.: οὕτως τι Flor. Boiss.; cf. § 25 / ἐπιμέλειαν ἔχοντες Is.: ἐπιμέλειαν ποιούμεθα Georgid.
- § 36. ὅσπερ γὰρ τὸν . . . θανατάξεν] [Zosimi] vit. Isocr. p. 5^a 9 Turr. — Maxim. IX 560.
- § 37. εἰς ἀρχὴν κατασταθείς . . . ἀναθήσουσιν] Stob. flor. 46.21. Gnom. Byz. 81 (= Barr. 79). Maxim. IX 560. μηδενὶ χρόνῳ πορησῶ Is. Stob.: μηδενὶ ἀνδρὶ πορησῶ χρόνῳ Max. Gnom. / γὰρ ἂν ἐκείνος: γὰρ ἐκείνος Z. μηδενὶ πορησῶ . . . βοήθῃς] Ant. I 49 p. 55. Maxim. XVI 581. Georgid. p. 60. — cf. Nilī paraen. n. 10 (Orelli op. sent. I 332). ²⁾ οὐκ ἔστιν ἂν — βοήθῃς = οὐκ ἂν βοήθῃς IZ¹: εἰ — βοήθῃς Ant. Maxim. Georgid.
- § 38. παρασχευάξῃ . . . ἐπιείξειαν] Georgid. p. 74; cf. Theodorum apud Athen. III 122^b. δύνασθαι IZ: δυνάμενον = Georgid. / τὸ ἴσον omnes. cf. cap. III exc. l. c. / ἔχον IZ Georgid.: ἔχων = τὸ σούτῳ γὰρ κρείττων . . . μεταλαβεῖν] Georgid. p. 84. ὅσῳ Is.: om. Georgid., errore / τὸ δὲ vel τὰ δὲ IZ: ἡ δὲ = Georgid. / κακείνων — μέτεστι Is.: κακείνα — πρόδοιαν Georgid. / καὶ τοῖς καύλοις ci. Coraes (ed. vol. II p. 10): καὶ om. Is. Georgid. / ταύτων IZ: ταύτης = Georgid.
- § 39. μηδένα ζήλον . . . ἐπερέχουσιν. πάντων] Georgid. p. 35. μηδένα ζήλον . . . ἐπερέχουσιν] Gnom. Byz. 203 (= Barr. 122). μηδένα . . . ζημιωθέντας] Ant. I 35 p. 44. Mel. Aug. c. 10. n. 64. οἱ γὰρ δίζαιοι . . . ἐπερέχουσιν] ExcVind. n. 70;

¹⁾ Vix recte pro *διώκων*, quanquam eiusdem verbi altera etiam forma inusitatum augmentum praebens extat apud BA. 88,18 *διωκόμενα Ἀντιφάνης Μηναργύρῃ* (— Com. frg. III 84 M); et ibid. p. 1285 *διωκὼ ἐδιώκον καὶ διωκῆται καὶ διώκων*. — Apud Antiphontem (I 31) ex N nunc *διωκόμενα* legitur, quanquam in A extat *διώκονται*, quod oratoris esse credo; insequens *βεβόηθηται* pravum augmentum effecit accedente Byzantinorum dicendi usu (cf. GMeyer. Gr. p. 370.)

²⁾ Imitationem evincit vox *οὐκ ἐχόμενα*.

- [I 39—44 cf. Porphy. ad Marc. 24 p. 206,13 N. (Bywater); Wiener apophthegmensamml. p. 27 n. 156 (ed. Wachsmuth, Festschr. Heidelb. f. d. Phil.-Vers. 1882).

- μηδένα ζήλον: ζήλον μηδένα Georgid. / ἀλλὰ μᾶλλον ἀποδέχου Is. Ant. Mel. Aug.: ἀποδέχου δὲ μᾶλλον Gnom. Georgid. / (ζημιωθέντας: ζῶντας Ant.) / εἰ μηδὲν et ἀλλ' οὐκ Is. ExcVind.: om. Ant. Maxim. Mel. Aug. Georgid. Gnom. / ἐπίνοι γε. Is.: γε om. ceteri.
- § 40. πάντων μὲν ἐπιμελοῦ . . . σώματι] ExcLaur. p. 201 n. 93. πειρῶ . . . συμφύροντα] Georgid. p. 74. τῷ σώματι μὲν ci. Blass: τῷ μὲν σώματι IZ: τὸ μὲν σῶμα = Georgid. / τῇ δὲ ψυχῇ IZ: τῇ δὲ ψυχῇ = Georgid. (excepto uno libro qui τῇ δὲ ψυχῇ). § 41. πᾶν δ' ἐν . . . διανοίᾳ] Gnom. Byz. 144 (= Barr. 177. Mon. 117. Leid. 111); Georgid. p. 64. Ant. II 70 p. 135. Maxim. XLVII 647. Mel. Aug. c. 23 n. 8. — hinc Choric. in Marc. or. II p. 113 Boiss. ἐρεῖν IZ Gnom. (om. Barr.) Georgid. Ant. Maxim. Mel. Aug.: λέγειν = / πρότερον ἐπινοήπει: ἐπινοήπει πρότ. Barr. δύο ποιοῦ . . . ἢ λέγειν] Stob. flor. 34.6. Georgid. p. 25. Maxim. XX 597. *Schol ad Hes. opp. 780. *Schol ad Hom. ap. Cram. Anecd. Paris. III 24. ποιοῦ καιροῦ Is. Georgid. Maxim.: καιροῦ ποιοῦ Stob. / οἶσα σαφῶς Is. Stob. Maxim.: σαφῶς om. Georgid. / οὐκ ἔστι Is. Maxim. Georgid.: οὐκ ἔστι Stob. § 42. νόμιζε μηδὲν . . . περίλυπος] Stob. flor. 105,52. Ant. I 70. Maxim. XVIII 589 (Apostol. c. XII 14^a. Arsen. XXXVII 34). Georgid. p. 62. — cf. Choric. epit. Proc. p. 17 Boiss. τῶν ἀνθρωπίνων βέλαιον: τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων βέλαιον Georgid. § 43. μᾶλλον ἐλλαβοῦ . . . ἀπένειμεν] Stob. flor. 51,28. τὸ μὲν γὰρ τελευτήσαι . . . κατέκρινεν] BA. 152,31 (cf. Suid. s. v. κατακρίνω). φοβερὰν τοῖς ἀνδράσι Is.: τοῖς ἀνδράσι φοβερὰν Stob. / ἐν τῷ ζῆν Is. Stob. Gessn. m. g.: ἐν τῷ βίῳ Stob. AB. / μάλιστα μὲν πικρὸν ζῆν κατὰ τὴν ἀσφάλειαν Is. Stob. Be.: om. Stob. A Trinc., propter homocoteleuton / πάντων Is. BA. Stob. AB: πάντως Stob. / τοῖς σπουδαίοις Is. Stob. A Gessn. m. g.: τῶν σπουδαίων Stob. Be. ¹⁾ / ἡ γὰρ Is. Stob.: om. IZ¹, falso.

¹⁾ Postquam πάντων in πάντως abiit, alterum obiectum (genetivus) ad κατέκρινε desiderabatur; tum ut concinnum redderet sermonem scriba nescio quis ἴδιον τῶν σπουδαίων fecit; quo genetivo restituto alterum obiectum voci ἀπένειμεν quoque demptum erat; sed quo apud κατέκρινε carere possumus, non possumus eo apud ἀπένειμε.

- [I 45—52 ὁσπερ τῶν σιτίων κτέ.] cf. Nili paraen. n. 15 (ap. § 45. Orell. l. c. I p. 322).
 τὸν γὰρ αἰτῶ . . . ἐπιτάττω] BA. 142,33 (cf. Suid. v. ἐπιτάττω).
 § 46. μάλιστα δ' αὖ . . . ἀποδίδωσι] Stob. flor. 5,55.
 μάλιστα δ' αὖ Is. Stob.A; καὶ μάλιστ' αὖ Stob.B; μάλιστ' αὖ Stob.Trinc. / παροξενήεις Stob.; παροξενήεις Γ / ἀρξέσθαι mg. Γ γρ E; ἀρξέσθαι Stob. / ἰδούεις E TZ Stob.; ἰδούεις τας E / μάλιστα Is.; om. Stob.¹⁾ / παρὰ πηγήων Is. Stob.Glossn. mg.; παρὰ πηγήων Stob.AB; / ποιοποιεῖν Is.; ἀν ποιοποιεῖν Stob.; interpretans.
 § 50. εἰ δὲ δεῖ θρηνητὸν . . . (§ 51) καλοζαγαθίας] Greg. Cor. VII 1311 sq. W.
 Ζεὺς γὰρ . . . πιστεύουσι] Hermog. Rh. Gr. II 449 Sp.
 τοὺς φαίλους καὶ τοὺς ἀποδάμους Is.; τοὺς ἀποδάμους καὶ τοὺς φαίλους Gregor.; / χρωμένους = Gregor.; χρωμένους Γ.²⁾
 § 52. ὁσπερ γὰρ τῆς μέλιτιαν . . . ἀνέλλεγειν] Exclaur. 202 n. 93. Maxim. XVII 584; resp. Amphiloch. ep. ad. Seleuc. v. 37 sqq. (ap. Orell. opusc. sent. et mor. II p. 394).
 ὁσπερ γὰρ . . . παιδείας] Schol. ad Apoll. Rhod. I 881.
 βέλτεστα λαμβάνουσιν Γ; χρῆματα λαμβάνειν = Maxim. Exclaur. Amphiloch.³⁾; χρῆματα ἀνέλλουσιν Schol. Apoll. / οὕτω δὲ καὶ Γ Exclaur. Maxim.; οὕτω δὲ καὶ Ζ; οὕτω δὲ καὶ Schol. Apoll.; οὕτω γρ καὶ Z.
 μάλιστα γὰρ αὖ . . . ἐπιζητεῖται] BA. 113,1.
 ἐπιζητεῖται Γ; BA; ζητεῖται Ζ

¹⁾ Cum etiam ἐν τῷ 'ἐπιτάττω' insint ἰδούεις neque vero eas sinceræ, dicendum est eas ἐν τῶν καλῶν 'maximè' sinceræ ad nos redundare; quod μάλιστα efficit.

²⁾ Blassio non adsentior qui χρωμένους ο' scripsit; nam inde a § 49 Democrii omnino ratio non habita est: contra præcepta generalem in modum effertur, quibus quid subiectum sit ex § 52 'τοὺς παιδείας ἀρξέσθαι' discimus, ita ut χρωμένους (= Gregor.) verum videntur; scriba Urbinatis levissime peccavit I et V inter se permiscens; Gregori liber Urb. bonitate aequabat; cf. cap. II.

³⁾ Admodum dubitanter Amphilochii mentionem hic feci, quia erit fortasse qui contra dicat: en ipsa episcopi verba; ταῖς δ' ἀπασιν ἐν γένει ἐντέλλεται / οὐκ ὅς ἀπασιν ἀνέλλειν τὸ χρῆμα . . . οὐκ ὅς ἀπασιν ἐν γένει ἐντέλλεται / ἢ τις ἐφ' ἀπασιν ἀνέλλειν χρῆμα. ταῖς δ' ἐκείνων πρὸς τὸ χρῆμα κτέ. — Adscribam tibi comparationis fontem, ut videas quam bene Democritee scriptor, dum poetarum copias compilare præcipit, hoc ipse suum præceptum sequatur; est Simonides Cens ap. Plut. de prof. in virt. c. 8: οὐκ ὅς γὰρ αὖτις οὐκ ὅς ὁ Σιμωνίδης φησὶ τῆς μέλιτιαν λαμβάνειν ἀνέλλουσιν; cf. vv. sqq. et Bergk PlG.⁴ III p. 411 frg. 47.

II.

Πρὸς Νικοκλέα.

- § 2. Τοὺς μὲν γὰρ ἰδιώτας . . . (§ 4) ὁμιλοῦσιν] Stob. flor. 49,25.
 μάλιστα Γ; καὶ μάλιστα = Stob.¹⁾ / καθ' ἰδιώτην βουλεύεσθαι τὴν ἡμέραν Stob.; καθ' ἰδιώτην τὴν ἡμέραν βουλεύεσθαι Γ, at sequitur ἔπειθ' καθ' ἰδιώτην ἀγωνίζεσθαι τὴν ἡμ. =, cf. exc. ad. h. l. / τοὺς τε φίλους Is. Stob.B; τοὺς φίλους Stob.A; (τοὺς φίλους Stobe) / καὶ τῶν ποιητῶν τινος Γ Stob.; καὶ τινος τῶν ποιητῶν = ἀλλ' οὕτως ἴδου παιδεύεσθαι μᾶλλον τῶν ἄλλων Γ; οὕτως παιδεύεσθαι μᾶλλον τῶν ἄλλων Stob.A; ἀλλ' οὕτως μᾶλλον ἴδου τῶν ἄλλων παιδεύεσθαι = Stobe.³⁾ / ἐπιδοῦν δ' εἰς Stob.A; ἐπιδοῦν εἰς Is. Stob.Br. / καταποδοῦν Γ; καταποδοῦν = Stob. / οὐκ ἀποδοῦν αὐτοῖς Γ Stob.A; αὐτοῖς οὐκ ἀποδοῦν = Stob.Br.⁴⁾
 § 15. μέλει σοι τοῦ κλέθους . . . (§ 16) ἀδικοῦσιν] Ant. II 1.
 § 16. διακρίνου Is. Is.^a; παρακρίνου Ant. / διακρίνου ΓA Is.^a. Ant.; διακρίνου = / μήθ' ἐβλάζων τὸν ὄχλον ΓA Is.^a; μήθ' τὸν ὄχλον ἐβλάζων = Ant. / ἀδικήσονται ΓA; ἀδικήσονται = Is.^a. Ant.
 § 19. οὔζει . . . ἀντιρροῦν οἶνον] Schol. in Aeschin. I 30 p. 15^a 26 Turr. (om. vv. τῆς πόλεως ὁμοίως ὥσπερ).
 οὔζει Γ Schol.; διοῖσι = ΓA om. hanc paragraphum, cf. Schol. l. c. (οὔζει) ἀντὶ τοῦ διοῖσι.

¹⁾ Res vix potest diiudicari: pro Stobaeo pugnat V 75 (οἱ Φίλιππον διαβάλλοντες) . . . ταχὺς ἀπασιν τῷ λόγῳ καταποδοῦναι πολλοὺς πείθονται, καὶ μάλιστα μὲν τοὺς τῶν αὐτῶν καλῶν ἐπιθυμούντας, ἔπειτα καὶ τοὺς . . . ἐπὶ δὲ τοὺς κτέ.; contra legitur in ep. 6, 2 ἀλλὰ γὰρ ἐπιδοῖν οὐ πολλὰ, μάλιστα μὲν τὸ μὴ δύνασθαι . . . ἔπειθ' ὅτι . . . πρὸς δὲ ταῖς κτέ.; aliter se res habet IV 91. 175, aliter II 17,52; non huc faciunt V 113. 119 IX 80, neque magis adferendi VI 41 X 31 ep. 6, 12.

²⁾ βουλεύεσθαι rectum est; ἀγωνίζεσθαι (=) ex § 11 nescio quis deprompsit, id quod Blassius adnotavit. Quod vero in Stob.Trinc. legitur 'καλῶς βουλεύεσθαι τὴν ἡμέραν' lectori male attento debetur.

³⁾ Cum sententia sit 'μάλιστα καταποδοῦναι παιδεύεσθαι εἰς ἢ ἄλλοι τινες, comparativus sedem suam ante ἴδου habet: ἀλλ' οὕτως παιδεύεσθαι μᾶλλον ἴδου τῶν ἄλλων; de corruptelae origine cf. cap. II; de omisso ἀλλ' in Stob.A cf. excurs. ad h. l.

⁴⁾ Contra Blassium lectionem Γ Stob.A praetuli, quia negatio sententia icitur; peiorum codicum librariorum homocoteleuti studium ut saepe hic quoque seduxit.

- [II 19—28 ἵν' εἰδοκιμῆς . . . διαρκῆς] BA. 149,16.
 § 21. φρυλακῆν . . . μάλιστ' ἂν τις δύναιτο] Ant. II 1 p. 79.
 τῶν πολιτῶν Is.: τῶν ἄλλων πολιτῶν Ant. / καὶ κτᾶσθαι καὶ σφῆζειν Γ: καὶ σφῆζειν καὶ κτᾶσθαι Ant.: καὶ κτᾶσθαι καὶ διασφῆζειν ε.
 § 22. διὰ παντός . . . ὅρκους] ExeLaur. p. 243 n. 18.
 μᾶλλον ἢ ΔΕ Δ^αΕ^α Θ^α: μᾶλλον om. (Γ²) ε ExeLaur.¹); cf. Turr. ad h. l.
 § 23. ποίει μὲν . . . ἀμαρτανουμένων] Stob. flor. 48,58.
 δεινὸς μὲν φαίνεται . . . ἀμαρτανουμένων] Ant. II 1 p. 79.
 δεινὸς μὲν Is. Ant.: καὶ δεινὸς μὲν Stob., at cf. ann. ad IX 46 ὅλος δ'.
 § 24. ἀρχικὸς εἶναι . . . διανοίας] Gnom. Byz. 83 (= Barr. 85. Par. 42). Ant. II 1 p. 79. Maxim. IX 198 R. Mel. Aug. c. 28. n. 50. (Apostol. c. III 97^d. Arsen. V 73).
 § 25. μεγαλόφρονας . . . ἐπιχειρῶσιν] Maxim. XII 569.
 νόμιζε Γ Maxim.: εἶναι νόμιζε ε²) / τῶν καλῶν Γ: τῶν μετρίων ε Maxim.
 § 26. ζῆλον μὴ . . . χρησαμένους] Ant. II 1 p. 79. Maxim. IX 560 (Apostol. c. VIII 34^m. Arsen. XXVII 52).
 τῇ παρούσῃ Is. Maxim. (Apost. Ars.): τοῖς παρούσιν Ant.
 § 27. Φίλους κτῶ μὴ . . . διοικῆσεις] Prisc. XVII 169.
 — Stob. flor. 48,28. *Maxim. VI 548.³)
 φίλους κτῶ μὴ . . . ἀξίους ὄντας] Flor. ap. Boiss. An. I p. 122.
 πόλιν Is. Stob.: πολιτείαν Prisc.⁴)
 § 28. τοιοῦτους . . . πράξωσιν] Stob. flor. 48,29 (om. Is.^a).
 πιστοὺς ἡγοῦ . . . ἐπιτιμῶντας] Stob. flor. 48,30. Maxim. XLIII 639.
 πιστοὺς ἡγοῦ . . . ἐπαινοῦντας] BA. 128,10.
 λέγῃς ἢ ποιῇς Is.: ποιῇς ἢ λέγῃς BA. Stob.⁵) Maxim. / ἅπαν Is. Stob.: ἅπαντα BA.: πᾶν Maxim. / ἀλλὰ τοὺς τοῖς Is. Stob.: τοὺς om. Maxim.

¹) Ceterum excerptor omisit τοῦ / οὐπω / τῶν ante ἄλλων / scripsit ὡς pro ὥστε.

²) Talia semper ad testium fidem redeunt, ni aliae rationes certam quandam viam ire cogunt; hoc tenendum quocumque loco testes alii aliam copulae sedem concedunt, semper de interpolatione cogitare licere, velut: X 57 XI 24; itemque in dubitationem voco locos II 27 et III 16 (de quo vide quae cap. II diximus), ubi Γ addit, ε omittit εἶναι, id quod VIII 34 XI 21 ex Γ auctoritate deletum est.

³) Maxim. post vv. φίλους κτῶ — ἀξίους ὄντας insertis tribus sententiis aliunde petitis sic pergit: φίλους κτῶ καὶ μεθ' ὧν ἡδιστον οὐκ διατρέψῃς ἀλλὰ μεθ' ὧν ἄριστα.

⁴) An ex Prisiani codicis R scriptura TICLAITIANHOKPNCEC eruere licet ΠΟΛΙΝΑΝΔΙΟΙΚΗCEC (= CAIC) i. e. πόλιν ἂν διοικῆσαι; etiam cod M praebet ΔΙΟΙΚΗCEC.

⁵) Falso Stob., cf. XII 235.

- [II 28—32 δίδου παρησίαν . . . συνδοκιμάσοντας] Stob. flor. 48,31. Maxim. XXXI 619.
 περὶ ὧν ἂν ἀμφιγνοῆς Is. Stob.: περὶ ὧν ἀμφιγνοῆς Maxim., corruptus / συνδοκιμάσοντας Is. Maxim.: ἐπιδοκιμάζοντας Stob., verbum vix Graecum iam corr. Gessn. mg.
 διόρα καὶ . . . ἔχωσιν] Stob. flor. 48,32. Gnom. Byz. 174 (= Barr. 157). Ant. I 52 p. 58. Maxim. XI 565. Mel. Aug. c. 24 n. 13. (Apost. c. VI 4^a. Arsenius XVIII 62).
 διόρα: διὰ ὁρᾶν Barr. (cf. § 29) / πλέον οἱ πονηροὶ τῶν χρηστῶν ἔχωσιν. Is. Stob. Ant. Maxim.: πλέον (male πλέον Barr.) ἔχωσιν τῶν χρηστῶν οἱ πονηροὶ Gnom.
 ἄκουε τοῖς λόγους . . . λέγωσιν] Stob. flor. 48,33. (om. Is.^a).
 τοὺς τε λέγοντας Γ Stob.: τοὺς λέγοντας ε, falsum cf. Fahr Rh. M. XXXIII 357.
 § 29. ταῖς ἀνταῖς κόλαζε . . . ἐξαμαρτάνοντας] Stob. flor. 48,34. Gnom. Byz. 146 (= Barr. 183).
 ταῖς ἀνταῖς κόλαζε ζῆλῳ Is. Stob.: κόλαζεν διὰ ταῖς αὐτ. ε. Gnom. / τοὺς πενδῶς διαβάλλοντας Γ: τοὺς διαβάλλοντας ε E^a Θ^a Stob.: τοὺς πενδῶς τι κατὰ τινος λέγοντας Gnom., cf. exc. ad I 16 / αἰσπερ Γ Is.^a: αἰσπερ ἂν ε: ὥσπερ Gnom.
 ἄρχεσαντοῦ . . . πολιτῶν] Stob. flor. 48,35.
 ἦττον ἢ τῶν Γ A^a: ἦττον ἢ καὶ τῶν ε E^a Θ^a Stob.¹) / ἂν: ἰανπερ Stobaei cod. Voss.²) / δουλείης: δουλείης idem cod., at sequitur κρατῆς.
 § 30. νόμιζε τῶν τιμῶν . . . θαυμάζωσιν] Stob. flor. 48,36. (om. Is.^a).
 § 31. μὴ τοὺς μὲν ἄλλους . . . ἄρχουσιν] Stob. flor. 48,37.
 πόλεως ὅλης ἡθός Is.: πόλεως ἡθός ὅλης Stob. Bv.: πόλεως ἡθός Stob. ATrinc.³)
 § 32. περὶ πλείονος . . . κτήσασθαι] Stob. flor. 48,38.
 δόξῃ μὲν . . . ὠνητῇ] BA. 180,14 (cf. Suid. v. ὠνητῇ) et 153,1.
 δόξῃ Is. BA. utroque loco: δόξης Stob. / μὲν χρήματα Is. Stob.

¹) καὶ Isocrates addere non solet: III 22. 49 IV 51 V 36. 121 VI 16. 92 VIII 51. 93. 112 X 34 XII 145. 178 XV 47. 190 [ep. 2, 7].

²) ἂν non Isocrateum (Bensel. ad Areop. p. 146—8): περ non tam crebre post ἦν vel ἂν apud Isocratem est, ut id addere contra optimos testes debeamus: V 95. 123 XII 37 XV 28. 142. 216 XVII 17 [ep. 7. 2.].

³) In archetypo igitur Stobaeensium non erat; quamobrem id non inter oratoris verba legi malo; namque et quam solet non tenet sedem (Bensel. ad Areop. p. 145) et inter eas voculas est quas facile inculcabant (Bensel. l. c. p. 108); sententia omisso adiectivo optima erit (cf. III 57 VII 22).

- [II 32—36
- BA. 180,14: πὲν γὰρ πέματα BA. 153,1⁴) / τοῖς καύλοις ε Stob.:
καύλοις Γ Is.^a?)
- ιούγα . . . (§ 35) βορλέεσθ] om. Is.^a.
- ιούγα μὲν . . . ἐπιτηδεύμασιν| BA. 153,3 (cf. Prisc.
XVIII 230; Suid. v. ζωριότιν).
- ιούγα μὲν . . . ζώσμοις| BA. 176,6.
- βασιλεύοντος Γ: βασιλίας ε BA.⁴ / ὠθητοί ε BA.: ὠθητόισιν Γ.
- § 33. ζράτιστον μὲν γάρ . . . ἐνεισιν| Stob. flor. 48,39.
ζράτιστον μὲν γάρ . . . τερχάνειν| Suid. v. ἀκμή.
Bachm. An. Gr. I 54,26 II 351,3. 381,25.
- ζράτιστον μὲν γάρ τῆς Γ: ζρατιστον μὲν τῆς ε Suid. An.⁴) / τῆς
ἀκμῆς τῶν καιρῶν τερχάνειν: τῆς τῶν καιρῶν τερχάνειν ἀκμῆς An.
p. 351 et 381 αἰσθῶν καὶ μετὰ περανέειν Is.: αἰσθῶν μᾶλλον ἢ πε-
ρανέειν Stob., male propter incertum μάλλον ἢ ἐπεροχλαῖς ἐνεστον
Γ: ἐπεροχλαῖς ὑπόνοσον ε: ἐπεροχαῖς ὑπόνοσον Stob.
- § 35. ὅ τι ἂν ἀζηριβῶσαι . . . ποιήσεται| Stob. flor. 48,40.
ἀζηριβῶσα βορλήτης Γ StobAe.: υἱδῖνα βορλήτης StobB: ἀζη-
βῶς υἱδῖνα βορλή (= libri) ε StobGesn.mg.3) / νείπει ε Stob:
μεταπέθει Γ: γεννάζοντα δένανθα σε Is: γεννάζοντα ἀκτερόν σε
Stob., cum hiato.
- θεώρει τὰ γιγνώμενα . . . βορλέεσθ] Stob. flor. 48,41.
μηχανεύης: μηχανητορός StobA / περὶ τῶν Γ StobA: καὶ περὶ τῶν ε
StobBr.
- § 36. βοῦλον . . . καταλιπεῖν| Ant. I 7. *Gnom. Byz.
ss (= Barr. 82. Leid. 48. Mon. 48). Flor. Basil. p. 181.
τὰς ἀλάνας τῆς ἀρετῆς Is. Gnom.: τὰς τῆς ἀρετῆς ἀλάνας Basil.
Ant., falsum.

¹⁾ *δοξίς*; Stobaeus ex dicendi usu aliquanto recentiore scripsit, seductus

fortasse opposita voce *χορηγία*. — γὰρ *πλήματα* (BA.) nescio an ex *πλήματα* ^{Z9} *natum* sit, quoniam non nego aliam facile rationem suadere locos XV 124 *χορηγία* *Π4*; *πλήματα* *6* Georr., *recte*; cp. 8, 3 *πλήματα* *Γ*; *χορηγία* *ε*, *jalsum*; I 19 *πλήματα* *ε*; *χορηγία* *ΠΖ*; cf. I 28.

*) Articulus ut recipiamus cegimur locis [I 1. 48] III 13 IV 48 VI 102 IX 43 XII 71. 198 XVI 33 ep. 2. 10; itaque etiam I 29, cuius orationis auctor Isocrateum sermonem sine dubio imitatus est, ex 5 τοῖς ζώοντι reponendum est. — Si substantivum adicitur articulus deesse potest: X 43 γενέσθαι ἀνθρώπων, sin ad certum quoddam iam antea notatum genus respicitur, addendus.

³⁾ cf. II 11 III 29 XV 67; idem est XV 175 *ορρογάρτας ΓΔ*; *ορρογα-
ταῖρτας* = et VII 61 *ἀρροῶν* =; *ἀρροῶτων ΓΕ*.

4) Ex Suida tres loci Bachmanniani corrigendi sunt: $\langle \alpha \rho \iota \alpha \tau \alpha \rangle \tau \alpha \langle \nu \rangle \mu \epsilon \nu \alpha \tau \epsilon$.

²⁾ *εἰδέναι*, ad explicandum *ἀναγιγνωσκαι* (cf. XII 177) additum in StobB, eius sedem, cuius gratia adscriptum erat, occupavit; in § autem ita in textum receptum est, ut adverbium e verbo fieret et notis *ἰσχυρῶς* in praesens, quia non iam *ἀναγιγνωσκαι* sed *εἰδέναι* legebatur, mutaretur (*ἰσχυρῶς*).

- [II 36—53
 ἦν δ' ἀναρχασθῆς ζινδυνεύειν] Schol. in Aristid.
 p. 491 D. (= p. 168 Fro.)
 αἰροῦν τεθνάναι . . . αἰσχροῦς] Maxim. XXXVI 627.
 τεθνάναι καλῶς *E^a G^a*; καλῶς τεθνάναι *F*) = (*F^a*) Maxim. ¹)
 § 37. μὴ περὶ ἰδῆς . . . γέσιν] BA. 168.22 (cf. Prise
 XVIII 266).
 ἀλλ' ἐπειδὴ . . . ἐνυχες] BA. 113.1 (Suid. v. *ἐνυχον*
 in not.; cf. Prise. XVIII 316).
 ἐπειδὴ θνήτου *F* *Is.^a* BA.: ἐπειδὴ θνήτου μὲν *z, 2*)
 § 38. ἄντ' ἄν . . . ἐκτρέλει] Ant. I 64. Maxim. LIX 669
 (Apostol. c. I 4^a. Arsen. I 5).
 ἄντ' ἄν *Is.*: ἄ ἄν Ant. Maxim. (Apost. Ars.) | γαίρηται *Is.*: om.
 Ant. Maxim. (Apost. Ars.).
 ὅν τιὰς δόξας . . . πράξεις] Gnom. Byz. 87 (= Barr.
 80. Leid. 47. Mon. 47. Pal. 69). Ant. I 61. Maxim. XLVI 645.
 τὰς δόξας: *gloriam* Ant. lat. i. e. τῆν δόξαν ¹) Wachsm. / *μυσθ*
 τὰς πράξεις *Is.*: τοῦτον μυσθ τὰς πράξεις Mon.: τοῦτον μυσθ
 τὰς ἀμύσεις πράξεις Barr. (Georgid.³)
 § 43. θεόχρητος] *Harp. s. v. (cp. Phot. Suid.)
 § 49. οἷς ὁρῶσι . . . χαίροντας] BA. 179.14.
 αἰώστα *F* [*cf. N 60*]; om. *z* BA.
 § 52. χορὴ τοῦτον . . . ἀμνησθητομέρων] BA. 123.17.
 § 53. τοῦς δὲ τοῦν . . . τοιοῦ] BA. 168.25.
 ὁρᾷ πλέον τι *Is.*: ὁρᾷ τι πλέον BA. | ποιοῦ *Is.*: ποιοῦμαι BA., cf.
 am. VIII 87 οὐκ ὁρᾷται; an id excerptor male attentus ex 'ποιοῦ
 καὶ fecit?
 σύμβουλος ἀγαθὸς . . . ζημιάντων ἐστίν] Ant. I
 10 p. 12 (annectit statim sententiam ex III 7 petitam).
 ἀπάντων τῶν ζημιάντων *F*: ἀπάντων ζημιάντων *z* Ant.

4) Sententia ubique in tragoediis obvia est, ut loci gemelli abundant; unum Euripideum (Iph. Aut. 1252) adscribam, quia summae elegantiae speciem prae se fert: poeta enim Iphigeniam rebus ita prodigitam finxit ut exclamantem eam posset facere: *καὶ τὸν ἑταίρου τὴν καὶ τὴν ἑταίρην*, ex tragicorum more notissimae sententiae illudens.

*) Itaque auctor BA. non idem quod π in insequentibus legit: $\epsilon\tau\upsilon\chi\epsilon\varsigma$, $\alpha\theta\acute{\alpha}$ -
 $\rho\alpha\tau\omicron\rho$ $\delta\epsilon$ $\pi\epsilon\tau\chi\epsilon\varsigma$ $\pi\tau\acute{\epsilon}$.

³⁾ Etenim Wachsmuthius testibus addit: *gnomol. cod. Par. Reg. 1168 p. 94* (cf. Boiss. *anecd. Gr. I p. 108 n. 1; sent. ultima cod. Venet. Georgid.* cf. Morelli *Bibl. Venet. I p. 11*). — Variis lectionibus adde: *τοῦτων αἰροῦ τὰς πράξεις* Leyd: *τοῦτων καὶ τὰς ἀρετὰς πράξεις* gnom. Reg.: *τοῦτων καὶ τὰ ἀρετὰ πράξεις* Maxim.

III.

Νικοκλῆς ἢ Κύπριοι.

- § 1. ἡδέως ἄν . . . διαχειμένον] BA. 165,3.
ἡδέως ἄν οὐκ Is.: ἡδέως δ' ἄν BA.¹⁾
- § 5. ὥστ' οὐκ αἰσθάνονται . . . ἔχοντες] BA. 134,29.
αἰσθάνονται = BA.: αἰσθάνται Γ.
- § 7. τὸ γὰρ λέγειν . . . ποιούμεθα] Ant. I 10 p. 12; cf. II 53.
- § 11. τὸν μὲν οὐκ ἔτιον . . . πρὸς ὑμᾶς] *Argum. in Isocr.
or. III.
ἔτιον ὡς Γ: ἔτιον λόγον ὡς = arg., cum glossema.
- § 14. περὶ μὲν οὐκ τῶν πολιτειῶν . . . ἐκαστοὺς] Stob.
flor. 43,65.
δοκεῖν δεινότερον μὲν εἶναι Is.: δεινότερον μὲν εἶναι Stob.²⁾ / διορθοῦσθαι Is.: διορθώσασθαι Stob.³⁾ / ἐκαστοὺς Is.: om. Stob., errore ultimam vocem praeterevidens.
- § 15. αἱ μὲν τοίνυν . . . τοιοῦτόν ἐστιν] Stob. flor. 47,9.
μῦθον ἔτιος ἔτιον Is.: ἔτιος ἔτιον μῦθον Stob. / δεινότερον . . . τρίτον τέταρτον τοῖς ἄλλοις =, recte: δεινότερον . . . τρίτον τέταρτον καὶ τοῖς ἄλλοις StobB(Gessn.mg.): δεινότερον . . . τρίτον τέταρτον καὶ τοῖς ἄλλοις Γ StobAv., cf. exc. ad h. l. / τῷ μετ' ἐκείνον Γs, recte: τῷ μετ' ἐκείνον StobAB: τῷ μετ' ἐκείνον Stobv. et Trinc. (nisi quod ἐκείνον habet).
- § 16. καὶ μὲν δὴ διορθᾶν . . . ὁποῖός τις ἐστιν] Stob.
flor. 47,10.
καὶ μὲν δὴ Is.: καὶ μὲν εἰ δὲ Stob.⁴⁾ / δέξατο Γ: εἴξατο = Stob.⁵⁾
ἀλλὰ μὲν καὶ . . . ἀρῆσθαι] Stob. flor. 47,11.
δικαίως Γ StobA: δικαίως καὶ δικαιοτέρως = StobB(Gessn.mg.)⁶⁾ /

¹⁾ Non est cur ab Γ recedamus: VIII 37; contra δὲ extat VI 88 XV 97, ὥστε XI 8, relativum iungit XV 224 in loco satis suspectae fidei.

²⁾ Nonne ei qui δοκεῖν omittit, antea περὶ τὰς μὲν οὐκ πολιτείας dicendum est?

³⁾ διορθώσασθαι 'recte statuere de aliqua re' glossema ad διορθοῦσθαι est; διορθοῦσθαι περὶ τι nusquam invenio: περὶ τίνος legitur Dem IX 6, quae constructio quamvis rara quod nemini commentandi studium movit miror; Σ autem omittit hanc paragraphum. — διορθοῦσθαι 'emendare' apud nostrum legitur IV 181.

⁴⁾ Lectio Stobaei, nisi in insequentibus verbis vel τὰς τετρακίδας ἐκτελέσας εἶναι προσομοιογήσας vel simile quid restituis, vereor ut intellegatur. δὴ in δὲ corruptum labe locum adfecit.

⁵⁾ Interpretamentum ad δέχεσθαι, cuius de usu cf. VI 67 VII 5 VIII 93 XV 44. 177. [222]; memoratu dignum HWolfium VII 5 pro δέξατο coniecisse εἴξατο (cf. Bensei. ad. Arcop. p. 109).

⁶⁾ Hoc dedit Wolfius; codices, quos Augerus adhibuit, καὶ δικαιοτέρως habuisse non videntur (Coraes ed. vol. II p. 25), primus Langius verba eiecit (Coraes l. c.).

- εἶναι κρίναιμεν StobAv.: εἶναι κρίνομεν Γ: κρίνομεν = StobB¹⁾ / πολλὰς καὶ παντοδαπὰς διανοίας Γ Stob.: πολλὰς διανοίας καὶ παντοδ. =.
- § 17. οἱ μὲν τοίνυν . . . (§ 18) προσέχουσιν] Stob. flor. 47,12.
οἱ δ' αὖτε τοῖς αὐτοῖς ἐπιστατοῦντες] BA. 143,6 (cf. Prisc. XVIII 213).
δ' αὖτε τοῖς αὐτοῖς Is. Stob.: δὲ τοῖς αὖτε αὐτοῖς BA., cum hiato / ἀλλὰ ταῖς γ' Is.: ἀλλὰ ταῖς Stob.
- § 18. ἔπειθ' οὐ μὲν . . . γίγνεσθαι] Stob. flor. 47,13.
πάντα δὲ Γ Stob.: δὲ πάντα =.
πρὸς δὲ τούτοις . . . πράττουσιν] Stob. flor. 47,14.
φιλοτιμίας Is.: φιλονεικίας Stob.²⁾ / πάντων Γ: ἢ περὶ πάντων StobA Trinc.: περὶ ἀπάντων = Stobv., cf. exc. ad h. l.
- § 19. ἔπειθ' οὐ μὲν . . . ἐννοίας ἔχουσιν] Stob. flor. 47,15.
- § 20. ὑστερίζουσι Γ: ὑστεροῦσι = Stob.³⁾ // οὐ μὲν δυσμενῶς ΓE StobA Trinc.: οὐ μὲν πρὸς ἀλλήλους δυσμενῶς = Stobv.⁴⁾ / λάβωσιν Γ λαμβάνουσιν = Stob. / ἅπαντα τῶν χρόνον Is. StobAv.: πάντα τὸν χρόνον StobB, cf. FuhlRh. M. XXXIII p. 330 / ἐννοίας ἔχουσιν Γ StobA Trinc.: ἐννοίας ὁμοίως ἔχουσιν = StobB.
- § 21. τὸ δὲ μέγιστον . . . ἐπισταμένους] Stob. flor. 47,16.⁵⁾
τὸ δὲ μέγιστον Γ StobAv.: τὸ δὲ μέγιστον πάντων = StobB, falsum cf. Ijungdahl, de transeundi gen. etc. p. 36.
- § 22. οὐ μόνον δ' ἐν . . . πιστεύσειεν] Stob. flor. 47,17.
δ' = Stob.: om. Γ, male. / κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκάστην Γ StobA Trinc.:

¹⁾ De lectionum origine cf. cap. II; in hunc igitur locum quae p. 28 ann. 2 dedi non faciunt.

²⁾ Non recte Blassius Stobaei lectionem mihi videtur probasse; nam in Panegyrici § 19, quem ad locum v. d. nos revocat, cum de inimiciis inter civitates Graecas actis dicit, bene φιλονεικίαι se habent; nostro vero loco ubi de hominibus qui honores (τιμὰς) capessere certant (φιλότιμοι) agit, probe φιλοτιμίας legi duco; cui illud οὐ μὲν αὐτοῖς optime quadrat, cum non solum φιλονεικίαι et φιλοτιμίας saepius coniungantur, sed etiam insequentia verba nostrum locum hanc in sententiam commententur.

³⁾ ὑστερίζειν in ὑστερίζον corruptum ut: IV 164 ὑστερίζοντες ΓE: ὑστερήσαντες =; contra IX 73 ὑστερίζω, quia praesens legitur, etiam = servavit: si verba τοσοῦτον τῆς ἀμύνης ὑστερῶν in oratione legerentur, non dubitarem ὑστερίζειν rescribere: nunc in ep. 6, 4 extantes corrigere cunctor, haud nescius rasurae, in qua in Γ vocis q. e. ὑστερῶν litera ω posita est.

⁴⁾ πρὸς ἀλλήλους ut interpretamentum, quod hic sensu caret, ex antecedentibus (§ 18 πρὸς οὐ μὲν αὐτοῖς φιλοτιμίας) huic loco adscriptum, postea oratoris verba ipsa maculavit; at ex insequentibus obiectum repetendum est.

⁵⁾ Verba οὐ δὲ τοῖς . . . ἐπισταμένους propter homoeoteleuton in StobA Trinc. omissa sunt; fortasse iam in archetypo Stobacensium deerant quae B ex ipso Isocrate replevit; cf. III 60.

- [III 22-60 καθ' ἡμέραν ἐκείστην Stobv.: καθ' ἡμέραν ε, cf. exc. ad II 2 / καθ' ἡμέραν ei. Cor.: ἀφ' ἡμέρας Is. Stob.
- § 36. ὅστ' ἐξ οὗ . . . γυναικὸς] BA. 169,1 (cf. Suid. v. πλησιάζω).
- § 44. χρὴ δὲ δοκιμάζειν . . . ἡλικίαις] Orio. anth. VII 14. ταῖς ἰδέαις ταῖς αὐταῖς Or.: ταῖς αὐταῖς ἰδέαις Is. / δ' ἐγκράτειαν Γ: δὲ κατεργάαν ε Or., interpretamentum.
- § 50. τοὺς χρηματισμοὺς . . . ποιοῦντας] Stob. flor. 94,14. ἔχει Γcorr. ε Stobv.: ἔχειν Γ¹ / ἐν καιρῷ Is. Stobv.: κλήρω ἢ (ei A) ἐν καιρῷ StobAB.¹) / ὠφελῇ Γ Stobv.: ὠφελῶν ε.
- § 52. μὴ δὲν ἀποκρέντεσθαι . . . γίγνεσθαι] Stob. flor. 24,10.
- § 55. μὴ μόνον τὰς φύσεις . . . ἡναγκάσθησαν] Stob. flor. 47,18. μὴ μόνον τὰς φύσεις αἰτίας Is.: μὴ μόνον δὲ τὰς φύσεις αἰτίας Stob.²) / πράους ε Stobv.: πραοτέρους ΓΕ / τρόπον τὸν Γ Stobv.: τὸν om. ε / τὴν τῶν ἀρχονέων κακίαν Is.: τὴν κακίαν τὴν τῶν ἀρχονέων Stob.
- § 58. ἀθρόως] Pollux II 230.³)
- § 59. ἔηλοῦτε μὴ . . . διαγαγεῖν] Stob. flor. 24,16 (Apostol. c. VIII 34^a. Arsen. XXVII 41). τοιαύτης ενχῆς Is.: τῆς τοιαύτης ενχῆς Stob. / ἥδιον ἂν τις Γ Stobv.: ἥδιον ἂν τις ε / δύναιτο τὸν βίον Γ Stobv.: τὸν βίον δυν. ε. μὴ τὴν κακίαν . . . αὐτῶν εἶναι] Stob. flor. 1,41. κακίαν οἶσθε δύνασθαι μὲν πλεον τῆς ἀρετῆς ὠφελῆν τὸ δ' Γ: κακίαν δύνασθαι μὲν πλεον τῆς ἀρετῆς ὠφελῆν ρομίζετε τὸ δ' ε: κακίαν οἶσθε μᾶλλον τῆς ἀρετῆς ὠφελῆν τὸ δ' Stob.⁴) / ἔλαστον Γ StobB: ἔλαστο ε StobAv.
- § 60. μὴ φθονεῖτε . . . προέχουσιν] Stob. flor. 38,40.

¹) Lectio memorabilis: cum in Stobaei libro nescio quo ex *KAIPIZ* factum esset *KAIPIZ*, per literae *η* sequioris aetatis pronunciationem tandem evasit *KAIHPZ*, cuius gratia *ἐν* abiciebatur; tum corrector *ἥ ἐν καιρῷ* ex libro hic incorrupto superscripsit, quod scriba aliquis post *κλήρω* inseruit.

²) δὲ falsum, cf. ann. ad IX 46 ὅλως δ'; — αἰτίας Stobaeo ipsi restituendum est, quod nunc apud eum legitur αὐτὰς; librorum mendum dudum expellendum.

³) Huc rettuli glossam; possis etiam ad IV 44. 93. XVIII 60 (ἀθυροτέρας IV 116) adscribere: adiectivum non est in orationibus; extat ep. 4,8. Addo praeter hoc in epistulis solis legi: ἀλόγιος 2,9 (ἀλογίως II 29 VIII 30 XII 5.), στρατιωτικός 2,9 (στρατιωτικῶς VII 7 XII 79), παράνομος 6,12 (παράνομως XII 206); permulta adverbia in sermone Attico obvia sunt, quorum adiectivis optimi scriptores uti sunt veriti.

⁴) Ex lectione Stobaei deesset oppositum vocibus τὸ δ' ὄνομα; in ε imperativus inepto loco; ceterum cf. cap. II.

- [III 60-IV 11 ἀμιλλᾶσθε καὶ πειρᾶσθε Is.: καὶ πειρᾶσθε om. Stob., propter homoeoteleuton¹) / ἐξισοῦσθαι ε Stobv.: ἀξιοῦσθαι Γ, cf. Fuhr. l. c. p. 337.
- § 61. ἃ πάσχοντες . . . μὴ ποιεῖτε] Stob. flor. 5,56. Maxim. V 545 (lemma: Σωκράτους. — Apost. III 63^a. Arsen. IV 58). ὑφ' ἐτέρων Is. Stobv.: παρ' ἐτέροις Maxim. / τοῖς ἄλλοις Γε Stob. Maxim.: τοὺς ἄλλους Ecorr.; *dativus fortasse ferri potest* (Kühner A. Gr. II p. 277 ann. 6); *at sequioris aetatis est usus*. Cf. LXX Tob. 4,15 καὶ ὁ μοις μηδὲν ποιήσης.

IV.

Πανηγυρικός.

- § 1. Πολλάκις ἐθαύμασα κτέ.] resp. Aristot. rh. III 14 (Quint. III 8, 9). — Schol. Hom. A 226 p. 324 Bk. (unde Eustat. ad Il. 866,40). πολλάκις . . . ἡξίωσαν] *Marcell. in Schol. ad Hermog. Rh. Gr. IV 193 W. πολλάκις . . . καταστησάντων] Alexand. π. σχη. Rh. Gr. III 28 Sp. — Demetr. π. ἐρμ. Rh. Gr. III 266 Sp.
- § 4. προκρίνας . . . λόγων] Prisc. XVIII 280.
- § 8. ἐπειδὴ δ' οἱ λόγοι . . . ἀρχαίως εἰπεῖν] *[Long.] π. ἔψ. 38,2; resp. Joh. Sicel. in Hermog. Rh. Gr. VI 132. 133. 459. W. τὰ τε παλαιὰ . . . εἰπεῖν] Harp. v. ἀρχαίως (ep. Suid. Zon. Lex. Vind. 29,4; cf. Et. M. 151,5); resp. Socrat. ep. XXX 9 p. 631 Herch. καινῶς] Harp. s. v. (ep. v. καινός. Phot. Suid.) περιθελῆναι Γ [Long.]: προσθελῆναι ε / τὰ τε παλαιὰ Harp. v. ἀρχ.: τὰ παλαιὰ ceteri / διελθῆναι Γ Harp. [Long.]: διεξελθῆναι ε / γεγεννημένων Is.: γενομένων Harp.
- § 11. καίτοι τινὲς . . . ἔχουσιν] Schol. Ald. in Isocr. apud Orell. Antid. p. 137.

¹) Notandum est Stobv. correctorem expertum esse, qui pro *ἐξισοῦσθαι*, quod omisso eo ex quo pendet verbo (*πειρᾶσθε*) ineptit, scripsit *καὶ ἐξισοῦσθε*, ita ut daret: ἀλλ' ἀμιλλᾶσθε χρηστοὺς ὑμᾶς αὐτοὺς παρέχοντες καὶ ἐξισοῦσθε τοῖς προέχουσιν.

²) Quamvis diligenter Martinus Urbinatis copias excusserit, tamen aliquot locos reliquit quibus quid liber optimus praebeat nos non docuit; inter quos nostra paragraphus est, ubi Γ sec. Bk. ταύτην habet; Martinus ad *τοιαύτην* Blassii editionis, ad quam contulit librum, nihil adnotat: quid habet Γ? pag. 58,22 Γ sec. Bk. δέ τι, Martinus ad Blassii δ' ἔτι nihil; quid porro p. 73,32 et 74,1? ibi *ἐλλῆσιν* hic *ἐλλεσιν* notat, quae ad unum *Ἑλλῆσιν* spectant; num bis in Γ extat? denique καὶ πανταχοῦ p. 47,8 iam Reinhardus (ed. p. 169) monuit: quae omnia Martinus vitasset, si Blassii praefationem criticam plus curasset.

- [IV 11-54 ὥσπερ ὁμοίως . . . ἐπιδεικτικῶς] *ibid.* p. 137.
 ὁμοίως δέον Is.: δέον ὁμοίως Schol. / ἀφελῶς Schol. cf. Valk.: ἀσφαλῶς Is.
- § 15. περὶ μὲν οὖν τῶν ἰδίων κτέ.] *resp.* Schol. (B) Hom. I 63.
- § 16. τῶν γὰρ Ἑλλήνων . . . Μακεδαιμονίοις εἰσὶν] Prisc. XVIII 300 (cf. Hertzius ad h. l.).
 ἐφ' ἧμιν Γ Prisc.: ἐφ' ἧμιν ε, cf. Cobet. v. l. p. 211.
- § 17. τὴν πόλιν] Schol. rec. in Soph. EL 977.
 τὴν τοῦτο πόλιν Γ¹: τὴν τοῦτο πόλιν Γ²: τὴν πόλιν τοῦτο E Schol. (?): τὰς πόλιν ταύτας ε.¹)
- § 19. ἵνα προῖργον τι γένηται] Phot. v. προῖργον (Suid. Bachm. An. Gr. I 353.5; cf. Hes. s. v.).
- § 28. Διμήτρος . . . χώραν] Menand. Rh. Gr. III 339 Sp.
 — Anon. Schol. in Herm. π. ἰδ. Rh. Gr. VII 922. 926. W.
 ἀμικρινέης Γ Menand. Schol.: ἀμικρινέης ε / χώραν Γ¹: χώραν ἡμῶν Γ² E Menand. Schol. (πόλιν ἰ. Schol. p. 926).
 ἦς οἱ μετὰσχόντες . . . ἔχουσιν] *resp.* Schol. Aristid. p. 314 D.
- § 35. ἀμφοτέρους δὲ καὶ . . . (§ 36) ἐπόρισαν] *Aristot. rh. III 9.
- § 36. ἀλλ' εἰς τὴν ἐφ' ἡμῶν . . . ἰόντας] *resp.* Schol. Aristid. p. 91 D.²)
- § 41. ὥστε καὶ τοῖς χρημάτων . . . ἐπιθυμοῦσιν] Arist. rh. III 9.
 καὶ τοῖς χρημάτων . . . ἀρμόττειν] BA. 125,13 (cf. Suid. s. v. ἀρμόσσω).
 ἀπολαῖσαι Is. Arist.: ἀπολαῖσαι AB.
- § 43. τῶν τοῖνυν . . . ἐπαινομένον] Menand. Rh. Gr. III 366 Sp.
- § 45. γιλίας εἰρεῖν . . . ἐντεχεῖν] BA. 137,10.
- § 48. πολλαῖς ἐν αὐταῖς . . . κατορθοῦν] *Arist. rh. III 9.
- § 50. ἀπολέλοιπεν] cf. XII 41.
- § 52. καὶ τοῖς ἀδικουμένοις . . . ἐπαμύνοσαν] BA. 125,18 (Suid. s. v. ἐπαμύνα).
- § 54. γνοίη δ' ἂν τις καὶ ἰὸν τρόπον κτέ.] *resp.* Schol. Aristid. p. 70 D.; cf. VI 17.

¹) Scholion est: εἴρηται δὲ παρ' Ἰσοκράτους καὶ ἄλλοις 'τὴν πόλιν' καὶ 'τοῖν πολέων', quod possis etiam ad VIII 116 XII 156. 157. referre. — cf. Martin, le manuscrit etc. p. 26—28. — Formas quas ille vir ex Boeckhii sententia pro dualibus affert — οὐκίη et ζεύγη (CJG. 150 A 24 B 26) — Riemannus nunc plurativas esse contendit (σελέη, ζεύγη pro Boeckhianis οὐκίη, ζεύγη; Rev. phil. V 165).

²) Scholion est: 'καὶ Ἰσοκράτης ἐν τῷ Πανηγυρικῷ εἶπεν' εἰς ἣν ἐτοίμως οἱ ἄλλοι πάντες ἀπώκισαν ἀπηλαγμένοι πόρον πολλοῦ, quod non spero fore qui me non recte huc rettulisse dicant.

- [IV 54-78 ἦλθον οὐ θ' . . . (§ 55) δεδυστυχηκῶς] Theo prog. Rh. Gr. II 92 Sp.
 τῆς ἐπὶ Θήβας δεδυστυχηκῶς ΓE Theo: δεδυστυχηκῶς τῆς ἐπὶ Θήβας ε Is.^a.
- § 55. Καδμεΐα] *Harp. v. Καδμεΐα (ep. Phot. Suid.; cf. BA. 270,19).¹)
- § 58. Πελοποννησίων . . . ἐνίκησαν] BA. 142,1; cf. ann. ad VIII 78 συνηδόμενοι.
- § 63. οὐ δὴ πον . . . αὐτοχθόνων] BA. 148,1.
- § 66. ἐπὶ δὲ μεγίστων . . . διελθεῖν] Prisc. XVIII 245.
 μεγίστων Is. ε^a Prisc.: μεγίστων σὺς E^a A^{a2}) / πρότερον Γ Prisc.: πρότερον διελθον E^a Is.^a
- § 68. ἔτι γὰρ ταπεινῆς . . . χρόνον] Theo prog. Rh. Gr. II 92 sq. Sp.
- § 72. εὐθὺς μὲν τῶν ἀριστείων . . . ἔλαβον] Arist. rh. III 9.
 πολλῶ Is.: πολλὸν Arist., cf. exc. ad XIX 48 part. poster. / τὴν ἀρχὴν τῆς θαλάττης ΓE Arist.: τῆς θαλάττης τὴν ἀρχὴν ε / ἔλαβον Is. Arist.: παρέλαβον A^a ε^a.
- § 73. τοῖν πολέοιν] cf. § 17; Schol. (B. Gu.) in Eur. Hec. 370.³)
- § 75. πλείστον μὲν οὖν . . . (§ 81) νομίζοντες εἶναι] excerp. Dion. Hal. iud. de Isocr. c. 5.
- § 76. καὶ τοῖς παισὶν . . . καταλείψειν] Dion. Hal. iud. de Isocr. c. 14.
 μεγίστην Is.: μεγάλην Di.
- § 77. οὐδὲ τὰς θρασυτήτας . . . ἀποθνήσκειν] Dion. l. c.
 οὐδὲ τὰς θρασυτήτας ΓE Di.: οὐδὲ γὰρ τὰς θρασ. ε / τὰς ἀλλήλων ΓE^a Di.: τὰς ἀλλήλων E: ἀλλήλων ε / τὰς αὐτῶν ΓEE^a Di.: τὰς καθ' ἑαυτῶν ε^a / δεινότερον μὲν ἐνόμιζον εἶναι κακῶς ΓE Is.^a Di.: δεινότερον ἐνόμιζον εἶναι τὸ κακῶς ε / ὑπὲρ τῆς πόλεως ΓEE^a: ὑπὲρ τῆς πατρίδος ε Θ^a Di. / ἀποθνήσκειν ΓE Is.^a (ἀπ. τῆς αὐτῶν E^a) Di.: ἀποθανεῖν ε / τοὺς νόμους Is. ε^a. Di. c. 5: τοὺς μὲν νόμους E^a Θ^a.
- § 78. ὅπως ἀκριβῶς . . . ἔξουσιν] BA. 159,24.
 ὅτι τοῖς καλοῖς . . . ὁμονοήσουσιν] Dion. Hal. iud. de Isocr. c. 14; cf. Fuhr, Rh. M. XXXIII p. 349 sq.
 καλοῖς καγαθοῖς Is.: ἀγαθοῖς Di. / ἀλλ' ἀπ' ὀλίγων Is.: ἀλλ' ὀλίγων

¹) Licet etiam ad § 126 glossam referre.

²) σὺς adiecit qui λέγειν ἐπὶ τιος ignorabat, cf. Schneider ad I 50; proxime ad nostrum locum accedit XIV 40 καὶ ταῦτ' ἐπὶ πλείονων ἂν τις παραδειγμάτων ἔχοι διελθεῖν; virorum dd. de hoc loco iudicia congegessit Reinhardus ed. p. 170; etiam insequentia verba glossemate 'διελθον' in E^a Is.^a affecta.

³) cf. §§ 75. 139 XII 48. 94. 97. 108. 262.

- [IV 78-96 Di. / ῥαδίως Is.: om. Di. / περὶ τῶν ἰδίων καὶ περὶ τῶν κοινῶν Is.: περὶ τῶν κοινῶν καὶ περὶ τῶν ἰδίων Di.]
- § 80. τὰ τῶν ἄλλων... ἄξιον εἶναι] Dion. de Isocr. iud. c. 14. δὲν ἄλλα μὴ τυραννεῖν αὐτῶν Is.: δὲν αὐτῶν ἄλλα μὴ τυραννεῖν αὐτῶν Di. / καταστροφόμενοι Is.: προσκαταστροφόμενοι Di., ex antecedente προσαγόμενοι vitium trahens // πιστοτέρους Is. DiE¹: πιστοτέρους DiPABF² / τὴν Ἑλλάδα εἰς³ Di. c. 5: αὐτῶν πόλιν Γ¹ (corr. m. 6) EE⁴; cf. Blass. ed. vol. I praef. p. VI.
- § 84. οἶμαι δὲ καὶ . . . ἀρετὴν αὐτῶν] BA. 121,32. τὸν πόλεμον θεῶν ΓE BA: τὸν πόλεμον τοῦτον θεῶν. ε.
- § 89. κλεῦσαι . . . διορύξας] Arist. rh. III 9. κλεῦσαι... θαλάττης] *Demet. π. ἔρμ. Rh. Gr. III 266 Sp.
- § 90. Θερμοπύλας] *Harp. v. Θερμοπύλαι (ep. Phot. Suid. Et. M. 447,18).
- § 91. ἀγωνιστῶντες] Harp. s. v. (ep. Phot. s. v. et v. ἀγωνιστῶν Suid. Zon.; Bachm. An. Gr. I 18,13).
- § 92. τοῖς σώμασιν . . . ἡξίωσεν] *Schol. Aristid. p. 173 D.
- § 95. ταῖς μὲν ταπειναῖς . . . ἡ ξῆν] *Schol. Il. ap. Cram. An. Par. III 154,20.
- ἐκ παντὸς τρόπου ΓIs.⁵: ἐξ ἁπαντος τρόπου ε Schol., at cf. exc. ad VIII 19 ann.
- § 96. ἐπειδὴ γὰρ οὐχ . . . (§ 99) ἀναγκασθεῖμεν] Dion. Hal. de adm. vi dic. in Dem. c. 40¹); cf. Fuhr. Rh. M. XXXIII p. 344 sqq.
- τὸν ὄχλον τὸν ἐκ τῆς πόλεως Is. Is.⁶: τὸν ὄχλον ἐκ τῆς πόλεως Di. / πρὸς ἐκατέρωθεν κινδυνεύουσιν Γ¹ (κινδυνεύουσιν Γ¹)²: πρὸς ἐκατέρωθεν τὴν δύναμιν κινδυνεύουσιν E: πρὸς ἐκατέρωθεν τὴν δύναμιν ἄλλα μὴ πρὸς ἀμφοτέρωθεν κινδυνεύουσιν E⁴Θ⁵: πρὸς ἐκατέρωθεν τὴν δύναμιν ἄλλα μὴ πρὸς ἀμφοτέρωθεν ἅμα κινδυνεύουσιν ε, cf. [Lys.] II 34: καὶ μὴ πρὸς ἐκάτερα κινδυνεύουσιν Di., quod cum Γ¹ consentit; cf. cap. II. οὔτινες ἐτλήσαν] Arist. rh. III 9; cf. Schol. Ald. in Isocr. ap. Orell. Antid. p. 137.
- ἐτλήσαν ε⁵ (iam e coniectura?) Arist. Dion.: ἐτόλμασαν Is. Θ⁶ / τοῖς λοιποῖς Is. E⁷: τοῖς Ἑλλήσιν Θ⁸: τοῖς πολλοῖς Di.³) / περὶ τὴν πα-

¹) Locum Lysias personatus in epitaphio § 32 sqq. imitatus est.

²) Reinhardus (ed. p. 171) dicit 'doch ist dem Praesens der Vorzug zu geben mit Fuhr, Rh. M. 33, 345, der auch auf die Nachahmung [Lys.] Epitaph. § 33 hinweist.' quanquam κινδυνεύουσιν in textu posuit; neque Fuhrus 'praesens' tempus, quod quin in Γ extet post Martini collationem non iam dubitare licet, sed 'praeteritum' praeferendum esse iudicavit. Errore igitur pro 'Praet.' apud Reinhardum 'Praes.' natum videtur.

³) Probabiliter Fuhrus l. c. p. 345 'beide Varianten führen auf τοῖς ἄλλοις' Ceterum moneo paucis paragraphis ante (87) in verbis ἀπόβασις τῶν βαρβάρων omitti errore 'τὴν' apud Blassium, qui articulum inter oratoris verba legi voluit (ed. vol. I praef. p. XX).

[IV 96-105 § 97.

- τρίδα τὴν αὐτῶν ΓE Is.⁴ Di.: περὶ πατρίδα τὴν ἑαυτῶν ε // καὶ μὴν οὐδὲ ci. Ritschl: καὶ οὐδὲ Is. Is.⁵: καὶ μὴδὲ Di.¹) / ἀπέχρησεν Is.: ἀποχρησάμενος Di. / πρὸς διακοσίας καὶ χιλίας τριήρεις Θ² Di.: πρὸς χιλίας καὶ διακοσίας τριήρεις Is. ε³ / διαναυμαχεῖν ἐμέλλησαν Γ¹ (primum λ, arras., cf. ἐμέλλησαν E⁴ mg.): ἐμελέτησαν E: ἐτόλμασαν Γ¹ mg. γρ. E mg. ε E⁵Θ⁶ε⁷, glossema: οὐκ ἐμέλλησαν Di., ex interpolatione. / οὐ μὴν εἰάθησαν Is. E⁸: οὐ μὴν εἰάθησάν γε Θ⁹ε¹⁰ Di. καταπολεμήσαντες γὰρ Is.: καταπολεμήσαντες τε γὰρ Di. / πάντων ἐστὶ ΓE Is.¹¹ Di.: πάντων εἰσὶ ε / οὐκ οὐδ' ἐστὶ ΓE Is.¹² Di.: οὐχ ὁρῶ ὅτι ε, cum hiatu / δεῖ λέγοντα διατρέβειν Is. E¹³ε¹⁴: δεῖ λέγοντας διατρέβειν Di.: λέγοντα δεῖ διατρέβειν Λ¹⁵ // ἐστὶν εἰπεῖν ΓEε¹⁶ Di.: εἰπεῖν ἐστὶ ε E¹⁷Θ¹⁸ / τοσοῦτον Is.: τοσοῦτον Di.¹⁹) / σύμπαντες οἱ ναυμαχῆσαντες, οὐδεὶς δὲ Is. Is.²⁰): σύμπαντες οἱ ναυμαχῆσαντες, δυναμίας δὲ πρὸς δις τοσαύτας κινδυνεύειν: οὐδεὶς γοῦν Di., ex § 108 interpolatum (Blass). / τὴν πόλιν ΓE Is.²¹ Di.: τὴν ἡμετέραν πόλιν ε / γενέσθαι Is. Is.²²: γενεῖσθαι Di. // στρατείας Γ²³ε²⁴ Di.: στρατεῖας Γ²⁵ε²⁶ε²⁷ε²⁸ / τὴν ἡγεμονίαν ἔχειν Is. Di.: τὴν ἡγεμονίαν μᾶλλον ἔχειν E²⁹: μᾶλλον τὴν ἡγεμ. ἔχειν ε³⁰Θ³¹ / ἐκλεπόντας ὑπὲρ Is.: καταλεπόντας περὶ Di. / τό τε παλαιὸν Is.Θ³²ε³³: τό γε παλαιὸν E³⁴ Di. / γενομένων Is. E³⁵ Di.: γεγεννημένων Θ³⁶ε³⁷ / δεινὰ Γ³⁸ε³⁹ε⁴⁰ Di.: δεινότερα Γ⁴¹ε⁴²ε⁴³ / ἐν ταῖς τιμαῖς ἔλαττον Is. Is.⁴⁴: ἔλαττον ἐν ταῖς τιμαῖς Di.⁴⁵) / ἀξιοθιῖνεν . . . ἀναγκασθεῖμεν Γ: ἀξιοθιῖνεν . . . ἀναγκασθεῖμεν ε Is.⁴⁶ Di.: Γ⁴⁷ superscr. η, accentu deleto / προταχθέντες ὑπὲρ ἀπάντων Is. Is.⁴⁸ (προταχθέντων ἀπάντων Θ⁴⁹): προταχθέντες πρὸς τῶν ἄλλων Di.⁵⁰)
- § 98. ὅλων μὲν . . . ἐπιστατοῦντες] BA. 143,7 (cf. Prisc. XVIII 213).
- § 105. καὶ γέσει . . . ἀποστερεῖσθαι] Arist. rh. III 9. ἀποστερεῖσθαι Is.: στέρεσθαι Arist.

¹) Quae Martinus p. 32 profert non sunt argumenta: de καὶ οὐκ ante illum iam Benselerus (ad Arcop. p. 399) considerate egit, nec Martinus plures quam hic locos attulit: quanquam si literas non sententiam, quae flagitat particulam 'μὴν', respicere vellet, etiam XVI 22. 43 XVIII 24. XIX 11. 12. 40 afferre potuit: sed omisit quia ex orationibus iudicialibus hiatus admittendi aliquatenus largioribus sunt. — Quod porro de particularum prava repetitione dicit, dubito an non scripturus fuerit, si antea accuratius in particularum usum Isocrateum inquisivisset.

²) ne τοσοῦτω quidem Isocrates, qui semper acc. gradus apud διατρέβειν habet: II 11. III 5. 27. IV 4. 53. 73. 83. 98. V 25. 51. 111. VI 37. VII 63. VIII 85. 127. IX 14. 23. 71. X 55. XII 55. 121. XVI 11. 35 (τοσοῦτω ε). XVIII 31. 59. XIX 17 (Γ: τοσοῦτω εε). [ep 2,22.]

³) ναυμαχῆσαντες omnes praeter Θ² qui συνναυμοχῆσαντες, quam ad scripturam conferas imitatore[m] [Lys.] II 42: καὶς δὲ πλείους τῶν ἄλλων ἀπάντων συμμάχων (sc. συνεβάλλοντο).

⁴) ἔλαττον ταῖς τιμαῖς libri Di.: corr. Fuhr. l. l. p. 348.

⁵) Fuhrum recte hoc de loco iudicasse nego, cum ex πρὸς eliceret πρὸ et collato Thuc. V 18,3 verba q. s. τῶν ἄλλων in textum recipienda esse ediceret. Mihi

- [IV 106-144
§ 107. ὑπὲρ ὧν προσήκει . . . ἐξεπέμπομεν] Harp. v. κληροῦχοι (cum or. verbis Lex. Vind. 114,3; sine or. verbis ep. Suid. Phot. BA. 267,31.).
- § 110. δεκαρχιῶν] cf. XII 68.
- § 122. ὧν ἄξιον . . . παροῦσιν] BA. 143,16 (Suid. v. ἐνθι-
μοῦμαι in not.).
ὧν ἄξιον = AB.: ὧν ἀνάξιον Γ¹; ὧν ἀν' ἄξιον Γ^{1b} E¹) ; ἀγα-
νακτῆσαι μὲν Is.: μὲν ἀγανακτῆσαι BA., at ποθεῖναι δὲ . . . μέ-
ψασθαι δὲ.
- § 125. πολιτείας] *Harp. v. πολιτεία (ep. Phot. Suid.); cf. Schneid. ad h. l.
- § 126. καὶ Διονυσίῳ . . . συμπράττουσιν] BA. 173,7 (cf. Suid. v. συμπράσσω in not.).
βαρβάρῳ τῷ τῆς Ἀσίας Γ¹E: βαρβάρῳ τῆς Ἀσίας = AB.
- § 131. εἰλωτεύειν] Harp. s. v. (ep. Suid. Zon.).
δεῖ τὰ μέλλοντα . . . τελευτᾶν] Clem. Alex. strom. VI 19 p. 265,28 (Theodoret. Graec. aff. cur. VI p. 881 Schulze); cf. exc. ad XII 30.
γεγενημένοις Is., cf. VII 59.: προγεγενημένοις Clem. (Theod.)
- § 142. Κόνωνος . . . κινδύνων] Porphy. in Schol. Marc. Hom. A 225 (unde Eust. ad Il. 90,10 sqq.).
Κόνωνος E Porphy.: κοινωνος Γ¹; κινωνος Γ¹z / [κινδύνων] uncas add. Blassius, recte: κινδύνων Is. Porphy.
- § 144. οὐκ ἀμνημονῶν οὐδ' ἐκείνων] Prisc. XVIII 187 (cf. Suid. v. ἀμνημονῶ. — BA. 119,23).
οὐδ' Is.: οὐτε Prisc., falsum.
Ἀράκων] Harp. s. v. (ep.; aliam gl. Suid.).
Ἀταρνέα] *Harp. v. Ἀταρνέας (ep. Suid.; fuit igitur ap. Phot.; Zon. Bach. An. Gr. I 158,12).
Θίβρων] Harp. v. Θίμβρων (ep. Phot. Suid.).
Θίμβρων Γ¹: Θίμβρων = Harp.²)
Κυρεῖω στρατεύματι] *Harp. v. Κυρεῖον (ep. Phot. Suid.).
Κυρεῖω στρατεύματι Langius rest. ex Harpocratonis 'Κυρεῖον στρα-
τεύμα': Κέρον στρατοπέδῳ Is. (etiam Γ¹).

πρὸς τῶν ἄλλων nihil nisi glossema videtur esse, quod ad passivum προταχθέντες quondam interpretandi gratia adscriptum est; interrogavit magister: προταχθέντες πρὸς τίς; — ἔχουν πρὸς τῶν ἄλλων. Inter lineas autem ita inducebatur, ut supra ὑπὲρ πάντων adderetur, quae causa fuit cur huius in sedem processerit.

¹) ἄν ἄξιον (Γ^{1b}E) non patiendum nisi addito εἴη; ellipsis optativi copulae non est apud Isocratem; addere vocem credo cunctaberis: subaudiuntur εἰσὶ, εἶναι, ἦν (apud εἰζός similiaque); εἰσὶν XII 225 addidit Γ¹.

²) Haec forma, quam Bekkerus edidit, Harpocratonis ex simplici verborum recensione reddenda est; Dindorfius, qui ex Γ¹ Θίμβρων lexicographo imputavit, vereor ne ipsum hunc correxerit, scribarum mendum tollere studeus.

- [IV 146-186
§ 146. ἀπεστερημένους . . . συνηκολούθησαν] Prisc. XVII 169.
- § 149. οἱ μὲν γὰρ . . . ἐσώθησαν] Arist. rh. III 9.
- § 151. ἐξεταζόμενοι . . . βασιλείοις] Suid. v. ἐξεταζόμενοι.
Bachm. An. Gr. I 224,12 (Zon.).¹)
καὶ πάντα τρόπον . . . μελετῶντες] Arist. rh. III 9.
- § 153. Κισθήνην] *Harp. v. Κισθήνη (ep. Phot. Suid.).
- § 157. εἴ τις . . . Πέρσαις] BA. 153,11 (cf. 141,18; Suid. s. v. ἐπικηρυεύω); cf. ann. ad VIII 87 συνηδόμενοι.
Ἀήρυκες] Harp. s. v. (ep. Phot. Suid.); cf. Poll. IV 91 VIII 103.
- § 162. Ἐκατόμνω . . . ἐπίσταθμος] Harp. v. ἐπίσταθμος (ep. Suid.).
Ἐκατόμνω] *Harpocr. s. v. (ep. Suid.).
Ἐκατόμνω Is. (radendo ω in ο mutavit Γ^{1a}) Harp. (cf. codl. AB s. vv. Ἐκατόμνος et Ἀρτεμισία): Ἐκατόμνος ep. Suid.
- § 167. ἴν' οἱ τῶν . . . ἀπολαύσωσι] BA. 123,7 (Suid. v. ἀπο-
λαύειν in not.).
τῶν συμφορῶν E = BA.: τῶν τῶν συμφορῶν Γ¹.
- § 168. καὶ μᾶλλον χαίρουσι . . . ἀγαθοῖς] Prisc. XVIII 224.²)
- § 172. οὐ μὴν ἀλλ' . . . ἡμῶν] BA. 168,31.
ἡμῶν Is.: ἑμῶν BA.
- § 179. οὐ γὰρ διαλυόμεθα τοὺς πολέμους] Arist. rh. III 9.
τῆς γὰρ γῆς . . . νεμόμενος] Philostr. vit. soph. I 17,2; resp. *Phot. bibl. cod. 260 p. 402^b 27 B.
ὥσπερ πρὸς τὸν Αἴα . . . νεμόμενος] resp. Schol. Aristid p. 140 sq. D.
πρὸς τὸν Αἴα omnes: πρὸς Αἴα ei. Fuhr. (animadv. p. 51).
- § 181. ἰδίᾳ μὲν . . . δουλεύοντας] *Arist. rh. III 9.
- § 185. τίς γὰρ οὕτως . . . πορευομένης] Herodian. π. σχ. Rh. Gr. III 93 Sp. (initio decurtatus).
τίς γὰρ οὕτως . . . ἐκτεμπομένης] Alexand. π. σχ. Rh. Gr. III 28 Sp.
τῆς ὑπ' Ἀθηναίων . . . πορευομένης] Tiber. π. σχ. Rh. Gr. III 75 (ex quo Schol. anon. ad Hermog. Rh. Gr. VII 1033 W.).
- § 186. φήμην δὲ καὶ μνήμην] *Arist. rh. III 8; cf. Isocr. V 134. [Lys.] II 3. Gorg. Hel. 2.
ἢ ὄντας . . . καταλείψειν] Arist. rh. III 9.

¹) Extabat igitur glossa in deperdita Photiani lexici parte.

²) Nonne ex librorum Priscianeorum ΑΑΑΑΑΑΙ (M) aut ΑΑΑΑΙ (Vπ) aut ἄλλοι (Θα) eliciendum est quod Cobetus coniecit: ἄλλων? mendum est tritissimum; quod edd. Prisciani ex Isocrate ἀλλήλων receperunt, nimis violenter fecisse videntur; amplector autem Cobeti emendationem.

Φίλιππος.

- § 1. Τοῦ περὶ Ἀμφιπόλεως κτέ.] resp. Socrat. ep. XXX 40 p. 632 Herch.
- § 6. εἰς οἷόν περ Λακεδαιμόνιοι κτέ.] resp. Socrat. ep. XXX 11 p. 632 Herch.
- § 7. Ἀμάδοκος] Harp. s. v. (ep. Suid.).
ὄντος δ' οὐκ . . . εἰσρήνῃ] *Tzet. Chil. XI 678 sq.
ὄντος δ' οὐκ . . . λόγον] *Athenaeus π. μηχαν. ap. Wescher, Poliorcét. p. 6.9 sqq. (= Mathemat. vet. ed. Paris. p. 2).
- § 10. ἀνθοῦσαν] resp. Socrat. ep. XXX p. 630.31 H.
ἀνθοῦσαν . . . ἔχοντος] *Arist. rh. III 11.
- § 12. συντρέχοντος] *Arist. rh. III 10.
- § 22. χαριέντως . . . ἡμυνάμην] resp. Socrat. ep. XXX 10 p. 632 Herch.
- § 26. ἐνσημαίνόμενος] Harp. s. v. (ep. Suid.).¹⁾
ἀπαριθμῶν] Harp. s. v. (ep. Suid. s. v. ἀπαριθμησάμενος; Cram. An. Ox. II 490.1; Bachm. An. Gr. I 113.19²⁾; erat igitur apud Phot.).
- § 27. ἡδίους . . . πιστοτέρους] resp. Socrat. ep. XXX 14 p. 632 Herch.
- § 66. ἀναιρεθείς] Harp. s. v. (ep. Suid. Cram. An. Ox. II 489.14; Zonarae codd. DK. — cf. Bachm. An. Gr. I 83.1. Cram. An. Par. IV 259.32 sqq.; Thom. M. p. 23.9 R.; erat ap. Phot.).
- § 73. καὶ τὴν εἰσρήνῃ . . . νομιζόντων] *Arist. rh. III 10.
- § 79. ἄλλως δ' ὅταν . . . ἐξαμαρτάνων] Prise. XVIII 286. συνιδῆς F Prise.: συνιδῆς ε.
- § 81. οὔτε γὰρ φωνὴν ἔσχον κτέ.] resp. Dion. Hal. iud. de Isocr. c. 1. Cic. or. II 3.10; de rep. III 32.42 (ap. Non. p. 262 v. confidentia). Plin. ep. IV 29.6. — cf. XII 9. 10. ep. 1. 9.
- § 84. τότε μὲν γὰρ . . . καταγελάει μου] BA. 153.15³⁾
τότε Is.: ποτὲ BA., at respicitur ad § 83 κατ' ἐκείνην τὴν ἑκτίαν.

¹⁾ cf. Hes. ἐνομαίνεσθαι ἐπιδείκνυσθαι.

²⁾ Lexici (ἀπαριθμῶν ἀντὶ τοῦ ἀποπληρῶν) ἀριθμοῦ corrige ex ceteris epitomae apographis in ἀριθμῶν.

³⁾ Glossa mutila est, quippe in qua verba Isocratea ad illustrandam constructionem 'καταγελάει δοτιζῆ' adferantur, quamvis in eo genetivus sit. Excerpta igitur haec sunt e pleniorē lexico, in quo et de genetivo et de dativo dictum erat; cf. Prisciani (XVIII 230) lexicographum: καταγελάει ἡμῶν καὶ ἡμῖν; etiam Suid. v. καταγέλως καὶ καταγέλω σου, γινιζῆ. — Locus noster ita ap. BA. incipit: μὴ θανατόν, ὃ Φίλιππε ποτὲ μὲν κτέ.

- [V 86-VI 2 ἄν' Ἀγησίλαος ὁ δόξας κτέ.] resp. Aristid. XLVI
- § 86. 175 sq.
- § 89. συνέπεσεν ὡς γενέσθαι] BA. 113.28 (Ἰσοκράτης Ἀντιδόσει; at cf. XV 317); cf. Phot. Suid. v. συνέπεσεν. — Hes. v. συνέπεσεν.
- § 94. τοῖς μὲν οὐκ οἰκείοις κτέ.] resp. Socrat. ep. XXX 10 p. 631 H.
- § 95. δεκαρχίας] cf. XII 68.
- § 97. ἡπειρον] *Harp. v. ἡπειρος (ep. Phot. Suid. Zon. — BA. 263.8. Et. M. cod. Sorb. 433.54 ann.); cf. Schneid. ad IX 55 et Dind. ad Harp. s. v.
- § 103. Ἰδριέα] *Harp. v. Ἰδριεῖς (ep. Phot. Suid.).
- § 111. ποιησάμενος γὰρ κτέ.] perstrinxit Caecilius (ap. [Long.] π. ὑψ. 4.2).
- § 117. ἀποπομπάς] Harp. s. v. (ep.); cf. exc. ad h. l.
- § 122. ξενιτενομένους] Harp. s. v. (ep. Phot. Suid. Cram. An. Ox. II 407.16).
ξενιτενομένους = Harp.: πολιτενομένους FE.
- § 127. σὲ δ' ὥσπερ ἄγετον] Arist. rh. III 11.
- § 134. εὐλογίαν] Pol. II 119 (cf. Thom. M. p. 129.1 R.).
- § 135. τοὺς δὲ πρὸς ἄλλο τι τῶν ὄντων ἀπλήτως διακειμένους Γ, ad quod accedit Dion. iud. de Isocr. c. 6 'τοῖς μὲν πρὸς ἄλλο τι τῶν ἀγαθῶν ἀπλήτως διακειμένοις: τῶν ἀνοήτων ἀπλήτως (correcti: ἀπλείτως liber) διακειμένους Ε: τῶν ἀνοήτως φιλουμένων τοῖς πολλοῖς ὁλοσχερῶς διακειμένους ε' // τῆς εὐνοίας τῆς παρὰ τῶν πολλῶν FE, quod firmat τῆς παρὰ τοῖς πλήθεσιν εὐνοίας' Dion. l. c.: τῆς εὐνοίας τῆς παρὰ τῶν πολιτῶν ε; cf. Strange, Archiv f. Phil. II 94; Bensei. ad h. l. vol. I p. 400 ed. 1854.

VI.

Ἀρχίδαμος.

- § 1. ὥσως τινὲς ὕμῶν . . . ἐμμεμενηκώς] Hermog. Rh. Gr. II 320 et *412 Sp.
ὥσως τινὲς ὕμῶν . . . τὴν μεταβολὴν] Schol. Demosth. IV 1 p. 65^a Turr.
τὴν μεταβολὴν FEΘA Schol.: om. τὴν ε.
- § 2. ἐγὼ δ' εἰ . . . ἤγον] Schol. Demosth. IV 1 p. 65^a Turr.

¹⁾ Isocrates sine dubio ὄντων scripsit (Fuhr l. c. p. 353); neque vero Dionysius quicquam probat, qui vocem unius certaeque significationis (ἀγαθῶν) dedit pro participio parum definito (ὄντων); de ceterarum lectionum origine cf. cap. II. — § 68 εἰπερ FE (contra ἔχειν ε) Dionysium, qui 'καταστρεφόμενον' (c. 6) praebeat, firmare Fuhrio credam, si quid habeat Dionysius re vera explicaverit; nam καταστρεφόμενον quod affert, omnino non convenit cum eo quod nos legimus καταστρεφόμενον.

- [VI2-VII2] εἰ μὲν τις τῶν Γ Schol.: εἰ μὲν τις ἄλλος τῶν ΕΘ: / πολλὴν ἂν ἰσχυρίαν ΓΕ Schol.: ἰσχυρίαν ἂν Θ: (interpolati ex Dem. IV. 1²).
 § 23. τοῖς ἡδικημένοις Is.: τοῖς ἀδικουμένοις Dion. iud. de Isocr. c. 9, probante Fuhrro (coll. § 31).
 § 28. εὐλογωτέρος] Poll. II 119.
 § 50. τῆς εὐρήνης ΓΕ: τῆς om. s et Dion. l. c. c. 9: αὐτὴ εὐρήνης ἐπι-
 θυμῆν / καινονομίας Γ Di. l. c.: παρνονομίας s. glossema.
 § 53. Πεδάριτος] Harp. s. v. (ep. Phot. Suid.).
 § 73. ἡλειρον] cf. V 97.
 § 74. ἐχνοτάτων Γ DionF (l. c. c. 9): ἐχνοτάτων Ε¹: ὀχνοτάτων Ε²off.
 DiMPB: ὀχνοτάτων Θ:.
 § 84. εἰ Φωκαεῖς μὲν . . . ἀπὸρρήσαν] *Harp. v. Μασσαλία
 (ep. Phot. Suid.).
 § 95. περιστάτος] Harp. s. v. (deest in ep.).
 περιβλεπτος] *Poll. II 56.58 (cf. Bachm. An. Gr. I
 337.23; Zon. s. v.); cf. Isocr. X 17 XVI 48.
 § 104. τὴν δ' ἐν τῷ . . . προσεδόκησεν] Prisc. XVIII 290.
 γεγενημένη Is.: γεγεννημένη Prisc., falsum cf. exc. ad h. l. / οὐδὲις
 πόποτ' ἔσσοθαι ΓΕ Prisc.: οὐδὲις ἔσσοθαι πόποτι Θ:.
 § 109. ἐν θρυμνισμένῃς . . . ἀντιζαταλλάσσασθαι] Prisc.
 XVIII 187.

VII.

Ἀρεοπαγιτικός.

- § 1. Πολλοὺς ἔμων . . . (§ 5) μεταλίπτειν] Dion. Hal.
 de comp. verb. c. 23²).
 § 2. καθιστότων Di.: καθιστογόντων Is.: ἑτοιμός Γ: ἑτοιμὸς s. Di.
 ἡμῶς Γ DiPME: ἡμῶς s. DiFEw / περὶ τῆς αὐτῶν σωτη-

¹) οὐδὲις ἔσσοθαι πόποτι non minus a certa dicendi consuetudine abhorret quam e. g. ἔτι καὶ νῦν vel ἔτι τε καὶ νῦν; semper dicunt coniunctim οὐδὲις (αἰ-
 δεις) πόποτι; apud Isocratem est: IV 82. 137. 168. 170. V 23. 97. 99. 105. 137. 142.
 VI 41. VIII 12. 26. 84. 110. 115. IX 8. X 12. 49. XII 7. 55. 64. 131. 136. 188.
 257. XIII 14. XV 30. 33. 38. 41. 85. 107. 129. 161 (οὐδὲ περὶ ἑνα πόποτ' ἔσ.).
 250. 287. 303. XVIII 18. XIX 1. 10. [ep 2,16; 7,12]. -- IV 4 ubi ΓΕ πόποτι μηδὲις
 τοῖς ἄλλοις praebent, iam Bekkerus ex s. τοῖς ἄλλοις μηδὲις πόποτι restituit (cf.
 Reinhard ed. p. 168); cf. VIII 110. -- VI 60 οὐδὲις ἄλλοι πόποτι scripsit, quia
 ἄλλοι ante οὐδὲις per hiatum, post πόπ., per sententiam ponere non licuit.

²) Librorum Dionysii signa hoc loco haec sunt (cf. Fuhr l. c. p. 351 se-
 cundum Usenerum, Ind. schol. Bonn. 1878 aestuar. p. IV): F (Florentinus); P (Pa-
 risinus); M (Marcianus); E (epitome, cuius sunt: E^m Monacensis, E^d Darmsta-
 dinus, E^r Rhedigeranus, E^v Urbinas).

- [VII 2-49] ρίας Γ: περὶ σωτηρίας s. Di., probante Fuhrro // κατασχέσειν s. Di.:
 κατασχέσειν Γ, errore / κάκιστα ΓΕ Di.: τὰ κάκιστα s. / ταύτῃ τῇ
 § 3. δυνάμει: τῇ δυνάμει ταύτῃ DiFE / εἰς πλείστον κινδύνους: εἰς
 πλείστον κινδύνον DiFE.
 § 4. ὅτι τῶν ἀγαθῶν . . . ἀνθρώποις] Euseb. praep.
 ev. X 3 p. 464^c.
 § 5. καὶ πολλὴ μετριότης ΓΕ Di.: καὶ μετριότης s. / δέξαιτο: εἴξαιτο
 DiFE, cf. p. 32 ann. 5 / τῶν μερίδων τούτων: τούτων τῶν μερί-
 δων DiFE / καταλείπειν Is. DiMP: om. DiEF / ἰδομεν γὰρ ἂν
 ἐκ αὐτῆς φανιστέρας Is. DiPM: ἰδοι γὰρ ἂν ἐκ αὐτῆς φ.
 DiFE, cf. Fuhr, l. c. p. 353 / εἶναι δοκούσης Is. DiPM: om. DiFE.
 § 12. διεσκαριφισάμεθα] Harp. s. v. (ep.; Schol. Arist.
 ran. 1545.; Suid. Zon.; Cram. An. Ox. II 492,30. — cf. BA.
 239,20; Et. M. 273,35. — Hes. vv. διασκαριφῆσαι et σκαρι-
 φᾶσθαι). — cf. Coraem ad h. l. (ed. vol. II p. 104).¹)
 § 29. ἐπιθέτους ἐορτᾶς] Harp. s. v. (ep. Suid. Zon.; BA.
 253,1; Et. M. 359,54).
 ἀπὸ μισθωμάτων] Didym. ap. Harp. s. v. (Frg. p.
 320 Schm.) BA. 207,6 — Hesych. v. ἀπὸ μισθ.; Bachm. An.
 Gr. I 129,1.
 § 30. ὅπως μηδὲν . . . προσθήσουσιν] BA. 157,22 (ἐν τῷ
 Πανηγυρικῷ).
 καταλύουσι Ε: καταλύουσι Γ BA.
 § 33. ἀλλ' ἐπολαμβάνοντας . . . ἐνδείαις] BA. 125,20;
 143,13.
 § 34. τοὺς δ' ἦν . . . ἐπαρχούτων] BA. 125,25.
 § 42. μηδὲν αὐτοῖς ἀξίων ζητίας ἐξαργυρᾶν Γ: μηδὲν αὐτοῖς ἀξίων
 ζητίας βανλῆσσοθαι ἀναργυρᾶν s. ἀξίων etiam Dion. iud. de
 Isocr. c. 8.²)
 § 48. ἐν ταῖς ἀνελιγίσιν] Prisc. XVIII 208.
 § 49. ἐν καπηλείῳ δὲ . . . βομολοχεύεσθαι] Athen.
 XIII 566^f.
 οἰκέτης ἐπιεικής Is.: οἰκέτης Athen. / γὰρ ἐμελέτων ἀλλ' οὐ Γ: γὰρ
 ἐμελέτων οὐ Athen.: δὲ ἐμελέτων καὶ οὐ s.³)

¹) Qui ex verbis διασκαριφῆσθαι καὶ διελέσθαι posterius ut glossema
 aut interpretamentum ad prius adscriptum delet, is certum quendam veterum
 scriptorum morem cognitum non habet, qui, si insolentiorē scripserant vocem,
 ei quasi commentum adiungebant tritiorem; quam alteram glossographi, qui
 priorem sua in serinia reducebant, huic et ipsi apposuerunt explicaturam.

²) Nescio an non recte fecerint editores quod ἀξίων receperunt; mihi enim
 ἀξίων participium videtur esse, quod cum ἀρδὲν coniungendum accusativum
 ζητίας regit; interpretor igitur: 'ne quid quod poenas exposcebat delinquerent';
 cf. Plat. resp. III p. 406^d: ἀξιοὶ παρὰ τοῦ ἱατροῦ γάρμαζον. — Postquam ἀξίων
 in ἀξίων abiit, quod etiam IV 62 factum est (Fuhr), gradatim interpolatio grassabatur.

³) Priore loco, quanquam utraque stat recto talo lectio, librorum fidem
 sequi cogimur loco collato (XV 286) ἐν τοιαύταις ἀκολασίαις ἡμερεύειν, ἐν αἷς

- [VII 58-VIII 2] **συγγραφέας**] *Harp. v. **συγγραφείς** (ep. Phot. Suid. Et. § 58. M. 732,47 — cf. BA. 301,13).
- § 66. **καὶ τοῖς ἱεροῖς καὶ τοῖς ὁσίοις**] Harp. v. **δοσιον** (ep. Phot. Suid. — Ammon. de diff. p. 104 Valk.; Hes. v. **ἱεροῖς θαλάμοις**. — Timaeus s. v. BA. 288,3).
- § 75. **ἐν οἷς καὶ μόνοι . . . ἡξιόθυσαν**] imitatus est [Lys.] II 47. ¹⁾
καὶ ναυμαχοῦντες I^{corr.} § [Lys.]: om. Γ¹, propter homoeoteleuton.

VIII.

Περὶ εἰρήνης.

- § 1. **Ἄπαντες μὲν εἰώθασιν . . . (§ 16) συμπεροούσας**] Dion. Hal. iud. de Isocr. c. 16; cf. Fuhr. Rh. M. XXXIII p. 336—343.
- ἅπαντες . . . (§ 2) τῶν ἀνθρώπων**] Greg. Cor. Rh. Gr. VII 1315 W.
- ἅπαντες . . . τὴν ἀρχήν**] *Hermog. Rh. Gr. II 449 Sp. — resp. Schol. Dem. XXIV 4 p. 111^b Turr.
- ἡμοῖς** GE Di. Hermog. Gregor.: **ἡμῶς** § / τῶν παρόντων GE DiFAB Gregor.: **νυνὶ παρόντων** DiPM: **νυνὶ παρόντων πραγμάτων** §, ex antecedentibus / **δοξὴ μοι** πρέπει Is. Gregor.: om. Di., propter homoeoteleuton / **ποιήσασθαι** Is. Gregor. DiMPAB: **ποιῶσθαι** DiF¹ / **περὶ πόλεμον καὶ εἰρήνης** GE Gregor.: **περὶ τε πόλεμον**
- § 2.

πρότερον οὐδ' ἂν οἰκέτης ἐπιεικὴς οὐδέ τις ἐτόλμησεν; at posteriore loco neque quod Athenaeus neque quod vulgata habent ab Isocrate profectum esse potest; qui et asyndeton vitavit et talibus in notionibus nusquam καὶ οὐ, quod per hiatum legatur licet (cf. p. 39 ann. 1), sed ubique ἀλλ' οὐ (ἀλλὰ μὴ) posuit: ἀλλ' οὐ. [I 45], II 42. VII 73. VIII 26. 33. IX 45. X 59. XI 25. XIII 8. 19. XV 100. 284. 309. XVI 19 (bis). XVII 49. (v. l.) XIX 41; ἀλλὰ μὴ [I 2. 21. 27. 30. 43] V 154. VIII 141. XII 263. XIV 42. [ep. 6,5]; de lectionum origine cf. cap. II.

¹⁾ Quid hac ex imitatione efficiendum sit nuper Reussius (Rh. Mus. XXXVIII fasc. 1) ita explicavit, ut mihi nihil addere liceat, nisi Lyeurgum etiam Isocratis locum ante oculos habuisse videri, cum contra Leocratem scripsit (§ 72): **Εὐρυμέδοντι δὲ καὶ πελομαχοῦντες καὶ ναυμαχοῦντες ἐνέκησαν**; quae locorum similitudo ne forte natam esse putes, moneo iis quoque quae in Arcopagitico (80) leguntur: **ὅσ' οὔτε μακρόις πλοίοις ἐπὶ τὰδε φασηλίδος ἐπλεον οὔτε κτε.** esse apud Lyeurgum (73) quae respondeant: **οὐκ ἐκας ἐποίησαντο μακρῶ μὲν πλοῖω μὴ πλεῖν ἐπὶ τὰς Κρανίων καὶ φασηλίδος κτε.**; at si quis haec omnia ad unum idemque Gorgiani epitaphii exemplum expressa esse contenderit, me adversarium non habebit.

- [VIII 3-10] **καὶ εἰρήνης** § DiF: **περὶ τε τοῦ πόλεμον καὶ εἰρήνης** DiMPAB / **βουλευόμενος** Is.: **βουλευομένης** Di., quod nescio an non recte Fuhr. r. probet // **τῆς φωνῆς ἀνεχομένης** Di.: **τὴν φωνὴν ἀνεχομένης** Is. / **πάντας τοὺς ἄλλους** Is.: **τοὺς ἄλλους πάντας** DiF^{corr.}: **τοὺς ἄλλους** ἅπαντας DiF^{corr.}MPAB / **ταῖς ἐμετέραις ἐπιθυμίαις** α̇ καὶ **δικαίως** ἂν τις ὑμῖν ἐπιτιμήσειεν GE: **ταῖς ὑμ. ἐπιθυμίαις** α̇ καὶ . . . ὑμῖν . . . ἐπιτιμήσειεν §: **ταῖς ἐπιθυμίαις ὑμῶν** οἷς καὶ δικαίως ἂν τις ἐπιτιμήσειεν Di. // **τέχνην** GE Di.: **γνώμην** § / **τοῖς τοιοῦτοις πιστεύοντες** GE DiMPABF²: **τούτοις πιστεύοντες** § DiF¹ (prob. Bekk. et Fuhr. l. c. p. 338) / **καὶ γὰρ τοι** GE Di.: **καὶ γὰρ αὐτοὶ** § / **ἐγγύηκεν** GE Di.: **συνεγγύηκεν** § / **πᾶσι γὰρ ἦν** GE: **ἅπασι γὰρ ἦν** Di.: **ἅπασι γὰρ ἐστὶ** §.
- ὅτι μᾶλλον . . . συμβουλεύουσιν**] BA. 147,20.
- φιλοσοφεῖν**] Harpocr. s. v. (ep. Phot. Suid. Zon. Cram. An. Ox. II 500,5); cf. § 116. ¹⁾ (Et. M. 794,40; Bachm. An. Gr. I 486,13).
- ἰσορροθεῖ** GE Di. (corrupt. in ἰσοθροθε) BA.: **ἰσοθε** § ²⁾ / **συμβουλεύουσιν** BA. ³⁾: **συμβουλεύουσιν** Is. Di. / **ὡς** καὶ Is.: καὶ om. Di. / **ἦν πρότερον** GE Di.: **ἦν καὶ πρότερον** § / **τοιοῦτον ὑποτεινόντι** GE Di.: **τοιοῦτο προτ.** § / **τοῖς παρόντι** Is.: **τὸ ἴσον** Di. hic, corruptus: **ἐπὶ δὲ τοῖς παρόντι** Di. l. c. c. 8 // **ὥσ' Is.**: **ὡς** Di. / **περὶ** GE Di.: καὶ **περὶ** §, **κινδυνεύουσιν** ὅπερ Is.: **κινδυνεύουσι** διόπερ Di. // **ἀλλὰ** GE Di.: **ἀλλ' ὡς** § / **ὅτι κατορθώσομεν** GE Di.: **ὅτι καὶ κατορθώσομεν** § ⁴⁾ / **ἐπικρατήσομεν τῶν ἐχθρῶν** GE: **κρατήσομεν τῶν ἐχθρῶν** Di.: **τῶν ἐχθρῶν ἐπικρατήσομεν** § ⁵⁾ / **ὅτι ἂν τύχη δὲ γενησόμενον** Is.: **ὅτι δὲ ἂν τύχη γενησόμενον** Di. // **μὲν γὰρ** Is.: **μὲν** om. Di. / **ἐκλείσθαι τὸ βέλτιστον** Is.: **ἐκλείξαι τὸ βέλτιστον** Di. ⁶⁾ / (?) **ὥσπερ** δ' Is. DiF: **δ'** om. DiMPAB / **ὥσπερ** GE Di.: **ὡς** E / **τῶν πρὸς ἡδονὴν δημιουργούντων** Is.: **τῶν εἰς ἡδονὴν καταργούντων** Di. / **ὑμᾶς**: **ἡμᾶς** E / **ἡβούλεθε** Γ¹ (?) § ⁷⁾: **ἐβούλεθε** Di.: **βούλεθε** Γ¹.
- § 6.
- § 7.
- § 8.
- § 9.
- § 10.

¹⁾ Glossa est: **φιλοσοφεῖν ἀντὶ τοῦ ποιεῖσθαι**; cf. IV 186 **πονήου καὶ φιλοσοφῆου**, IX 78 **φιλοσοφεῖν καὶ ποιεῖν**, XII 11 **καὶ τὸ φιλοσοφεῖν καὶ ποιεῖν καὶ γράφειν**; adscripsi locos ut ipse videas exempla non desse probatura quae p. 45 ann. 1 posui.

²⁾ Hoc praesens ansam mutandi ἦν in ἐστὶ (§) dedit.

³⁾ Cum de iis quae oratores dicturi sunt agat, mihi lexici lectio praestare videtur; atque ut videas quomodo corruptela in Is. et Di. nata sit neque nobis obsit, quod id, quod voci **συμβουλεύουσιν** opponendum est, desit, ipsum **παρακαλοῦσι** adest et praesens et futurum.

⁴⁾ Ita rem se habere ex Fuhrrii silentio conieci, qui hunc locum omisit.

⁵⁾ Fuhrrio adnotanti: **ἐπὶ** kann nach Dionys ausgefallen sein assentiri nequeo, quia ne Γ et § quidem inter se consentiunt; cf. v. l. I 52; de lectionum origine cf. cap. II; diversa vocis suppletiae collocatio, quae in Γ et § cernitur, inde nata est, quod vox ista inter lineas adscripta ab alio scriba alio loco inserebatur.

⁶⁾ Cum in αι F in rasura sit, ipse Dionysius **ἐκλείσθαι** fortasse dederat.

⁷⁾ Quarti saeculi Athenienses **ἡβουλόμην** videntur dixisse: Riemann, Bull. de la corr. hellén. III 497; van Herwerden, Lapidum de dial. Att. test. p. 53.

[VIII 10-14]

οἱ μὲν δὲ βούλεσθε . . . (§ 11) ποιήσαντες] vertit Rut. Lup. II 19 (Rh. Lat. p. 21 Halm) ex Gorgia Atheniensi.

- § 11. καθορᾶν Di. Gorgias: καθορᾶν ἑαῖς Is.¹⁾ // νν. δυνήθειεν . . . ἀν-
θρωποι om. Di. / δυνήθειεν = Di.: δυνήθωιν GE / καλῶς δυνήθειεν
Is.: δυνήθειεν καλῶς Di. / βουλεύσασθαι Is.: βουλευέσθαι Di. /
ἐξετάζουσιν ΓDiF: ἐξετάσειεν = DiMPAB: παράδοχον GE Di.: παρι-
χόειν = τῶν τε προσβυτέρων Γ: τῶν προσβυτέρων = τὰ τῶν προσ-
βυτέρων Di. / καὶ τῶν νεωτέρων Is.: τὰ τῶν νεωτέρων Di. / ἀνελκύουσιν
ὅτι Is.: ἀνελκύει DiF (i. e. ἀνελκύει Usenerus): lacuna capax
literarum 18 in M. 11 in P; lacuna etiam in AB., cf. Fuhri
p. 341 / μὲν τοὺς Is.: οὐ γὰρ τοὺς Di. / ἀντίχεσθαι Is.: lacuna
in DiFAB, capax litt. 21 in M. 12 in P / κακὸν Is.: οὐδ' ἐλλείπει
DiF (i. e. ὅδ' ἐλλείπει? Usenerus): lacuna in AB, capax litt.
13 in M. 9 in P / τὸν πόλεμον ἀφαιρούμενος GE: τὸν πόλεμον ἀφαι-
ρούμενος = πόλεμον ἀφαιρούμενος Di. / πολλαῖς ἤδη καὶ Is.: om.
Di. / μὲν εἰς τοῦτο προσθεῖν Is.: μὲν εἰς τὸ πρόσθεν Di. / οἷς ἂν
τύχουσιν ὥστε ἐν ἀλλοτρίᾳ τῇ πόλει Is.: ὥστε ἂν τύχουσιν ἐν ἀλ-
λοτρίᾳ πόλει Di. / ἐπὶ τῶν κοινῶν . . . ἐπὶ τῶν ἰδίων Is.: ἐπὶ . . .
ἐπὶ om. Di.²⁾ / οὐ τὴν αὐτὴν GE Di.: ἑαῖς δὲ οὐ τὴν αὐτὴν =
haud male / ἐπὶ τῆς πόλεως GE Di.: ἐπὶ τῶν τῆς πόλεως = /
πονηροτάτους GE Di.: πονηροὺς = ἀνομιῖτε GE: ἐλατύνετε = Di.,
glossoma interpretans / ἰδίους Is.: om. Di. / καὶ διότι Di., cf. Blass:
καὶ ὅτι Is. / τὰ — ἀναστρέφεται Is.: ἀναστρέφεται DiMP, ἀνάστρεμμα
DiFAB.

¹⁾ Fuhrius (l. c. p. 340) Dionysii lectionem praetulit, quia eiecto 'ἑαῖς' habemus γνώμην quam vocant, idque recte illum indicasse ex Rutilii versione apparet, qui vertit: 'Nam dictum ad voluntatem auditoris obscurat quaestionem utilitatis.' Ceterum quod in verbis rhetoris: 'quod vobis, Athenienses, in suadendo adsentiantur, vos fallere possunt' retinent illud 'quod', ego editoribus adsentiri nequeo, cum Graeca illis respondeant haec: οἱ μὲν δὲ βούλεσθαι λέγοντες ἡσθῶς ἐξαπατᾶν θέ-
ρυνται (. . . ἐπὶ δὲ τῶν πρὸς ἡδονὴν αναβουλεύοντων πτ.); restituo ergo: 'qui vobis . . . adsentiantur'; quae est ex his mutationibus, quibus haud scio an recte hoc nomen impertiatur.

²⁾ Licetne etiam cogitare de 'οὐδὲν ἐλλείπει'? qua ex ratione auctor notae praetermissa lacuna ita quae dignovit verba inter se coniunxisse putandus est: οὐδὲν πόποτι ἐπιάθοντες: in quibus cum nihil quod ad sententiam recte per-
cipiendam faceret desideraret, adscripsit respiciens lacunam suo in exemplo paten-
tem 'οὐδὲν ἐλλείπει': quae verba post eum scriba nescio quis in textum recepit.

³⁾ Valde mihi arridet Fuhrii coniectura, qui locum ita restituit: προσήκου-
ν ἡμᾶς ὁμοίως τῶν κοινῶν ὥστε τῶν ἰδίων φροντίζεμεν, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχετε
περὶ αὐτῶν, ἀλλ' ὅταν μὲν ἐπὶ τῶν ἰδίων βουλευέσθωμεν, ἔπειτα οὐ βουλεύοντες πτ.,
cum Usenero viam monstrante σπονδάμεν, quod praepositiones secum traxerat,
e verbis eiceret deletisque praepositionibus reduceret φροντίζεμεν; licet etiam con-
ferre IX 41: οὐ γάρ (sc. ἐν γάρ) δεῖν ἀλλοτρίᾳ οὐδ' αὐτοσχιδνάμεν περὶ τῶν
πραγμάτων, ἀλλ' ἐν τῷ ἑαῖν καὶ φροντίζεμεν καὶ βουλευέσθωμεν τὸν πλείοντα
τοῦ χρόνον διέτριβεν.

[VIII 14-39]

- πρὸς δὲ τοὺς . . . νουτεθούντας ἑμᾶς] BA. 158,28.
πρὸς δὲ τοὺς ἐπιπλήττοντας Is. DiM. AB.: πρὸς τοὺς δ' ἐπι-
πλήττοντας DiFAB, quod usitatius: cf. Sauppe, Götting. gel. Anz.
1864 v. I 828 et addenda nostra ad h. l. / ὥστε πρὸς FEDi.:
πρὸς om. = / οἱ πρῶταίς προτιθέσθαι Is.: ὁ πρῶταίς προτιθέσθαι Di.
ἔπειτα περὶ FEDi.: ἔπειτα καὶ περὶ = / ἔσται FEDi.: ἔστι = / τῶν
νῦν περὶ Is.: τῶν ἐπὶ Di. / ἢ καὶ περὶ Is.: ἂν καὶ περὶ Di. / περὶ
τῶν λοιπῶν ὁρθῶς Is.: περὶ τῶν ὁρθῶς λοιπῶν DiF: περὶ τούτων
ὁρθῶς λοιπῶν DiMPAB // πρὸς Χίους καὶ Ροδίους Is.: πρὸς Χίους
τε καὶ Ροδίους at cf. Fuhri l. c. p. 334 / καὶ Βυζαντίους Is.: καὶ
Βυζαντίους καὶ Κήρους Di., interpolatus ex XV 63, Fuhri l. c. p. 343 /
ἀλλὰ πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους καὶ χρῆσθαι ταῖς συνθήκαις GE:
ἀλλὰ καὶ πρὸς ἅπ. ἀν. κ. χρ. τ. συν. = / ἀλλὰ πάντας ἀνθρώπους
χρησθῆναι Di., corruptus / τὴν αὐτῶν Is.: τὴν αὐτὴν Di.
§ 19. καὶ πάντας τρόπους . . . ἡμᾶς] Prisc. XVIII 288
(BA. 176,4; Thom. M. 364,11 R.).
πάντας τρόπους GE Thom.: κατὰ πάντας τρόπους Prisc.: πάντα
τρόπον = BA., recte; cf. exc. ad. h. l.
§ 22. Κερσοβλέπτῃ *Harp. v. Κερσοβλ. (ep. Phot. Suid.)
§ 29. κλειστόν δὲ . . . ἀληθείας] BA. 135,1.
§ 32. κακῶς εἰδότες] Harp. s. v. (ep. Phot. Suid. Cram.
An. Ox. II 496,11. Lex. Vind. 106,17).²⁾
§ 34. καὶ κατ' ἀρχὰς . . . λάβωσιν] Prisc. XVIII 161.
ἀπολαύουσιν Prisc., i. e. ἀπολαύουσιν: ἀπολαύοντας Is.³⁾
§ 39. προαιρεῖσθαι . . . ἡδίστους] BA. 168,27 (cf. Suid.
v. προαιρεῖσθαι).
γεμούσας πονηρῶν ἐπιθυμιῶν] BA. 131,15 (ubi
γεμούσας corrige in γεμούσας; Suid. v. γέμω); cf. VII 43.

¹⁾ ἀλλὰ καὶ corrumpit sententiam, cum correctionem quam omisso καὶ sen-
tinus pessumdet: non dicit 'et Chii Rhodii Byzantii et cuncti homines' sed 'Chii
Rhodii Byzantii vel potius cuncti homines'; ἀλλὰ sine καὶ post οὐ μόνον: V
146. 152. IX 3. 17. XI 11 XII 45. 123. 221. XV 51. 74. 75. 175. XVIII 33. 47.

²⁾ Eadem notio extat etiam: XII 160. 187. 263. XIII 10. XIV 25. ep. 7. 4.

³⁾ Improbi homines cum piscibus cum ita comparentur, ut amborum cupido
dicatur primum dulcedines parare postea malorum causam fieri, imago ut ad
finem perducatur nostro iure nos possumus flagitare; qua ex ratione huius loci
verba sana non esse contendemus, si Isocrates a comparatione modo instituta
h. c. postquam aliam rem nullam quam escam memoravit, statim recedere nobis
videbitur, quippe qui, cum nihil de malis quae piscibus arrepta esca perpetiendi
sunt dixerit, dimidium praestandi tantum praestiterit; hoc iudicium autem de
verbis qualia libri Isocratei exhibent ferendum est; sin vero Priscianeorum libro-
rum lectiones amplexus mutato ὄντας in οἷσι leges: ὁμοία πάσχοντες τοῖς δειλα-
ζομένοις τῶν ζώων καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀπολαύουσιν ὃν ἂν λάβωσιν, ὀλίγω δ' ὕστε-
ρον ἐν τοῖς μεγίστοις κακοῖς οἷσιν, expedit difficultates; corruptelae ansam
nemo non videt.

- ὁ πολυμῶν . . . ἐπιπλήττειν] BA. 137,6. ¹⁾
 τοῦτον δ' ἐνεκα . . . (§ 43) οἱ μὲν ἐν ἐρ ἰθὺς] Dion.
 Hal. ind. de Isoc. 17.
 τίς γὰρ ἄλλοθεν . . . (§ 50) τῆς αὐτῶν δυσχε-
 ρείας] Dion. Hal. de adm. vi dic. in Dem. c. 17; repetit idem
 vv. (§ 41) τίς γὰρ — γιγνομένοις; οὐ φιλοτιμούμεθα τοί-
 νατίον; (§ 42) κακῆνοι μὲν — (§ 43) ἐνίκησαν; (§ 47) το-
 σοῦτον δὲ (§ 48) κινδυνεύουσιν in c. 19, 20.
 μέλλω Is.: μέλλον Di. / τοὺς λόγους ποιῶντα FE^aDi.: ποιῶντα
 τοὺς λόγους E^aDi.^a / τίς γὰρ ἄν ἄλλοθεν Is.^aDi.: τίς γὰρ ἄλλοθεν
 Is. / μήπω οὐκ ἐκθαρμένος Is. Is.^a; μή οὐκ ἐκθαρμένος (διαφθε-
 ρόμενος ind. de Isoc. 17) Di. / ἐγκωμιάζειν ἀξιοῦν Di.: ἐγκωμιάζειν
 ἔχουσιν Is. / ἄλλὰ πᾶν τοῦνατίον Is^aDi.: ἄλλ' ἅπαν τοῦνατίον E^aDi.
 τινὲν ἐκείνους ἔχουσιν FE^aDi.^a Di. de vi dic. 17: ἐκείνους τινὲν
 § 43. ἔχουσιν ε: ἐκείνους ἔχουσιν τινὲν Di. l. c. 19 / τῆς τῶν ἄλλων
 σωτηρίας FE Is.^a: τῆς τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας ε: Di. / τῆς ἡμετέρας
 § 44. (om. E^a) αὐτῶν Is.: αὐτῶν om. Di. / στρατιώτου Is.: στρατιώτου
 Di. / πρὸς δὲ τοῦτον ε: Is.^aDi.: πρὸς δὲ τοῦτον FE, errore scribae /
 ἀλλ' ἀνθρώπους FE Di. (?): ἀλλ' αἰσχυρόντα ἀνθρώπους E^a: ἀλλ'
 ἀνθρ. αἰρ. Is.^a, ex antecedentibus / τίς διδοῖ πλείω μισθὸν μετ'
 ἐκείνων FE^aDi.^a: τίς διδοῖ πλείω μισθὸν μετ' ἐκείνων Di.: τίς διδοῖ
 πλείω μισθὸν μετ' ἐκείνων E^aDi.^a: τίς πλείω μισθὸν διδοῖ μετ' ἐκείνων
 ε, cf. p. 85 / ἀκολούθησον Is. Di.: ἀκολούθησον Is.^a / ἢ περὶ τινος
 FE Is.^a: ἢ περὶ τινος ε: ἐπερ τινος Di. / ἐξαμάρτυρον Is.: ἐξα-
 μαρτύρου Di. / παρρησίας FE Is.^aDi.^a (?): παρρησίας ε: / ἔξαι Is.:
 ἔξαι Di., cf. Fähr l. c. p. 332, 376sq. / ἀκούω Is. (E^a) Di.:
 ἀκούω E^aDi.^a / διαπραγμαίον FE Is.^aDi.^a (?): διαπραγμαίον
 ε: τῶν καθ' ἡμέραν ἔσται FE Is.^aDi.^a τῶν καθ' ἡμέραν ε: Di. /
 ληραίνεσθαι FE E^aDi.^a: δὲ οὐ ληραίνεσθαι E^aDi.^a: ἰδίᾳ ληραίνεσθαι
 Di., unde viri doli. aut διαλέγ. aut ἰδίᾳ ληρ. comiserunt / τοῖς
 ἀπάντων ἀνθρώπων κοινοῖς ἐχθροῖς FE Is.^a: τοῖς ἀπάντων κοινοῖς
 § 47. ἐχθροῖς ε: τοῖς ἀπάντων κοινοῖς ἀνθρώπων ἐχθροῖς Di., cf. p. 83 /
 τοσοῦτον: τοσοῦτον Di. c. 19, cf. exc. 2 ad XIX 46 / ὅσον: ὅσον E /
 § 48. ὅσον ἐπερ Is. Di.: ὅσον δ' ἐπερ Is.^a / πληροῖν — ὑπερβαίνειν —
 ἐξέπεσον Is.: ἐπικροῦν — ἐνερθεῖν — ἐξέπεσαν Di. / θλα-
 ριν ἀναγκάζουσιν Is. Di. c. 20: μεθ' ἄλλων ἐξέπεσαν Di. c. 17, ex
 § 49. antecedentibus / ἄλλὰ γὰρ ε: Is.^a: ἄλλὰ FE: ἄλλὰ γὰρ καὶ Di. / ἄν τις
 ἰδῶν Is.: ἰδῶν ἄν τις Di. / καλῶς Is^aDi.^a: καλῶς FE^aDi.^a / διαζο-
 νῆνα περὶ FE Is.^a: διαζονῆνα καὶ περὶ ε: Di. / ἀλλ' οὐκ ἄν Is. Di.: ἀλλ'
 οὐκ Is.^a / ἡμᾶς ἀπικνῶν εἶναι παραδείγματα Is. Is.^a: ἡμᾶς εἶναι τῶν
 § 50. ἄλλων παράδειγμα Di., τῶν ἄλλων ex antecedentibus / καλῶς καὶ
 τεταγμένως Is. Is.^a: καλῶς τε καὶ τεταγμένως Di. / Τριβαλλοὶ καὶ
 Λευκανοὶ Is. Is.^a: Τριβαλλοὶ τε καὶ Λευκ. Di., cf. Fähr l. c. p. 331 /
 τῆς αὐτῶν δυσχερείας ε: Is.^aDi.^a: τῆς δυσχερείας FE^aDi.^a

¹⁾ Praebet ut hoc loco ita semper *τοσοῦτον περὶ τῆς ἀρχῆς* (cum ε) excepto unico loco 158,20, ubi *περὶ τῆς ἀρχῆς* cum Γ.

- οὕτως ὀλίγον . . . (§ 52) ἐπιτρέψειεν] Dion. Hal.
 ind. de Is. 17.
 ἐπὶ τῷ βέλτιον γινόμενα τῶν ἄλλων Is. Is.^a: ἐπὶ τῷ βέλτιον τῶν
 ἄλλων γινόμενα Di., at cf. οἰκισθῆναι τῶν ἄλλων, καὶ concipere oppo-
 nendum / ὁρίων FE^aDi.^a: ὁρίων ε: Di., recte / ἐρ — γινώσκου Is.
 Is.^a: ἐρ — γινώσκου Di.
 δεκάξον] Harp. s. v. (cp. Suid. BA. 236,3 Bachm.
 An. Gr. I 190,20 sq., ex quibus corrige Hes. s. v.).
 δεκάξον Is. Is.^a Harp.: δι καὶ ξῶν Di. / τῶν πολιτῶν δυνάμει
 § 51. τοῦτον Is. Is.^a: δυνάμει τῶν πολιτῶν τοῦτον Di. / πόλεως καὶ
 Is. Di.: πόλεως ἀμειλίχης καὶ ε: πόλεως ἀμειλίχης καὶ E^aDi.^a /
 § 52. ἀγαπῶντα Di.: ἀγαπῶντα ε: ποιῶντα FE Is.^a, cf. p. 85 / οὐκ
 ἐλθόντες Is. Is.^a: οὐκ ἐλθόντες Di.^a, i. e. οὐκ ἐλθόντες Di.
 MPABF² / διαλεπόντες τοῖς ἐνθάδε οἰκησέμεν FE Is.^a: διαλεπόν-
 τες τοῖς ἐνθάδε οἰκησέμεν ε: διαλεπόντες τοῖς οἰκησέμεν Di. ¹⁾ /
 σοφώτατοι Is. Is.^a: σοφώτατοι Di. / χρόνῳ συμβολοῖς FE
 Is.^aDi.: συμβολοῖς χρόνῳ ε: ἀπάντων τῶν καινῶν Is. Is.^a: τῶν
 καινῶν, om. Di., propter homoeoteleuton / καθίσταται οἷς ε: Is.^aDi.:
 καθίσταται οἷς Γ: καθίσταται οἷς E, i. e. καθίσταται οἷς / οὐδὲν
 ἄν οὐδὲν Is.: οὐδὲν οὐδὲν ἄν Di. (οὐδὲν E).
 § 54. τοσοῦτον . . . προορόμεν] BA. 135,3 (Suid. v. διαφέρω
 in not.).
 τοσοῦτον Is. Suid. τοσοῦτον: BA., cf. p. 39, ann. 2.
 § 77. ἐπεξίενα τοῖς πολεμίοις] BA. 142,4.
 § 81. δέδοικα . . . φιλῶν] Prisc. XVIII 164 (cf. BA. 123,3.
 — Bachm. An. I 127,4; Suid. v. ἀπολαύειν; Zon.; fuit ap. Phot.;
 cf. Amm. de diff. p. 116 Valk.) cf. Isocr. XV 168 XIX 21.
 § 84. εἰς τοῦτο γὰρ . . . ἐπιθρῆναι] *Aristid. a. rh. Rh.
 Gr. II 482 Sp.
 § 85. τοσοῦτον . . . ἀνθρώπων] BA. 135,5 (ubi errore δι-
 ἠμεγα).
 τοσοῦτον Is.: τοσοῦτον BA. at cf. p. 30, ann. 2.
 § 87. ἀλλὰ σπρηδόμενοι . . . σπρηδοῦν] BA. 147,23.
 σπρηδόμενοι . . . σπρηδοῦν] Poll. III 101.
 σπρηδοῦν FE: σπρηδοῦν ε: BA.: σπρηδοῦν Poll. ²⁾

¹⁾ Non recte mihi Fulvius videtur Dionysium sequi velle, cum ἐνθάδε nec-
 cessarium sit: respondent enim inter se et *περὶ τῆς ἀρχῆς* ἀναρῆναι: σπρη-
 δόντες et ἐνθάδε: ἐπὶ τῶν ἐπὶ τῶν, ut ipsis verbis orator haud illepide Atheni-
 ensium inconstantiam notasse videatur. De lectionum origine cf. p. 83. — Cete-
 rum in antecedentibus E^aDi.^a ἀναρῆναι pro ἀναρῆναι habent; in insequentibus
 verba καὶ τοῖς ἀνθρώποις . . . ἐπιθρῆναι propter homoeoteleuton (κατασφραγίσαι)
 omisit scriba Is.^a, non Isocrates ipse, ut Coraes putavit (ed. vol. II 243).

²⁾ Non recte credo Cobeto obsecuti editores e Polluce praesens receperunt;
 neque enim est cur dicatur σπρηδοῦντες neque σπρηδοῦντες, praesertim cum
 utrumque eodem loco eodemque tempore fiat; praeterea Pollucis lectio ideo su-

- [VIII 88-IX 3
§ 88. rh. Rh. Gr. II 482 Sp.
§ 92. ἀντὶ μὲν γὰρ . . . λαμβάνειν] Aristid. I. c. p. 483.
ἀντὶ δὲ τοῦ γεωργεῖν . . . αὐτῶν] Aristid. I. c. 484.
οὐδ' ἰδεῖν . . . αὐτῶν] Prisc. XVIII 218. ¹⁾
τὴν αὐτῶν Is. Arist.: τὴν ἀρχὴν αὐτῶν Prisc., *glossema*.
§ 96. τοὺς μὲν ἰδιώτας . . . ἀλλοτριῶν] Aristid. a. rh.
Rh. Gr. II 482 sq. Sp.
§ 100. Μαντινέας δὲ διώκισαν] Harp. v. Μαντινέων δι-
οικισμός (ep. Phot. Suid.) ²⁾.
§ 101. τὴν ἀρχὴν . . . παρελάμβανον] cf. Arist. rh. III 11.
§ 109. Φυλῆν] Harp. s. v. (ep. Phot. Suid.).
§ 110. περὶ ἧς μηδεὶς . . . εἰσῆλθεν] Prisc. XVIII 119.
πόποτ' αὐτοῖς λογισμός ΓΕ: πόποτε λογισμός αὐτ. ε Prisc.
§ 112. ὥστε μηδὲ . . . πλησιάζοντας] BA. 148,11. ³⁾
§ 116. τὴν πόλιν] cf. IV 17.
§ 125. ἀλλ' ἐπομένομεν . . . τοῖς Ἑλληνας] BA. 135,7.
δασμολογεῖ Is.: δασμολογεῖται BA. ⁴⁾
§ 143. τοσοῦτῳ δὲ . . . λαμβάνουσιν] Prisc. XVIII 296.
τοσοῦτῳ δὲ μακαριώτεροι Is.: τοσοῦτον δὲ μακαριώταται Prisc.,
cf. exc. ad XIX 46 part. poster.

IX.

Εὐαγόρας.

- § 3. Εὐερέσομεν γὰρ . . . καταλείψουσιν] Stob. flor.
51,29 (Apost. c. VIII 14°. Arsen. XXV 20).

spicioni obnoxia est, quia quod tempus praebere solent grammatici id exhibet; hi enim, quorum unam certamque regulam exemplo illustrare intererat, ea quae in verbis excerptis non ad expediendam ipsam istam rem faciebant, aut ad simplicissimas formas redigebant aut, quatenus id fieri licebat, decurtabant; quamobrem talibus in exemplis adhibendis semper summa cautione utaris oportet.

¹⁾ Nulla est causa cur verba πολλῶν ἐτῶν ex oratione loco Prisciano praefigamus, malam secuti sedulitatem editorum Prisciani.

²⁾ Dindorfium fortasse miraris hunc locum ad p. 91^a (— V 43) referre: at ridebis mecum si in Mitchellii 'indice Graecitatis Isocrateae' nullum vocis διοικίζεω exemplum nisi illud ex 'Philippo' petatum videris; nempe vir ille doctus lexico inspecto oratorem non curavit; δὲ om. Harp.

³⁾ Adde hoc rarissimae verbi 'θαυρεῖν' constructionis exemplum iis quae affert Kühner AGr. II 254.

⁴⁾ Isocratei libri meliores: VIII 46 λυμαινόμεθα καὶ δασμολογοῦμεν; [ep. 7, 4] λυμαινόμεθα (Γ: ἀμνοῦνται ε) καὶ δασμολογήσονται; activum δασμολογεῖν IV 132: δασμολογεῖσθαι passivum IV 123; ad explicandam nostri loci corruptelam cf. VIII 95 σαλευθῆναι καὶ λυθῆναι ε pro σαλεῦσαι καὶ λυθῆναι ΓΖ; XII 239 τάξασθαι (cf. XIII 16) καὶ βουλευσασθαι Γ pro genuino τάξει καὶ βουλευσασθαι ε.

- [IX 3-43
εὐκλεῶς ε Stob.; cf. [I 43] II 36. IV 95: εὐκλόως ΓΑ re. γρ. / αἰρου-
μένους ε Stob. (Ars. Apost.): αἰρομένους StobA: αἰρομένους Γ (sic),
cf. cap. II / καταλείψουσιν ΓΑ: καταλείψουσιν ε Stob.
§ 6. τούτων δ' αἴτιος . . . ἔχουσιν ἐστίν] Stob. flor.
38,42.
ἀγαθὸν πρόσεστιν Γ Stob.: πρόσεστιν ἀγαθὸν ε.
§ 8. περὶ δὲ τῶν τοιούτων . . . ἐπεχείρησεν] resp.
Joh. Sic. Rh. Gr. VI 478 W.
§ 10. ἐνθυμημάτων] *Poll. II 231.
πρὸς δὲ τούτοις . . . ἀκούοντας] Anon. Schol. in
Hermog. π. ἰδ. Rh. Gr. VII 906 W. — cf. Cic. or. 52,174 (?).
αὐταῖς ταῖς ΓΑ: ταῖς γε ε: ταῖς Schol., cf. p. 83 ann. 1.
§ 11. εὐλογεῖν] Pollux II 119.
εὐλογεῖν ΓΑ Poll.: εὐ λέγειν ε.
§ 23. ἀνδρὶ δὲ . . . προσεγένετο] *Menand. Rh. Gr. III
372 Sp. ¹⁾
§ 27. Σόλους] Harp. v. Σόλοι (ep. Phot. — Suid. et Zon. *aliam*
glossam).
§ 28. πλάνους τοὺς φρυγαδικούς] Thom. M. 278,12 R.
(Schol. Tricel. in Soph. OR. 67; Schol. rec. ad Aesch. Prom.
576 D.).
§ 31. οὐτ' ἂν ὁ λόγος . . . ἀρμόσειεν] resp. Schol. Aristid.
178 Fro. ²⁾
§ 35. τῶν μὲν οὖν . . . προκρίνειεν] Doxopat. in Aphth.
Rh. Gr. II 446 sq. W.
οὐδεὶς γὰρ . . . καταλιπεῖν] Doxopat. I. c. p. 480.
§ 37. ἀλλὰ μὴν τῶν γ' ἐπὶ κτέ. [resp. Doxopat. in Aphth.
Rh. Gr. II 447 W.
§ 41. αὐτοσχεδιάζειν] BA. 83,5 (cf. Moeris. s. v. — Thom.
M. 345,9 R.); cf. Isocr. XIII 9.
§ 43. ἀλλ' οὕτω θεοφιλῶς . . . (§ 46) τούτοις διαφέ-
ρειν] Stob. flor. 48, 48—57.

εἰσαφικνουμένους Γ: ἀφικνουμένους ε Stob. ³⁾ / τοὺς ἄλλους τῆς ὑπ'

¹⁾ §. 23. ὥπερ ἐτέροις τισὶν ΑΕ, ὥπερ ἐν ἐτέροις τισὶν Ζε: ὥπερ ἐτέροις Γ: ὥπερ ἄλλοις τισὶν Aristid. I 102, 8 Dind. (cf. Bense. ed. v. I. praef. p. XLVIII ann. 4; Schneider ad. h. l.)

²⁾ Satis dubitanter huc locum rettuli; verba scholiastae sunt: τεχνικῶς ὀρί-
ζεται τὸ ἐγκλημα τῶν καιρῶν, ὥπερ καὶ Ἰσοκράτης ὀρίζεται ἔργον ἥτορος τὸ
πρὸς τὸν καιρὸν ἀρμόζεσθαι, quorum ultima e techna sumpta esse possunt,
quauquam apud Sauppium in fragmentis 'artis Isocratis' locum nostrum non invenio.

³⁾ In tradenda hac voce valde testes vacillant; priorem praepositionem
(εἰς-) ut hoc loco Stob. omittit, ita ἀφικνουμένων IV 45 ε praebet, cum ΓΖ εἰσαφ.
servent; contra XI 31 pro Γ τοὺς ἀφικνουμένους θύων, quod non mutandum,
in ε extat τοὺς εἰσαφικνουμένους, ita ut hanc vocem earum in locum qui-
bus superscripta erat cessisse appareat; at quominus tibi persuadeas, duplicem
praepositionem ubique restituendam esse, impedit locus VII 66, ubi cuncti libri
ἀφικνουμένους praebent.

[IX 43-52

§ 44.

ἐκείνου βασιλείας Γ: τοὺς ἀρχαίους τῆς ἐπ' ἐκείνου βασιλείας Α: Stob.: τοὺς ἀρχαίους τῆς ἐκείνου βασιλείας Stob. A Trinc.¹⁾ / ἐξαμαρτύντας Γ: ἐξαμαρτύνοντας Α: Stob. / τῶν γενομένων Is. Stob. Trinc.: τῶν ὁμιλούντων (ταύτων γενομένων Stob. A Br.²⁾ / ἅπαντα Is.: ἀπάντων Stob., at cf. πολλά; genitivus ex τῶν natum / περιγεγνημένος Γ Stob.: περιγεγνημένος Α: Stob. / τὰς ἐν τοῖς λόγοις ὁμολογίας ὥσπερ τὰς ἐν τοῖς λόγοις Γ: τὰς ἐν τοῖς λόγοις — τὰς ἐν τοῖς ὁμοίοις ε: τὰς ἐν τοῖς λόγοις — τὰ ἐν τοῖς λόγοις Stob., cf. exc. ad. h. l.

§ 45.

μέγα ἡ φρονῶν . . . δὲ ἀβελὸν] Arist. rh. I 9.
διὰ τὴν ἐπάχρονον ἀλλ' Arist.: ἐπάχρονον om. Is. Stob. 31 / γυγνόμενος Γ Stob.: γυγνόμενος ἀγαθός Dorr. Α: ἐγ' ἀτῶ Is.: ἐγ' ἀτῶν Stob., non Isocrateum / πολλοὺς Is. Stob. A (πολλὸς): πολλὴ Stob. Br., ex insequente πολλὴ natum / τῶν τῶν ἄλλων φέον Γ: τῶν φέον τῶν ἄλλων ε: τῶν ἄλλων Stob. 1 / ἀλλ' οὐκ Is. Stob.: ἀλλ' om. Stob. A B Trinc.; at cf. p. 45. ann. 3 / μετὰ ε: Stob. Br.: μετὰς Γ A Stob. 1 2) / ὅλος Γ: ὅλος δ' ε: Stob. 6) / παρακλίπων Γ A: παρακλίπων ε: / διὰ τοῖς βασιλείοις Γ A: τοῖς βασιλείοις πρόπαι ε: Stob., at sequitur ἀλλ' / ἐκείνης τῆς Γ: ἐκείνης ε: Stob., cf. exc. ad. II 2 / ἐκείνου ε: Stob.: ἐκείνου Γ 2) / τῇ τῆς πόλεως διακρίσει ε: Stob.: τῇ τῆς πόλεως ὅλης διακρίσει Γ A 3) / τοὺς κινδύνους Γ A Stob.: om. τοὺς ε, male / τεταρταῖος δὲ ε: Stob.: μετὰ δὲ Γ A; cf. Schneider ad. h. l.

§ 46.

μέγα ἡ φρονῶν . . . δὲ ἀβελὸν] Arist. rh. I 9.
διὰ τὴν ἐπάχρονον ἀλλ' Arist.: ἐπάχρονον om. Is. Stob. 31 / γυγνόμενος Γ Stob.: γυγνόμενος ἀγαθός Dorr. Α: ἐγ' ἀτῶ Is.: ἐγ' ἀτῶν Stob., non Isocrateum / πολλοὺς Is. Stob. A (πολλὸς): πολλὴ Stob. Br., ex insequente πολλὴ natum / τῶν τῶν ἄλλων φέον Γ: τῶν φέον τῶν ἄλλων ε: τῶν ἄλλων Stob. 1 / ἀλλ' οὐκ Is. Stob.: ἀλλ' om. Stob. A B Trinc.; at cf. p. 45. ann. 3 / μετὰ ε: Stob. Br.: μετὰς Γ A Stob. 1 2) / ὅλος Γ: ὅλος δ' ε: Stob. 6) / παρακλίπων Γ A: παρακλίπων ε: / διὰ τοῖς βασιλείοις Γ A: τοῖς βασιλείοις πρόπαι ε: Stob., at sequitur ἀλλ' / ἐκείνης τῆς Γ: ἐκείνης ε: Stob., cf. exc. ad. II 2 / ἐκείνου ε: Stob.: ἐκείνου Γ 2) / τῇ τῆς πόλεως διακρίσει ε: Stob.: τῇ τῆς πόλεως ὅλης διακρίσει Γ A 3) / τοὺς κινδύνους Γ A Stob.: om. τοὺς ε, male / τεταρταῖος δὲ ε: Stob.: μετὰ δὲ Γ A; cf. Schneider ad. h. l.

¹⁾ Γ solus probus, ceteri testes pro rariore constructione interpolationem habent (cf. Schneider ad. h. l.)

²⁾ Verba ἀβελ. ἔτ. ut sunt glossema ita e Stobaci textu non eiecerim.

³⁾ Lectio librorum Aristotelicorum, quam Spengelius eiecit ἐπάχρονον correxisse se speravit. Blassio ita displicuit, ut eius in praefatione mentionem omnino non faceret; tamen receptu digna videtur propter elegantem concinnitatem sermonis, quae illo verbo reposito oratori restituatur: cf. II 35 θεώρει τὰ γεγνημένα καὶ τὰ οὐκ ἐπιπλέοντα καὶ. et [I 42] καὶ οὐκ ἐπὶ τοῖς οὐκ ἐπιπλέοντα — ἐπὶ δὲ μετὰς ἐπὶ τοῖς γεγνημένοις καὶ. et quem locum Gaisfordus iam attulerat XII 32. Quanquam igitur apud Arist. rh. III 16, ubi male hic locus repetitur, cod. A ἐπάχρονον omittit, tamen vocem Aristoteli non eripuerim, quam nostro loco et A et ceteri codd. tradant quacque per sententiam optime se habent: vetus tralatio nihil in rebus minutis probat.

⁴⁾ ἐπιπλέοντα apud Isocr. non cum genet.; de origine lectionum cf. p. 84.

⁵⁾ Nisi quod Stob. A errore praebet μετὰς, cf. XIX 16 v. l.

⁶⁾ In orationibus adhortativis oratorem singula membra inter se coniunctionibus non copulasse, ipse testatur: XV 67 ἔστι δ' ὁ μῆλλον διακρίνομεθα Νικοκλει — οὐκ ἐπιπλέοντα, ὥς δὲ τῶν πολιτῶν ἀρχὴν οὐκ ὁμοίως δὲ γυγνόμενα τοῖς ἀναγενομένοις (IV VIII). οὗτοι οὐ γὰρ τὸ ἐκείνου ὁμολογούμενον ἀλλ' τῷ προτιθέμενῳ καὶ οὐκ ἐπιπλέοντα ἔχουσιν. ἐν δὲ ταύτῃ ταύτῃ ἀποκρίσει γὰρ ἀπὸ τῶν προτιθέμενων καὶ χωρίων (Γ A: χωρίων E B) ὥσπερ τὰ καὶ οὐκ ἐπιπλέοντα (πολλὸς del. Fuhr, recte) περιφρασεῖται διὰ βραχίων ἰσχυρῶν ὅν οὐκ ἐπιπλέοντα φράζονται.

⁷⁾ Cum verbum expectemus idem significans quod οὐκ ἐπιπλέοντα, non quadrat ἐκείνου; recipe igitur ε Stob. lectionem.

⁸⁾ ὅλης deleo cum ε Stob.: cf. Bensel. ad Arcop. p. 109.

[IX 52-X 15
§ 52.

Κόρυνα δὲ καὶ. resp. Schol. ad Demosth. XXII 15 p. 106^a Turr. — Schol. ad Aristid. p. 247 D.

δυστυχῆσας . . . ἡλθε] Arist. rh. II 23.

δυστυχῆσας Arist.: δυστυχῆσας τῆς πόλεως Γ: δυστυχῆσας τῆς πόλεως ε: 1).

§ 51.

ὅστε καὶ τὴν Ἀσίαν . . . ἐπεχείρησαν] resp. Schol. ad Aristid. p. 121 D.

§ 63.

λέσαντες γὰρ τὸν νόμον καὶ. resp. Schol. ad Aristid. p. 182 D.

§ 72.

ἐλπίδιαι . . . πολυκαίριαι] resp. Choric. epit. Mar. p. 41 Boiss.

§ 73.

ἐλπίδιαι καὶ τὴν Ἀσίαν . . . ἐπεχείρησαν] *Harp. v. ἐλπίδιαι καὶ τὴν Ἀσίαν (cp. quae hic plenior nostro Harp.; Suid.).

§ 74.

ἐλπίδιαι καὶ τὴν Ἀσίαν . . . ἐπεχείρησαν] Schol. ad Aristid. p. 221 D.

§ 75.

ἐλπίδιαι καὶ τὴν Ἀσίαν . . . ἐπεχείρησαν] Stob. flor. 81.10.

§ 76.

ἐλπίδιαι καὶ τὴν Ἀσίαν . . . ἐπεχείρησαν] Theo prog. Rh. Gr. II 112 Sp.

X.

Ἐλένη εἰς ἐκείνον.³⁾

§ 12.

Τῶν μὲν γὰρ τοῖς . . . ἐλπίδιαι] BA. 85.15.⁴⁾ βομβηλίου ε: *Harpocr. v. βομβηλίου. (cp. Bachm. An. Gr. I 120. — Suid. Zon. cf. BA. 220.7. Hes. s. v. Et. M. 204.54.)

§ 15.

ἀπολογεῖσθαι . . . διακρίνομεν] Theo prog. Rh. Gr. II 112 Sp.

¹⁾ Cf. Bensel. praef. XXXIX ann. 9; τῆς πόλεως ab homine insequentia καὶ τῇ πόλει καὶ. respiciente additum.

²⁾ Aldi lectionem non recte Benselerus (praef. p. XIX ann. 6) probavit, quia non ἐλπίδιαι et πολλὴ μὲντοι, sed adiectiva καὶ μὲν -- πολλὴ μὲντοι πλείονος ἀξίας inter se respondent. Licet autem ita sint verba ut Benselerus voluit coniungenda, quid alteri μὲν post καὶ collocato facies? est prorsus supervacaneum, ni ad προκρίνω refertur: neque vero ad hoc referri potest, quia 'δε', post προκρίνω positum, verbis 'πολλὴ . . . θεωρήσειεν' causas adiungit, de quibus oratori chartae non silentes multo aeneis monumentis praestare videntur.

³⁾ De titulo orationis cf. exc. de eo in cap. III.

⁴⁾ Verba καὶ τὰ ταῦτα βομβηλίου grammaticus in unum ἐπαινούντων contraxit; cf. p. 51 ann. 3. — Ceterum hac ex oratione multa furatus est auctor Charidemii, qui Luciani nomen sibi arrogavit (cf. Coraes ed. vol. II 162 sqq.).

- [X 16-54] *σπουδάσας δὲ . . . ἔδωκεν* [Doxopat. Rh. Gr. II 446 et 480 W. ¹⁾]
- § 16. *τοῦ μὲν ἐπίπονον . . . ἐποίησεν* [Demetr. π. ἐργ. Rh. Gr. III 266 Sp. — Tiber. π. σχ. ib. III 74 sq. — Alexand. π. σχ. ib. III 40. — Schol. Anon. ad Hermog. (ex Tiberio?) Rh. Gr. VII 1032 W. *τοῦ μὲν ἐπίπονον . . . κατέστησεν* [Theo prog. Rh. Gr. III 36 Sp. *καὶ φιλοκίνηδον . . . ἐποίησεν* [Schol. ad Plat. Phaedr. 267^c p. 274 H. *περίβλεπτον* [Poll II 56. *τοῦ μὲν: τῷ μὲν* Demetr., *contra membrorum aequabilitatem / φιλοκίνηδον* Is.: *πολύνειδ.* Demetr.: *ἐπικίνδ.* Tiber. Schol. ad Herm. ²⁾]
- § 18. *καὶ πρῶτον μὲν . . . (§ 20) συνεκινδύνευσεν* [imit. [Luc.] Charid. 16. *καὶ πρῶτον μὲν κτέ.*] resp. Luc. Dem. enc. 10. — Theo pro. Rh. Gr. II 110 Sp.
- § 19. *κατέθετο ΓΑ: ἐλόμει ΕΖ:* [Luc.].
- § 21. *εἰ μὲν οὖν ὁ ταῦτα κτέ.* [Arist. rh. II 23.
- § 23. *ζάλλιστον μὲν οὖν κτέ.* [Menand. Rh. Gr. III 386 Sp.
- § 33. *ἀπιστιοῦντας τοῖς οἰκειοτάτοις* [BA. 121,26.
- § 39. *μετὰ γὰρ τὴν . . . (§ 42) οἰκειότητα τῆς Ἑλένης* [imit. [Luc.] Charid. 17. *αὐτοῖς* ci. Sauppius, cf. [Luc.]: *αὐτῆς* Is. / *οἱ τότε βασιλεύοντες Γ* [Luc.]: *ἀπαντες οἱ τότε βιω.* Ivorr. s. EA, *ad ineptias rem augentes / τὴν ἐπικουρίαν ταύτην ΓΑΕ: ταύτην τὴν ἐπικουρίαν s.* cf. [Luc.] *ταύτην αὐτῷ τὴν οὐμαχίαν / οὐ πολλοῦ χρόνον γὰρ διελθόντος, γενομένης — ἔρως ΓΑ, cf. [Luc.]: οὐ πολλῷ γὰρ ὕστερον ἔρως γενομένης: οὐ πολλοῦ χρόνον γὰρ διελθόντος καὶ γενομένης — ἔρως s. / θεοῖς ΓΑ: θεοῖς s. [Luc.]: / τοῖς πόλεμοις ΓΑ: τοῖς om. s. [Luc.]*
- § 49. *τίς δ' ἂν . . . (§ 50) καυρίδας ἀπελθεῖν* [imit. [Luc.] Charid. 18.
- § 54. *τῶν μὲν γὰρ ἀνδρίας . . . ἐπιτηδεύματιων ἐστίν* [imit. [Luc.] Charid. 23. *ταύτης τῆς ἰδέας Γ* [Luc.]: *τῆς ἰδέας ταύτης s.* ³⁾].

¹⁾ *δέδωκε* prioris loci, quod Blassius inter lectiones varias refert, non tam commentatori quam librario cuidam imposuerim; altero enim loco *ἔδωκε* extat.

²⁾ *ἐπικίνδυνος* propter antecedens *καὶ* minus placet; *πολύνειδενος* oratori obtrudere vereor; *φιλοκίνηδενος* quamquam cum *πίος* coniunctum audacius dictu est, tamen proxima verba et ipsa poesin redolentia confirmant.

³⁾ Ut verba πλὴν ὅσα ταύτης τῆς ἰδέας κεκοινώνησε intellegam, non mihi contingit; quid vero ferri possit, optime Wolfius demonstrat vertendo locum: *eorum autem quae pulchritudine destituuntur, nihil diligi: sed contemni potius omnia quae huius boni expertia sunt*. Equidem non dubito quin verba ut glossema extirpanda sint, quibus resectis audias velim, quanto elegantius oratio triper-tita cadat.

- [X 55-65] *γνοίη δ' ἂν τις . . . αὐτῶν* [Suid. v. *διάθεσις* 2. — cf. BA. 241,25 (Et. M. 267,51). ¹⁾]
- § 55. *καὶ τοῖς μὲν κατὰ . . . (§ 57) ἐπαγγέλλουσιν* [imit. [Luc.] Charid. 23.
- § 57. *πλείω χάριν . . . προτάττουσιν* [Prisc. XVIII 305. *χάριν ἔχοντες* Is.: *χάριν ἰδόντες* Prisc., cf. [Luc.]: *πλείω χάριν ἂν ἰδοίη* ²⁾].
- καὶ τοὺς μὲν ἐπ' ἄλλῃ . . . (§ 58) ποιήσαντας* [imit. [Luc.] Charid. 27. *ἐπ' ἄλλῃ ΓΑ* [Luc.]: *ἐπ' om. s.* ³⁾].
- § 63. *Θεράπναις* [Harp. v. *Θεράπναι* (ep. Phot. Suid.).
- § 64. *ἐνεδείξατο δὲ καὶ κτέ.* [Schol. ad Aristid. p. 183 D.
- § 65. *Ὀμηριδῶν* [Harp. v. *Ὀμηρίδαι* (ep. Phot. Suid.); cf. BA. 288,6.

¹⁾ Hue referendum est Schol. ad Dem. II 16 p. 57^b Turr. *διαθίσθαι· πολλῶσαι. ἢ λέξεις καὶ παρ' Ἰσοκράτει ἐν τῷ Βουσίρδει*; at in errorem inductus est scholiasta per *διαθίσθαι*, quod XI 14 extat.

²⁾ Isocrates dixit *χάριν ἔχειν*: [I 45] IV 107. V 23. 34. 75. VIII 14. 130. IX 2. 19. X 20. 57. XI 6. XII 16. 69. 202. 216. 259. XV 95. 99. 106. 287. XVI 15. 38. XVIII 58. 62. XIX 2. XX 4; ep. 2,1; 3,6; 4,9; 8,8; 9,6. Contra, si recte enotavi, *χάριν εἰδέναι* unico loco IV 175, ubi proxime antecedit *ἐπισχεῖν* et sequitur *μεταρχοῦσιν*, ita ut tertiam formam eiusdem verbi vitare voluisse videatur; discendum igitur est Isocratem *χάριν εἰδέναι* non dixisse. — Praeterea *χάριν* coniungit cum *ἀποδιδόναι* IV 56. V 36. VI 73. X 62. 66. XII 104. XIV 1. 27. XIX 11. 34; *ἀπολαμβάνειν* III 53; *ἀφείλειν* [I 29] V 36. XVIII 67; *κομίζεσθαι* XV 60. — Praeter hos locos unus mihi adferendus est IX 10: *ἂ* (sc. *μέτρα καὶ ἡνθμός*) *τοσαύτην ἔχει χάριν, ὥστ' ἂν καὶ τῇ λέξει καὶ τοῖς ἐθνημασιν ἔχῃ κακῶς, ὅμως κτέ.*, quibus in verbis *χάριν ἔχειν* cum non *'gratias habere'*, sed *'suavitatem dulcedinemve continere'* sit, dubito num Isocrates talem ambiguitatem admiserit, et augetur dubitatio respicienti mihi paucis verbis interiectis *ἔχῃ* sequi; quam ob rem verba *τοσαύτην ἔχει χάριν* vitium traxisse puto, cum scribae creberrimae notationis non in tempore in mentem venisset; quid fuerit, vix habeo proponendum; cogitavi de: *τοσαύτην ἐπάγει χάριν*; attamen hoc non tam coniectum quam monitum volo.

³⁾ Notatu dignum duxi, [Lucianum] in insequentibus, quibus § 58 complectitur, habere *καὶ κοινοῖς νομίζομεν ἐνεργήτας τοῖς τῶν καλῶν ἐπιμελητάς*; omittit igitur copulam; *Γ* autem *φιλοπόνους εἶναι νομίζομεν, s. φιλοπόνους νομίζομεν εἶναι* in antecedentibus praebet: quid? *εἶναι* non interpolatori debetur? cf. p. 28 ann. 2.

⁴⁾ *Θεράπναι* Alcaei comici fragmentum apud Kockium n. 88 delendum est; qui Harpocrationis epitomen inter Photii fontes esse sciunt, videbunt unde Photius suum sibi Alcaicum paraverit. Harpocr. s. v. habet: *Θεράπναι· Ἰσοκράτης Ἑλένη· τόπος ἐστὶν ἐν Λακεδαιμόνι Θεράπναι, οὗ μνημονεύει καὶ Ἀλκμαῶν ἐν α' κτέ.*; in epitoma (D) legitur: *.... οὗ μνημονεύει καὶ Ἰσοκράτης καὶ Ἀλκαῖος*;

XI.

Βούτις.

- § 3. *Γενέσθω μὲν οὖν . . . ἀμαρτίας*] Stob. flor. 4.18.
παρθεναίων I: *παρθεναίων* = Stob. 4: *παρθεναίων* Stob. 1:
παρθεναίων Stob. B 4). αὐτῶν τις ἀσπιότιμος I: *τις ἀσπιότιμος*
αὐτῶν = *τις αὐτῶν ἀσπιότιμος* Stob., cf. p. 84.
- § 11. *τὴν μὲν οὖν μητροῦσαν . . .* (§ 12) *τελειχισμένην*
 Greg. Cor. Rh. Gr. VII 1234 sq. W.
- § 12. *παρόντων* — *ἀπόντων* I Greg.: *παρόντων* — *ἀπόντων* =, *at ad*
οὐσίαν spectant, *ἐκτὴ* I Greg.: *ἐκτὴ* = / *τοῦ ἀνπατος* *γένον*
 I: *τοῦ πατος* *γένον* Greg.: *τὴν τοῦ ἀνπατος γένον* *γένον* = 1) /

hoc epitomae mendum ni Kockius ipse vidit, potuit iam apud Dindorfium (ad Harp. s. v.) monitum invenire; non miror igitur illum apud Bergkium sub Alcaci nomine *Θιγαπρῶν* nihil repperisse; Alemanem Therapnarum mentionem fecisse facile per se intellegitur, extatque inter eius fragmenta locus noster apud Bergkium Poet. Lyr. Graec. III¹ p. 16 frg. 4 am. -- Alium statim adiungo locum, ubi item contra Kockium mihi pugnandum est; dico Calliae fragmentum 11:

— τί δ' ἄρα; τοὺς Μελαγχθίων τῷ γυνώσκουσα;
— οὐς ἄν μάλιστα λιννοπρώζτους εὐοίῃης.

quibus in versibus pro *λευκοπρόωτους* scribi mavult *λειοπρόωτους* vel (*αἰσιοτά-
τ'*) *εὐφροπρόωτους*: *ῥιζόπρωτοι*, inquit, nusquam perstringuntur: at Schol.
ad Aristoph. *Lys.* 805 *τοῖς ῥιζοπρωτοῖς ὡς γενναϊώδεις ἐξωμώσαν* (inde
sua Suid. post γ. *αἰσιοπύρον τίχουσι*) non minus Kockium refutat quam Hes. v.
λεινόπυρος ὁ ἀναρώς: *ἐκπαῖον δὲ αἰσιοπύρον τοῖς ἀνδράσις ἔτιμον* (cf. v.
αἰλάντρον), qui quem spectet docet East. ad Il. 863, 29: Alexim (Com Fr. V
p. CXXVIII. fig. inc. LXXII); *ῥιζόπρωτοι* igitur nequaquam non perstringebantur.
Quid? quod leporem facetiasque poetae nobis eripit, qui *λευκοπρόωτους* mutare
studet? Is enim Melanthii (*αἰλάντ'*) assecclas *λευκοπρόωτους* propterea poetam
figere non sensit, ut illi omen non fuisse nomen iocose nec tecte significaret;
per ludibrium comicus morem tragicorum imitatus est.

⁴⁾ Quod sequitur $\tau\omega\rho$ *ἀποκρίνω*, evincit ϵ Stob.4 lectionem veram esse; ceterum cf. p. 85.

3) Locum non expedit: *ὁρᾶντες* ab Isocrate ita usurpatur, ut cum substantivo coniungatur certaeque alicui rei singulari opponatur, quae aut verbis exprimitur aut sententia significatur: III 35 IV 11, 28, 83 (Is.^{te} *πῶταρ* praeter *ἑα* qui cum Is. *ὁρᾶντων*) 98, 107 VIII 34 IX 65, X 68 XI 35, 50 XII 4 XV 41 [ep. 2,19]. — Non accedit substantivum III 48 *ὡς παρ' ἡζατορ τῶν μεγῶν ἢ ζωῶς ἢ ζωῶς το ὁρᾶντων ἔσθ*, quod non mirabimur: II 17 *το ὁρᾶντων* est 'in universum'; V 86 si cum Benselerio vertis: 'Ich glaube nun den Anfang der ganzen Rede so eingerichtet zu haben, wie es bei denen, welche zu einem Feldzug gegen Asien rathen, der Fall sein muss' non habes cum *ὁρᾶντων* opponas, cum debeas opponere *ἄρχη*: verte igitur: 'So habe ich denn von dem Ganzen der Materie an den Eingang das gestellt, was dorthin gehört, wenn ich für einen Feld-

παρτοδαπώτατα (Greg.: παρτοδαπ . . . Γ¹, quatenus agnoscī possunt,
a add. Γ^{corr.}: παρτοδαπά, at cf. πιεῖντα / ἀγαθὰ Γ^{corr.} (Greg.:
τῶραθὰ εἰ: 'vocabulum penitus diversum' Γ¹).

- § 11. $\delta\iota\alpha\phi\acute{\epsilon}\sigma\epsilon\iota$ | *Harp. s. v. (cp. Suid. — Gram. An. II 492,25 ;
 fuit apud Phot. — Hes. s. v.) ; cf. p. 57 ann. 1.
 § 18. $\kappa\alpha\iota\ \gamma\acute{\alpha}\rho\ \tau\omicron\ \mu\eta\delta\acute{\epsilon}\nu\alpha\ \kappa\acute{\epsilon}$ | resp. Schol. Aristid. p. 258,6
 et 28 D.
 $\kappa\alpha\iota\ \gamma\acute{\alpha}\rho\ \tau\omicron\ . . . \alpha\pi\omicron\delta\eta\mu\epsilon\tilde{\iota}\nu$ | Harp. v. $\kappa\alpha\iota\ \gamma\acute{\alpha}\rho\ \tau\omicron\$
 $\mu\eta\delta\acute{\epsilon}\nu\alpha\ \kappa\acute{\epsilon}$.
 § 23. $\lambda\omicron\gamma\iota\sigma\mu\omicron\iota\varsigma$ | *Harp. v. $\lambda\omicron\gamma\iota\sigma\mu\acute{o}\varsigma$ (cp. Phot. Suid.).
 § 26. $\theta\omicron\sigma\iota\varsigma\ \kappa\alpha\iota\ \iota\tilde{\omega}\nu\ \tilde{\zeta}\acute{\phi}\omega\nu\ . . . \epsilon\tilde{\nu}\omicron\mu\omicron\theta\acute{\epsilon}\nu\eta\varsigma\epsilon\nu$ | BA.
 173,10.
 § 37. $\lambda\omicron\gamma\omicron\lambda\omicron\iota\omega\tilde{\nu}$ | *Harp. v. $\lambda\omicron\gamma\omicron\lambda\omicron\iota\acute{o}\varsigma$ (cp. Phot. Suid. —
 cf. Ammon. de diff. p. 90 Valek. — Moeris s. v. Thom. M. p.
 224,11 R.).
 § 40. $\lambda\alpha\rho\rho\eta\sigma\acute{\iota}\alpha\varsigma$ | Harp. s. v. (cp. Phot. Suid. — Gram. An.
 Ox. II 498,3).

XII.

Παναθηναϊκός.

2. *ὁὖν ὁκλίγων* **τε*.] resp. Cic. or. 12.38.
ἀντιθέσθων] *Harp. v. *ἀντιθέσις* (cp. Suid. Bachm.
 An. Gr. I 105,7; fuit ap. Phot.).
τοὺς ἀποτόντας . . . θοορβεῖν] *Hermog. π. ἰδ. Rh.
 Gr. II 331,30 Sp. (cf. Kayser ad Cornif. ad Her. p. 292).
ἐπιστημαίνεσθαι] Harp. s. v. (cp. Suid. Zon. Cram.
 An. Ox. II 495,5; Lex.Vind. 59.16; fuit apud Phot.)
 8. *ἀλλ' οὐτω τὸ γῆρας . . . καταλεγομένη*] Stob.
 flor. 116,40.
μεμψίμοιρον] *Poll. II 124; huc Phot. v. *μεμψίμοιρος*
 (Suid. Zon. Bachm. An. Gr. I 298,7)?
οὕτω τὸ ΓΖ Stob.: *οὕτω μοι τὸ ε' ὅ* / *μυρολόγων καὶ μυμνέμοιρον*
 Is.: *μυμν. καὶ μυρολ.* Stob. / *τῇρ τε γένει Γ* Stob.: *τῇρ πὺρ γένει*
 9. *ε, at respondent inter se τὴν γλ. et γένος* // *ἡ ε' ε* Stob.: *ὡς Γ τὴν γλ.*
ε Stob.: *μυμν. (sic) Γ; errore.*

zug gegen Asien plaidire³. Nostro autem loco *οὐμπαντος* nec cum substantivo coniunctum neque alii rei oppositum est — ε enim non curo; accedit quod ego quidem τοῦ οὐμπαντος γένοι hoc loco non intellego; sententia flagitat πρὸς τὸ ἀνδρῶν τοῖς ζαχποῖς, quod aliquatenus deleto 'τοῦ οὐμπαντος' recipiæbis, si 'ἐ γένοις' idem valere potest quod 'τὸ γένοι'.

¹⁾ Sententia generalis, quam hic postulamus, addito pronomine sublata erit.

- [XII 11-32 § 11. ἄδοξον] Bachm. An. Gr. I 31.13 (cf. Zon. s. v.).¹⁾ οὐ περὶ μικρῶν . . . πολιτικῶν πραγμάτων] *Dion. Hal. ind. de Isocr. c. 1.
 περὶ ὧν Is.: ὑπὲρ ὧν Di., male; Fuhr. l. c. p. 354. / ποιούμενος Γ Di.: αἰρούμενος ε.
 § 18. μικρὸν δὲ πρὸς . . . μεγάλων] Harp. v. Παναθηναῖα (Phot. Suid.).
 τῶν Παναθηναίων τῶν μεγάλων Γ, ita Attici solent: τῶν μεγάλων Παναθηναίων ε Harp.
 ἀγελαίων] *Poll. IV 43 (Ἰσοκράτης ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ αὐτοῦ λόγῳ) — Harp. s. v. (ep. Suid. Zon. — Bachm. An. Gr. I 9.2; fuit apud Phot. — Schol. Hermog. σιδῶ. Rh. Gr. VII 374 W.).
 § 24. μήτε τέλος . . . προειρημένων] Schol. Ald. in Isocr. ap. Orell. Antid. p. 138.
 § 30. τίνας οὐκ καλῶ . . . (§ 32) ἀρετὰς] Stob. flor. 1,44. τίνας . . . παιδαυμένους] Clem. Alex. strom. V 70 p. 248.
 πρῶτον . . . φρονούντων] Clem. Alex. strom. V 70 p. 248; cf. exc. ad h. l.
 σφᾶς δ' αὐτοὺς . . . παρέχοντας] Harp. v. ἐλαφροτάτους (ep. Zon. cod. D. — Et. M. 326,17 et H. Stephanus ad h. l.).
 τοὺς δὲ μὴ μόνον . . . ἀρετὰς] Clem. Alex. strom. V 70 p. 248.
 § 31. καλῶ Γ Clem. Stob.: ἔχω ε / ἐπειδὴ Is.: ἐπεὶ Stob. / τοῖς δὲ πλησιάζουσι Is. Stob.: αἰ τοῖς πληρ. Clem., cf. v. l. III 17 / ἐλαφροτάτους Γ Harp. Clem. Stob.: ἐλαφροτέρους ε / ἔτι δὲ τοὺς ε Clem.: ἔτι τοὺς Γ Stob.²⁾ / αἰ κρατοῦντας Is. Stob.: αἰ om. Clem., at μὴ λίαν concinne opponendum / διακείμενος Is. Stob.: ἀναστρεφόμενος (Clem.³⁾ / μέγιστον Is. Stob.: μέγιστόν ἐστι Clem. / τοὺς μὲ Is. Clem.: τοὺς om. Stob., errore // ἐξοικισμένους Γ Stob. Clem.:
 § 32.

¹⁾ Hue rettuli glossam, quia ἄδοξοι lemma lexicum est; ceteris enim locis aliae formae obviae sunt: gen. pl. IX 66 XX 19 acc. plur. V 19 XII 253 ep. 2, 9, 11; comparativus XII 86, 247.

²⁾ Contra usum dicendi Isocratis Bekkerus et Blassius Urbinatis lectionem probaverunt; cf. Ljungdahl, de transeundi generibus p. 43 sqq.

³⁾ ἀναστρέφειν idem atque διακείσθαι valens Isocrates non scripsit; est sequioris aetatis usus. ἀναστρέφειν apud eum est 'evertere': V 64 ἀναστρέφειν τὰ τῆς Ἑλλάδος πράγματα; 132 ἀναστρέφειν καὶ μεταστάειν ἅπαντα ταῦτ' ἑστίν; XV 283 ἀναστρέφεται καὶ οὐκ ἐχέεται πολλὰ τῶν κατὰ τὴν πόλιν. Haec sufficiunt ad redarguendam Cobeti coniecturam, qui Blassium assecutus VI 66 proposuit: ὥστε τιταλῆσθαι μὴ τὰς χώρας, πεπορθῆσθαι δὲ τὰς πόλεις, ἀναστρέφειν δὲ γ. γινῆσθαι τοὺς οἴκους τοὺς ἰδίους, ἀναστρέφειν δὲ τὰς πολιτείας καὶ καταλείπειν τοὺς νόμους; tu restitue oratori quod in libris est: ἀναστρέφειν.

- [XII 32-XIII 2 ἐξανισταμένους ε / ἐμμένοντας Is. Stob.: ἐπιμένοντας Clem.¹⁾ / τῇ τάξει τῇ Γ: τῇ τάξει ε Stob. Clem. ἀλλὰ πρὸς ἅπαντα ε Stob. Clem.²⁾: ἀλλὰ καὶ πρὸς ἅπαντας Γ / τελείους ε Stob. Clem.: τελείους Γ.1.³⁾
 § 41. ἀπολελοιπότες] Harp. s. v. (ep. Suid. — Cram. An. Ox. II 490.18; Bachm. An. Gr. I 127,21; Lex. Vind. 7,16; fuit apud Phot.); cf. IV 50.
 § 63. Τορωναίων] Didymus apud *Harp. v. Τορώνη (ep. Phot. Suid. — Apost. c. XVII 18).
 καὶ Τορωναίων Γ (Didym.): om. ε, cf. Coraes ed. v. II p. 338.
 § 68. δεκαρχιών] *Harp. v. δεκαδαρχία (ep. Et. M. 254,23). δεκαρχιών ΓΕ: δεκαδαρχιών Harp., cf. IV 110 V 95.
 § 156. τὴν πόλιν] cf. IV 17.
 § 246. πολλῆς μὲν ἱστορίας . . . ἀκούοντας] Eust. ad Odyss. 1455,25.⁴⁾
 ἱστορίας Is.: ἐμπειρίας Eust., glossa / τοὺς οὐκ ἐμπειρίους Is.: om. Eust.

XIII.

Κατὰ τῶν σοφιστῶν.

- § 2. Οἶμαι γὰρ . . . ἀδυνάτων ἐστίν] Orio anth. IV 4.
 ἅπαντες εἶναι Is.: εἶναι πάντων Or.⁵⁾ / ὑπὲρ αὐτῶν Is.: ὑπὲρ ἐαυτῶν Or., at ad τὰ μέλλοντα orator spectat / ἐν τούτῳ Γ: ἐν τῷ τούτῳ ε Or.

¹⁾ ἐπιμένειν non apud Isocratem hac sententia extat; de ἐμμένειν cf. Fuhr, animadv. p. 51 sqq.; idem Rh. M. XXXIII p. 574 ann. 1 ἐμμένειν ἐν ex titulo CIA. II 1 160,5 attulit; eiusdem aetatis titulus Mitth. d. arch. Inst. IV 200, 13 habet ἐμμένειν cum dativo; neque dubito quin CIA. II 1, 333,6 Kochleri restitutioni ἐμμένειν ἐν τῇ οὐραρχίᾳ τῇ γερ[ουσίᾳ] . . . praefenda sit, quae praepositionem abiecit ἐμμένοντι τῇ οὐραρχίᾳ κατέ.

²⁾ Lectiones Stob. Clem. ε praetuli, quia quae posterius membrum significat, continentur iis, quae prius (οὐ μόνον) infert.

³⁾ Sic debuit Benselerus praef. p. XXVI annotationem 1. dare: 'τέλειος XII 9. 242 XV 187. 200 (Or.⁶⁾: τελείους ceteri); ep. 4,3. At τελείος non τελείως legendum XIII 18 cl. II 26 et VIII 19'. Moneo adiectivum ab oratore iuvene adhibitum non esse.

⁴⁾ Addit ἡ τίς περ, quod a libris quoque perperam traditum recte delevit Kayserus.

⁵⁾ Verborum collocatio quam Orio tradit ab Isocratis usu abhorrere videtur: XIV 23 XV 206 XVI 39; cf. Fuhr, Rh. M. XXXIII p. 329.

- [XIII 5-21
§ 5. *μεσεγγυόονται*] Phot. v. *μεσεγγυόνται* (Suid. Bachm. An. Gr. I 298.20; Cram. An. Par. 172.2.).
μεσεγγυόνται F Lexicographi (= *γόνται* Phot.)¹; *μεσεγγυώνται* z.
- § 7. *καὶ τοὺς μαθητὰς . . . κρατιομένους*] Phot. v. *κρατιομένους* (Suid. Bachm. An. Gr. I 347.27. Cram. An. Par. IV 173.31).
- § 12. *οὐ νομιμίζοι . . . γέροντες*] Schol. Aristid. p. 173 Fro. *νομιμίζοι* F z Schol.; *νομιμίζοι* in mg. F. 17.
- § 16. *ἡ γὰρ ἐγὼ . . . δεῖσθαι*] Max. Planud. Rh. Gr. V 447 sq. W. — resp. Joh. Sicel. in Hermog. Rh. Gr. VI 111 W.
τὴν ἐπιτομήν F. 1; *τὴν* om. z Is.¹ Plan. / *παράδω* E Plan. *cod.* Monac. 8; *παράδω* F z Is.¹ Plan. *cod.* Par. 2916 et 2977. *εἰδὼ* *τι* F. 1 *cod.* Langb. 1 Plan.; *τι* om. z Is.¹ F. 1 *εἰδὼ* Is.: Joh. Sic.: *εἰ* (εἰδὼτον Plan. / *προσέδο* F. 1 F. 1 *εἰδὼ* Plan.: *προσέδο* z *αἰδῶ* (correx.: *αἰδῶ*) A¹ Plan. Joh. Sic.: *αἰδῶ* F. 1 *corr.* cf. 52 ann. 4 / *τάξαι* z Plan. Joh. Sic.: *τάξαι* F. 1 F. 1 *εἰδὼ* *εἰ* δι τῶν F. 1 Is.¹; *εἰ* δι (τε Plan.) *καὶ* τῶν z Plan. / *ταῦτα* δι om. Plan.
- § 17. *διδαζιῶν*] resp. Joh. Sicel. Rh. Gr. VI 92 W.
περὶ δὲ τῶν λοιπῶν ζιζ.] resp. Proleg. ad Herm. *σιασ.* Rh. Gr. VII 11 W.²) Anon. Schol. in Herm. *α. ιδ.* Rh. Gr. VII 869 W.
- § 19. *λοιποὶ δ' ἡμῶν . . . ὁρομένον*] Sopat. in Herm. Rh. Gr. V 7 W.
εἰν ἡμῶν F. 1 Sop. 4); *εἰν ἡμῶν* z.
- § 20. *καλινδομένον*] Suid. v. *ἡλινδομένον* (cf. Phot. v. *καλινδοίμενοι*; BA. 270.25; Hes. v. *καλινδοίμενοι*).
- § 21. *πρὸς ἐπιείκειαν . . . ὁμιλήσειεν*] Schol. ad Aristid. Panath. I 185.7 D. (e codice Marciano).³)

¹) Egregie Urbinatis lectio confirmat quod sana ratio postulat (Cobet in Mnem. n. s. VIII p. 290. sq.); quamquam veteres atticistae *μεσεγγυών* praescribunt (Phryn. p. 121 L., Poll. VIII 28; cf. Harp. *μεσεγγύμα*; *μεσεγγυόσθαι*).

²) Coniectura est non magis probanda quam Dobraci *ποιζίζον*.

³) Locum Walzianus ad § 18 rettulit; sed verba errasse cum arguunt: *δηλοὶ καὶ ἰσοζυγίαι ἐν τῷ κατὰ τῶν σοφιστῶν δὲ ὅν φησὶ τὸν αἰν σοφιστὴν διὰ ταῦτα ποιεῖν ὁμιλίαν. πρῶτον τοὺς κενόνας ἐπιθροῦσθαι. ἔπειτα παραιοποιεῖν τοὺς ἰδίους λόγους εἰς παράδειγμα τῶν παραδοσμένων λόγων.*

⁴) Ceterae lectiones, quas non in textum recepi, haec sunt: *λοιπῶν* — *τὴν καλινδομένην τέχνην ἀγγεῖλαι* — *οὐτε λόγον* (pro *ἐπέροτον*) — *διδόνειν* — *τὸν δυσχερότερον τῶν ὁρομένων*.

⁵) Scholium, ut exhibere possim, Wilamowitzii benignitate fit, qui Marciani codicis collationem ab ipso factam inspicendam mihi praestitit; est autem hoc: *ἡ γὰρ ἐγὼ καὶ ἰσοζυγίαι ἐν τῷ κατὰ σοφιστῶν κατωφθόνει πρὸς ἐπιείκειαν μᾶλλον ἢ φητόμεν ὁμιλήσειεν*.

[XIII 21 —
XIV 27

ὁμιλήσειεν F; *ὁμιλήσειεν* z Schol

καὶ μηδεὶς οἰέσθω . . . ἐπιμέλειαν] Orio anth.

VI 16.

καὶ μηδεὶς οἰέσθω . . . ἐμποιήσειεν] Stob. flor. 9.28. *τοιούτων αἰνὰ τέχνην* F; *τοιούτων τέχνην αἰνὰ* Or. Stob., *cum hiatus* (sequitur ἢ τις); *τέχνην τοιούτων αἰνὰ* z, item / *κακῶς πηγυζῶν* πρὸς ἀριτὴν σοφιστήν ἢ καὶ δικαστήν ἐμποιήσειεν F; *κακῶς πηγ.* πρὸς ἀριτὴν σοφιστήν ἢ δικαστήν ἢ ἐμποιήσειεν z; *κακῶς πηγ.* πρὸς τὴν ἀριτὴν σοφιστήν ἢ ἐμποιήσειεν Or.; *κακῶς πηγ.* πρὸς αὐτὴν δικαστήν ἢ ἐμποιήσειεν Stob. *συμπαρασυνάσθαι γε* F; *συμπαρασυνάσθαι γε* 1; *καὶ συμπαρασυνάσθαι γε* z; *συμπαρασυνάσθαι γε* Or.¹ / *τῶν λόγων* Is.: om. Or.

XIV.

Ηλεκταίος.

- § 1. *Εἰδότις . . . γενημένους*] Ruf. a. rh. Rh. Gr. I 161 Sp. (Anon. a. rh. Rh. Gr. I 128 Sp.)
εἰδότις . . . εἰθισμένους] Schol. Dem. LIV 1 p. 125^b Turr.
ὁ ἀνδρὶς Ἰθρηαῖος Is.: *ὁ Ἀθρηαῖος* Ruf. (Anon.: *ὁ ἀνδρὶς διαισται* Schol. / *προσέδο* *βοηθῶν* Is. Ruf.; *βοηθῶν* Schol., *cf. ἀριστην* / *ἀριστην* *οἷος* Is.: om Ruf.; *ἀριστῶν* *ἐπὶ* *θηλαίων* Is.: *ἐπὶ* *θηλ.* *ἀριστ.* Ruf.
- § 2. *εἰτι δὲ τοιούτων ἀφρεσμεν*] Prisc. XVIII 294.
εἰτι δὲ τοιούτων F Prisc.; *εἰτι δὲ περὶ τοιούτων* z.
- § 5. *πολὺ δὲ . . . ἡξιόθιμεν*] Prisc. XVIII 257; cf. exc. ad. h. l.
τοιούτων Is.: *τοιούτων* Prisc., *non Isocrateum*. *εἰρήνης οἷος καὶ ἀνθροπῶν γενημένων* Is.: *εἰρήνης καὶ ἀνθροπῶν γενημένων* *μετέχουσιν* Is.: *οὐ μετέχουσιν* Prisc., *errore*. *την αἰν ἐξισθῶν* F Prisc.: *ἐξισθῶν* *την αἰν* z.
- § 27. *καὶ Λαζεδαίμονιν . . . εἰσὶν ἡθρο*] Prisc. XVIII 257.
ἐπ' αὐτοὺς Is.: *εἰς* *ἐνός* Prisc.²) / *διελίνο* F; *διελίνο* Prisc.

¹) Silentio correxi Orionis *τι* (post *συμπαρασυνάσθαι*) in *γε*, eximens, credo, librariorum mendum. Stobaci 'αὐτῶν' cur non ex 'ἀρετῶν' scribarum incuria natum esse iudicem, videbis inspectis quae p. 86 de origine huius loci lectionum diversarum posui. — *δικαστήν* et *σοφιστήν* coniunctae apud Isocratem solennes sunt: III 29 XII 72 (*καὶ δικαστήν* add. F); — 138. 183 XV 84: nostro loco male Benselerus *πρὸς* delevit; *πηγυζῶν* *πρὸς* *τι*: XV 274. 284, quorum locorum priorem Blassius cum Orellio bene restituit; cf. V 81 VII 74.

²) *ἐνός* Prisciani male ex insequente *δε* *ἐνός* ortum est. — Isocrates si persona obiectum est *στρατιῶν* cum *ἐπὶ* coniungit IV 141. 149 V 49. 76. 99. 101 XII 194; item *στρατιῶν* VI 65 IX 16 X 26 XIV 29; *στρατιῶν* (-ας)

[XIV27-XV4 (praeter cod. O)¹): διελύσθητε PriscO ἀπολιπόντες Is.: ἀπολιπόντες Prisc., at cf. εἰσέλθον.

XV.

Περὶ ἀντιδόσεως.²

- § 2. **Χοροπλάθον** | Harp. v. χοροπλάθος (ep. Suid. prior pars; fuit apud Phot. Cram. An. Ox. II 496,33. BA. 275,7. Suid. pars posterior; cf. Poll. VII 63. — Moer. s. v. Thom. M. 198,7 R., contra quos Et. M. 530,12).
Ζεῦξις | Harp. s. v. (ep. Phot. Suid.³) Zon.).
Παρθάσιον | *Harp. v. Παρθάσιος (ep. Phot. Suid.).
πινάκια | *Poll. VII 128 X 83.
 § 4. **ἑπογνίον** | BA. 115,5; Bachm. An. Gr. I 397,26 (Suid. s. v. Et. M. 349,12; Hes. s. v. — Moer. s. v. Thom. M. 371,10 R. — BA. 313,15. Et. M. 782,3).

ποιεῖσθαι (στρατεία γίγνεται) IV 34 V 115 IX 17 X 67 XII 193 [ep. 3, 3]; substantivum στρατεία IV 55. 99 V 128. 137 XII 13; si urbis vel terrae contra quam bellum fit nomen usurpat, eadem praepositione uti solet: IV 83 V 86. 111. 141 (VIII 99) XII 205. 253 (XIV 54) XV 111; contra εἰς quatuor locis extat: εἰς Κύπρον IV 153, εἰς τὴν Ἰσίαν V 83. 89, εἰς Πελοπόννησον XII 177.

¹ Ex Prisciano Isocrati δαίλυθε reddunt: at ea pax, quam tum pepigerant, usque ad id tempus cum oratio habita esse fingitur non permanserat: itaque imperfectum, quod si pax non interrupta esset probarem, non stat. Aoristus propterea non bene se habet (ἀπελύσθητε), quod temporum rationes tot congestis aoristis (ἀπολιπόντες — εἰσέλθον) parum dilucidae fiunt; διελύσθητε omnia solvit: nam ea quae prius sunt facta (διελύσθητε), quam quae perfecta sunt (εἰσέλθον), plusquamperfecto significamus. Γ igitur sequimur, cuius insolita quam exhibet forma corruptelae ansam facile praebuit, quam nascentem apud Priscianumprehendimus.

² Titulum quem Γ praebet, solus tradit ex testibus Bekkeri Antiatticista 92, 14; 95, 7; 103, 17; apud eundem ut apud Aristotelem (rh. III 17) ἰσοζῶντες Ἀντιδόσιον legitur: 90, 18; 109, 10; 113, 19. 28; sed etiam quod s Harpocration ceteraque Bekkeri lexica habent: περὶ τῆς Ἀντιδόσεως praebet: 90, 21; 115, 5. Suspicio, quae ex triplici citandi modo nascitur complurium copias grammaticum compilasse, augetur ipsis glossis inspectis.

³ Glossam Bernhardy male tractavit; nam qui vv. οἶτος — ῥόδοις uncis includit, etiam vv. ἄριστος ῥόδοις iis coercere debet, quippe quae non eodem ex fonte ex quo verba ὄνομα ῥόδοις fluxerint; haec enim ex lexico nominum propriorum et ethnicorum quo uti solebat Suidas deprompsit. Itaque cum Harpocrationis epitomen eicere nequeas, nihil eiciendum, sed discendum glossam a Suida tribus diversis ex fontibus hauriente compositam esse.

- [XV 20-125
 § 20.
 § 28.
 § 42.
 § 50.
 p. 137.
 § 53.
 § 59.
 § 69.
 § 83.
 § 93.
 § 100.
 § 112.
 § 119.
 § 125.
- ἐλεημονεστάτους] *BA. 92,14.¹
 ἀνεγζλητε] Bachm. An. Gr. I 94,12.
 ἀνεγζλητε Γ 10: ἀνεγζλητε An.: ἀνεγζλητε E: ἀνεγζλήτως s.
 ἐξείνως ἑμᾶς . . . ἀφ' ἐσθαι] BA. 127,18.
 ἀγίοθαι ci. Cor. Bekk.: ἀγίοθαι Is. BA.²
 ἀνεληλαμένος] Schol. Ald. in Isocr. ap. Orell. Antid.
 ἀπὸ ληλαμένος Γ Schol.: ἀπολελειμένος Eθs.
 μάλλον ἑμῶν . . . ἀλήθειαν] BA. 92,30.
 ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς παραγραφῆς] *Harp. v. παραγραφῆ (ep. Phot. Suid.).
 ἡγοούμενος . . . δηλώσειν] BA. 127,31.
 μάλοτ' ὀφείλοιν E³): μάλοτ' ἂν ὀφείλοιν Γθs BA / τάχιστα Is.: om BA, at cf. μάλοτα.
 ἀλλὰ τοῖς μὲν . . . ποιήσεται] *perstringit Arist. Eth. Nic. X p. 1181^a (Spengel ad Arist. a. rh. I 2 p. 1356,28 vol. II p. 48).
 Ὀνήτωρ] Harp. s. v. (ep. Phot. Suid.).
 οὐχ ὥς . . . καταψευσαμένων] BA. 128,24.
 οὐχ ἰδίως θ BA.: οὐχ om. ΓAE / καταψευσαμένων ΓE (καταψευσαμένων θ): καταψευσαμένων BA.⁴
 διαφερόντως] BA. 90,18.
 στρατοπέδον συναγαγεῖν] BA. 113,19.
 συναγαγεῖν Is.: συνάγειν BA; at cf. p. 51 ann. 2.
 ἐχομένοις] *BA. 95,7 (cf. Schneider ad IX 33).
 δοριαλώτους] *BA. 90,21 (cf. Suid. — Hes. s. v.).

¹ Praebent ἐλεημονεστάτους; neque vero mutarim quicquam, quia glossa ex iis est, quae cum Γ 'περὶ ἀντιδόσεως' habent; quae glossae cunctae verba oratoris non accurate reddunt. Itaque § 148 καταδεικτέως retinendum, quamquam in nostra oratione forma καταδεικτέως sola extat; de comparativi formae in -ως usu Isocrateo cf. Baier. ad Paneg. 109. Itemque tertius locus 'ἐχόμενον ἀντι ἐπ' ἑτέρον' Io. περὶ ἀντ. ad § 121 ἐχομένοις referendus est.

² cf. VI 74 ἀγίοθαι ΓZ quod in ἀγίοθαι correxerunt Bait. Cob.: ἀγίοταοθαι θs; VI 8 ἀγίοθαι ΓZ; ἀγίοθαι s.

³ Particulam ἂν infinitivo futuri ab Atticis adiectam esse Roedero non credam, donec ex poetis exempla et fide sat digna et numero valentia nobis praebet; nam quae adhuc ex codicibus ex parte nequissimis attulit, nihil quamvis violenter nunc se gerat (Beiträge zur Kritik und Erklärung des Isaeus p. 54. 59; Ueber C. G. Cobets Emendationen der att. Redn. p. 48 sq.), probant; tituli vix exempla praebent, ex scriptorum pedestrium libris ne Isocratis Γ Demosthenis Σ Platonis B quidem in particula, quae quid valeret non iam scribae intellegebant, fidem praestant: redit igitur res ad metro vinetum sermonem, qui quid a scribis vel interpolatoribus intrusum sit sincere prodere solet.

⁴ Blassius καταψευσομένων Orellium (ed. Ant. p. 175. 253?) desumpsisse ex θ adnotat; ego nihil inveni; praetervidissee ergo locum mihi videor.

[XV 125—
XVI 1
§ 128.

δορυαλώτους Γ ΒΑ: δορυαλώτους ΔΕΘ.

νοῦν ἐχόντως] ΒΑ. 109,10.

νοῦν ἐχόντως edd.: νονεχόντως Is. ΒΑ., cf. Schneider ad VII 53.

§ 149. καταδεέστερον] *ΒΑ. 103,17²); cf. p. 65 ann. 1.

§ 173. οὐ γὰρ περὶ . . . ἐπιτηδεύματος] *Arist. rh. II 13.

§ 181. παιδοιριβιζήν] *Poll. III 154.

§ 183. ἀγωνίαν] *Poll. III 141. — Harp. s. v. ¹)

§ 232. δανεῖσαι . . . ἀέτι] ΒΑ. 135,11.

σοφιστῶν] cf. Diog. Laert. I 12 (? Bremi ad Aeschin. I 173)

§ 235. τὴν νῦν ἀτιμαζομένην . . . ἐμῖν] ΒΑ. 153,12.

κρινομένην παρ' ἐμῖν Is.: κρινομένην ἐμῖν ΒΑ.²).

§ 267. οἱ περὶ τὴν γραμματικὴν καὶ τὴν μουσικὴν] resp. Theod. Alex. de gram. p. 11,18 Bonn. (= ΒΑ. 1168 et Cram. An. Ox. IV 324,34 sqq.).

§ 268. ἴων] Harp. s. v. (ep. Phot. Suid.).

§ 269. θανματοποιῖαις . . . γιγνομέναις] Harp. v. περί-
στατοι (ep. Phot. Suid.); cf. ΒΑ. 296,6 (Et. M. 665,13, et
Lobeck ad Phryn. p. 376 sq.).³)

§ 287. Ἐρνεαζροῦνον] *Harp. v. Ἐρνεάζρονον (ep. Suid.); cf.
Dind. ad. h. l.

§ 317. συνέλεσε] ΒΑ. 113,28.⁴)

συνέπει Is.: συνέπει γενέσθαι ΒΑ.

XVI.

Περὶ τοῦ ζεύγους.

§ 1. Ζεῦγος] Phot. s. v. (Et. M. 409,47; cf. Hes. s. v.; ΒΑ.
260,29).

¹) ἀγωνίαν Bekkerus restituit ex librorum Harpocratonis ἀγωνιᾶν τὸ
ἀγωνίζεσθαι (= τὰ σχήματα τὰ πρὸς τὴν ἀγωνίαν ἡγεμένα). quam lectionem iam
auctor lexi Bach. An. Gr. I 18,2 agnovit, qui inde ἀγωνιᾶν ἰσοζυγίας ἀντὶ
τοῦ ἀγωνίζεσθαι fecit.

²) Casu praepositionem in lexico intercidisse cave sumas; ipso enim nostro
loco grammaticus constructionem verbi κρίνεσθαι cum dativo coniuncti illu-
straturus est; κρίνεσθαι τινι legitur XVIII 10 (cf. Rehdantz ad Lyc. p. 125),
κρίνεσθαι ὑπὸ τινος IV 46; κρίνεσθαι παρὰ τινι praeter nostro loco apud Isocratem
non inveni; neque vero est cur ab Γ auctoritate recedamus: attamen κρίνεσθαι
παρὰ τινι bene Atticum est (Rehdantz l. c.).

³) Allato Athen. X 452^f Blassius bene librorum lectionem § 213 ἐν τοῖς
θαύμασις a coniectura ἐν τ. θαύμασις defendit; potuit etiam Aristot. de gen. an. III
1,734^b 10 antestari: οἷον τὰ ἀντόματα τῶν θανμάτων. Cf. addenda nostra ad h. l.

⁴) Glossam iam ad V 89 attuli, ubi συνέπει . . . γενέσθαι legitur; nescio an
glossa quam nos legimus iam valde decurtata sit atque hanc fere quondam habue-

[XVI 26—
XVII 7
§ 26.

πρόπαππος] Aristoph. Byz. συγγενικοῖς (apud Poll.
III 17), cuius velim testimonium respicias.

XVII.

Τραπεζιτικός.

§ 1. Ὁ μὲν ἀγὼν μοι . . . (§ 12) μάρτυρας] Dion. Hal. iud.
de Isocr. c. 19.

τοῦ μὴ δοκεῖν ε Di.: τοῦ δοκεῖν ΓΕ / οὐσία μὲν γὰρ ἰκανή μοι Is.:
οὐσία γὰρ μοι ἰκανή Di., cum hiato / δόξαιμι Di.: δόξω, cf. Fuhr,
Rh. M. XXXIII 355 / προσήκον τοιαῦτα ΓΕ Di.: προσήκόντως το-
ιαῦτα ε / ἐγκαλεῖται ΓΕ Di.: ἐγκαλεῖσθαι ε / βίον ΓΕ Di.: χρόνον

§ 2. ε / συμβόλαια τὰ πρὸς ΓΕ: συμβόλαια πρὸς ε Di., at cf. XVIII

28 (Fuhr l. c.) / πρὸς τοιοῦτους ΓΕ Di.: πρὸς τοὺς τοιοῦτους ε /

πολλὰ Is.: om. Di. / διαχειρίζονται Γε Di.: διαχειρίζονται Ε¹) / τῶν

§ 3. χρημάτων ΓΖ: τοιοῦτων χρ. ε Di. // οὖν Is.: δι Di. cf. p 71 ann. 2 / ὑμῖν

§ 4. διηγέσθαι τὰ πεπραγμένα ΓΕ: ὑμῖν διηγέσθαι ὥς ἂν δύνωμαι τὰ

πεπρ. ε: ὑμῖν ὅπως ἂν δύνωμαι διηγ. τὰ πεπρ. Di. // ἄλλης ΓΕ

Di.: ὅλης ε / γεμίσας οὖν ΓΕ: ἐμπλήσας οὖν Arce. γρ.: γεμίσας δι

ε: ἐπιδημήσας δι DiF: δι antecedente lacuna DiMPAB²) / ἅμα

κατ' ἐμπορίαν καὶ θεωρίαν Di.: ἅμα κατ' ἐμπορίαν καὶ κατὰ θεω-

§ 5. ρίαν ε: ἅμα καὶ κατ' ἐμπορίαν καὶ κατὰ θεωρίαν ΓΕ³) // ὥς καὶ

ὁ Di.: ὥς ὁ Is.⁴) / τὰ τε χρήματα Is.: τὰ χρήματα Di. / κελύειν

Is.: κελύει Di., cum hiato / ποιῶ Is.: ποιῇ Di., propter κελύει //

§ 6. οἰκτίως πρὸς αὐτὸν ΓΕ Di.: πρὸς αὐτὸν (falso Fuhrius αὐτὸν)

οἰκτίως ε / περὶ χρημάτων Is.: περὶ τῶν χρημάτων Di.

ἡγοέμην . . . κινδυνεύειν] Dion. Hal. iud. de Isocr. c. 20.

ἡγοέμην — Σάτυρον add. Di.: om. Is.⁵) / εἰ μὲν προσέμην Di. c. 19

rit formam: συνέπει γενέσθαι <ἰσοζυγίας φιλέππων καὶ συνέπει> ἀντὶ τοῦ
συνέπει <ὁ αὐτός> Ἀντιδόου; eundem in modum συνέπει adhibuit auctor ep. 4,7:
ὁ καὶ Ἀποδότῳ παθεῖν συνέπει.

¹) Item solus mendosus supra, ubi ταῖς ante τραπέζας omittit.

²) Fuhrius haesitat, quae harum lectionum origo sit; mihi certissimum vide-
tur participium ἐμπλήσας, quod pro glossemate vel interpretamento ad rarius γεμίσας
quondam adscriptum erat, linea occupata mox propter verbum proxime antecen-
dens ἀποδημῆσαι abiisse in ἐπιδημήσας, hoc fideliter scriba DiF' depinxit, ceteri ut
sensu cassum non scripserunt. — De δι et οὖν cf. p. 71 ann. 2.

³) cf. Fuhr l. c. p. 356 quocum non omni in re facio; Dionysium sequor
ut testem fide digniorem quam vulgatam; ΓΕ inferunt, quae ferri nequeunt.

⁴) Adde ὁ post ὥς apud Blass. ann. crit. ad h. l.; ceterum quae sequuntur
particulæ, ἡν-δὲ hic pro καὶ-καὶ pugnare videntur.

⁵) De secundis curis quas Blassius statuit, cf. cap. III exc. ultimum: hic ego
Fuhrio adsentior. — De insequentibus ex ε additis προσομολογῶ — καὶ secus statuo;
etenim si lego πάντα ποιεῖν ὅσα Σάτυρος προσέταττε, expecto futurum esse ut reus

[XVII 6-11

§ 7.

(MPAB, προαιρούμεν F): προύμεν Di. c. 20, de ceteris cf. Fuhr. l. c. p. 358 / κινδυνεύειν Di. c. 19: κινδυνεύουσαν Di. c. 20. / [προομολογείν — καί] om. GE Di.: add. ε, cf. p. 67 ann. 5. / καὶ τοῦτω καὶ

§ 8.

ἐτέρους ἐπὶ τόκῳ φαίνεσθαι GE: καὶ τοῦτω καθάπερ εἶχε ἐπὶ τόκῳ φαίνεσθαι DiF (καὶ τοῦτω om. MPAB): φαίνεσθαι καὶ τοῦτω καὶ ἑτέροις ἐπὶ τόκῳ ε¹), cf. p. 84 // ἐπειδὴ δὲ ταῦτα Di.: ἐπειδὴ δὲ Is. / οὗτος κάλλιστον αὐτῷ καιρὸν GE: οὗτος αὐτῷ κάλλιστον καιρὸν ε: αὐτός κάλλιστον καιρὸν αὐτῷ Di²) / τὰ μὲν γάρ GE Di.: καὶ τὰ μὲν ε / καὶ ἄξι' Is.: καὶ om. Di. / πᾶσι δ' εἶναι φανερόν Is.: πᾶσι τε φανερόν Di. / προσομολογοῦντα Is.: ὁμολογοῦντα Di., cf. Fuhr. l. c. p. 359.

§ 9.

καὶ πρὸς τοῦτοις . . . τοῦ πατρὸς] Dion. Hal. iud. de Isocr. c. 20.

ἐνόμιζεν GE (ἐνόμιζον Di. c. 20): νομίζον ε Di. c. 19. / οὐδὲν μέλῳεν αὐτῷ GE: οὐδὲν αὐτῷ μέλῳεν ε Di. / εὐσπλενοσύμην GE Di.: εὐσπλενοσύμην ε / εἰς τὸν Πόντον Di.: om. Is. / ἀποθανεῖσθαι με μετὰ Γε Di.: om. με EA / διαλογιζόμενος Di.: λογιζόμενος Is.

διενοεῖν . . . ἔχειν] Dion. Hal. iud. de Isocr. c. 20. διενοεῖν ἀποστερεῖν με τῶν χρημάτων GE: διενοεῖν ἀποστερεῖν τὰ χρήματα ε: διενοεῖτό με (c. 19: καὶ c. 20) ἀποστερεῖν τὰ χρήματα Di., cf. p. 83 / ἀπορεῖν ἐν τῷ παρόντι καὶ GE Di.: ἀπορεῖν ετ καὶ om. ε³) / ἐπειδὴ δὲ βουλόμενος εἰδέναι σαφῶς Is.: ἐπειδὴ δ' ἐγὼ βουλόμενος εἰδέναι Di. Μινέξενον ἔξαγρος GE: Μινέξενος ἀπαιτήσαντας ἔξαγρος ε Di., ex § 45 interpolatum (Fuhr) / οὐμπεπτοκότων GE: προσπεπτοκότων ε Di. / ὃ ἐπῆρξε Is.: ὥστε ἐπῆρξέ μοι Di. ⁴) / οἰκῶντι Is.: οἰκῶντι Di. / ἀποστερεῖσθαι τῶν χρημάτων GE Di.: ἀποστερεῖσθαι τὰ χρήματα ε / δὲ ταῦτα μηδὲν GE: δὲ ταῦτα μὲν μηδὲν Di.: δὲ μηδὲν ε / πρὸς Γε Di.: om. E / κράτιστον οὐκ ἔγχεσθαι ε Di.: κράτιστον οὐκ ἔγχεσθαι εἶναι GE, cum hiato; cf. p. 20. ann. 2 / καὶ (om. Di.) ἐναντὶν καὶ τὸν πατέρα καταστήσαι GE Di.: καταστήσαι καὶ ἐναντὶν καὶ τὸν πατέρα ε // μετὰ δὲ ταῦτα Is.: δὲ om. Di. ἀφαινοῦνται ἀπαγγέλλοντες GE: ἀφαινοῦνται μοι ἀπαγγ. ε Di. (μοι <οι> ἀπαγγ. ci. H. Wolfius, bene.

§ 10.

§ 11.

verba de reditu in patriam faciat, quem fieri Satyrus iusserat; quod non fit; nihil refert nisi de pecunia; itaque verba ista non quadrant. Quid porro est προσομολογεῖν? simplex aptius videtur. In sequentibus aoristus παρὰ δὲ οὕτως iuxta praesentia εἶναι-εἶναι-φαίνεσθαι-ποιεῖν nomme mirum?

¹) Insequentem Fuhrrii notam non plane intellego '71 [corrigere '7] ἐαῖνοι ἔμελλον: ἐαῖνοι (o eras?) — r add. 2 et o [μοννα 'δ'] corr. aus i F'. voluitne dare: ἐαῖνοι μάλιστ' ἔμελλον: ἐαῖνοι ἔμελλον DiMPAB, ἐαῖνοι etc.?

²) Bene Sauppius Fuhrisque αὐτῷ spurium esse iudicaverunt.

³) Dion. c. 20 in editionibus quae feruntur ἐν τῷ παρόντι non legitur; Fuhrus nihil adnotat; extatne in codicibus?

⁴) Rescribunt nunc ὃ γε contra usum Isocrateum, ex quo ὃ τριεῖς ἐπῆρξε debebant; erat cum temptabam ὃ δ' ἐπῆρξε; neque enim pronomen neque articulus (τῷ) participio addatur oportet.

[XVII 11—
XVIII 57

ὥστε πίστεις . . . εἰληφώς] Dion. Hal. iud. de Isocr. c. 20.

§ 12.

ὥστε πίστεις τὰς μεγίστας αὐτῷ GE: ὥς πίστεις τε τὰς (deest c. 20) μεγίστας αὐτῷ Di.: ὥστε πίστεις αὐτῷ τὰς μεγίστας ε / εἰληφώς γυναῖκα τῷ αὐτοῦ νύκτι GE: εἰληφώς τῷ αὐτοῦ νύκτι ε: γυναῖκα τῷ αὐτοῦ νύκτι εἰληφώς Di., cf. p. 83 / ἤδη GE Di.: om. ε // ἐξήτουν GE: ἐξήτουν ε: ἐπέξήτουν Di. / ἔλεγχον ἂν τοῦτον σαφέστατον γενεῖσθαι GE Di. (ἔλεγον αὐτοῦ τὸ σαφέστερον γενεῖσθαι F: σαφέστερον γενεῖσθαι antecedente lacuna MPAB): ἔλεγχον σαφέστατον τοῦτον ἂν γενεῖσθαι ε, cf. p. 84 ann. 1 / πάντων δεινότατον Is.: πάντων om. Di. / πείσαντες αὐτὸν Is.: πείσαντες τὸν Di., male; cf. Fuhr. l. c. p. 361 / λάβοιμεν παρ' αὐτοῦ GE Di.: παρ' αὐτοῦ λάβοιμεν ε, sequitur ἕνα / αὐτῷ GE DiF²MPAB: αὐτὸν ε DiF¹ / ἀφῆκεν Γε Di.: ἀφῆκε με E, glossema / καὶ μοι κάλει τούτων μάρτυρας Is.: καὶ μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες Di.

§ 15.

τούτων τοίνυν κατέ.] resp. Euseb. praep. ev. X 3,17. δημοζοίνους] *Harp. v. δημόκοινος (ep. Suid. Cram. An. Ox. II 492,19; Lex.Vind. 42,13. — cf. BA. 236,8; Et. M. 265,23. — fuit ap. Phot.).

§ 33.

Ἡυθόδορον . . . καλούμενον] Harp. v. σκηρίτης (ep. Phot. Suid. — cf. BA. 304,6).¹)

§ 52.

Καρκίνον] *Harp. v. Καρκίνος (ep. Phot. Suid.).²)

XVIII.

Παραγραφὴ πρὸς Καλλίμαχον.

§ 5.

Ἦρχον μὲν . . . καταστάντες] Harp. v. δέκα (ep. Suid.).

§ 6.

Ῥίνων] Harp. s. v.

§ 12.

πριτανείοις] *Harp. v. πριτανεία (ep. Phot. Suid.).

§ 57.

Φιλοργὸς . . . ἐφελόμενος] *Harp. epit. (apud Phot. Suid. s. v. — cf. BA. 315,20).

¹) Haec una sub glossa duae latent:

BA. 304,6

Harp. s. v.

οκηνητής ἦτοι ἐπωνύμιον,

οκηνητής . . . ἔοικεν ἐπωνύμιον εἶναι,

Et. M. 743,15

ἢ οκηνητήν τινα οἰκῶν καὶ οὐκ οἰκίαν,

οκηνητής ὁ οκηνητήν τινα οἰκῶν (cf.

Suid. v. οκηνητής in fine).

ἢ τὰς οκηνὰς ποιῶν:

hoc unde sibi sumpserit nescio; Poll. VII 189 nihil nisi οκηνοποιός habet; cf. etiam Cram. An. Par. IV 257,14 οκηνητής· ὁ πρόσκαιρον ἔχων καὶ αὐτοσχέδιον οἶκον. — Tituli solam formam οκηνητής praeberere videntur, at saepissime vox compendio decurtata e. g. οκηνητής).

²) Ex hoc pendet etiam Hes. vv. καρκίνος et καρκινούται.

XIX.

Αἰγινητικός.

- § 11. Φθόγῃ] *Harp. v. φθόγῃ (ep. Phot. Suid. Et. M. 793,13; BA. 71,3. 313,26.¹) — Moeris s. v. Hes. s. v.).
- § 18. Πασίνος] Harp. s. v. (ep. Phot. Suid.).
- § 23. ὀρθὸν τὴν μητέρα... ἐκπεπρωγίας] Prisc. XVIII 174.
ἐαντοῦ Prisc.: ἐμαντοῦ Is., cf. exc. ad I 14 / ἐκπεπρωγίας Is.: ἐκπεπρωγίαν Prisc.
- § 24. ἐν αὐτοῖς... ἐνεπεδειξάμην] Prisc. XVII 169.
ἐπεδειξάμην Is. et Prisc., cf. exc. ad h. l.: ἐνεπεδειξάμην 'Bens. tanquam e Prisc.'
- § 27. ἄδακρυτους] *Poll. II 63.
- § 30. ἀδελφίξειν] Hermog. π. ἰδ. Rh. Gr. II 356 Sp. (Anon. Schol. in Hermog. π. ἰδ. Rh. Gr. VI 1062 ann. W.) — Poll. III 24. — Harp. s. v. (ep. Phot. Suid. Zon. Cram. An. Ox. II. 488,11; Bachm. An. Gr. I 27,28; Et. M. 16,12; Cram. An. Par. IV 31).²) —
- § 31. ὅσπερ τῶν... οὐσα] Clem. Alex. strom. VI 21 p. 266,4.
- § 46. ἐκ ποίης δ' ἄν... μᾶλλον] Prisc. XVIII 236.
ἥδιον εἶδεν νύδν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους εἰσποιθέντα μᾶλλον Γ: ἥδιον εἶδεν αὐτῷ κατὰ τ. ν. εἰσπ. μᾶλλ. ε: ἄλλον ἥδιον νύδν εἶδεν αὐτῷ πολὺ μᾶλλον Prisc.; cf. exc. ad h. l.

XX.

Κατὰ Λοχίτον.

Orationis solus Photius (bibl. cod. 159 p. 102^a Bk.) mentionem facit.

¹) Glossam hanc ita rescribo: 'φθόγῃ τίς ἐστίν· ἢ <ν ὅν> λεγομένη φθόγῃς'; adieci νῦν, quod praebet Harp. s. v.: τὴν νῦν λεγομένην φθόγῃν φθόγῃν ἔλεγον (cf. ep.): neque vero scio an lemma φθόγῃ, apud Harpocrationem, quod Bekkerus edidit, ex libris BC in φθόγῃ mutandum sit, quia ne locus quidem (ep. 3,30) e Demosthene ibi allatus accusativum praebet: μέγρε φθόγῃς; aut manca glossa?

²) Hic addo glossam BA. 83,25 ἀδελφίξειν· ὡς ἀδελφῷ προσφίεσθαι, quae reddit Et. M. 16,57 ἀδελφίξειν τὸ τιμᾶν ὡς ἀδελφόν; utramque interpretationem unum sub lemma posuit Hes.: ἀδελφίξει· ἀδελφὸν καλεῖ, ἢ τιμᾶ ὡς ἀδελφόν.

XXI.

Πρὸς Εὐθύνοον ἀμάρτυρος.¹)

- § 1. Οὐ προφάσεως... τουτονί] *Aristid. a. rh. Rh. Gr. II 507 Sp.
φίλος ὧν] resp. Apsin. Rh. Gr. I 343,29 Sp.
- § 5. Οἶμαι δὲ πάντας... ἐλθεῖν] Anon. Schol. in Hermog. στασ. Rh. Gr. VII 364 et 361 W. (hoc ex loco Max. Plan. schol. in Herm. στασ. Rh. Gr. V 292 W.).
οἶμαι οὖν πάντας A¹: οἶμαι δ' οὖν πάντας A^{corr}. ε: οἶμαι δὲ πάντας Scholia. Plan.²) / μάλιστα συκοφαντεῖν ἐπιχειροῦσι Is. Scholia.: συκοφαντεῖν ἐπιχ. μάλιστα Plan. / ἔχοντες δὲ μηδὲν Is. Scholia p. 364: ὀλίγα δὲ κεκτημένοι Scholia p. 361: βραχεία δὲ κεκτημένοι Plan.
- § 8. καὶ τούτοις ἐγκαλοῦσιν... δεδίωσι] BA. 128,13²).
οἷς BA.: οὖς Is., cf. exc. ad h. l. / δεδίωσιν BA.: δεδίασιν Is.

[Ισοκράτους] ἐπιστολαί.

1.

Phot. bibl. cod. 159 p. 102^a Bk.

¹) De fragmento huius orationis Aristotelico cf. p. 7 ann. 2. Titulus orationis, quae in IΓΕ non extat, traditur: πρὸς Εὐθύνοον ἀμάρτυρος A et Phot. cod. 159: ἀμάρτυρος Apsin. Rh. Gr. I 343 Sp.: πρὸς Εὐθύνοον BA. 128,12: πρὸς Εὐθύνοον ἐπὶ Νικίου ἀμάρτυρος ε: πρὸς Εὐθύνοον ἐπὶ Νικίου Philostr. vv. soph. I 17,4.

²) Utraque lectio bene se habet, quod de δὲ non demonstrandum: de δ' οὖν docet Ljungdahl (de transeundi gen. p. 33.). Cum autem cunctae scholiorum rhetoricorum lectiones omnino nihili hoc loco sint, eorum δὲ quoque respuemus. Nec tamen δ' οὖν ex A^{corr} sed δέομαι οὖν ex A¹ receperim, quia δ' οὖν et δὲ studio hiatum vitandi deberi luculentissimum est; quanquam si δέομαι οὖν legis oratio non hiat: cf. Blassium ed. praef. vol. II p. XLII; qui vir doctus recte βούλομαι οὖν XII 6 et δέομαι οὖν XV 17 XIX 51 rescripsit, quibus locis Benselerus (ad Areop. p. 400) coniecit δ' οὖν; hic autem si sibi constare voluit, debuit etiam XVII 58 δέομαι οὖν scribere, quamvis spuriam orationem esse duceret; nam hiatus vitandi studium in ea nemo non videt; adde locis hisce nostrum 'δέομαι οὖν'. — De XVI 48 δέομαι δ' οὖν adhuc dubito; nam Fuhrii ratio ex indicio Leonis non satis definito pendet (Rh. M. XXXIII p. 566); in XV 273 δέομαι δ' ὅμων unus Θ male omittit δ'. — Ceterum δὲ et οὖν invicem de sede certant XVII 3 ἀρχῆς οὖν Is.: ἀρχῆς δὲ Di.; XVII 4 ex γεμίας οὖν ΓΕ (ἐμπλήσας οὖν A^{corr}. γρ.): ἐπιδημίας δὲ Di. (male), non vereor ne quis δ' οὖν proponat.

2.

Philostr. v. soph. I 17.3 (Φίλιππον ἐν οἷς ἔγραψεν πρὸς αὐτὸν); [Plut. vit. X or. 837^f]; Phot. bibl. cod. 159 p. 102^a; 260 p. 487^a (cf. Blass. Att. Bereds. II p. 288 ann.).

- § 12. ἡπίστησας] *Harp. v. ἀπιστεῖν (ep. Suid. Bachm. An. Gr. I 121,9. BA. 24,7; fuit apud. Phot.).

3.

Cf. ad ep. 2.

4.

- § 11. Phot. bibl. cod. 159 p. 102^a Bk.
ἐτι δὲ . . . πραγμάτων] Prisc. XVIII 206.
(σύν)η νομίζειν . . . πραγμάτων] BA. 143,18.

ἔχον ἅτα σὶνὴ νομίζειν Γ: ἔχον (codd. NVR: ἔχον Ο) ἀνάστασιν ἢ νομίζειν Prisc.: ἢ νομίζων BA, ad Prisciani igitur lectionem accedunt: ἔχον πρόφασιν ἢν νομίζειν ε; cf. exc. ad h. l.

- § 13. προσφιλεστάτων] *Huccine Poll. III 63 προσφιλεστά-
τως? ¹⁾

5.

- § 4. Phot. bibl. cod. 159 p. 102^a B.
προαιρεῖσθαι δὲ τὴν παιδείαν χτε.] resp. Dion.
Hal. iud. de Isocr. c. 1 (Fuhr Rh. M. XXXIII p. 354).

6.

Titulus epistolae intercidit ap. Phot. bibl. l. c.

7. 8. 9.

Phot. bibl. l. c.

¹⁾ Alium locum spectat Hes. v. προσφιλεστάτοις ἀγαπητοῖς, quamvis saepe syllabae -ος -οις -ως inter se commutentur. — Verba Blassius sana non putat, at cf. Eur. Hec. 982: φιλή μὲν εἶναι, προσφιλεῖς δὲ μοι τόδε/στράτευμα Ἀχαιῶν.

CAPVT II.

Quaestiones criticae Isocrateae.

Legimus in vita Isocratis, quam Westermannus Zosimo adscripsit (O. A. II p. 5^a): λέγεται δὲ καὶ τοῦτο περὶ αὐτοῦ (sc. Ἰσοκράτους), ὡς ὅτι κατηγορηθεὶς ὡς διαβάλλον τὴν δημοκρατίαν ἐν τῷ γράφειν πρὸς Νικοκλέα τὰς παραινέσεις βασιλέα ὄντα ἦει ἀπολογησόμενος πάλιν ἐξ αὐτῶν τῶν παραινέσεων εἰπὼν ἐκείνο· ὥσπερ γὰρ τὸν ἐν δημοκρατίᾳ πολιτευόμενον τὸ πλήθος δεῖ θεραπεύειν οὕτω καὶ τὸν ἐν μοναρχίᾳ κατοικοῦντα τὸν βασιλέα προσήκει θανμάζειν. Quis est, qui cognitis prioribus verbis posteriora haec ad orationem 'ad Nicoclem' reffere dubitaverit? attamen neque in hac neque in altera Nicoclearum sed in epistula ad Demonicum missa leguntur. Quid? orationes prima et altera nonne coniunctae certo quodam volumine editae erant, quod, prout alius generis orationes non complectebatur, titulum Ἰσοκράτους παραινέσεις prae se ferebat? Sed erunt qui abnuant: alios igitur testes circumspiciamus. Nolo ei nimium tribuere rei, quod gnomologium Barroccianum a Bywatero editum, quod Wilamowitzii praeceptoris optimi benevolentia inspicere mihi licuit, in indice habet: γινώμαι κατ' ἐκλογὴν καὶ ἀποφθέγματα ἐκ τῶν Δημοκρίτου καὶ ἐχειριδίου τοῦ Ἐπιπύτου καὶ τῆς πρὸς Δημόνικον ἐπιστολῆς τοῦ Ἰσοκράτους καὶ ἐτέρων φιλοσόφων; nec vero ex prima tantum oratione sed etiam ex altera sententias praebet: Gnom. Barr. 80 ὧν τὰς . . . πράξεις (= Isocr. II 38); 85 ἀρχικὸς . . . διανοίας (= Isocr. II 24); 157 δεῖ δρᾶν . . . πονηροὶ (= Isocr. II 28); 186 κολάζειν . . . ἐξαμαρτάνοντας (= Isocr. II 20). Sed cum illos locos facillime errore in gnomologium irrepsisse statuere queas, graviolem petamus testem procedatque Hermogenes qui (π. μεθ. δειν. Rh. Gr. II 440 Sp.) haec habet: τούτων (sc. τῶν μεθόδων τοῦ ἑαυτὸν ἀνεπαχθῶς ἐπαινεῖν) παραδείγματα Ἰσοκράτης ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ τῶν παραινέσεων τὸ πρῶτον προοίμιον ἑαυτοῦ ἐπαινον κατεσκεύασε· θέλει γὰρ εἰπεῖν ὅτι ἐγὼ ἀνὴρ εἰμι σπουδαιότατος καὶ μόνος φίλος ἀγαθὸς ἀποθανόντος τοῦ πατρός, ὃ Δημόνικε, σοὶ εὐνοῶν. Num huius quoque auctoritatem addubitas? Certissim est corpus παραινέσεων Isocrate-

arum fuisse, in quo non solum epistula ad Demonium et oratio ad Nicoclem inerant, sed etiam si minus aliae, at certe quaedam tertia. Nam si duae tantum, Hermogeni dicendum erat ἐν τῷ προτέρῳ, non ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ τῶν παραινήσεων.

Quodsi illis temporibus liber orationum suasoriarum fuit, suo iure possit aliquis complura sibi ut proferantur postulare illius testimonia praeter unum illud Hermogenianum; huic locos praebemus Harp. v. παράκλησις: Ἰσοκράτης παραινήσει (I 5); Schol. ad Aristoph. Ach. 206: Ἰσ. ἐν ταῖς παραινήσεσι (inde Suid. v. ξιλλαβεῖν: I 3); — Priscian. XVIII 278: Ἰσ. παραινήσει, (I 20); id. XVIII 158. 185 (I 34) Ἰσ. παραινήσει, quae exempla grammaticus Latinus ex Atticistae cuiusdam lexico deprompsit (Prisc. XVIII 50; Hertzius GL. III praef. p. VII sq.). — Marcell. schol. in Hermog. στω. Rh. Gr. IV 193 W: Ἰσ. ἐν ταῖς παραινήσεσιν (ad I 3); Greg. Cor. Rh. Gr. VII 1235 W: Ἰσ. ἐν τ. παρ. (I).

Ne vero quis, cum illo ἐν ταῖς παραινήσεσι semper oratio prima indicari videatur, inde sibi argumenta contra ea quae protuli paret, Hermogenis ad locum revoco istum (π. μεθ. δειν. Rh. Gr. II 437 Sp.) ὥστερ τὰ παρὰ Ἰσοκράτει Ἰσα, τὰ ἐν ταῖς παραινήσεσι μάλιστα, quibus in verbis παραινήσεις illas attentissimum quemque lectorem minime ad Demoniceam solam relaturum esse credo. Denique ut rem conficiam, duos locos de quibus dubitari nequit proferam, argum. Isocr. IX: ἰστέον, ὅτι τὸν λόγον τοῦτον ἔγραψεν Ἰσοκράτης πρὸς τὸν Νικοκλέα μετὰ τὴν παραινήσιν τὴν πρὸς αὐτόν. πόθεν κτέ. deinde ad Euagorae locum respiciens ὅτι οὐ νῦν σέ (πρῶτον)¹⁾ παρακαλέομαι σπουδάζειν περὶ τὴν ἀρετὴν ἀλλὰ καὶ πάλαι, ὃ (sc. τὸ παρακαλέεσθαι σπουδάζειν κτέ.) ἐστὶν ἐν ταῖς παραινήσεσι (i. e. ἐν τοῖς Νικοκλείοις Menand. Rh. Gr. III 359 Sp.). πρῶτον οὖν ἔγραψεν αὐτῷ τὰς παραινήσεις κτέ. Alter locus est argum. [Isocr.] I: ἔγραψε πολλοὺς λόγους ὧν εἰσιν αἱ παραινήσεις, εἰ καὶ τινες ἠβουλήθησαν αὐτὰς εἰπεῖν μὴ εἶναι αὐτοῦ . . . ἄξιον δὲ ζητῆσαι, διὰ ποίαν αἰτίαν οὕτως αὐτὰς ἀναγινώσκουμεν κατὰ τάξιν, πρῶτον τὴν πρὸς Δημόνικον, ἔπειτα τὴν πρὸς Νικοκλέα καὶ μὴ ἀδιαφόρως ὥστερ ἐν τοῖς ἄλλοις αὐτοῦ λόγοις . . . τὸ δὲ ἀληθὲς πᾶσι παραινέει διὰ τῶν τριῶν παραινήσεων . . . τάττει οὖν πρῶτον τὸν πρὸς Δημόνικον, ὥς πρὸς ἰδιώτας πρῶτον διαλεγόμενος, εἰτα βασιλεύειν διδάσκων ἐν τῷ πρὸς Νικοκλέα . . . εἰτα λέγει ἐν τῷ πρὸς Νικοκλέα ἢ συμμαχικῶ πῶς δεῖ τὸν ἰδιώτην βασιλεύεσθαι. Fuit igitur suasoriarum Isocratearum liber tres orationes 'ad Demonium, ad Nicoclem, Nicocles' continens. Hoc si respicies, facile explicabis et titulos, quos supra attuli primae orationis, 'παραινήσεις' et qui non minus frequentes sunt, 'παραινήσεις πρὸς Δημόνικον' (velut Harp. v. ἐπακτὸς ὄρκος); fuit in editione Isocrateorum prisca, quae et demonstrativas et suasorias seiunctas exhibebat, alterius sectionis 'παραινήσεων' index hic:

¹⁾ πρῶτον ego addidi. — cf. IX 78.

ΠΑΡΑΙΝΕΤΕΙΣ

tum titulus primae orationis: ΠΡΟΚΛΗΜΟΝΙΚΟΝ.

Jam vides quomodo triplex appellandae orationis usus natus sit.

Quod nobis proposuimus ostendimus: nec vero tam multis rem confecissem — nam plurimos viros doctos quamvis professi non sint, hoc ignorasse non credo — nisi gravior res quam primo optutu perspicitur mihi esse videretur. In nostris enim codicibus Isocrateis librum istum παραινήσεων legi inde efficitur, quod in ceteris orationibus ordinandis valde codices fluctuant. in suasoriis illis is ab omnibus¹⁾ servatur ordo quem Demoniceae argumenti auctor notavit: 'ad Demonium, ad Nicoclem, Nicocles'. Respicientibus porro nobis non solum suasorias sed etiam demonstrativas²⁾ deliberativas iudiciarias non temere permixtas, sed secundum res in optimo Urbinatē (Γ) dispositas extare illud quoque haud parvi momenti faciemus, quod demonstrativae in singulis libris ita sese excipiunt:

Γ: X. XI. XIII. IX. ΔΕ: X. IX. XIII. XI.

Ζ: X. IX. XIII. XI. ΔΕ: X. IX. XI. XIII.

Omnes hos ex certo quodam canone pendere inde facile cognoscitur, quod decimae primum locum concedunt. Urbinatem autem veram orationum dispositionem servasse nonae orationis collocatione conprobatur, quae non tam aut demonstrativa aut suasoria est, quam et demonstrativa et suasoria potest appellari, ita ut iam veteres cuinam dicendi generi oratio addicenda sit dubitaverint (argum. Isocr. IX); leguntur autem orationes in Γ hoc ex ordine:

X	XI	XIII	IX	I	II	III	VI	VII	XIV	VIII	V	XII	IV
demonstr.						suasor.	deliberativae						
XIX XV XVI XVII XX [XVIII XXI] ³⁾													
iudiciariae.													

¹⁾ Cum dico 'in omnibus' recentissimum Ξ neglego; Γ Ε Δ Ζ Α consentiunt, in Θ omnino non inveniuntur.

²⁾ Sectio demonstratarum quatuor orationes continebat: argum. or. XI διὸ καὶ ὁ λόγος οὗτος τῶν τεσσάρων ἐγκωμίων ἐστὶ; eae erant: Helena, de qua nemo dubitavit, Busiris, contra sophistas (argum: ἐξήγησαν δὲ τινες πάλην καὶ διὰ τί αὐτὸς ὁ λόγος εἴ γε εἰς ἐστὶ τῶν τεσσάρων ἐγκωμίων), Euagoras (argum. ἐνίκησε δὲ αὐτὸν τὸν λόγον ἐγκώμιον μᾶλλον λέγεσθαι).

³⁾ Orationes XVIII et XXI casu in Urbinatē non leguntur: neque enim illas peiores libri omittunt, quos in demonstrativis et suasoriis praebere vidimus ordinem ut vetere ex canone depravatum ita ex eodem illo oriundum, quorumque in deliberativis et iudiciariis, si Turicensium, aut Bekkeri indices perlustraveris, eandem esse condicionem facile tibi persuadebis; praeterea locos ex iis saepius veteres scriptores adferunt. Denique si reputaris ordinem ex quo in Γ orationes iudiciariae collocatae leguntur, priores sedes iis orationibus videbis concessas esse, quarum in indicibus nomina propria non leguntur, cum singulae orationes inter se κατὰ στοιχεῖον excipiant (Αἰγυπτιακός, Ἀντιόχεις, περὶ

Qui nonam inter demonstrativas et suasorias posuit, eum ex consilio quodam et accurata uniuscuiusque naturae cognitione orationes ordinasse nemo negabit. Neque minus rationem redactoris, qui certo quodam consilio ductus corpus composuit, id prodit quod et suasoriarum demonstratarumque, quibus sane aliquid commune est, et deliberatarum et iudiciarum septenas habemus; hoc fortuito accidisse vix quisquam sumpserit.

Accedit alterum: an tu casu factum esse credis, ut ex sexaginta orationibus quae primo a. Chr. n. saeculo sub Isocratis nomine ferebantur ([Plut.] vv. x. or. p. 838^d; Phot. bibl. cod. 260 p. 486^b B.) tam pauca exceptis nostris viginti et una orationibus servata sint frustula (cf. cap. III exc. 1^d), ut Sauppius haec etiam aut pro subditiis habenda aut alio modo removenda esse sibi persuaderet (O. A. II 227)? Atque obliteratio illa triginta novem orationum eam ob rem etiam maiorem movet admirationem, quod eae quibus nos fruimur praeter unam ¹⁾ omnes in antiquorum scriptorum libris aut adferuntur aut exscriptae leguntur, quam rem nescio qua ratione explicaturus sis, nisi statueris a grammatico, cuius auctoritas plurimum apud veteres valuerit, nostras orationes ut genuinas vereque Isocrateas in unum corpus redactas, ceteras ut spurias dubiosasve abiectas neglectasque esse. Cui autem aetati illa auctoritas adscribenda sit, postea videbimus: nunc cum nec Priscianus nec Bekkeri lexica (cf. cap. III l. c. frg. 7) deperditarum orationum frustula proferant, satis habeo monuisse canonem illum, qui nullas orationes nisi nostras complectebatur, necesse esse iam altero p. Chr. n. saeculo fuisse. Iam velim mecum reputes quae vidimus: legebatur altero p. Chr. n. saeculo corpus viginti et unius orationum Isocratearum: viginti et unam nos legimus; optimus noster liber *I* orationum dispositionem secundum res tractatas confectam

τοῦ Λεύγου, Τραπεζιτικός); sequebantur orationes, quae nomina propria in titulis prae se ferebant: κατὰ Λοκίτον [παράγραφη πρὸς Καλλιμάχον, πρὸς Εὐθύνοιν ἀμύπητος]; duae haec novissimae orationes, quae extant in *AE*, facile intercederunt. *ZE* nihil probant ut selectas orationes exhibentes, neque auctoritas codicum *AE* quicquam valet, quippe qui ipsi aliquatenus ex *I* pendeant. Haec dicta sunt contra Martini (le manuscrit etc. p. 5) verba: 'Je ne mets pas au nombre des laeunes les discours 18 contre Callimaque et 21 contre Euthynous, ces deux discours n'ayant jamais partie de l'Urbinas, et manquant dans plusieurs autres manuscrits.'

¹⁾ Haec est oratio κατὰ Λοκίτον (XX) quam solus Photius in orationum Isocratearum indice memorat; quod ego quidem casu factum esse credo. Nam orationes iudicariae, id quod ex locis rarissime inde petitis constat, multo minus legebantur; accedit quod iam antiquiore aetate sat magna pars orationis nunc viginti duas paragraphos continentis intercidisse videtur; ita ut, si ex 'Panathenaeico,' oratione celeberrima, paragraphos ducentas septuaginta duas complectente non mireris viginti tantum locos inveniri apud alios scriptores, ex oratione et male tradita et per artem infimum paene locum omnium Isocratearum tenentem nullam literam ab aliis commemorari multo facilius possit intellegi.

exhibet, in qua est sectio παραρτήσεων: παραρτήσεων autem sectionis Hermogenes et ipse alterius p. Chr. n. saeculi auctor mentionem facit: quid? orationes Isocrateas illa aetate nonne eodem corpore coniunctae et iam ex eodem ordine legebantur atque in nostro? nostrum corpus non idem est atque illius? Si quid deficientibus ipsis testibus exploratum in id genus rebus comprobatumque potest esse, id certissimum est.

Et quoniam ad Hermogenis aetatem pervenimus, videamus nunc num etiam altius vestigia corporis illius Isocratearum quamvis temporis diuturnitate detrita scrutari possimus. Quam non vanam esse spem inde verisimilitudinis speciem induit, quod ipsa ex re modo demonstrata nova argumentandi via aperitur. Novimus enim Hermogenis temporibus delectum orationum Isocratis viginti et unam continentem fuisse. Quid? si eodem tempore etiam complures lectitatae fuissent, nonne mirareris nullum fere harum fragmentum superstes esse? An tu credis fingere licere hominem tunc tanta pollentem auctoritate, ut eius delectus modo divenditus adeo ab hominibus arreptus sit iisque ita imposuerit, ut quas ille nova editione secluserat orationes eas ilico et ipsi aequales abicerent? Quid? quod grammaticos et lexicographos ceteroquin inconsulte ac temere proavorum copias expilantes tanta recentis delectus admiratione obstrictos fuisse sumpseris, ut simulac locum deprehenderant Isocrateum, insolita quadam cautione atque attentione tanquam afflati utrum locus in nova editione legeretur necne considerarent, idemque perfecta consideratione verba aut diligenter ut pudica scriniis recondere, aut monstruosa ista radicitus extinguere? Negas aequali inter aequales talia contingere: neque enim priusquam aut experientia homines de delectus commoditate edocuisset aut compositoris auctoritas increvisset, potuit fieri, ut iis solis retentis, quae editione nova continebantur, triginta et novem quasi de medio tollerentur. Necesse igitur est iam ante Hermogenem idque haud paullo antea viginti orationes et unam separatim ab reliquis editas esse. Quae editio cui debetur? Ecquem cognovisti qui ante aetatem Hadrianeam tantamque talem operam in Isocrate posuerit praeter grammaticos Christo nato veteriores? Sed aliunde rem aggrediamur.

In traditis oratorum corporibus eum ordinem perspicimus, ut maiorum qui dicuntur oratorum scripta secundum res tractatas (velut Lysiae Isaci Antiphontis ¹⁾ Demosthenis), minorum secundum tempora

¹⁾ Ex Antiphontearum corpore soli *gorizoi*, ex Isaci *zizizoi* servati sunt; qui sunt in quibus quisque excellebat. — Hic annoto in prima heptade solum extare subscriptiones, quod casui tribuo, quia literae quae a subscriptionibus seiungi nequeunt etiam in ceteris orationibus quondam lectas fuisse necesse est: nam in Panegyrico (ed Blass. p. 42, 12.32; 43.15; 44, 6. 20; 45, 16; 46.32: Martin, le manuscrit d'Isocrate p. 13—15) eae quamvis locis motae agnoscuntur. Reputa nunc subscriptiones et stichorum dinumerationes in prima et altera corporis Isocratei parte legi, has autem in suasoriis fere iam omnes evanuisse in demonstratarum autem una,

(Andocidis Dinarchi) disposita sint; in calce voluminis adiciebantur dubiae auctoritatis orationes (And. IV Din. IV Demosth. LVIII sqq.). Quae quam bene ad nostrum Isocrateum quale in Urbinatē est corpus quadrent, cum non sit cur multis moneam, nisi ut simul hoc et ipsum nos ad studia Alexandrino-Romana deducere notem, velim novos respicias tibicines quos nostrae sententiae ex versuum dinumeratione in *I* servata substruere licet. Etenim cum iam Bekkerus celeberrimam illam Busiridis subscriptionem: *βούσειρις HHH^Δ 1.1.1* ἐλκεῖνος ἄμα τοῖς ἐταίροις Θεοδώρῳ καὶ ἐνσταθίῳ ceterasque, quae numeris carent, orationum I. II. IX. X. XI. XIII. publici iuris fecisset, Fuhrius, cui Eggersius copias commodaverat, nuper docuit, in Urbinatis *I* margine literas *ABF* sqq. orationibus 'Helenae' 'Euagorae' 'contra sophistas' ad Nicoclem' adscriptas esse, quas literas Schanzius antea ex Platonis *B* protulerat atque ita explicare studuerat, ut singulas literas centenorum versuum fines in vetustissima editione significasse statueret; et haec explicatio ex Busiridis subscriptione cum ceterarum orationum numeris in margine positis comparata fidem nacta est. Sed ne tertius eorum auctorum qui optimis omnium libris nobis traduntur deesset, nuper Christius ex Demosthenis Bavarico *F* et Parisino *Σ* easdem literas eruit. Versus igitur librorum quos protuli et Platonis et Demosthenis et Isocratis unius eiusdemque ambitus fuerunt: triginta fere et quinque literarum; atqui optimorum Platonis Demosthenisque codicum virtutes nemo abiudicabit grammaticis ex Alexandrinorum doctrina pendentibus: num licebit Isocratei optimi recensionem addicere aliis? ¹⁾

Adiungo iis quae dixi quarto loco argumentum ex propria virtute petitum qua Urbinas praeter ceteros libros in tradendis oratoris verbis floret. Vulgatae quantum ille praestet non meum est dicere: Benseleri testimonium profero, qui Bekkerum, illius codicis indicem, novum nobis Isocratem dedisse praedicavit (praef. p. III); nec vero non libenter eandem libro praestantiam concedemus esse, si eius lectiones cum

quae illas ex parte easque perturbatas servavit, locis cessisse; recordare porro in libris nostris et cuiusvis aetatis et cuiusvis scriptoris nihil saepius inveniri quam incuriam scribarum in exarandis literis incrementem — antestor scholiorum volumina —: quid verisimilius quam idem hoc etiam in nostro factum esse? Hanc nostram coniecturam si amplexus eris, demonstrativas, quae et subscriptiones et adscriptiones optime servaverint, inde ab remotis temporibus agmen ceterarum duxisse concedere debes. —

¹⁾ Cf. Fuhr, Rh. M. XXXVII 470 sqq. — Schanz, Herm. XVI p. 309 sqq. — Christ, Attikusaussage des Demosthenes (Sitzungsb. der königl. b. Ak. z. München 1882). — Graux, Rev. de phil. n.s. II p. 97sqq. — Diels, Herm. XVII p. 370. Consilio Christii coniecturae, qui Demosthenis librorum *FΣ* recensionem ad Attici editiones (*Πτίζαν*) refert, mentionem non feci. At certa quadam recensione trium scriptorum libros pertractatos esse, ni ipsi isti libri docerent, adscriptiones probarent; quamobrem ratione nulla addita religiose mihi de Urbinatis recensione dicere posse videbar.

iis quas veteres scriptores oratoris verbis usi tradunt, comparaverimus. Quaerenti enim Isocratis scripta num ex iis quae inde apud alios auctores excerpta leguntur emendari possint, tam minutum esse lucrum respondebimus, ut ex ampla lectionum farragine, quam in altero capite collegimus, triginta tantum in textum recipiendae fuerint; sunt autem haec: ex Aristotele: IX 45 *add. ὑπάρχονσι* IX 52 *δυστυχίας*; ex Dionysio: VII 1 *καθ'εστώτων* VIII 3 *τῆς φωνῆς* 10 *om. ἱμᾶς* (etiam Gorgias) 14 *καὶ διότι* 41 *ἀξιούμεν* 51 *ἀγαπώντας* XVII 1 *δόξαμι* 3 *ἄμα κατ' ἐμπορίαν καὶ θεωρίαν* 5 *ὥς καὶ ὁ* 7 *add. νν. ἡγούμεν... Σάντρον* 8 *ἐπειδὴ δὲ ταῦτα* 9 *add. εἰς τὸν Πόριον / διαλογίζομενος*, — ex Hermogene: I 31 *om. μηδ' ἂν... πυχάνωσιν* (ita etiam Georgid.) — ex Harpocrate: IV 8 *τὰ τε παλαιὰ* 144 *Κρυεῖρ στρατεύματι*. — ex Bekkeri lexicis: VIII 5 *συμβολείσουσιν* XXI 8 *οἷς / δεδίωσιν*. — ex Prisciani lexico Attico: VIII 34 *ἀπολαύουσι (... οὔσιν)*. — ex [Luciani] Charidemo: X 39 *αὐθις (?)*. — ex Schol. Ald. in Is. IV 11 *ἀφελῶς (?)*. — ex Stobaeo: I 28 *κεκλήσθαι / add. ῥαδίως* (cum Maximo) II 2 *καθ' ἐκάστην βουλευέσθαι τὴν ἡμέραν* 3 *om. δ'*. — ex Orione: III 44 *ταῖς ἰδέαις ταῖς αὐταῖς*. — ex Gregorio Corinthio XI 12: *παντοδαπώτατα*. His locis addendi sunt quibus testimoniorum auctoritas interpolatorem coarguit velut XVII 8 (*αὐτῶ*), aut emendationis viam aperuit ut VIII 13 (p. 48 ann. 3) et XVII 11 (*μοι <οἱ> ἀπαγγέλλοντες*); vicies praeterea peiorum librorum Isocrateorum lectio ex testimoniis comprobata fide dignior evadit quam quae Urbinatē traduntur scripturae. Paucissimis his locis in emendando Isocrate profecimus: ceteris cunctis Urbinatis lectiones praetulimus iis, quae ex scriptorum testimoniis nobis innotuerant. Tam bonam igitur ille liber orationum recensionem praebet, ut non putanda sit manum viri mediocris ingenii aut linguae Graecae parum periti experta esse; talem autem cuius aetatis ad studia aptius quam ad illorum grammaticorum referemus? ¹⁾

¹⁾ Haec Fuhrius docuit Rh. M. XXXIII p. 361 sq., qui omnes locos composuit, quibus Isocratis *I* et Dionysius coniuncti a vulgata Isocratis recedunt; iis addendi sunt quibus Dionysii lectio ex *I* lectione ita corrupta est, ut illam certe non cum vulgata facere agnosci possit; quo facto fere sexaginta locos enumerare licet. — A vulgatae partibus Dionysius adversans Urbinati viginti quinque locis stat: IV 77 *ἐπὶ τῆς πατρίδος* (IV 99 *ἀξιοθεύμεν — ἀναγνωσθεύμεν*) VI 50 *om. τῆς* ante *εἰρήνης* VII 2 *ἐτοίμως / περὶ σωτηρίας* 42 *ἀξίον* VIII 5 *ἅπασιν γὰρ* VIII 13 *ἐπαινεῖτε* 43 *τῆς τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας* 46 *ἐορὴν τῶν καθ' ἡμέραν* XVII 2 *συμβόλεια πρὸς / τοσοούτων* 9 *οὐδὲν αὐτῷ μέλλουσιν / add. ἀπαιτήσοντας* 10 *προσπεπρωκότων* 11 *μοι* (12 *ἐξήτουν* *ΓΕ: ἐξήτουν ε: ἐπεξήτουν* *Di.*). — Accedunt loci quibus ε et Di. meliores quam *I* lectiones praebent: IV 80 *τὴν Ἑλλάδα* VII 3 *κατασχέουσι* VIII 5 *ἅπασιν* 11 *δινηθεῖν* 44 *πρὸς δὲ τοῦτον* 53 *καθίσταται οἷς* XVII 1 *τοῦ μὴ δοκεῖν* 10 *om. εἶναι*. — Ceteros locos ubi ε et testes contra *I* praeferendi sunt, p. 80 sq. in enumerandis lectionibus notavi addita in uncis voce ('recte').

Iam igitur usque ad Dionysii tempora devenimus: quaerendum nunc qualem librum Isocrateum hic grammaticus adhibuerit; cui interrogationi ut statim respondere possimus, Fulvii curis fit, qui statuit Dionysium Urbinatis recensione usum non esse, quippe cuius libri ita oratoris verba tradant, ut, cum neque ex Urbinate neque ex vulgata fluxisse possint, medium ita teneant, ut ad illum longe propius quam ad hanc accedant. Optime autem huic observationi quadrat, quod Dionysius non viginti et unam orationes sed multo plures legit, ita ut ei ex sexaginta eligere liceret genuinas viginti et quinque. Cum vero corpus Urbinatis Dionysii aetate compositum sit, quod supra demonstravimus, nec tamen iam tum tanta in auctoritate fuerit, ut critici liberum iudicium ferre cunctarentur, colligimus grammaticum aut aequalem aut Dionysium aetate paullo antecedentem Isocrati curas quibus Urbinatis recensio debetur impendisse. Quod ergo antea vidimus recensionem *F* non post Dionysii aetatem factam esse, nunc artioribus finibus ita circumscribere nobis licet, ut eam temporibus ab illa aetate longe remotis adscribendam non esse statuamus. Neque enim id possumus dubitare, quin eidem, qui orationes selegit numerosque in margine apposuit, recensio etiam debeatur, praesertim cum idem haud vulgare criticum ingenium redoleant et delectio et recensio, quarum hanc permagni nos aestimamus, quanti veteres fecerint illam inde concludere licet, quod solae hae viginti et una, quas iste collegerat ex sexaginta istis, quae Isocrati quondam adscribebantur, servatae sunt. Si igitur recensio a delectu secerni nequit, illam eiusdem aetatis atque hunc esse necesse est.

Sed quid iste criticus Urbinatis praestitit? quo vinculo eius recensio cum vulgata et Dionysio coniuncta est? Ac primum quidem dicendum neminem veterum scriptorum aut Urbinatis aut vulgatae recensione, quibus nos fruimur, usum esse. En tibi exempla:

Bekkeri lexica = *F*: I 9 ἀέλας II 32 βασιλέας / ἐσθῆσι (recte) 37 om. μὲν IV 84 om. τοῖτον VII 30 καταλίονσι VIII 5 ἡσθῆσι-σέσθῃ (XV 105 δοξαλιόντες). — = *ς*: I 25 οὐτω δ' / ποιμένης II 49 om. μάλιστα III 5 αἰσθάνονται (recte) IV 122 ὅν ἄξιον (recte) 126 βαρβάρον τῆς Ἀσίας 167 om. νῦν (recte) VIII in titulo περὶ τῆς εἰρήνης (praeter 158. 28, ubi περὶ εἰρήνης cum *F*) 19 πάντα τούτων (recte) 87 ἐρησθῆσόμενοι.

Priscianus = *F*: IV 16 ἐφ' ἡμῖν 66 om. διήλθον V 79 στυαδῆς VI 104 οὐδεὶς λόγος ἐσθῆσι XIV 2 εἰ δὲ τοιοῦτον 5 τυχεῖν ἡσθῆμεν. — = *ς*: unico loco VIII 110 λόγοις μυθεῖς.

Bachmanni lexica = *F*: (XV 28 ἀνεγλήμι). — = *ς*: om. γὰρ.

Harpocration = *F*: XII 31 ἐλαφροτάτους 63 add. καὶ Τοροναίων. — = *ς*: IV 144 Θάμβρων V 122 ξενιτευόμενος (recte) XII 18 τῶν μεγάλων Παναθηναίων 68 δεξαδοχοῖν.

Lexicographus anonymus (ap. Phot.) = *F*: XIII 5 μεσσεγοῦνται (?)

Stobaeus = *F*: I 7 om. ἐν 16 add. γε 27 ἐνεκεν 46 om. τὰς II 3 καὶ τῶν ποιητῶν τινες 28 add. τε. 29 om. ἂν 35 ἀκριβῶ-

σαι III 16 καὶ παντοδαπαῖς διανοίαις 18 πάντα δεῖ 55 add. τὸν 59 ἥδιστ' ἂν τις δύναιτο τὸν βίον διαγαγεῖν IX 6 ἀγαθὸν πρόσεστιν 44 περιγυγνόμενος 45 om. ἀγαθοῖς / μικρᾶς (cf. p. 54 ann. 5) 46 add. τοὺς XII 8 om. μοι 30 καλῶ 31 ἐλαφροτάτους ἐτι τοὺς 32 ἐξισταμένους. — = *ς*: 21 λυπηροῖς 27 σπονδαζόντων 43 add. ἡ γένσις (recte) 46 ὀρεχθῆναι / παροξυνθεῖς (recte) II 2 add. καὶ 4 κατασταθῶσιν 29 ἡ καὶ τῶν 31 βασιλέας 32 τοῖς γαίλοις (recte) 33 ἰσχύουσι 35 βασιλέας / μέτιθι (recte) III 16 εἴξαιτο 18 περὶ πάντων (recte) / τὰ βέλτιστα (recte) 19 ἰσπεροῦσι 20 λαμβάνωσιν 22 add. δ' (recte) 55 πρά-ους (recte) 60 ἐξισουῖσθαι (recte) IX 3 εὐκλεῶς (recte) / καταλείψωσιν 43 ἀφικνουμένους / ἀρχομένους / ἐξαμαρτάνοντας 46 τοῖς βασιλεῦσι πρόπει / om. τῆς / ἐκλεγόμενος (recte) / om. ὅλης (recte) / τυραννικὸς (recte?) XII 31 τελείους (recte).¹⁾

Gnomologia minora = *F*: Orio I 7 om. ἐν. ExcLaur. I 52 δεῖ. Gnom. Byz. I 9 ἐλέμενεν 30 πιστεύσαντας 41 ἐρεῖν. Flor. Basil. I 35 οἰζείων. Flor. Boiss. (An. Gr. tom I 121). I 35 ὅταν ἐπέρ / σεαντοῖ / οἰζείων. Mel. Aug. I 30. πιστεύσαντας 41 ἐρεῖν. — = *ς*: Orio III 44 δὲ καρτερίαν. ExcLaur. I 52 χρήσιμα. Flor. Boiss. I 35 συμβολεῖσθαι. (ExcVind. I 25. δοκιμάζομεν. Mel. Aug. et Gnom. Bar. I 24 πρὶν ἂν.

Antonius Monachus = *F*: I 30 πιστεύσαντας 31 παρὰ... παρὰ

¹⁾ Inter has lectiones sunt quas ego ut minutissimas in altero capite enumerare nolui. — Adiungo hic pauca de libris Stobaeensibus. StobA quattuor locis solus ex Stobaei codicibus cum Isocrateis consentit: I 23 θεῶν 43 τοῖς σπονδαίοις 46 μάλιστα δ' ἂν II 27 ἐκείνοι; quindecim locis neque cum Isocrat neque cum ullo Stobaeensium facit: I 17. 22. 28. 43. (bis) II 4 (bis). 35. III 1. (bis). 16. 18. 21. 22. 45. — StobA et *F* consentientes inter se adversantur ceteris (= StobBr.) undecies: II 4 (bis). 35. III 15. 16. 20 (bis). 21. 22 IX 3. 46. — StobB quater solus ex Stobaeensibus ad Isocratem accedit: II 3 τοῖς τε φίλοις 30 θανατοῦσθαι 32 δόξῃ κτητὰ III 22 δυνάμεις; quas lectiones B solus praebet, eae non cunctae scribarum socordiae debentur, id quod in A factum est, sed interdum interpolationem redolent: I 16 (bis). 29 II 35 III 20. — B consentit cum *F* adversantibus *ς* StobA.: I 30 II 31 III 59. — Codicem A multo fideliores ceteris testem genuinae Stobaei lectionis esse inspectis locis facillime sibi quisque persuadebit. Quam arta autem necessitate A cum *F* coniunctus sit, loci IX 3 αἰσθόμενος *F*: αἰσθόμενος StobA.: αἰσθόμενος ceteri, et IX 45 μικρᾶς *F*: μικρᾶς StobA.: μικρᾶς ceteri, probant. — Inprimis autem hoc unum semper tenendum est, fieri posse ut, si Stobaei librum archetypum haberemus, multo meliore excerptorem libro usum esse nobis persuaderemus, quam nunc ex apographis concludere licet. Hoc vero in cunctos dictum volo locos quos ex quovis auctore attuli; quanquam quod ad ipsum Stobaeum facit, non dubito quin, si illum librum nos ipsi teneremus, similiter nos atque nunc statuturi fuerimus: Stobaei codicem Isocrateum fuisse librum, qui neque ex Urbinatis neque ex vulgatae familia ortus melioribus nostris libris in recensendo oratoris scripta par habendus non sit.

35 οἰζείων 41 ἐρεῖν II 15 θερατεύουσιν (20 σφάζειν). — = ζ: II 15 τὸν ὄχλον ἐβροῦν / ἀδινεθήσομαι 52 om. τὸν.
 Maximus Confessor = Γ: I 30 πιστεύοντας 31 παρὰ... παρὰ 35 οἰζείων 41 ἐρεῖν II 25 νόμιζε. — = ζ: I 27 σπονδαζόντων 28 ἐρεζα 52 χορήγια II 25 μετόχων.
 Georgides = Γ: I 7 om. ἐν 21 ἐκτὸς ποταμοῖς 25 προσμήνης 29 om. articulum 30 πιστεύοντα 35 οἰζείων 38 ἔχον 41 ἐρεῖν. — = ζ: I 6 ἀνέλκων 18 διαγέλατε 21 σπανιὸν (recte) 24 πρὶν ἂν (recte) 25 add. δ' 27 om. μὲν 31 πρὸς πάντα (recte) 34 γροῖμα 35 σπανιὸν / συμβολαῖσθαι 38 ἔχον / δεινόμερον / ἡ δὲ / ταύτης 40 τὴν δὲ ὕψην.
 Menander rhetor = Γ: IV 28 ἀγριζομένης. — = ζ: IV 28 χοίρων ἡμῶν.
 Clemens Alexandrinus = Γ: XII 30 καλῶ 31 ἐλαφροτάτους 32 ἐξιστομένους. — = ζ: XII 31 εἰ δὲ καὶ (recte) 32 τῇ ἰδέῃ / τελείους (recte).
 [Luciani] Charidemus = Γ: X 39 εἰατίας 54 ταύτης τῆς ἰδέας (?) 57 ἐπ' ἄλλῃ. — = ζ: X 19 ἐξόμωσιν 41 om. τοῖς / θεᾶς / om. καὶ (?).
 Gregorius Corinthius = Γ: I 2 ἐνόλος 18 ταῦτα διαγέλατε / μαθεῖν λαβεῖν VIII 1 ἡρώσε / νῦν / μαφόριον 2 om. τε XI 11 μαρονσῶν... ἀτασῶν / ἐξεῖ 12 om. νόσμον. — = ζ: I 31 πρὸς πάντα (recte) 50 χορμένους (recte).¹⁾

¹⁾ Gregorii liber Urbinatem praestantia lectionum aequiparat, ne dicam sperat: unum locum ex eo (XI 12) emendant solo; duobus illis, quibus cum ζ consentit, Γ non licet sequi, ceteris cum Γ facit; etiam Priscianus codex bonus videtur fuisse. — Hic adicio eos testes, quorum libros Isocrateos propter exiguitatem aut paucitatem verborum excerptorum non iam dignoscere possumus: — Γ: Aristoteles IV 72 τὴν ἀρχὴν τῆς θαλάττης. [Hougen] π. 60. IV 8 πρὸς θεῖαν / διελθεῖν. Pollux IX 11 εὐλογεῖν. Hermogenes VIII 1 ἡρώσει. Theo IV 51 τῆς ἐπὶ θύρας διδρασκουμένης. Sopater XIII 19 εἰς τὸν αἶον. Choricus I 31 παρὰ-παρὰ. Nilus I 14 om. συναγόμενα. Schol. ad. Aeschin. II 19 οἶον, ad Demosth. VI 1 τὴν μεταβολὴν / om. ἄλλος / πολλὴν ἂν ἐνέχον, ad Hermog. (Rh. Gr. VII W. IV 28 ἀγριζομένης, ad Isoer. (apud Orell. Antid.) XV 50 ἀπειραννέας, quae scholia optimo ex codice desumpta sunt Urbinatis vix dissimili; tamen videndum ne quae eorum Aldi aliusve viri illius aetatis coniecturae debeantur. — ζ: [Lys.] in epit. IV 96 πρὸς ἐκείνους, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἀποστέρους ὡς τὰς δυνάμεις ἀνένεικτους VII 7 add. καὶ παναχούους. Amphiloehius I 52 χορήγια (?). Suid. I 35 ἰδίον II 33 om. γὰρ. Joh. Sicel. XIII 16 τάξαι (recte). Schol. ad Aristid. XIII 21 ὁμοκλήτων, ad Apollon. I 52 χορήγια, ad Iliad. (Gram. An. Par. III) ἐξ ἀπαυτος. Argum. in Isoer. III. III 11 add. λόγον. — Ceterum moneo neminem inter testes librum codicibus inferioris notae consimilem adhibuisse videri; saepissime testimonia a MEZ recedunt — de ME exempla desunt — rarissime accedunt ad illos, pauculos quos enumerare locos operae pretium non est.

Demonstravimus Dionysii aetate non minus quam per saecula insequentia textus Isocratei recensiones praeter Γ et ζ pervulgatas esse, quae horum neutri addicendae sint.¹⁾ His praemunitis ad quaestionem nostram, quo vinculo illae recensiones inter se cohaereant, redeamus; atque eam ut solvamus, perlustrare nos necesse est hosce locos:

III 16 εἶναι χορναμεν Stob.Av.: εἶναι χορνομεν Γ: χορνομεν ζ (Stob.B), quae lectiones ita explicandae sunt, ut statuamus fuisse in archetypo:

χορνομεν
 εἶναι χορναμεν.

ζ, in qua lectio Stob.Av. erat, correctata est ex recensione Γ; at scriba χορνομεν non solum ad χορναμεν sed ad utramque vocem pertinere ratus illud amborum in locum cedere iussit.

V 135 fuit in archetypo:

τοῖς δὲ πρὸς ἄλλο τι ἀπλήστως διακειμένους, unde
 Γ: τοῖς δὲ πρὸς ἄλλο τι τῶν ὄντων ἀπλήστως διακειμένους
 Di.: (τοῖς μὲν) πρὸς ἄλλο τι τῶν ἀγαθῶν ἀπλήστως διακειμένους
 E: τοῖς δὲ πρὸς ἄλλο τι τῶν ἀνοήτων ἀπλήστως διακειμένους
 ζ: τοῖς δὲ πρὸς ἄλλο τι τῶν ἀνοήτως γιγνομένων τοῖς πολλοῖς ὁλοσχερῶς διακειμένους;

lacunam igitur, quae inter ἄλλο τι et ἀπλήστως patebat, alii aliter explebant; idem factum est

VII 49; Γ: ἐμελέτων ἄλλ' οἱ βομολοχεύεσθαι

ζ: ἐμελέτων καὶ οἱ βομολοχεύεσθαι;

Athen.: ἐμελέτων βομολοχεύεσθαι archetypi scripturam servavit; itemque non repleta est lacuna

VIII 46 in

ζ: τοῖς ἀπάντων κοινοῖς ἐχθροῖς, cum

Γ: τοῖς ἀπάντων ἀνθρόπων κοινοῖς ἐχθροῖς

Di.: τοῖς ἀπάντων κοινοῖς ἀνθρόπων ἐχθροῖς praebant; itaque

ἀνθρώπων

lectiones Γ et Di. ex τοῖς ἀπάντων κοινοῖς ἐχθροῖς non aliter natae sunt quam

με

XVII 9 ex archetypi διανοεῖτο ἀποστρεῖν τὰ χορήματα triplex orta est lectio, cum ζ με' nondum habeat, quod post ἀποστρεῖν receperunt correctores ΓΕ, quos rectae syntaxis laud ignaros fuisse unaquaeque fere pagina docet; Di. ante infinitivum exhibet pronomen. Hunc porro ad locum proxime accedit

¹⁾ Hanc tertiam recensioem vel potius haec aliarum recensioem indicia aut reliquias simpliciter litera significabo γ. — Vulgatam illo tempore natam iam esse dubitari nequit, quanquam ea quae hodie est certe nondum erat; aetatem eius testatur [Lys.] epit. in IV 96; at cf. quae dedi p. 86.

XVII 11, ubi

ειληφώς
 archetypi: γυνᾶζα τῷ αὐτοῦ εἰῆ factum est in
 FE: εἰληφώς γυνᾶζα τῷ αὐτοῦ εἰῆ
 ζ: εἰληφώς τῷ αὐτοῦ εἰῆ
 Di.: γυνᾶζα τῷ αὐτοῦ εἰῆ εἰληφώς ζε.

ειληφώς, quod ante γυνᾶζα desideratur in F, post εἰῆ apud Di. receptum est; vulgatae autem scriba nescio quis, cum participium illud versui superscriptum correctionem esse vocis q. e. γυνᾶζα crederet, id quod inter lineas extabat ipsis versibus ita inseruit, ut deleret quae infra illas exarata erant. — Lacunam etiam patere eamque postea repletam

VIII 52 apparet:

Di: τοῖς ἐνθάδε ὑψηλοθεῖσιν
 FE: τοῖς ἐνθάδε ὑψηλοθεῖσιν
 ζ: τοῖς ἐνθάδε ὑψηλοθεῖσιν;

quid rei sit, potissimum variae FE et ζ docent lectiones¹⁾; similiterque explicandum est quod IX 45 legitur apud

Stob.: πολὺ δὲ ἐπερβάλλειν. cum extet in

F: πολὺ δὲ τὴν τῶν ἄλλων γέσιν ἐπερβάλλειν in
 ζ: πολὺ δὲ τὴν γέσιν τῶν ἄλλων ἐπερβάλλειν.

Profero nunc exemplum primo consimile, quod lacunam in archetypo omnium fuisse non ex voce omissa ab uno teste, a ceteris varie suppleta probat, sed triplici verborum collocatione vetustum mendum prodit loco subesse:

XI 3, ubi lectionibus αὐτῶν τις ἀκριβέστερον F: τις ἀκρ. αὐτ. ζ: αὐτῶν

τις αὐτ. ἀκρ. Stob. communis est scriptura primaria τις ἀκριβέστερον. Paullulum aliter res se habet

VIII 8, quia archetypus hic sanatus est non eadem ab omnibus voce addita sed alia ab alio correctore; quo fit ut non minus duplicem recensionem hoc loco deprehendamus, quam quo eam modo eruimus VIII 52: ἐπιζητήσομεν F ante τῶν ἐχθρῶν. ζ post τ. ἐχθ. exhibet, cum Di. simplex ζητήσομεν addat verbis lacunosis καὶ ὁσπίως τῶν ἐχθρῶν. ζοῖ ζε. cf. p. 17 ann. 5. — Sequi locum iubemus

II 2 quo facile tibi librum omnium fontem sic refinxeris:

βουλεύεσθαι

καθ' ἐκάστην τὴν ἡμέραν; βουλεύεσθαι superscriptum Stob. ante τὴν. F

¹⁾ Nonne similiter IX 10 F. I. ὅμως αὐταῖς ταῖς ἐνθυμίαις et ζ ὅμως αὐταῖς γε ἐνθυμίαις lacunam post αὐταῖς explent? nempe Schol. ad. Hermog. habent

ταῖς ὅμως ταῖς ἐνθυμίαις, quod ex ὅμως αὐταῖς ἐνθυμίαις natum est; ταῖς, quod additamentum erat, scriba mendi correctionem esse arbitratus in locum vocis q. e. αὐταῖς cedere iussit. Fuit ergo in archetypo: ὅμως αὐταῖς ||||| ἐνθυμίαις.

post ἡμέραν recepit; alia ex recensione pendet ζ, qui ἀγωνίζεσθαι ex § 11 deprompsit (cf. exc. 6 p. 125).

Sed non solum lacunis verum etiam scriptura aut difficillima lectu aut temporum casusque iniquitate diluta oblitterataque exemplum archetypi deformatum erat; quam credo esse causam corruptorum verborum codicis DiF καὶ τοῦτο καθάπερ εἶγε τόκῳ φαίνεσθαι (XVII 7). quae ex FE καὶ τοῦτο καὶ ἑτέροις ἐπὶ τόκῳ φαίνεσθαι illuminantur; de lacuna enim propterea hic cogitare non licet, quod, si omnino nihil ex scriptura servatum esset, non satis mirari possumus singularem recensorum F et ζ (φαίνεσθαι τοῦτο καὶ ἑτέροις ἐπὶ τόκῳ) et Di. ingeniorum similitudinem, ex quibus Dionysii redactor quamvis insana restitueret, tamen literas easdem illis expiscatus esse putandus est; nimirum apices aegre dignoscebantur.¹⁾

Eadem etiam ratione explicabis lectiones I 21 δύνῃ, δυνήθης, δύναιτο, δόξης; VIII 51 ἀγαπῶντας, ἐμποιοῦντας, ποιοῦντας in quibus aut -οντας aut -οντας solum legi potuerunt; fortasse huc referenda XI 3: νοθευημένων F: νοθευημάτων StobB: νοθευομένων ζ StobA (νενοθευημένων Stobv. est coniectura); certa contra videtur res esse VIII 44 τις διδοῖ πλείω μισθόν (cf. lectiones p. 50) in quibus apices vix diluxerunt; διδοῖ, quod superscriptum erat, in ζ vetere a sede aberravit.

Venio nunc ad maiora: Fuhrius (Rh. M. I. c.) duobus locis (VIII 12 et 15) exemplum Isocratis Dionysiacum lacunis ita demonstravit laceratum fuisse, ut etiam religiosissimo critico dubitationem exemisse habendus sit; sagaciterque simul eruit codicem, ex quo apographa Dionysiaca fluxerunt, versus fere triginta quattuor literarum ambitum explentes exhibuisse; iam idem vir doctus ex F versuum dinumerationem, ut dixi, nobis protulit, ex qua librum Isocratis veter-

¹⁾ Idem factum est XVII 12, quod inspectis lectionibus ipse facile intelleges; in ζ mutata est verborum collocatio ex superscriptis iis verbis quae in linea evanuerant; DiMPAB ea tantum exarabant quae legi poterant. Neque vero huc referendum est IV 96 (cf. v. I. p. 36); etenim si Dionysii καὶ μὴ πρὸς cum deteriorum librorum ἀλλὰ μὴ πρὸς contuleris, videbis utraque in lectione glossema consimilis generis latere; in Di. scriba, qui lectionem ζ inducere studuit, at supersedit ἀποτίρας simul inferre, effecit, ut textus ex recensione F et ζ mixtus evaderet; ex iis enim quae dixi sequitur fuisse in Dionysiaci exempli archetypo simplex πρὸς; cui coniecturae favet, quod Dionysius eandem (καθ' ἐκάστην τὴν ἡμέραν) habet scripturam quam F. — De XVII 8 αὐτῷ cf. p. 68 ann. 2. — Neque minus glossema est in verbis ep. 7.6 πύρασθαι μετὰ βίας καὶ τυραννικῶς καὶ μετὰ πολλῆς ἀπεχθείας, quod Blassius ex Bekkeri F collatione imprimendum curavit, tanquam fidem Herchero denegans, cuius ex collatione prius καὶ in F deesse didicimus; quod si curasset vir doctissimus, non dubito quin ipse τυραννικῶς glossema ad μετὰ βίας esse intellecturus fuerit; hoc si statueris, omissio copulae non egebit explicatione neque lectio ζ τυραννικῶς καὶ μετὰ βίας καὶ ἀπειχθείας obscurae erit originis. Scribendum igitur μετὰ βίας [τυραννικῶς] καὶ μετὰ πολλῆς ἀπεχθείας.

rimum versus totidem fere literarum habuisse concludere licet. Quid? Fuhrio quod in Dionysii verbis contigit, id nonne nobis ad Isocratem tralatum emolumento esse potest? Etenim si veteres versus adhibens locum varie traditum II 4¹) rescribis

παθερεσθαιμαλλον εδαι τοναλλοντιδαν
δειστηνροχηρζαιασιωον ανουθιηροδια...

vides quomodo lectionum diversitas orta sit; de collocatione vocis εδαι cf. p. 27 ann. 3 (et exc. 7 p. 124 sq.), quam rem longe ante tractavi quam de origine corruptelarum cogitarem.

Addo III 59:

τοιαυτηςφωχηςιδισι ανις δνται τορβιον
διαχερην μητηρζαζιαν οτι οθ ε δντασθαιμιν
αλεοντηςαρετηςαφελανιοδ' ατε...

Verba 'δντασθαι μιν αλεον της αρετης αφελαν' Stobaeus per 'μαλλον της αρετης αφελαν' circumscripsit eodem modo quo II 35 pro γημιασθαι δντασθαι ος dedit γημιασθαι αμιν ος.

Claudat agmen locus XIII 21:

γαροδδευαυνηγορματοιατηρβαν τιζηρ
ητιστοιςζαζωζαφρζοσινιρος αρετην οω
φροσνηρζαζα δαζαοσινιρ ζημιοιησιν
οιμηρβλασνμιαφρ οζενασαοθαι τεζαοσιν
αωζισαμαλιν ανολματηρ των λογων τονιο...

Quod igitur quaesivimus qua necessitate recensiones Γξγ inter se coniunctae essent, id ita solvimus, ut haec tria esse lectionum genera diceremus, quae fiebant, dum tres homines literati alii aliorum inscii uni eidemque libro Isocrateo vetustissimo impenderent curas, quibus oratoris verba non minus corrupte quam lacunose in illo tradita refingerent; quae recensiones quibus temporibus debeantur cum ad liquidum ducere nondum liceat, quis negaverit, quis affirmaverit lectiones ζ et γ recentiores antiquioresve Urbinatis recensione esse? quanquam huius de origine inde certiores finis, quod qui recensionem fecerit, cum etiam delectum instituisse ratione coacti concessimus. Quaequae autem fuit aetas qua natas esse vis singulas recensiones, hoc tenendum unamquamque earum ad ipsum redire archetypum neque eas ita inter se cohaerere ut alia ex alia fluxerit.²⁾

¹⁾ Cf. vv. II, quas ad hunc locum ceterosque, quos allaturus sum, in capite primo composui.

²⁾ De verbis in Γ a pr. m. omissis indicium ferre veritus sum, cum Martinus (de manuscrit p. 5 ann. 3) hanc sibi reservaverit provinciam; apponam nihilo secius observationem, quae ut Martinum, quod ex illius silentio concludere liceat, fugit, ita summi momenti ei esse videbitur, qui meminerit Fuhrium momentem plurimum ad quaestionem de lacunis istis solvendam interesse, ut acriter indicetur cui quataeve manus repleta verba debeantur. (Rh. M. XXXIII p. 567) agam igitur de quarto correctore Γ⁴. Relege: 56,16 των προς Γ⁵ α; — 57,10 γρατρίων Γ⁵ Is.^α; επιγρατρίων E

Tres igitur libri illius vetustissimi habemus testes eosque quod ad originem pertinet pariter fide dignos. At Γ curis hominis scripta

γρατρίων addito inter lineas επι Γ⁴ (= E). — 58,10 αλλά ζ Is.^α; και Γ⁴; αλλά και E, και addito inter lineas αλλά Γ⁴ (= E). — 58,14 τοιν πολλοιν Γ; τοιν πολλοιν τοιτων Θ^α; τοιν πολλοιν ταύταιν ΕΓ⁴; ταιν πολλοιν ταύταιν ζΕ^αα. — 65,10 δινα Γ⁵ Is.^α; δινατάτα ΕΓ⁴. — 67,11 τοιτοις Γ⁵; τοιτοις αντοις E, τοιτοις addito in mg. αντοις Γ⁴ (= E). — 80,4 των στρατιωμενων Γ; των επ' αυτους στρατιωμενων E, των στρατιωμενων cum nota sub των add. in mg. επ' αυτους Γ⁴ hoc esset επ' ελ. στρατιωμενων, si quidem ex Martini silentio certum iudicium ferre licet; at debuit v. d. annotare, utrum στρατιωμενων Γ⁴ intactum reliquerit an στρατιωμενων verbis intulerit); των στρατιωμενων επι Τροιας ζ. — 80,7 ο' οαφιοτερον οδεν om. Γ⁴; add. post αφετιον ζ, post καιρος E, in mg. cum nota supra καιρος Γ⁴ (= E; haec verba recte a Γ⁴ omissa correctoris sunt, qui in restituendis literis admodum evanidis minus prospero successu usus est quam is, qui ex iisdem literis 'ον ον αφετιον' refinxit; uterque legit primum illud ο et novissimum ρ et literas αφε; verba ον ον αφετιον propter insequentia necessaria sunt, cum 'ο' οαφιοτερον οδεν' neque constructioni simplici et eleganti conveniant neque sententia flagitentur). — 80,30 αι περι Γ⁴; αι ειρι περι ζ; αι ειρι εις επιτερον περι E, cum nota apud αι add. in mg. ειρι εις επιτερον Γ⁴ (= E). — 82,5 οδεις πόποτ' Γ⁵; οδεις των πόποτ' ΕΓ⁴. — 87,1 γαρ η Γ⁵; γαρ αν η E, γαρ η addito αν infra η Γ⁴ (= E). — 87,25 αυτοι

ζ; αυτοι Γ⁴; αυτοις ο'τοι ΕΓ⁴. — Quod iam his perlustratis locis — lectiones, quas easdem non solum Γ⁴ et E sed etiam ζ habet, ut nihil probantes, omisi — facile perspicitur arto vinculo Γ⁴ et E inter se coniunctos esse, id eo etiam magis illustratur, quod compluribus locis, quibus Γ⁴ lectionibus suis illud 'γρ.' addit, verbum non in ipso textu codicis E sed in margine invenitur: 61,2 επιορσαν ΓΕΘ^α; καιτερον ζ E mg., in mg. γρ. καιτερον Γ⁴; επιορσαι ζ^α. — 64,16 επιελσαν Γ (primum λ arrasum); επιελσαν Ε^α mg., επιελσαν E; ον επιελσαν Di.; ετολμσαν ζΕ^α mg. E, in mg. γρ. ετολμσαν Γ⁴. — 81,12 επιστωιν Γ⁴ Ε (άπ. Γ⁴); αθροισθωιν E mg. ζ, cum nota inter lineas in mg. γρ. αθροισθωιν Γ⁴ (animadvertendum verbum in Γ⁴ non aliter atque in ζ E mg. a litera α incipere). — cf. 66,30 οαδς αντοις Γ⁵; οαδς αντοις E, ad οαδς in mg. γρ. Γ⁴ οαδς. — E ex Urbinatē quarti correctoris curis restituto descriptum esse nemo nisi harum rerum plane hospes coniciet; neque magis probandum si quis Γ⁴ ex E deductum esse putarit; unde enim 45,32 Γ⁴ και' αυτηρ sumpsit pro κατὰ τηρ Γ⁴, cum ζ κατὰ τηρ praebeat? unde 79,24 in mg. γρ. καταμαθιν Γ⁴, cum ceteri codices omnes — quanquam de E disertis verbis nihil affirmatur — habeant πυνθινοθαι?

idem hoc probant lectiones 75,13 ζωνωρος E ζωνωρος Γ⁴ (= ζωνωρος h. e. ζινωρος); Κλαωρος Γ⁵. — 70,5 ον αναγαγαμινας Γ⁴ (litt. ον a Γ² pro ον, ut videtur); εν αναγαγαμινας Γ⁵; εν γαγαμινας E. — Nova totius Urbinatē et Ambrosiani collatio docebit num recte coniecerimus, qui Γ⁴ non ex ipso E sed e gemello eius fluxisse statuerimus; qui liber ad ipsa verba recognoscenda non tam fecerit quam ad illustrandam viam, qua oratoris scripta nobis tradita sunt. — In Martini collatione corrige errores: p. 47 pro '22' lege '23' deleta postea 'l. 23'. p. 51 ante εντεριαν adde '13'. p. 62,24 scribe: 'αλλοι. — ηοιταγοι tr.'. p. 65,21 lege

oratoris in pristinam formam redigendis pertractatus est, qui auctores lectionum ξ et γ et ingenii acumine et linguae Graecae cognitione longe superabat. Accessit alterum: quot orationes libri recensionis ξ aut γ continuerint ignoramus, sed plures quam viginti et unam lectitatas non fuisse altero post Chr. n. saeculo loci ex Isocratis scriptis excerpti docent. Sive igitur plures sive pauciores hae recensiones prae-buerunt orationes, temporum decursu — aut quia excerptor Γ praeter ceteros grammaticos auctoritate florebat aut quia eius delectus a rhetoribus in scholis discipulis proponebantur — factum denique est, ut etiam ex recensionis ξ et γ libris eae tantum orationes excriberentur, quas recensor Γ selegerat. Sed libri Urbinati consimiles postea non tam saepe adhibiti esse videntur quam vulgatae textus: etenim sescenti nobis servati sunt codices infimae notae, unus Urbinas, quem propius Ambrosianus (E) attingit. Quod dum fit, in Urbinate verba oratoris ab maculis illis, quibus aut magistrorum frequens tractatio aut scribarum dormitans socordia aut sciorum petulans doctrina veterum scripta adspargere solet, multo liberiora manserunt quam in libris ξ et γ recensionis, qui creberrime lecti glossematis mendis interpolationibus scatent. — Talibus ex libris Isocratis scripta repetebantur usque ad Bekkeri aetatem, qui vir doctissimus nostri quoque oratoris sospitator extitit, cum Urbinatem e situ protraheret ad eumque reliquias Isocrateas ederet. Attamen vir summus criticus novi quo omnes nos trahimur amore et studio seductus est ut, quamvis bonas interdum easque probandas lectiones recensio ξ praeberet, libro totum se daret recens reperto. Quare ex hac compluriens Benselerus correctiones textui quem vocant repetit. Blassius Urbinatis unicae auctoritatis acer adversarius extitit, Fuhrius vulgatam iusto saepius ab editoribus neglectam esse censuit. Quod cuncti hi recte monuerunt sola experientia usi, hoc nos probamus atque id novum insuper protulisse nobis videmur, quod causas cur Urbinas non ubique veram lectionem servaverit eruere conati sumus. Hic igitur liber quia eiusdem atque recensiones ξ et γ est originis, eiusdem fidei esse potest: quia melius recensitus meliusque servatus est, maior ei saepe quam illis fides esse debet. Itaque si rationes artis grammaticae elocutionis sententiae contra Urbinatis lectionem faciunt, eum quamvis ceteroquin egregium deseremus fratrumque illius ex eodem patre natorum aut alterum aut si casu fit utrumque amplectemur; sin autem ad solam scripturae testium auctoritatem fidemque res redit, Urbinatem sequemur. Haec sunt de recensione, qua recte adhibita ubique fere ipsam oratoris manum recipere potueris: emendationis in scriptis tam bene traditis rarissime locus erit. Quanto autem rarius, si quando librorum manuscriptorum Isocrateorum copiae religiose ac diligenter excussae et via ac ratione digestae erunt! Quod Di faxint ut tandem aliquando fiat!

ὁλεθρον. p. 70,5 nonne 'συναναγεγραμμένας 1' (pro 2) corrigendum? — ubi inserit 44,18 Γ^4 τῶν ἄλλων? interest hoc scire.

CAPVT III.

Excursus.

I. Ad cap. I p. 1—12.

Componam hoc excursu complura quae non tam ad singulos locos quam ad vitam oratoris totasque orationes pertinent.

a) Ad Isocratis vitam Plutarcheam.

[ad cap. I.

Cum apud Dionysium (de Isocr. iud. c. 1) verba legantur *πλουττον ὅσον οὐδείς τῶν ἀπὸ φιλοσοφίας χρηματισαμένων περιποιησάμενος ἐτελεύτα τὸν βίον κτέ.* ad eaque expressa sint apud [Plutarchum] vv. X orr.: *ἀργύριόν τε ὅσον οὐδείς σοφιστῶν εὐπόρησεν ὡς καὶ τριηραρχῆσαι* (p. 837^c) facile credideris ultima [Plutarchum] verba repetivisse ex iis quae p. 836^a dixit: *καὶ εὐπορήσαντος ἀπὸ τούτων ὡς καὶ χορηγῆσαι* (de patre Isocratis): at si leges apud eundem [Plutarchum] p. 838^a: *εὐπόρησεν ἱκανῶς, οἱ μόνον ἀργύριον εἰσπράττων τοὺς γνωρίμους, ἀλλὰ καὶ τὰ παρὰ Νικοκλέους τοῦ Κυπρίων βασιλέως, ὃς ἦν υἱὸς Εὐαγόρου, εἴκοσι τάλαντα λαβὼν ὑπὲρ τοῦ πρὸς αὐτὸν γραφέντος λόγου, ἐφ' οἷς φθονηθεὶς τρεῖς προεβλήθη τριηραρχος κτέ.*, perspicies duos locos Plutarcheos eodem ex fonte deductos esse ex quo Dionysius hausit; nam ut Dionysii verba a prioribus Plutarcheis secerni nequeunt, ita priora huius cum posterioribus eiusdem coniuncta sunt. Inter haec posteriora autem sunt interposita quaedam, quae ceteris locis non leguntur vixque a nobis intelleguntur: quis enim est ὁ πρὸς αὐτὸν γραφεὶς λόγος? tres, non unum Nicocli orator misit. Legimus in arg. Isocr. II: *Ἐριππος δὲ φησιν ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἰσοκράτους παρατιθέμενος Εὐαδρόν τινα κατὰ τῶν σοφιστῶν εἰρηκότα, ὡς ὅτι λαβὼν εἴκοσι τάλαντα παρὰ τοῦ Νικοκλέους αὐτὸς ὁ Ἰσοκράτης ἐπέμψεν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦτον κτέ.*¹⁾ Videmus

¹⁾ Verba quae sequuntur *τελευτήσαντος τοῦ Εὐαγόρου ὥσπερ καὶ τούτω βουλόμενος χρήσιμος γενέσθαι μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτήν* respiciunt ad [Isocr.]

[ad cap. I. igitur inter verba quae Dionysius agnoscit altero loco historiolam temere insertam esse quae Hermippeae originis est.

Cum apud Athenaeum (XIII 592^b) verba legantur *Ἐπιμεινος δ' ἐν τῷ περὶ Ἰσοκράτους προβαίνοντι γὰρ τῇ ἡλικίᾳ τὸν Ἰσοκράτη ἀνέλαβεν Ἀγρίον* (exl.: — ar edd.) *τὴν ἐνείκη* εἰς τὴν οἰκίαν, ἐξ ἧς καὶ γενέσθαι αὐτῷ θυγάτριον. *Μημορέει δ' αὐτῆς Σιρότις* καὶ. nosque hoc testimonio edoceamur etiam verba [Plutarchi] *ἐγένετο δὲ καὶ πρὸς τὰ ἀφροδίσια κατακλιθεὶς ὡς ἐλοιάσθη παυλὲν χρόνον ἐν τῇ οἰκίᾳ χορῶνται, χορῶν διαβροχὴν ἐχόντα τὸ προσεχόμενον καὶ νέον μὲν ὄντα μὴ γῆμα, γηραιώτατα δὲ ἐνείκῃ σπείναι, ἡ ὄνομα ἦν Ἀγρίον, ἐξ ἧς ὄργη θυγάτριον, ὃ γενόμενον εἰὼν δαΐδεα ἀπὸ γάμων ἐκλάττειν* (p. 839^a ^b) ex Hermippi libro *περὶ Ἰσοκράτους* desumpta esse, facile credideris etiam ea, quae coniunctione *ἐπειτα* arte hisce annexa sunt (*ἐπειτα Πλάτανον τὴν ἑταίρον τοῦ ὁμήρου γενναῖα ἡγάγετο τοῖς παιδὶς ἐχόντων καὶ*, Alexandrinum patrem profiteri: at si Zosimi vitam Isocrateam revolvēs, aliud discēs legēs: *ἐσσεύοντο δὲ τοῖτον οἱ νεοῖτοι ὡς νεοῖτον ἐν τῇ πόλει Ἀγρίον ὀνομαῖ. λέγουσιν δὲ ἡμῖς ἀπολογούμενοι ὅτι μάλιστα μὲν οὐδὲν τοῦτο ποιεῖ, εἰ εἴχε μὲν τὴν τελευτὴν τῆς γενναίας καὶ τὴν Πλάτανον. Etenim cum neque hic, qui sine dubio Hermippum sequitur, neque Athenaeus (l. c.) neque Plutarchus eo loco, quem Hermippeum esse dipnosophista testatur, quicquam de matrimonio post libidinosam vitam ab oratore contracto tradant, Hermippum coniunctionem illam *ἐπειτα* non scripsisse concludere coacti sumus; totus autem qui sequitur locus *ἐπειτα — εἰς τὴν οἰκίαν* (p. 839^a ^b) eiusdem generis est cuius vv. *ἦν — Πλάτανον* (p. 839^a) et *τῆς δὲ μητρός — ἀφίεται* ¹ (p. 839^a) et *ἐνείκη — ὄργον**

I 2 *πρέπει γὰρ τοῖς παιδὶς ὡς τῆς οἰκίας, αὐτῶ καὶ τῆς γενναίας τῆς πατρὸς κληρονομίᾳ*: nescio autem an ex horum locorum comparatione Constantini Porphyrogenetae et Tzetzae ineptiae (cf. Coraes ed. vol. II p. 1) originem ducant. Si ultima argumenti verba ad Euandrum illum aut ad Hermippum redire liceret affirmare, valde gauderem: nunc nihil ausus testimonio gravissimo in quaestione illa de aetate Demoniceae epistulae uti nobis non licere doleo. — Ad Euandrum redeunt sine dubio verba arg. Isocr. IX: *λέγουσι δὲ τινες ὅτι καὶ τραγῶντα τάλαντα ἐπὶ τοῦτον εἰδείτο*: locum nostrum Lozynsky inter Hermippi fragmenta non exhibet. Numeri talentorum ad XV 40 excogitati videntur esse.

¹) Jahn-Michaelis (Pausaniae descriptio arcis Athenarum ² p. 6 ad 23) verba *τῆς δὲ μητρός αὐτῶν Ἰσοκράτους καὶ Θεόδωρον καὶ τῆς ταύτης ἀδελφῆς Ἰφικράτους* εἰζόντες ἀνέλαβον ἐν ἀφροδίτῃ corrupta esse ratī αὐτῶν rescuerunt: at quis certum iudicium de verbis ex sermone continuo exulsis tulerit, praesertim cum *Ἰσοκράτους καὶ Θεόδωρον* (fratris Isocratis: Suid. v. *Ισ.*: *ἀδελφοὶ δὲ αὐτῶ ἐγένοντο*... καὶ Θεόδωρος) appositionem ad αὐτῶν esse vix possit negari? An scribendum est: *τῆς δὲ μητρός Ισ. καὶ Θεόδωρον, Ἡδρυταῖς, καὶ τῆς ταύτης ἀδελφῆς Ἰφικράτους, καὶ?* *ΗΨΥΤΟΥΣ* in *ΨΥΤΩΝ* corruptum scribis non transponendum esse non potuit

[ad cap. I. (p. 838^c ^d) ¹]. quae auctorem summae religionis et cognitionis urbis Athenarum accuratissimae indicant: quid? talia ad Hermippum quadrare putaris? Et quoniam hoc loco verba duobus ex auctoribus diversis hausta componi demonstravimus, conficitur particulam, quam Hermippi auctoritate iam privavimus, ne ei quidem scriptori obtrudendam esse, cui loci isti modo enumerati debentur. Reminiscere nunc compilatores quamviscunque arripere particulam, modo quod efficere student assequantur, hoc est modo copulent locos duos quos connexos inter se exhibere statuerunt; memineris praeterea etiam velim adversari sententiae, quae dubiosa ista particula *ἐπειτα* incipitur, certissimum illud Zosimi testimonium, quo edocemur Isocratem post uxoris mortem meretrice usum esse: quid aliud relinquitur nisi ut *ἐπειτα* compilatoris esse concludamus, qui cum verba *νέον μὲν ὄντα μὴ γῆμα* excipi illis *γηραιώτατα δὲ* videret nec haberet cui oratoris aetati nuptias adscriberet, simpliciter planeque securus addidit de suo *et postea* illum Plathanam in matrimonium duxisse. Ita compilator: quid vero nobis hac re cognita statuendum est? Isocrates cum res familiares ²) bello Peloponnesiaco pessumdedisset, propterea matrimonium quamvis triginta annis maior non inuit, quia ipse vix habuit unde viveret. Postquam autem resarsit domum, Plathanam duxit quae Hippiae cuiusdam aut

videri: cf. Sauppe O. A. II 3^a, 2 ann., qui ex αὐτοῦ p. 838^c fecit *Ἡδρυτῶ* probante Blassio (Att. Bereds II 10, ann. 4).

¹) Siquis eiusdem auctoris verba p. 837^c esse contenderit, non repugnarem; at corruptela sunt maculata: quid enim est subiectum enunciati *ἐνθα καὶ τοῖς ἐνδόξοις τῶν πολιτῶν ἀρίστησε ὅν αὐτῷ* (sc. Θεοδότῃ), ὅν Ὀμηρος ὁ ποιητῆς σφύεται μόνος? Si Pausaniam (I 37.4) sequeris, Mnesitheus medicus quidam: an potius de patre Aristandro cogitandum, qui filii superstes fuit (Suid. s. v. Θεοδ.: *τελευτᾷ... ἐν τῷ πατρὶ αὐτοῦ περιόντος*)? Pausanias enim hoc quoque loco fontem suum neglegenter exscripsisse videtur: nam vv. *τάφος δὲ ἔστι μὲν αὐτόθεν Θεοδότῃ Φαοχλίτῃ, ἔστι δὲ Μηροθέῳ* Mnesitheum sepulcri artificem esse uniusque videbuntur docere; at erramus posteri nos: *τοῦτον λέγουσιν ἱατρὸν τε ἀγαθὸν γενέσθαι καὶ ἀναθεῖναι ἀγάλματα, ἐν οἷς καὶ ὁ Ἰαχχος πεποιήται*; belle haec dixit.

²) [Plut.] p. 837^a) tradit: *τῶν μὲν πολιτῶν πραγμάτων ἀπείχετο, ὀχνηρόφρονος τ' ὢν καὶ ἐνλαχὲς τὸν τρόπον καὶ τὰ πατρῷα ἀποβεβλήκως ἐν τῷ πρὸς Λακιδαιμονίους πολέμῳ. ἄλλοις δὲ μεμελετηκώς φαίνεται, ἔρα δὲ μόνον ἐν τῷ λόγῳ τὸν περὶ τῆς Ἀντιδόσεως, quibus apud Dion. c. 1. inde a verbis *καὶ τὰ πατρῷα* nihil respondet; quanquam autem participium *ἀποβεβλήκως* cum altero (ὢν) ita coniunctum est, ut ab illo avelli non posse videatur, tamen verba Dionysio ignota sanam sententiam exhibent: scribo enim *τῶν μιν... τρόπον καὶ τὰ πατρῷα... πολέμῳ, ἄλλοις [δὲ] μεμελετηκώς* (sc. λόγῳ) φαίνεται καὶ: confirmat conjecturam Phot. bibl. cod. 260. p. 496^b 19 sqq.*

[ad cap. I. uxor antea fuerat aut filia erat; ¹⁾ quod cum ante annum 390 factum esse vix credere liceret, suo iure Hermippus dixit oratorem *νέον μὲν ὄντα μὴ γήμια*; iuveni enim libidines crimini comicus non dedit: nimirum non erat cum meretricibus orator cui deessent nummi. Praematura deinde morte uxor marito erepta oratorem heredes desiderantem reliquit; adoptavit ergo ille Aphareum filium ex tribus Plathanae eiusque prioris mariti filiis natu minimum. Atque cum *προβαίνον τῇ ἡλικίᾳ* (Hermippus) denuo matrimonio se iungere vereretur, meretricem habuit initio Metaneram quam, ni fallimur, ut iam iuventutis flore orbatam (cf. Lys. frg. 225 S.) paulo post deseruit, postea Lagiscam; illo demum tempore Strattidem irrisorem non aliter nactus est ac Pericles Aspasia meretrice in domum deducta comicos suae aetatis. — Haec quae dedi diversa sunt a Blassii rerum enarratione ex particula illa *ἐπειτα* pendente. Vidimus autem rebus temere connexis a [Plutarcho] in errorem nos seductos fuisse.

Cum apud [Plutarchum] l. c. p. 837^a legatur: *ἐπεὶ δ' ἡρδομένη τὸν μὲν πολιτικῶν πραγμάτων ἀπέσχετο ἰσχυρότερός τ' ὢν καὶ ἐλέσθης τὸν ἰσότιμον . . . διακριβὴν δὲ συστησάμενος ἐπὶ τὸ φιλοσοφεῖν καὶ γράφειν διανοήθεις (?) ἐπράττειτο, καὶ τὸν τε Περικλέους λόγον καὶ τινὰς ἄλλους τὸν συμβουλευτικῶν . . . ἡγοίμενος ὁτιώτερος ἐπὶ τὸ τὰ δέοντα φρονεῖν τοὺς Ἕλληνας προτρέψασθαι*, haecque excipiantur verbis *διαμαρτυρῶν δὲ τῆς προαιρέσεως, τὸν τὸν μὲν ἀπέσχη, σχολῆς δὲ ἡγεῖτο, ὅς τις γὰρ, πρῶτον ἐπὶ Χίου μαθητὰς ἔχον ἐνέειπε, ὅτι καὶ ἰδὼν τὸν μισθὸν ἀφ' ἑμοῦ μόνον εἴτε διατρέχας ὥς· ἐλέγχεον ἑμαυτὸν εἴν τοῖς τοῖς πεπραμένοις*, facile credideris tradi Isocratem, postquam Panyricum scripsit viditque parum se profecisse, Chii ludum aperuisse: at si Dionysium adscisces, [Plutarchi] verbis, cum ea ceteris quae de vita oratoris constant adversentur, deceptos nos cognosces. Tractavimus autem modo duos locos vitae Plutarchae, ut eius naturam illustraremus, reperimusque priore quaestione compilatorem duas narrationes, quarum alteram agnoscit Dionysius alteram ignorat, ita connectere, ut Dionysiacam simpliciter semel expressam ita paucis interiectis verbis repeteret, ut ei alteram alius originis statim adiungeret; posteriore vero loco ostendimus in constituendis temporum rationibus enunciatorum ordine minime decere nos duci.

Quod utrumque fere nostro loco factum est. Etenim cum ap. Dion. c. I. extet: *σπουδῇ μὲν ἐτοιεῖτο πρᾶττειν τε καὶ λέγειν τὰ πολιτικά· ὥς δὲ ἡ γένεσις ἡρανιστοῦτο τὰ πρῶτα καὶ νεωστία τοῦ δήτορος ἀφελόμενῃ, τόλμαν τε καὶ*

¹⁾ Cf. Susemihl. J. J. XCVII (1868) p. 515 sq.

[ad cap. I. *φρονῆς μέγεθος, ὃν χωρὶς οὐχ οἶόν τ' ἦν ἐν ὄχλῳ λέγειν, ταύτης μὲν ἀπέσχη τῆς προαιρέσεως, ἐπιθυμῶν δὲ δόξης . . . ἐπὶ τὸ γράφειν ἢ διανοηθεῖν κατέσχευεν*, de ludo Chiaco autem verba nulla fiant, facile intellegimus *προαίρεισιν* apud Plutarchum, qua ad consilium orationum publicarum scribendarum relegi videamur, idem quod apud Dionysium significare, h. e. consilium accedendi ad rem publicam (*σπουδῇ ποιεῖσθαι πρᾶττειν τε καὶ λέγειν τὰ πολιτικά*). Duos igitur testes compilator habuit, alterum, quem sequitur Halicarnassensis, Chiaci ludi ignarum, alterum, cuius nomen non tradit, fabellae illius auctorem: Plutarchus personatus verbis prioris excerptis ita posterioris adiunxit historiolum, ut transitionis aut coniunctionis formam ab illo mutuaretur (*διαμαρτυρῶν δὲ τῆς προαιρέσεως τοῦτον μὲν ἀπέσχη*). ¹⁾ Atqui Dionysii narrationem quamvis brevem optimae fidei esse constat: quid de fabellis ei insertis iudicemus? Quam supra perlustravimus de viginti talentis eam fictam esse posuimus; veniunt praeterea in censum mirae illae historiologiae de Theramene ab Isocrate defenso (p. 836^f, 837^a) atque de Demosthene decem minas solvendi impotente (p. 837^d ^e), quae, cum melioris notae non sint (cf. Blass Att. Bereds. II 12 et ann. 1; III 1,14), nostri loci auctoritatem admodum affligunt. Age vero quae sequantur circumspeciamus. Verba *ὁμῶς δὲ τοῖς βουλευμένοις μερίσας πρῶτος τοὺς ἐριστικοὺς λόγους τῶν πολιτικῶν περὶ οὓς ἐσπούδασε* redeunt apud Dionysium, qui quidem ea quae deinceps adiunguntur *καὶ ἀρχὰς δὲ καὶ περὶ τὴν Χίον κατέστησε καὶ τὴν αὐτὴν τῇ πατρίδι πολιτείαν* non habet. Haec autem quondam cum priore illa fabula Chiaca coniuncta fuerunt: an te effugit auctorem *καὶ* — *δὲ καὶ* pro simplicibus *καὶ* vel *δὲ* posuisse, quia aliud negotium ab Isocrate non minus quam quod modo memoravit allaturus erat susceptum Chii. Et quoniam particulis istis ad priorem insulae mentionem relegi nos ostendimus, morari eos opus non est qui insulae nomen removeere studuerunt, quod intactum relinquendum erat, etiamsi Usenerus usum praepositionis *ἐπὶ* commentatus non esset. (Rh. M. XXXV 145). Iam si hi loci inter se coniungendi

¹⁾ [Plutarchus] non ipse vitam Isocratis compilavit, sed opus in brevius redegit, quod auctor nescio quis duobus ex fontibus in unum duxerat: alter is erat liber, quem etiam Dion. excerptis, incerti auctoris, alter fortasse Caecillii, ad Hermippum (et Idomeneum) compositus. Hic est fabulosus; ille, qui prorsus Pergamenam doctrinam redolet, summa dignus fide. — Phot. cod. 260. p. 486^b 26 Bk.: *ἀποτυχὼν δὲ τῆς γνώμης τούτου μὲν ἀπέσχη τοῦ ἐπιτελεύματος . . . γὰρ αὖ διατρέχοντα ὥς· εἴν ἑμαυτὸν ἔργων τούτοις πεπραμένον*; hinc senarium nuper Schoene extorsit: *ἔργων ἑμαυτὸν τοῖδε εἴν πεπραμένον* (Herm. XVII 645); at nescio an paucos adsentientes nactus sit; meam de loci huius fide sententiam recepta Schoenii coniectura etiam verisimiliorem fieri apparet.

[ad cap. I. sunt, prior fide etiam magis indignus evadit, cum eodem ab auctore profectus esse habendus sit, qui alterius incredibiles ineptias excogitavit; namque risi nescio quantum ubi ista legeram: Di magni Isocrates facit Solones. — At fac verba illa Dionysium in fonte suo repperisse reperta non recepisse: quamvis breve in spatium Halicarnassensem exemplum suum redegissem statuas, hoc concedere debes eum rem tanti momenti, quanti est institutio ludi Chiaci, silentio praeterire non potuisse nisi gravissimis causis ementitam hanc ducere historiolum esset coactus. Si igitur Dionysius tradita illa verba sprevit, facito suffragio quid de fabella sit indicandum nos docuit: sin vero non accepit ea, quid auctoritatis fabulae isti tribuenda est, quae ex puro fonte hausta non sit?

Attamen omnia quae attulimus pro nihilo putaremus, si quibus argumentis aliunde petitis Plutarchi memoriam confirmare liceret: sed qui potest hoc sperari de verbis, quibus ian unus ex tribus illis auctoribus, ad quos referre ista licet, adeo diffidebat, ut ea nisi addita tanquam virgula interrogativa (*Ὅς τὰς γὰρ*) recipere nolle? Immo adversatur ludo (Chiac), quod ex ceteris testibus nullus eum agnoscit, quod Isocrates ipse nusquam eius mentionem facit, ¹⁾ quod novem primi discipuli, quorum numerus mirum in modum cum novem illis Plutarchi consentiens haud dubiam affert lucem totius fabulae origini, cuncti sunt Athenienses (Blass Att. Bereds. II 16 sq.), quod tempus gravissimis sine difficultatibus definiri nequit, quo Chii orator versatus esse putandus est. ²⁾ Quid igitur nos iudicamus? Non negamus tradi Isocratem Chii ludum condidisse: aliqua testimonium hoc esse dignum fide prorsus planeque negamus. Fabulae autem rerum scriptori sunt neglegendae

b) Ad orationem 'de bigis'.

Clamavit Demochares (ap. Athen. V 215^e) in oratione *ἐπὶ τῷ Σοφοκλέους πρὸς Φίλονα*, qua decretum illud contra philosophos a Sophocle a. 307 perlatum defendit, Platonem

1) Gravissimum esse testimonium indicarem, si non in epistula, quam spuri-
am ducere coactus sum (6,2), sed in oratione genuina verba legerentur: πάντες
οἱ πυνθόμενοι τὴν ἀποδημίαν διζαίως ἄρ' ἢ πορ κατὰφρονήσμεν, ἢ προφρονήμενος τὸν
ἄλλον χρόνον ἡγουμένους ἄγειν ἐπὶ γήρῳ ἀποδημεῖν ἐπιχειροῦμεν. ὅτ' εἰς αὐτὸν ἦν ἢ καὶ
πρότερον ἄλλοθι πορ δαίτοισιν, τὴν οἰκίαν στείλειν, οὕτως ἐπαρτίον πορ τῆς τέλει-
της οὐσίας: oppositum enim ἀποδημεῖν significationem notionis εἰσχεῖν com-
mentatur. Sed hoc affirmari posse confidimus, auctorem epistolae aut accepisse aut
sua ipsius rerum temporumque computatione invenisse oratorem inde ex eo tem-
pore ex quo docuit, per longius tempus ex urbe non afuisse: adolescentem igitur
in Thessalia Gorgiam audientem (Cic. Or. 52,176) contra afferre non licet.

³ Cf. Sussemlil de . . . vitis Tisiae Lysiae Isocratis . . . quaestiones epicriticae p. XVI (ind. schol. Gryph. 1884).

[ad cap. I. qui Socratem ad Potidaeam Amphipolim Delium contra hostes pugnasse tradiderit, mendacia proferre ¹⁾: neque enim in enarranda expeditione contra Amphipolim suscepta Thucydidem Socratis mentionem inicere; tum de pugna Potidaensi haec leguntur: *λόγε δὲ καὶ εἰς Ποτειδίαιαν ἐστρατεύσατο, ὡς ἐν τῷ Ναυκιδίῳ* (p. 153 cf. apol. 28^e; symp. 221^a) *εἶρχεν ὁ Πλάτων, γάγονον αὐτὸν καὶ τὸν Αἰσχύλειον τότε Ἀλκιβιάδην παραχρησάμενος; τοῦτο οὔτε Θουκυδίδος ἀλλ' οὐδ'* (Dind. cli p. 220¹ VI 233^a VIII 354^e: *οὔτε* libri) *Ἰσοκράτους εἰρηκότος ἐν τῷ περὶ τοῦ ζεύγους*. Haec omnino nostra in oratione non leguntur frustra quaequidam in parte mentio Socratis Alcibiadisque una pugnantis interlapsa esse possit. Nimirum talia nisi in refutandis calumniis, quas adversarii ex vita Alcibiadis patris in Alcibiadem filium conflaverant, dici vix potuerunt; itaque non est cur miremur, illa in orationis partem nobis servatam inseri nequire, quippe quae tantum ea contineantur quae ad vitam publicam Alcibiadis maioris in luce Graeciae versantis pertinent. Quid vero verisimilius quam adversarios filio non solum quae pater in rebus gestis deliquisse videri potuit, sed etiam quae idem adolescens in vita privata commisit obiecisse? Et Lysiae oratione quarta decima, quanquam in ea illa tantum respiciuntur quae ad vitam publicam Alcibiadis Cliniae filii spectant, tamen quaedam sunt servata, ex quibus cognoscere liceat, qualia fere quae adversarii proferre solebant fuerint (§ 41. 42). Itaque Isocratem ut altera orationis parte adversus crimina illa publica pugnavit, sic contra privata haec priore ita verba fecisse coniecio, ut pulcherrimi adolescentuli vix puberis fortitudinem bello ac periculis spectatam, ut lautissime viventis civis patientiam admirabilem vigoremque nullis unquam corporis laboribus aut animi contentionibus defessum, ut facetissimi ac prudentissimi iuvenis ingenium capiens viros atque devinciens extolleret caneretque, quibus nec sapientiores neque unquam clariores tulit Graecia. Hac novissima in parte Demochares Socratis mentionem faciendam fuisse facile potuit credere, cum orator Socrate Alcibiadem a morte vindicante haud sciam an splendidius amicitiae afferre non potuerit exemplum. Quod quia ille eximia in laudatione Alcibiadis praeter opinionem non legit, *ἀλλ' οὐδ' Ἰσοκράτους* neque simpliciter *οὔτε Θουκυδίδος οὔτε Ἰσοκράτους* dixit. At orator orationis Isocrateae tempora non respexit, sive quia ipse rem parum perspexit, sive quia fallaci argumentandi ratione auditores in errorem inducere voluit; valde enim dubito num, si

¹⁾ Hoc fragmentum cum verbis ap. Athen. XI. 508^f sqq. probabiliter coniunxit Blass (Att. Bereds. III, 2, 307); de oratione cf. etiam v. Wilamowitz-Möllendorf, Phil. Unt. IV p. 196 sq.

[ad cap. I. Isocrates de arta quae inter Alcibiadem ac Socratem intercesserat amicitia¹⁾ verba fecisset. apud iudices. qui modo philosophum capitis damnaverant. reo Alcibiadis illius filio profuturus fuerit: hac ergo de causa nihil de amicitia ista apud Isocratem legebatur. Atque quia hac oratione amicitiam illorum silentio praeterierat, idem orator paucis annis postea, ut sibi constaret. scribere coactus est (XI 5) contra Polycratem: Σωκράτης δὲ κατηγορεῖν ἐπιχειροῦσας, ὥσπερ ἐγκωμιάσαι βουλόμενος. Ἀλκιβιάδην ἔδωκας αὐτῷ μαθητὴν, ὃν ἐν ἐκείνῳ μὲν οὐδεὶς ἤσθαι παιδευόμενον, οἱ δὲ πολλοὶ διήνεγκε τῶν ἄλλων, ἅπαντες ἂν ὁμολογήσειαν. Quam caute autem hoc dictum est! ἤσθαι παιδευόμενον i. e. nemo vitae illius Socrates praeceptores 'sensit'; οἶδεν ille non scripsit. Statuo igitur contra Blassium (Att. Bereds II p. 207), non pauca sed totam priorem orationis partem, qua Alcibiadis patris vita privata defendebatur, intercidisse. —

Contra posteriorem orationis partem Lysiam pugnasse in oratione quarta decima notissimum est, neque vero scio utrum Isocrates omnia quae profert argumenta ipse excogitaverit an sint quae ab aliis auctoribus mutuatus sit. Dubitanter Wilamowitzius (Herm. XII 328 ann. 3) rogavit Isocratem inter et Thucydidem possit observari necessitas necne; cui interrogationi Fuhrius (Rh. M. XXXIII 592sq.) ita respondit, ut Blassii sibi laudem pararet (Att. Bereds. III 2,346); negavit autem vir ille doctus esse necessitatem. Attamen mecum velim relegas tres hoc locos:

Thuc. VI 92,4.	Isocr. XVI 13 sq.	Lys. XIV 32 sq.
καὶ φιλόπο- λις οὗτος ὁ- θῶς, οὐχ ὅς ἂν τὴν ἐαυτοῦ ἀ- δίκως ἀπολέ- σας μὴ ἐπὶ ἀλλ' ὅς ἂν ἐκ παντὸς τρό- που διὰ τὸ ἐπιθρῆμεν πειραθῇ ἀν- τὴν ἀναλα- βεῖν.	ἐπὶ τίνα δ' ἢ πόλιν ἢ φίλον ἢ ξένον οὐκ ἠλθεῖτε (sc. ὁ ἄνθρωπος Ἀθηναῖοι) διερχόμενοι συνκαταγαγεῖν ἑμᾶς; τίνας δ' ἀπέχεσθαι πειρώμενοι κατα- θεῖν; οἱ καταλαβόν- τες τὸν Πειραιᾶ... τε λεπτόντες τοῖς τεύχεσι προσεβάλετε;... ὥστ' οὐκ εἰκότως ἐπιτιμᾶν τοῖς τῶν ἀντιῶν ἐ- μῶν ἐπιθρῆμοσιν οὐδὲ κακοῦς ἄν- δρας κομίζειν. ὅσοι φεύγοντες κατα- θεῖν ἐξήγησαν ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον κατέ-	τολμᾷ γὰρ λέγειν ὅς Ἀλκιβιάδης οὐδὲν δει- ρὸν εἰσάγει ἐπὶ τὴν παιδείαν σιχαίνοντας. καὶ γὰρ ἑμᾶς φεύγον- τας Φελέην καταλαβεῖν ... καὶ τὰτα ποιήσαν- τας οὐκ ὀνειδος τοῖς παισὶ καταλαβεῖν ἀλλὰ ... ὥς τῶν ἀντιῶν ὄν- τας ἀξίους, ὅσοι φε- ρόντες μετὰ τῶν πολεμίων ἐπὶ τὴν χώραν ἐσιράτισσαν καὶ ὅσοι κατέσσαν Μακεδαιμονίων ἐ- χόντων τὴν πόλιν.

¹⁾ Tetigit rem etiam Zeller, Phil. d. Gr. II³ 1,451 sq. ann. 3.

[ad cap. I. Libenter comparatis hisce inter se concluderem Iso-
cratem e Thucydide pendere. ni cautione opus esse videretur;
etenim cum nihil impediatur, quominus Thucydides verba ista
eodem tempore scripserit quo Isocrates orationem.¹⁾ factum
esse potest. ut et orator et rerum scriptor hoc de Alcibiade
patriam recuperante argumentum ipsorum in usum ex vulga-
tissimis illis verterent. quae sine dubio sophistae suo ex more
causam celeberrimam orationibus ficticiis²⁾ tractantes eo tem-
pore decantabant; Thucydidem autem cum oratoribus quasi
certasse haud veri dissimile est. quippe qui etiam epitaphium
ea aetate. qua peroratus non est (Herm. XII p. 365 ann. 51;
A. Kirchhoff. Entstehung des Herodot. Geschichtsw.² p. 19 ann. 1),
habitu, ut videtur. ideo faceret. ut orationi funebri adversa-
retur (Gorgianae. quam illis temporibus omnium in manibus
fuisse consentaneum est.³⁾ Quid igitur statuamus? utrum
Thucydidem verba illa post a. 399 eo consilio scripsisse. ut

¹⁾ Habita enim est oratio haud ita multo postquam Alcibiades filius sui
iuris est factus, h. e. c. a. 399. cum natus sit c. ol. 91,1 (Hertzberg, Alkibiades
p. 140 ann. 61).

²⁾ Hoc ex orationibus de causa Socratea et de pignore illo ἀμαρτήρῳ scimus;
nostram causam apud sophistas celeberrimam fuisse pateret, etiamsi deessent testes,
qui sunt praeter Lysiam et Isocratem Diodorus (XIII 74) Plutarchus (Alc. 12)
Andocides personatus (IV 26) inter se dissidentes. Hi enim propterea diversas rei
narrationes exhibent. quia ipsi vel ipsorum auctores ex orationibus de causa ista
conscriptis hauserunt diversis.

³⁾ Hanc ad sententiam necessario devenimus. si causam requiramus, cur
Thucydides temporum rationes neglexerit. Nec scio an de Periclis orationibus
apud populum habitis (Thuc. I 140 sqq. II 60 sqq.) et de Gorgiae Ὀλυμπικῇ idem
affirmare liceat. Sed miram quam necesse est intercessisse inter illas orationes
similitudinem, persequi huius loci non esse ratus id insuper monitum volo tem-
porum rationes simultati, quam inter scriptores istos statuimus fuisse. obverti ne-
quire. Epitaphium Gorgianum Susenmihl (J. J. 1877. p. 79) inter annos 426 et 420
a. Chr. n. ortum esse cum coniecisset, nunc potius ipsi anno 420 vindicat (cf.
libelli p. 94 ann. 2. adsciti p. XX); Olympicum Blassius ad annum 392 rettulit
(Att. Bereds. II 232 ann. 6.) argumento usus quod mea quidem sententia non stat.
Onckenio enim (Isokr. u. Athen p. 42. orationem ad belli Peloponnesiaci tempora
referenti obicit: 'aber damals war für solche Ermahnungen kein Raum'; si ergo
post id bellum compositum esset. ante a. 392 dicit editum esse non posse, cum
a. 396 discordiae inter Graecos nondum ortae essent. Miratus sum virum doctissi-
mum dicere potuisse nullum orationis, qualis erat Olympicus, locum fuisse eo tem-
pore. quo civitates Graecae bellis intestinis dilacerabantur; nihil impedit quominus
Onckenium sequamur. Quid vero verisimilius quam adversatum acriter ita esse
Thucydidem, regia ex stirpe ortum civem Atticum, Gorgiae, subobscurae originis
ξένου, ut ostenderet patriam dicendi artem nova mediocriter temperatam adule-
scentulis, qui adventicia declamandi artificia temere capessiverunt? Conseruisse
tunc lites viros literatos. quis negaverit?

[ad cap. I. sophistis adversatus esse videretur, an Isocratem illius copias compilasse? Ecce novum argumentum: illa de qua agimus sententia ut Alcibiadi apud Lacedaemonios dicenti aptissima, ita omnium minime idonea est reo apud Athenienses sese defendenti, cuius in ore verba illa potius irrisio facinoris Thrasybulei, quo nihil gloriosius maiusve aut ab ipsis aut a patribus perpetratum esse tum Athenienses credebant, quam ipsius Alcibiadis defensio videri debuerunt. Concedendum igitur Thucydidem sententiae esse auctorem quae apud Isocratem recurrit: utrum orator ex ipso Thucydidis opere eam repetiverit an ex aliorum auctorum copiis, qui pro sua parte e Thucydide pependerunt, diiudicari nequit. — Liceat mihi statim locum adiungere, quo iterum Thucydides et Isocrates cum Lysia — si minus genuino at personato — comparari potest:

[Lys.] II 2	Thuc. II 41.4	Isocr. IX 62
οἷτε γὰρ γῆς ἄλλης ροὶ οἷτε θαλάττης οὐδεμιᾶς, παντα τὸν τῇ ἐμείρου τόλμῃ χῆ δὲ καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις οἱ τὰ αὐ τὸν περθεύειν καὶ καὶ τὰς τοῦτον ἀρε τὰς ἐμυροῦσιν.	παντα καὶ γῆν ἐσβα λαυαζάσαντες γενέ σθαι πανταχοῦ δὲ μνημεῖα κακῶν τε καὶ γαθῶν αἰδία ἔργατοι ζῶσαντες.	οἷτε πολλοῖς ἱεροῦν περ τοῦντας τὰς αὐτῶν συμ φορὰς με μνησθαι τῆς ἀρετῆς τῆς ἐξείρου.

Notatu dignissimum est falsarium uno eodemque loco et Thucydidem et Isocratem compilasse, quod idem alias demonstrari potest. At cavendum ne, cum Isocratem apud [Lysiam]prehendisse nobis videamur, teneamus Gorgiam, cuius ad epitaphium oratorem Erchiensem in oratione, quae et ipsa potest appellari funebris (cf. arg. Isocr. IX), facile se applicaverit; omnino autem loci gemelli qui apud Isocratem Lysium [Lysiam] aliosque id genus declamatores inveniuntur cuncti fortasse ad Gorgiae epitaphium referendi sunt. Quod si recte disputavi, colligendum est parum Reussii observatione p. 46 ann. I significata de epitaphio Lysiaci temporibus probari¹⁾; attamen hoc dicendum Lysias orationes ex epitaphiis Thucydideo et Gorgiano miselle compilantes Lysias non esse. Spero autem fore ut Blassium mutatae sententiae paeniteat (cf. Att. Bereds. I 439 et III 2. 339 sq.).

¹⁾ Dum haec imprimuntur, sententiam mutavi sicque nunc rem retracto: etiam de comparatione locorum Isocr. VII 80 et Lys. in Isocr. 73 cautius nunc egerim, quāquam Isocratem esse patris illius patrem (Rehdantz ad Lys. p. 176) prorsus mihi videtur negandum esse.

[ad cap. I.

c) Ad epistulam Demoniceam.

Theodori¹⁾ poetae dictum apud Athen. III 122^b τὸ κελεύειν μὲν πλέον ἔχειν ἐπαινεῖν δὲ τὸ ἴσον adeo cum verbis [Isocr.] I 38 παρασχεύαζε σεαυτὸν πλεονεκτεῖν μὲν δύνασθαι, ἀνέχον δὲ τὸ ἴσον ἔχον consentit, ut illud horum fuisse exemplum negari vix possit; Theodorus enim ille antiquus fuit poeta, quippe cui a Cephisodoro, quem Athenaeus excribit, Archilochus Sophocles Euripides adiungantur. Quo concessio statim intellegitur male eos fecisse qui τὸ ante ἴσον delere voluerint: nempe qui Demoniceam composuit, sententiam ex Theodori libro nescio quo in suum deduxit.²⁾ Quod autem uno loco factum esse videmus, idem nonne de aliis etiam conicere licet? Circumspiciendum igitur fuit num ex iis, quae ex scriptoribus Isocratis aetate antiquioribus tradita sunt, haec illa aut simpliciter recepta aut leniter mutata in Demonicea reperirentur: nunc vero quaestione hac in posterius tempus reiecta id unum specto, num iure Bergkii (PLG. II⁴ 376) conquestus sit, temere et veteres et nostros criticos Isocrati abiudicasse praecepta 'ad Demonicum', quae Isocratis discipulus et Aristoteles agnoscent. 'Aristoteles' inquit 'videtur ut alia, ita etiam istud Isocrateum praeceptum tanquam inhonestum (...) castigavisse'. Contra haec nihil habeo quam ipsa Athenaei verba: Κηφισόδωρος γοῦν ὁ Ἰσοκράτους τοῦ δήτορος μαθητῆς ἐν τῇ τρίτῃ τῶν πρὸς Ἀριστοτέλην λέγει, ὅτι εὖροι τις ἀνὴρ ἐκ τῶν ἄλλων ποιητῶν ἢ καὶ σοφιστῶν ἐν ἧ δύο γοῦν ποιηρῶς εἰρημένα, οἷα παρὰ μὲν Ἀρχιλόχῳ τὸ πάντ' ἀνδρ' ἀποσχολύπτειν, Θεοδώρῳ δὲ τὸ κελεύειν μὲν πλέον ἔχειν ἐπαινεῖν δὲ τὸ ἴσον, Εὐριπίδῃ τε τὸ τὴν γλῶτταν ὁμωμοκέναι φάναι, καὶ Σοφοκλεῖ τὸ ἐν Αἰθίοψιν εἰρημένον..., Ὁμήρῳ δὲ τὸ τὴν Ἥραν ἐπιβολεῦσαι τῇ Ληὶ καὶ τὸν Ἀρη μοιχεύειν. ἐφ' οἷς πάντες καταγοροῦσιν αὐτῶν. Qui Theodori dictum ab Isocrate receptum esse demonstrare voluit atque inde oratorem defendere, is non ita ut Cephisodorus poetae sententiam proferre potuit; tantum enim abest, ut Cephisodorus Theodorum Isocratis exemplum fuisse dicat, ut eum inter alios scriptores enumeret, qui non laudanda cuncti protulerant. Est igitur dictum Theodori ut cetera exempla allata a Cephisodoro prolata ad de-

¹⁾ Quae dum scribo, quartae lyricorum Bergkii editionis copia mihi fit, qua video virum, quem luce non iam frui nemo est quin doleat, quae prolaturus sum leviter iam tractasse; inscium illius doctrinae me haec scripsisse ipsa res docebit; priusquam enim altera pars novissimae illius editionis edita esset, prima quaestionis lineamenta duxi.

²⁾ Theodori sententiam iam Euripides novit, cf. Phoen. 535 sqq.: κείνο κάλλιον, τίττον, ἰσότητα τῶν . . . τὸ γὰρ ἴσον νόμιμον ἀνθρώποις ἔφην . . . σὺ δ' οὐκ ἀνέξῃς δουμάτων ἔχων ἴσον καὶ τῷδ' ἀπονέμειν.

[ad cap. I. fendendum locum quendam Isocrateum; qui locus certe non [Isocr.] I 38 est: neque enim homo sana mente dictum quod et ad verba et ad sententiam eius. de quo agitur. artisime se applicet eadem ratione memorat. qua cetera quae et forma et mente ab isto recedant. At si Cephisodorus ad [Isocr.] I 38 respexisse negandus est¹⁾. ratione progredientes concludere cogimur. Cephisodorum orationem nostram Isocratis esse non novisse; etenim si ad excusandum dictum quoddam praeceptoris inhonestum Theodori locum adscivisset. quem non minus vituperandum orator suum in usum converterat. nonne ipse adversariis arma contra se paravisset? Itaque si omnino Cephisodorus Isocratis causam dicens poetae verbis usus est. Demoniceam esse Isocratis neque ipse neque Aristoteles noverunt. — Sed idem Cephisodorus Aristotelem irrisit adagia congerentem (Athen. II 60⁹): *Κημισόδορος δ' Ἰσοκράτους μαθητὴς ἐν τοῖς κατὰ Ἀριστοτέλους (τέσσαρα δ' ἐστὶ τὰ τὰ βιβλία) ἐπιτηδὲν τῷ κημισόδορῳ ὥς οὐ ποιήσαντι λόγον ἄξιον τοῦ παρομιῶν ἀποποιῶναι*; quaero nunc: nonne multa ex iis, quae Isocrates personatus in Demoniceam recepit. proverbialia ex Graecorum more dicenda sunt? An in universum quae Aristoteles congerebat alius naturae fuisse censes? Itaque si opusculum oratoris. quod ad rem tractatam facit. collectionibus philosophi necessario haud dissimile fuisset. num Cephisodorus Aristotelem omnino tam petulanter vituperare potuit? Ergo post horum virorum aetatem epistula 'ad Demoniceum' composita est.²⁾ — Quis vero eius auctor fuerit

¹⁾ Quem locum Aristoteles castigaverit Cephisodorusque defendere studuerit nec scitur nec expedit quaerere. cum permulti eiusmodi apud oratorem inveniuntur.

²⁾ Jahrius nunc (Quaest. Isocr. diss. Hal. 1881 — Lehmanni de Lehnfeld, De orat. ad Demoniceum Lugd. Bat. 1879 copia mihi non fuit —) argumenta ex sermone deducenda composuit. ex quibus praestantissimum est. quod de *καλοκαγαθίας* voce eruit. Adde cum scriptorum usu inscriptiones consentire: pro decretorum formula solenni *ἀνθοκαγαθίας ἔρετα* quater tantum legi *καλοκαγαθίας ἔρετα*: CIA. II 1, 395.4 (?); 471.88; 592. 16 (c. a. 220 a Chr. n. ?); 595.9. — *καλοκαγαθίας* in illa formulaprehenditur II 1.470, 72.81; 482. 67.74. quod propterea notandum. quia lexica vocem temporis Christiano vindicant; *καλοκαγαθίας* legitur CIA. II 1.471.33. cuius unum exemplum (ex Clem. Alex. Strom. IV p. 631) afferunt; *καλοκαγαθίας* (CIA. II 1, 471, 89) frustra in lexicis quaesiveris. — Ex iis. quae viri docti dispersa atque *ἐν παρρησίᾳ* hic illic monuerant. pauca Jahrius omisit. quae hic afferre non opus est; satis superque Jahriana sunt idonea ad eripiendam Isocrati orationem. locandi gratia adicio viros doctos contendere in Demonicea 109 vocabula inveniri in ceteris oratoris scriptis non obvia; ego nescius Benseleri commentationis (J. J. 1860 II p. 122 sqq.) ad Mitchellii indicem in verborum usum Isocrateum inquirens plus quam 108 non expiscatus dinumeravi Benseleri verba: vidi me rectius Benselero dinumerasse; is enim non plus quam 108 protulit. Adde denique Schmid-

[ad cap. I. nescitur; recte enim Blassius (Att. Bereds. II 246) statuit aut Harpocratonem ipsum aut eum. ex quo pendet. coniectura usum esse. cum epistulam Isocrati Apolloniatae adscriberet; ipse insuper titulus. quem apud Harp. s. v. *ἐπακτὸς δοκος* deprehendimus. *Ἰσοκράτης Ἀπολλωνιάτης ἐν ταῖς πρὸς Δημόνικον παρακλήσεσιν* (= § 23) indicio est. loci excerptorem. quisquis fuit. Demoniceam inter Isocratis Erchiensis orationes legisse. cum idem Harpocratio s. v. *παράκλησις* praebeat *Ἰσοκράτης παρακλήσεσιν* (= § 5). quod non nescio Blassium ad prioris locum indicem supplendum esse iudicare (Att. Bereds. II 254 ann. 8.); at erravit vir doctissimus. quia uterque titulus ex inscriptione suasoriarum Isocratearum cum indice primae orationis coniuncta facile explicatur. id quod p. 74 sq. comprobavimus. Ne vero altero in capite hoc testimonio me uti iam debuissē credas. monendum est etiam post Boyseni curas neque de vita neque de fontibus Harpocratonis quicquam constare. Quis enim dubitaverit. quin si Harpocratonem veteriorum grammaticorum copias compilasse compertum haberemus. libentissime rem allaturus fuerim. ex qua etiam Hermogenis aetate antiquius esse corpus Urbinatis sine dubio concludendum esset: nunc autem iudicium malui cohibere.

Et quoniam quid de Demonicea iudicemus exposuimus. pauca de 'artibus' quas Isocrates scripsisse fertur addam quasque Blassius (Att. Bereds. II 98. III 2.344) ipsum oratorem nunquam edidisse recte contendit. Quid si illas divenditandas curasset. potuitne omnino dicere in Panathenaico (16): *ὅν τινος ἔν τις ἔχοι λογιωτέρεος . . . ὅτινες ὅτε γράζουσιν οὐδὲν μέρος ἔχοντες τοῖς μαθηταῖς τῶν εἰρημένων ἐκ' ἐμοῦ. τοῖς τε λόγοις παραδείγμασι χρώμενοι τοῖς ἐμοῖς καὶ ἴδοντες ἐντέθεν τοσοῦτον δέονσιν καὶ.* Itaque aequales oratoris artes non habebant neque unquam Isocrates prudenti usus cautione de sua docendi ratione accuratius egit. Auctor epistolae sextae (§ 8—10) Isocratis personam ut induit. ita tuitus non est; epistula vero Speusippea (XXX) ita uti ut Blassius nunc facit (l. c. III 2. 343sqq.) in animum non iuduco.

d) Fragmenta deperditarum orationum Isocratearum.

Orationes. quae Isocrati falso adscribebantur. multas necesse est sententias continuisse: an aliunde innumera ista dicta lemmate Isocratis significata originem trahere posse

tium (Ethik d. alt. Griechen II 473 not. 18) dicere vereri se epistulam Isocrati abindicare. 'da sie wenigstens in ihrem Hauptbestandtheilen und vornehmlich in ihren Gedankenelementen von diesem Redner herzurühren scheint', quod falsissimum esse occasione data demonstrabo; tetigit rem iam Sandys Introd. p XL sq

[ad cap. I. credis? Eas colligere inceptum meis viribus maius est, si recte quid sit rei perspicio, ad huc vix perficiendum; priusquam enim Wachsmuthius gnomologia restituerit, operam in colligendis illis perdemus. Nunc duas sententias profero, quas cur selegerim ipse videbis: Amm. Marc. XXX 8,6: *Ignosci debere interdum armis superato rectori quam iustum quid sit ignorant*; Hauptius (opp. II 505) proposuit 'quasi' aut 'tantum' pro 'quam', quae tamen sufficere mihi non videntur: at nihil expedit: comparavi Schol. ad Thuc V 90 *δεῖ μᾶλλον τῆς φιλοφροσύνης ἢ τοῦ πρὸς ἀπορίθειαν δικαίου τυχῶναι τοὺς ἡττονας*. — Cram. An. Ox. IV 163, 7 sq. (exc. ex Joh. Doxop. comm. in Hermog. εἰρ.): *μὴ ἔα (ἔα Cramer ex libris?) τὸν τὸν τὰς τῶν δοῦλον δουλείας χρῆσθαι καὶ ἀμαρτανότα δις τὸ αὐτὸ νόμα*. Et cum dubitare possis, utrum haec sit gnomia quae vocatur an locus ex oratione deperdita, nunc venio ad ipsa fragmenta:

1. *Ἰσοκράτης ἀνδροειδῶς ἐναριθμεῖσθαι τῷ καταλόγῳ* Poll. II 20.

2. *ἀνθρόπης ὁ ἀντόχεις ἢ ὁ αὐτὸν ἀναρῶν διὸ παρ' Ἰσοκράτη ἀνθρόπης. Ἀναίης δὲ ἐν τῷ ἑτέρῳ τοῦ Ἰσοκράτους ἐν τῷ πρὸς Ἰσοκράτην ἰδίως ἐταξεν ἐπὶ τῶν λ' αἰ.* Suid. s. v. ἀνθρόπης.

Harpocratio omittit vv. ὁ ἀντόχεις — ἀνθρόπης; ergo Suidas duas glossas in unam confudit; nam *Ἰσοκράτης* ex *Ἰσοκράτη* natum esse, quod primo quisque optutu sibi sumpsit, eo veri dissimilius tibi videbitur, quo accuratius rem tractabis. Compono autem verba cum Eustathii loco (1350,34) *ὅτι δὲ τὰ ἔντα δοξᾷ δασύνειν τὴν ἀρχοντίαν παρὰ τοῖς παλαιοῖς διηλοῖ καὶ ὁ ἀνθρόπης, οἷον ὁ δεσπότης, ὡς φησὶν Ἀἴλιος Αἰονόσιος, ἀλλ' ἀνθρόπης καὶ ἀντοχειρία γονεὺς ὁ καὶ ἀντοφόντης; cf. Bachm. An. Gr. 168,18 ἀνθρόπης, οἷον ὁ δεσπότης, ἀλλ' ὁ ἀντοχειρία γονεὺς λέγεται δὲ ὁ αὐτὸς ἐντελέστερον καὶ ἀντοφόντης. [et BA. 15,9 ἀνθρόπης, ὁ ἀντόχεις (ὁ σύγκριται ἀποκρίνεται ἵνα). Σοφοκλῆς cf. Schn. Nek. ad El. 272] δὲ λέσας τὸ νόμα ἀνθρόπης εἰπεν. ἔστι δὲ πολιτικώτερον τὸ ἀνθρόπης].* Duae primae glossae ex una ampliore fluxerunt in qua et de sententia vocis et de forma agebatur: apud Suidam sententiam illius vocis commentantur

¹⁾ Ita Meliorum verba illustrantur haec: (νομίζουσι) . . . τῷ αὐτῷ ἐν καθήκοντι γιγνομένῳ εἶναι τὰ εἰκότα δίκαια καὶ τι καὶ ἐντὸς τοῦ ἀκριβοῦς πείσαντά τινα ὠφελήσθαι, in quibus scribendum, εἶναι εἰκότα τὰ δίκαια κτλ., quia εἰκότα non sunt 'die Verhältnisse' hoc loco, sed species πείσαντων rhetoricarum; cum acerbitate quadam Melii petunt, ut ipsis τῷ δίκαιῳ, si minus ut certissimo argumento, quod debet esse, at ut probabili niti liceat, cum Athenienses solum quid sit utile spectandum esse censuerint. — Eysenhardtio in Ammiani loco post *rectori* videntur aliquot verba intercuisse.

[ad cap. I. verba prima (usque ad ἀναρῶν): nonne etiam ibi aliquid de forma? Rescribam tibi glossam: *ἀνθρόπης ὁ ἀντόχεις ἢ ὁ αὐτὸν ἀναρῶν*. <... Σοφοκλῆς?> διὰ τοῦ δ' παρ' Ἰσοκράτη ἀνθρόπης. ¹⁾ Hisce Suidas ea quae apud Harpocratem inveniēbat adiunxit; glossam, ut par est, Rindfleisch, de Paus. et Ael. Dion. lex. rhet. (Regim. diss. 1866) n. 88 tractat, ubi plures etiam loci adscripti sunt. Isocrati glossam demere necessarium non videtur.

3. *διζογραφεῖται ὡς Ἰσοκράτης* Poll. VIII 24.

4. *ζητητής ἀρχὴ τις Ἀθηναίων κατὰ καιροὺς καθιστάμενη, εἰ ποτε τοῖς ἀδικοῦντάς τι δημοσίᾳ δέοι ζητεῖν. Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους καὶ Ἀνδοκίδης ἐν τῷ περὶ ἐνδείξεως. οὗτος δὲ ὁ ῥήτωρ καὶ ζητητής ποτε ἐγένετο, ὡς φησὶ Ἀναίης καὶ Ἰσοκράτης καὶ Πλάτων ὁ ποιητὴς Περσέβειν.* Harp. v. ζητητής.

Sauppilius locum mutavit (ad Lys. frg. 282): *ὡς φησὶ Ἀναίης (τε) καὶ Ἰσοκράτους καὶ Πλ.* collato Lysiae fr. 126; at ipse addit: 'quanquam veri etiam similis est, Lysiam hoc in oratione sexta commemorasse, cuius initium intercuisse constat'. Sed quid id nos cogit? Conicio Isocratem in interlapsa parte prioris orationis 'de bigis' Andocidis eiusque vitae mentionem fecisse, cum Alcibiadem a crimine hermarum eversarum defenderet.

5. *νύμφη πηγή καὶ ἡ νεόγαμος γυνή. Ἰσοκράτης* Bachm. An. Gr. I 310,9: sine auctoris nomine Phot. s. v. (Suid.); cf. Hes. *νύμφη κατὰ τοὺς παλαιούς ἐπὶ τῆς νέας ἀντοφόντος λέγεται. Εὐρυπιδίης.*

6. Item eius (sc. Isocratis): *Etsi acerbum vobis quod dicendus sum videbitur, tamen aequo animo audiendum est, nam fere verum consilium, quod initio auditu grave est, in posterum cognita utilitate fit incundum.* Rut. Lup. II 19 (ex Gorgia Atheniensi). Sauppilius (O. A. II 227^a) haec verba ut omnia fragmenta Isocrati eripere studens pro 'item eius' coniecit 'Demetrius'. Sed nulla est causa, cur Gorgiam plures orationes quam nos habuisse diffidamus.

7. Schol. Aristid. p. 608 D. (= 235 Fro.): *τὴν Τροίηναν νῆσον λέγει Ἰσοκράτης γείτονα μὲν τῶν Ἀθηναίων μικρὸν δὲ πόρρωθεν οὖσαν ἵνα, εἴαν (exi: ei codd.) καὶ συμβῇ ἀπολέσθαι τοὺς Ἕλληνας, τελευταῖον ἀπολείται τὰ γένη ἐκεῖ ὄντα.* Corruptissimi scholii verba ad Salamina spectare apertum est; 'τὴν Τροίηναν' verbis, falso praeposito lemmate, obtrusum esse docet locus Aristidis, quem illustrat scholium (II p. 256 D.):

¹⁾ Hoc nunc praeproptio; fuit cum conieci <... ἔστι δὲ πολιτικώτερον τὸ ἀνθρόπης> διὸ παρ' Ἰο. αὐθ.; sed reieci, quia inter Phrynichi eclogas et Suidam necessitatem intercedere non animadverti

[ad I 14 παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας εἰς Τροίηναι ἐπελθέσθαι, τοὺς δὲ πρεσβύτεας εἰς Σαλαμῖνα καὶ. Cum autem apud Isocratem, quem quidem nos habemus, nihil eiusmodi de Salamine legatur, cogimur scholiastam deperditae orationis locum spectasse concedere, ex qua Aristides hoc loco hausit, non ex Herodoto Thucydideque inter se compilatis, id quod statuit Haas in dissertatione 'quibus fontibus Aelius Aristides in componenda declamatione, quae inscribitur *πρὸς Πλάτωνα ἐπὶ τῶν τετραγώνων*, usus sit' (Gryph. 1884) p. 42 sq.

Traditur praeterea BA. 113.9: *ἔξεστιν· δοτιζήν· Ἰσοχράτης· τούτοις ἔξεστιν ἔην ὥς αὐτοὶ βούλοιντο*, quae inter Isocrateam referre non dubitarem, nisi verba Aeschinis (I 34) *ἦν ἔξῃ* (f: *ἀράτιον* add. *abmd*) *αὐτοῖς ἔην καὶ λέγειν* (f: *ἔ. καὶ ἔ. abmd*) *ὥς αὐτοὶ βούλοιντο* illis ita essent consimilia, ut lexicographi locum ex iis nomine auctoris prave mutato deductum esse crederes. Neque vero difficultatem reticebo: cum enim lexicographus ex scriptoribus Atticis Thucydidem Platonem Demosthenem Isocratem Lysiam solos testes adhibeat, Aeschinem ei obtrudere periculosius videtur; at unicum etiam Lycurgi locum adfert (BA. 145.30 = Lye. frg. 30 S.).

2. αὐτοῦ — ἐαυτοῦ, σαυτοῦ — σεαυτοῦ. —
ν ἐφελκυσσοπίζον.

(ad I 14, p. 15).

Duae sunt res quae disputatione egent: tertia persona primae et alterius vices gerens et formarum αὐτοῦ aut ἐαυτοῦ usus Isocrateus.

Atque in libris αὐτοῦ = ἐαυτοῦ legitur V 129; contra XIX 23 ex Prisciano tertia persona recte pro codicum interpolatione ἐαυτοῦ restitutum est. — σαυτοῦ in tertiam reducitur I 21 (bis) II 14, 24, 38 V 149 XI 47 [ep. 2.3]; et quia non tam facile I 14 σεαυτοῦ in ἐαυτοῦ quam ἐαυτοῦ in σεαυτοῦ transire solet, Stobaei lectionem (ἐαυτοῦ) praeferrem, ni hoc ipsum Isocratis usui parum responderet, cui sprete alterius personae forma concedendum αὐτοῦ (cf. p. 112 ann. 3); idque oratori restituerim, praesertim cum primae et alterius personae pronomem reflexivum attributi locum tenens libentius in tertiam mutaretur. — Praeivit autem hac in re Schneiderus ad I 14, qui virorum doctorum studia huc pertinentia congegit et indicavit, ex quibus perspicitur morem hunc dicendi usque ad quintum post Chr. n. saeculum a viris literatis observatum esse; addo autem priorum copias (Choric. p. 141, 143 Boiss.; Theophilo (c. Autol. I 8) recte Otto ex Veneto

[ad I 14 ἐαυτὸν pro σαυτὸν vulgatae reddidit.¹⁾ — E tragicis Aeschylus ἐμαυτοῦ nisi in Prometheus (-τὸν 440 -τὴν 746) non habet: contra αὐτοῦ Choe. 213 et αὐτᾶς Suppl. 770 primae personae locum tenent; apud Sophoclem tertia = prima: Ai. 1132. OR. 138. OC. 966. El. 285; ex Euripide nullum habeo exemplum. Alteri tertia substituitur: Aesch. Ag. 1095. 1251. Choe. 104. Soph. OC. 853. 930. Trach. 451. Euripides αὐτῆς = σαυτῆς in cantico Alcestidis 461 ex Erfurdtii metro probata coniectura nunc habet, ubi ἐαυτῆς solus *Palatinus B*, σαυτῆς (-ᾶς) ceteri praebent.

In plurali numero αὐτῶν = ἡμῶν αὐτῶν Isocrates habet XI 20 XIV 48 (ex Corais recta coniectura); item Aesch. Sept. 177. frg. 135.4. Sophocles nusquam, Euripides Bacch. 723. Heracl. 143. Contra αὐτῶν pro altera persona nusquam legi: unicus qui mihi innotuit locus Isocr. III 56 ex Γ in ἡμῶν αὐτοῖς rescriptus est, cum antea ἐαυτοῖς ex ζ ederetur. — De comicis Aristophanes veterisque quae vocatur comodiae auctores omnes hoc usu abstinuisse videntur; unus autem ille locus Aristophaneus, quem regulam infirmare crederes, eam confirmat; etenim in 'avibus' fabula (808) αὐτῶν pro ἡμῶν αὐτῶν legitur; at haec verba ex Aeschyli Myrmidonibus (frg. 135.4) deprompta sunt; contra mediae et recentis comodiae exempla quamvis rara extant, quae Jacob (ind. dict. comicae I p. 229 et 329) collegit. αὐτῶν pro ἀλλήλων usurpari tam notum est, ut exempla afferre supersedeam. Tamen unum moneo, quia est ex et titulo CIA. II 1. 332, 10 (ἐαυτοῖς = ἀλλήλοις) et propterea commemoratione dignum, quod alterum in inscriptionibus tertiae personae pronominis ceterarum vicibus fungentis non inveni.²⁾ Cuius loci in proximis verbis cum ἀλλήλων legatur, moneor ut Isocratem eadem ratione sermonem variasse adnotem IX 57: ἀλησίον ἐκείνον τε καὶ σφῶν αὐτῶν - ἐπύρηναι - τῆς γιλίας τῆς πρὸς ἀλλήλους, ubi σφῶν αὐτῶν pro αὐτῶν posuit, quia καὶ antecedit; quae etiam causa erat cur ἀλλήλων respueret: item X 53 πρὸς μὲν γὰρ ἐκεί-

¹⁾ Neque vero scio an idem Tatiano Assyrio (or. ad Graec. p. 82 Otto) verum non restituerit, cum τίνος δὲ χάριν οὐ τῷ δυνατωτέρῳ προσέρχη, θεραπεύεις δὲ μᾶλλον αὐτόν....; ederet, αὐτόν pro οἱ dici posse ratus collatis Homeri locis ζ 27 ξ 389, quos vere quadrare omnino nego: at Homeric dictio nihil in horum scriptorum libris probat; itaque, cum αὐτόν pro ἐαυτόν nusquam in Tatiani libris deprehendatur, aut σεαυτόν ex Frisii codice fortasse coniectura emendato recipiendum, aut, ut et peculiaris Graecus mos et ausa corruptelae in lectionem inferatur, scribendum: θεραπεύεις δὲ μᾶλλον αὐτὸς σεαυτόν.

²⁾ Hic ex paucissimis locis est, quos ego et ipse pronomina e titulis congerens desideravi in Schmollingii commentatione 'über den Gebrauch einiger Pronomina auf attischen Inschriften (Stettin 1882 Prg. d. Marienstifts-Gymn.)', quae laude quam G. Meyer ei impertiit prorsus digna est.

[ad I 14] *τοὺς μετ' ἀλλήλων ἐμαχέσονται, περὶ δὲ καὶ πρὸς σῆας αὐτοὺς ἐπολέμουν*: at imitator habet [Luc.] Char. 18: *ἐν ἐκείνῳ (sc. πολέμῳ) μὲν γὰρ μετ' ἀλλήλων, ἐνταῦθα δὲ ἐμάχοντο πρὸς ἀλλήλους*; cf. VI 67.

Iam transeamus ad diversitates formarum *αὐτοῦ* et *ἐαυτοῦ*. Isocratemi, nisi tertia persona pro altera usus sit, utique *αὐτοῦ* etc. dicere dudum Dindorfius (ed. Paneg. p. 1 ad v. 4) et Benselerus (ad Arcop. p. 249) demonstraverunt; itaque XVII 17, ubi etiam nunc *ἄλλοθ' ἐαυτῷ* legitur, *αὐτῷ* scripserim; neque enim apud nostrum elisione adhibita formis trisyllabis largius locus conceditur, id quod apud tragicos factum esse tabulis quas propositurus sum apparet.¹⁾ Quamquam autem novissime Martinus (de manuscript etc. p. 25 sq.) ex *Γ τὰς ἐαυτῶν περὶ IV 1 τοῖς ἐαυτῶν ἀρχήσις IV 41 ταῖς ἐαυτῶν συμφοραῖς IV 56 τὰς ἐαυτῶν πόλεις IV 133* protulit neque ipse dubito, quin etiam ex ceteris orationibus formae trisyllabae possint accedere, tamen illam regulam de usu formae *αὐτοῦ* infirmari iis non credo²⁾; quid enim pauculi isti loci contra quadringenta sexaginta novem exempla, quae mihi adnotavi? Urgeo autem propterea hanc numerorum rationem, ne quis *Γ* plerumque ex grammatici cuiusdam doctrina bisyllabum exhibere pronomen dicat et ut hunc usum ad ipsum Isocratem redire demonstrem copiis tragicorum usus. Atticorum enim poetarum versus inscriptionumque auctoritas sola nobis certi aliquid praebere possunt in re scribarum libidini ut alia nulla obnoxia et ne papyris Hyperideis quidem ut videtur fideliter tradita. Ex tragicis igitur exempla haec collegi et disposui adiunxique illis formarum *σαυτοῦ* et *σεαυτοῦ* indices, quia quaestio de tertiae personae forma ab ea, quae est de alterius, avelli nequit.

¹⁾ Cf. titulum quem attuli p. 112.

²⁾ Nec magis me movet quod papyrus Massil. formas *εαυτῶν* praebet col. ε' 7. 11 (II 11), cum ceteroquin *αὐτοῦ* πτέ. adhibeat; *σεαυτοῦ* exhibet *παραιοκεναζε σεαυτον* ζ' 16 (§ 13), *αρχε σεαυτον* ιε' 17 (§ 29) *εθιζε σεαυτον* ις' 8 (§ 29) et *αυτος υπο σεαυτον παραληθεις* ι' 23 (§ 14) *τις σεαυτον φρονιμην* ια' 4 (§ 21)

[ad 114]

Aeschylus.¹⁾

	ἐαυτοῦ	αὐτοῦ	σεαυτοῦ	σαυτοῦ
Persae		413		
Septem		49. 177. 389. 526. *734. *906 (bis).		
Agamem- no		800. 1036. *1095. 1251. 1339. 1342. *1371. 1504. 〈*1531〉 1556		
Choephora-		104. 213	916	221
Eumeni- des				
Supplices		*770		
Prome- theus	παρ' ἐαυτῷ 189 ἀαφ' ἐαυτῷ 700 καθ' ἐαυτῷ 888	760. 920. 1012	378. 476	68. 313. 340. 348. 510. 706. 774. 964
Fragmen- ta		135.4. 297.1. 6 ²⁾		

Sophocles.

	ἐαυτοῦ	αὐτοῦ	σεαυτοῦ	σαυτοῦ
Ajax		906. [967. 968.] 1099. 1132. 1366		482. 1174
Oedipus rex	εἰς ἐαυτῶν 706 ἐν τῶν ἐαυτῶν 1290	63. 138. 228. 234. 312. 707 ¹⁾ 457. 612. 675. 1237. 1270		583. 1060
Oedipus Coloneus		34. 308. 309. 660. (οὐ τ' αὐ 853. 930. 966. τῶν 1417) 984. 1182. 1356. 1396		405. 463. 801. 961. [1394]
Antigona		*145.182.646.696. 444. 547. 1177. 1235. 1315	553	568. 574. 705
Electra		285. 572. 803. 966	1055	344. 581. 678. 880. 974. 988
Trachi- niae	ἐπὶ τῶν ἐαυτῶν 790 ἐν τῶν ἐαυτῶν 903	42. 151. ²⁾ 245. 255. ³⁾ 451. 677. 881. 891. 910. 924. 1132	1117	320. 733
Philo- ctetes	ἐπὶ τῶν ἐαυτῶν 1342	902	84. 577	553. 752. 772. 773. 886. 950. 968. 1008
Fragmen- ta		100.2. 323.2. 736.7. 786.7. 846.2. 871.3 ¹⁾		

Ad Aeschylum. ¹⁾ Versus stellulis significati non sunt trimetri iambici.

²⁾ Omisi ex fragmento spurio 452.2 *αὐτῷ*.

Euripides.

	ἐαυτοῦ	αὐτοῦ	σεαυτοῦ	σαυτοῦ
Alceestis		*85. 188. *461		250. 685. 703. 788
Andromacha		948		648. 717. 1077. 1275
Bacchae		723		
Heccuba		618		1183. 1230. 1246
Helena		1518		1286
Electra		1082. 1267		405
Heraclidae		5. 22. 143. 493. 814	635 ¹⁾	
Hercules Supplices	τοῦ ἐαυτοῦ 970	507. 961		
Hippolytus	ταυτοῦ ἐαυτοῦ 978	364. 432. 482 396		
Iphig. Aul. " Taur.		811. 1104		1003
Io		70. 370. 610. 965. 990. 1176. 1532. 1535. 1536		*525. *532. 727. 1603
Cyclops		338		
Medea		17. 31. 86. *202. 463		51. 273. 610
Orestes		576		1617
Troades		301. 642. 693. 721. 940		1031. 1284
Phoenissae		61. 472. 763. 966. 1418		1636. 1658
Fragmenta	*597.3 ²⁾	108.2. 183.3. 213. 557.1. 611.3. 635.1. 690.2. 738.2. 794.4. 879.3. 897. 926.5. 738.2. 1004.2. 1028. — 854. ³⁾ 913.2. ⁴⁾ 1107 ⁵⁾	364.8. 694.2 ⁶⁾	143.4. ⁷⁾ 174.1. ⁸⁾ 866.2. 955.4

Ad Sophoclem. ¹⁾ Laur. A a prima habet ἀγῆς ἐαυτοῦ; sed editoribus σεαυτοῦ exhibentibus assentior, et quia forma ἐαυτοῦ πῶ. rarissima apud Sophoclem est et quia litera C interciedere facillime potuit in vicinitate literarum lunatarum -ετοοι-. — ²⁾ Omisi locum Trach. 145, qui mihi ne a Blaydesio quidem, cuius nunc Nauckius coniecturam probat, sanatus esse videtur; nam de aestu sine dubio potest dici κλονεῖν, nec vero de frigore. Ego mendum in sola voce αὐτοῦ vel αὐτοῦ — in Laur. enim est αὐτοῦ — latere credo. Et cum Hermannum (ad h. l.) de χοροῖς verum docuisse iudicem, sententia autem non claudicante ante καὶ nihil possit addi nisi adverbium, quo βόσζεται illud aliquatenus accuratius

Ex ceteris tragicis mihi notavi: αὐτοῦ Ion. fr. 61 (corr. Nauck: αὐτ. libri; Dionys. fr. 11 (p. 618 N.); Pytho fr. 1.4 (p. 630). — adesp. fr. 50 (ubi Schol. Arist. sqq. 437 ἐαυτοῦ contra metrum); 136.2 (ci. N.: αὐτ. libri); 299.1; 479 (ἐαυτ. libri contra metrum). 136.2 (corr. N.: αὐτ. libri); 298.1; 479.2 (ἐαυτ. libri contra metrum?). Contra ἐαυτοῦ est in fragmento, quod libri Menandro. Nauckius (p. 602) Dicaeogeni (fr. 3.3) tribuunt: itemque αὐτὴ δ' ἐαυτὴν ἀθλα τῶν πόρων ἔχει fr. adesp. 89.3 legitur: at αὐτὸς ἐαυτοῦ a tragicis in senariis dici non credo, cum ne comoedi quidem, nisi in anapaestis aut aliis artificiosioribus metris saepius ita dicant (cf. Arist. nub. 407, 980; Dionys. Com. Gr. III 548 Mein.; Lynceus ibid. IV 433); licetne igitur conicere mendum latere? — σεαυτοῦ etc. extat Ion. fr. 55.1; fr. adesp. 146; 474; etiam 346.2. quem locum Meinekius etiam inter comicorum fragmenta habet (IV 676). — σεαυτοῦ legitur fr. adesp. 256 (redit Men. mon. 310).

definiatur, pro αὐτοῦ propono scribendum esse γαλήνως, ita ut hic iam imago, in insequentibus magis etiam exulta, adumbretur: τὸ γὰρ νεῖζον ἐν τοιοῖσδε βόσεται χοροῖς γαλήνως καὶ νῦν οὐ θάλλωθι θεοῦ οὐδ' ὄμβρος οὐδὲ πνευμάτων οὐδὲν κλονεῖ. — ³⁾ Trach. 384 (ὅς ἀοκί μὴ πρέποντ' αὐτῷ κακὰ) libenter H. Stephani πρέποντ' αὐτῷ reciperem, nisi totus locus mihi corruptior videretur, quam ut de unius vocis medela cogitare auderem. — ⁴⁾ Expunxi Soph. frg. 920 N. (A. B. 467,28 αὐτὸν Σοφοκλῆς ἀντὶ τοῦ ἐμάντων: videtur enim ad O. C. 966 referendum esse.

Ad Euripidem. ¹⁾ In dubitationem voco verba; unicum enim hoc ἐπαίρει νῦν σεαυτοῦ aliud est quam quod dicit (ἐπαίρει σεαυτὴν Alc. 250, Andr. 717 (-τόν) 1077 Ion 727: cf. Soph. Phil. 886 et Aristoph. vesp. 996. Lys. 937; cum igitur hanc esse formulam appareat, versus Euripideus vel in νῦν δ' ἐπαίρει σεαυτόν, ὁρθώσω καὶ vel in simile quid rescribendus videtur. — ²⁾ Frg. 1107 (= A. B. 378,13) ἀλλήλων ἀντὶ τοῦ ἐαυτῶν. οὕτως Εὐριπίδης (i. e. ἐαυτῶν ἀντὶ τοῦ ἀλλήλων) conieci αὐτῶν fuisse, ut insolens forma removeretur. — ³⁾ Frg. 854 Nauckius e Meinekii coniectura ὁθαύρεα / [αὐτός] ἐν ἐαυτῷ πάντα οὐκ ἐλαβὼν ἔχει dedit, cum traditum sit: ὁθ' οὐρεῖ ἐν αὐτῷ π. ο. ἔχ. Ego adscito Hermippi comici fragmento 4 K., ad quod novissimus editor nostrum Euripidis locum adscribere debuit: ἐντὸς δ' ἔχων περιέχεται κακῶς τὰ πάντ' ἐν αὐτῷ, loco medelam me allaturum esse speravi, at parum profeci: fortasse corruptela per similitudinem nata verborum ἐναυτ(ός) et ἐν αὐτῷ; ceterum cf. de Wilamowitz-Moellendorff. Coniectanea p. 18 (ind. schol. Gotting. 1884). — ⁴⁾ Multo meliorem Meinekii ομιχραῖς αὐτοῖς coniecturam esse quam quod Nauckius recepit Porsonio auctore ομιχραῖς ἐαυτοῖς nunc vix est quod moneam. — ⁵⁾ Omisi ex fragmento spurio 1117,35 χρόνῳ δ' ἐαυτῶν, et verum ut ceteri Weilliani fragmenti Euripidem auctorem titulo falso sibi vindicantem [un papyrus inedit. Paris 1879 p. 4 v. 12] περὶ τῶν γ' ἐαυτῆς πραγμάτων ἴσως φρονεῖ. — ⁶⁾ Recte Nauckius frg. 918 Eupolidi dedit eiusque inter fragmenta Kockius edidit (frg. 455): χορηγὴ σεαυτὴν ἐκ μέσης ἀντηρίδος. — ⁷⁾ νόμιζε σεαυτόν ex Stob. A. editur, cum Matr. Vind. Foss. habeant νόμιζε αὐτόν i. e. νόμιζε ἐαυτόν, quod recipiendum: nam versus Euripidis non esse videtur; iam Musgravius a tribus

[ad I 14] Converte me ad comoedos quorum usum nemo indicibus inspectis ea re a tragicorum dictione multum distare non videbit, quod formae trisyllabae frequentius ibi deprehenduntur.

Aristophanis locos in tabellam redegi hanc:

Aristophanes. ¹⁾

	ἐαυτοῦ	αὐτοῦ	σεαυτοῦ	σαυτοῦ
Acharnenses		961. *1017	1019	
Equites	*ζαυ' ἐαυτὸν 513 ²⁾ *αὐτὸν ἐαυτῷ 544 αὐτὸς δ' ἐαυτῷ 1223	1284	126. 348. 714. *756. *869	183. 184. 739. *809
Nubes	*αὐτὸς ἐαυτὸν 407 *εἰς ἐαυτὸν 585 *αὐτὸς ἐαυτὸν 980	145. 194. 233. 350. 401. *515. 544. 905. 1214	*436. 695. 1263. *1449.	25. 88. 242. 385. 478. *700. 762. 796. 842. *889. 960. 994. 1296. *1433. 1454. 1475
Vespae	*αυ' ἐαυτοῦ 692 *αυ' ἐαυτὸν 1021 *παιδίζ' ἐαυτοῦ 1026 *τοῖσιν ἐαυτοῦ παι- οι 1533	76. 130. 397. 561. 642. *743. 804	*286. 778. 1130. 1198. 1213. 1529	*196. *355. *380. *388. *393. *598. *668. 996. *1493
Pax	τῶν ἐαυτὸν 546	67. 735. 884. 63. *656 *1184		19. 32. *159. 707. 708. 828. 987. 1109. *1300
Aves	*παρ' ἐαυτῶν 608	475. 808. ³⁾ 1443		*360. 666. 1020. 1367. 1642
Lysistrata	*πλοῦντας ἐαυτοῦ 577 *εἰς ἐαυτὸν 1070	1186	*386	132. *372. ⁴⁾ *468. *506. 712. 937
Thesmophoriazusa	*θαυ' ἐαυτῷ 952	15. 585	235	211. 213. 234. 249. *564. 1062
Ranae	*τίλλειν ἐαυτοῦ 424 τῶν ἐαυτοῦ οὐγγέ- χων 763 τῶν ἐαυτοῦ μετῆρα 1194 *τοῖς ἐαυτοῦ οὐγγε- ρίαι 1488	*535. *1042. *594. 630. 1195. 1429 ⁵⁾ 853		122. 133. *386. *947
Ecclesiazusa	ἐαυτὸν ἐαυτὸς 468	226. 402. *635. *637. *647	*486	*294. 406. *481. *499. 535. *917
Plutus	*παρ' ἐαυτῷ 589	*510. *524. 692. 741. 1165	390	56. 631. 1166. 1134
Fragmenta		77. 253. 2. 321.2		299.3. 590.1

prioribus eum secevit. — ⁵⁾ Melius fortasse omissem numerum; nam Euripidi eripiunt versus.

Ad Aristophanem ¹⁾ Fragmenta veteris comoediae numeris Kockianis, mediae et recentis Meinekianis insignivi. — ³⁾ v. 504 del. G. Hermannus, ubi est

[ad I 14] αὐτοῦ Crates 14.2. Pherecr. 13.6. Hermipp. 4.2. Plat. 187.2. Alcaeus 23 (?). Nicochares 2.2 (p. 770).

σαυτοῦ Crates 14.6.7. Pherecr. 5.1. 93.1. Phryn. 58.2. Strattis 24.2.

ἐαυτοῦ Plat. 153.2. Nicopho 13.4 (p. 777).

σεαυτοῦ Crates 14.10. (in tetram. iamb.); Eupol. 158.2. (in tetr. iamb.); 455 (cf. not. 6 ad tabulam Euripideam).

Mediae et recentis comoediae scriptorum exempla singula afferere opus non est, cum Jacobi indice ea exhibeantur. Sat habeo monuisse me 84 locis αὐτοῦ, 35 ἐαυτοῦ et 39 σαυτοῦ, 16 σεαυτοῦ legisse. — Ex his numeris quod perspicitur, Isocratem in formarum bisyllabarum usu ad tragicorum consuetudinem se applicasse, id firmissima fulera assumit ex titulis inspectis. Etenim Corporis Inscriptionum Atticarum volumen primum et alterius pars prior mihi centies quinquagies quinquies trisyllabas formas (ἐαυτοῦ) enotandas praebuerunt (locos habet Schmolling l. l.) cum servant bisyllabae exempla haec: I 28.14. (|αυ|τοῦ); II 1, 112.16. 143.9. 212.5. 249.21. 471.59. 478.28. 621.7. 624. 26.27. in addendis 352^b 12 (omisi: in add. 324^b 3 α|υ|τοῦ propter spiritus pravum hoc in titulo obvium usum. Schmolling l. l. p. 4). His addenda sunt exempla, quae in secundo volumine alterius Corporis Inscriptionum Atticarum partis nuper edito reperiuntur quaeque propterea singillatim excribenda mihi videbantur, quod illorum Schmolling rationem habere nondum potuit. Extat autem in volumine illo forma ἐαυτοῦ formaeque ceterae ab illa ductae hisce locis fungentes vicibus

reflexivi pronominis: (CIA II 2.) 728 A 8 ἐφ' ἐαυτῶν; 766.6 ἐπὶ ἐαυτοῦ (? ita Kumanudes); 835 d 16 ὑπὲρ ἐαυτοῦ; ib. i 74 ἐφ' ἐαυτοῦ; 841.3 ὑπὲρ τε ἐαυτ[οῦ] καὶ ...; 842.17 θύ[ε]ται ἐαυτῷ; 984. 4. 6. 10. 17. 19. 21. 23. 25. 26. 33. ὑπὲρ ἐαυτοῦ; ib. v. 14. 38. 42. ὑπὲρ ἐαυτ[οῦ]; ib. v. 29. 32. 34 ... ἐαυτοῦ; ib. v. 4. 26. 33 [ἐαυτοῦ]; 987 A 2 φιλοτιμ[ί]ας ἐνεκεν τῆς εἰς ἐαυτοῖς.

possessivi pronominis: (CIA II 2.) 842.11 κτη[?]μάτων τῶν ἐαυτῆς; 874.14 οἱ προτά[?]ταις τὸν ¹⁵ ἐαυτῶν ... (?); 1059.6 τὰ ἐαυτοῦ; 1060.9 τῆ[?]ν π[?]ναίαν ... ἐαυτῶν εἶναι; 834^b (in addendis) col. II 8 ὡ[?]ς τε αὐτὸν ἐαυτῷ ξύλα [π]αρέχ[?]ειν.

αὐτοῦ formaeque ceterae ab hac radice ductae fungentes vicibus

reflexivi pronominis: (CIA II 2.) 804 Aa 55, b 12. 807 b 20. 808 c 51. 809 d 178. 187. τὸ ζαυ' αὐτὸν; 808 c 41

ζαυ' ἐαυτοῦ. — ¹⁾ Versus est ex Aeschyli Myrmidonibus (fr. 135.4 N.) cf. p. 105

— ⁴⁾ Versum Wilamowitzius sanum non putat statuitque delendum esse οἱ, ita ut ithyphallicus clausulae vicibus fungatur (χλιαυῖς σαυτῶν). — ⁵⁾ Versus ex Euripidis fabula ignota petitus est (fr. 879.3 N.).

[ad I 14 τὸ καὶ θ' αὐτῶν; 807 b 14 τὸ καὶ θ' αὐτοῖς; 835 d 34. 39. i 47 ἐπὶ αὐτῶν; 975 V 11 Ναρίων Ἀντὶν ζαταπενδομένη (ex didascalis comicis); 834^b col. I 9 ἡθροῦς αὐτῶν παρ[εχ]-ο[μένη] ἐν πρὸς τῶν ἔργων.¹⁾ ib. col. II v. 51 ἐγ' ὅ τ' ἐξ ἄλλ' αὐτὸς²⁾ αὐτῶν παρέχειν. — possessivi pronominis vicibus fungi formas bisyllabas non legi.

Trisyllabarum igitur exempla triginta unum, bisyllabarum quattuordecim efficiuntur, ita ut subducta ratiuncula formarum a radice *ἄντ*- ductarum centies octogies sexies, vices quater a radice *αὐτ*- derivatarum inveniantur. Nuperrime autem D. Philios in *Ἐργμῶν ἀρχαῖοι*. III (1883) 133 titulum Eleusinium edidit insignem, et quia utramque formam paucis verbis interiectis exhibet, et quia egregie convenit observationi quam supra (p. 106) de licentia in adhibendis formis trisyllabis a scaenicis sibi concessa protulimus: *αὐτὸς τε αὐτὸν ἔταξεν Ἐλευσινάδε καὶ τοῖς στρατιώταις τοῖς μετ' ἑαυτοῦ καὶ*.³⁾

Sed ut dubium utrius usum Isocrates orator secutus sit, esse nequit, ita quid ipsi Attici dixerint nescio: nam si titulos respicio comoediamque ad eorum usum propius accedere video, *ἑαυτοῦ* Atheniensibus reddendum esse mihi persuaserim: sin tragoedias adeo reminiscorque nos adhuc nullos fere nisi publicos titulos adhibuisse neque fieri nequire, ut privatis adhibitis etiam bisyllabae frequentiores fuisse videantur⁴⁾, et

¹⁾ Ita nunc etiam Tsuntas (*Ἐγ. ἀρχ.* I. c. 194); in tabula fasciculo adiecta (πρ. 9) aegre tantum dignoscuntur vestigia literarum . . . ο . . . οὐπρὸ.

²⁾ αὐτὸν αὐτῶν ci. Tsuntas (*Ἐργμῶν ἀρχαῖοι*. III [1883] 132), probabiliter lapididae errorem corrigens.

³⁾ Nolo quaerere, quae sit formarum *αὐτοῦ* et *ἑαυτοῦ* origo utraque sit rectius formata, quia non invenio Atticos alteram alteri praetulisse; G. Meyerum (*Gr.* p. 344 sq.) de formis Herodoteis verum vidisse credo, de Atticis nego. — Notandum est tragicos formas *οὐαυτοῦ* καὶ, nisi in enuntiatis imperativis usos non esse: quorum consuetudinem in Isocrate recensendo sequi ea re iubemur, quod orator iisdem in tertiae personae pronomibus se applicavit. — Quamobrem si Isocratis esset Demonicea sine dubio § 14 et 34 *οὐαυτοῦ* restituerem atque § 16 *οὐαυτῶ* e Stob. *ABcorr.* reciperem (cum § 15. 23. 25 fortasse ferri posset *οὐαυτόν*): nunc verisimilius duco tradita retinere, cum imitator quamvis ceteroquin accurate exemplum exprimens facile tales minutias neglexisse credendus sit. Genuinis Isocratis orationibus editores iam formas *οὐαυτοῦ* καὶ, eripuerunt. Ratione autem progredientes quocunque loco *ἑαυτοῦ* καὶ, pro *οὐαυτοῦ* καὶ, positae non imperativis coniunctae sunt restituemus *αὐτοῦ* καὶ: rescripsi igitur II 24 πρὸς αὐτόν (*ἑαυτ.* libri et papyrus *Massil.* col. 17⁹); e lege Isocratea idem legi debuit I 21; IX 47 πρὸς αὐτόν sanum est, quia forma trisyllaba apud imperativos potest stare, non debet.

⁴⁾ Suboritur haec suspicio respicientibus nobis formarum a radice *ἑαντ*- ductarum si numeros ad centenas reduceris, in uno volumine Corporis Inscr. Att. novissime edito inveniri 53%, formarum ab *αὐτ*- derivatarum 47%, cum priora duo

[ad I 14 αὐτοῦ et ἑαυτοῦ Atheniensium esse confirmaverim; utut res est, hoc disputavi, ne, si quando inscriptiones ad res privatas pertinentes cunctae collectae atque dispositae erunt, denuo quaeratur, quid hac in re spectandum sit, neu destituatur fulero firmissimo sententia illa Isocratem tragicorum aemulum esse; cui statim novum subiciam, dico usum *ν* paragogici.

Sicut enim scaenici inter vocales, ut harum collisum vitarent, literam *ν*, quam *ἐγκεκρυμένον* vocamus, inserere coacti erant, ita Isocrates, utpote qui ab illis fugam hiatus recepisset, necessario eandem istam adhibuit. Nunc autem cum ex Martini Urbinatis collatione *ν* illud a scriba huius codicis non solum ante vocales sed etiam ante consonas positum esse noverimus¹⁾, quaeritur qui Isocratis aut Atticorum usus fuerit. Duas partes negotii via ac ratione progressus summa cum religione et diligentia nuper I. I. Maassen absolvit commentatione 'studiis Lipsiensibus' (IV) inserta, cui 'de littera *ν* Graecorum paragoga quaestiones epigraphicae' inscriptum est; sollerter enim atque absolute titulorum usum illustravit et grammaticorum testimoniis allatis saam ipsius de origine et usu litterae sententiam caute subiunxit. Reliquit igitur mihi provinciam poetarum, ex qua exempla congerens bipertitam quaestionem reddere coactus non fui, quia de *ν* in pausa orationis apud poetas quaeri vix potest, sed solum videndum est, ante quas consonas *ν* ut positionem, quae dicitur, efficiat, addatur; nec magis ii loci in censum veniunt, quibus *ν* aut addi aut omitti queat, cum in poetarum non maior quam in pedestris orationis auctorum scriptis librorum auctoritas esse possit; redit igitur res ad eos locos, quibus metrum *ν* deesse vetat, quaerendumque est num fuerint litterae, ante quas *ε* aut *ι*²⁾ saepius quam ante alias cum illo *ν* deprehendantur; qua in re tractanda, cum senarios solos, quippe quibus sermo Atticus et usus fidelius quam versibus quovis alio metro vinctis servetur, respicerem, hasce tabellas composui:

praebeant formarum ab *ἑαντ*- 94%, *αὐτ*- 6%. Continentur autem volumine illo inscriptiones quae ex parte non tam ipsius civitatis iussu inculptae sunt quam in privatarum congregationum usum, quae sacris aliisque vitae condicionibus coniunctae erant ultimas vero eius paginas ipsa complent 'Iuris privati instrumenta'.

¹⁾ Papyrus *M* ante vocales nunquam *ν* omittit, ante consonas in medio sermone vix unquam abiecit semperque habet in colorum fine: col. α' 21 πολλὰ ἴσταν τα (II 2) ε' 10 βασιλευσιν την (11) 12 τελευσιν τουτων (ib.) 19 παραγμασιν χηροισιν (12) θ' 2 ἴσταν τον (17) ιδ' 19 [παρα]γμασιν τοις (27). — δ' 3 εστιν και (6) ε' 7 σφειλουν και (8) 10 ποιησιν πρωτον (ib.) ε' 2 εστιν και (9) ια' 13 εστιν δια (21) ιδ' 18 ρουτοισιν τουτωντος (27) ιε' 1 παραξωσιν πιστους (ib.) 14 εσιν και (28).

²⁾ Etiam formas in *ι* et *ε* exeuntes non seiunxi, quia et chartarum spatium arctius videbatur neque quicquam ex seiunctim illis propositis nos lucraturos esse instituta ratione vidi.

Aeschy-

(Ed. Kirchh.)	β	γ	δ	θ	ζ	λ
Persae	505. 762. 810		190. 494	512	336. (cf. ρ) 368. 425	
Septem	595	692	536. 553. 588	8		
Agamemno	800. 853	1283	514	219. 910. 922		1266
Choephorae						670
Eumenides	237. 265. 720	136	622	25		101
Supplices	291. 682	472				
Prometheus	839	58. 400. 772	787. 241			48
Fragmenta	343,1					
	13	7	9	6	3	4

Sopho-

(Ed. Sch.-N.)	β	γ	δ	θ	ζ	λ
Ajax	558			478. 1060	1243	591
Oed. rex	427	1007	89	512	55. 218	790. 1023
Oed. Col.			346. 600. 789	10	782	
Antigona		569. 647	297. 1246		672. 1327	1061
Electra	669	319. 1173	1505		445. 793 1196. 1460	1353
Trachiniae	302	475	63	1163	567	
Philoctetes					602. 890	
Fragmenta	859,2	443	541. 856,4		708	101,3 844,4
	5	7	10	5	14	7

¹⁾ Nescio an rectius ex Clemente $\tilde{\rho}\delta\alpha$ recipiendum sit; sequitur enim praeter-
tum; verba $\omega\varsigma \tilde{\rho}\rho\alpha$ non tam corrupta sunt quam una cum toto versu ab inse-

lus.

μ	ν	π	σ	τ	φ	χ	
336. 351. 431. 453. 476		361. 752. 795		423. 603	298. 768		21
		25. 359. 406. 414. 417. 447. 475. 679		429. 646	421		17
	329. 647	313. 1145		260. 263. 320. 1156. 1186	289. 470	519. 1311	21
11. 131. 171. 874. 904 12. 741		227. 482. 534		86. 695			11
		403. 639		478			12
297		289. 959		313. 604			8
669	232. 684	496. 659. 736. 844		8. 200	612. 823	1004	19
	54,2				261,2		3
14	5	24	—	16	8	3	112

cles.

μ	ν	π	σ	τ	φ	χ	
	59	49. 61. 830. 1069. 1380		283. 1058. 1349	483. 1125		16
614		1371. 1477		1032.			14
323. 1286		376. 408. 454. 1259. 1330	873. 1311	411. 867. 1156. 1637	1262		19
233	452. 668. 717	268		219. 897. 1107			15
1371		268. 567. 979		1219. 1375			15
10. 313	561			46. 872. 933. 935			12
536. 948 997	1017	623		1241	304		9
699,3. ¹⁾ 856,3		19,1		193,1. 216,2. 829			13
12	6	18	2	23	4	—	113

quentibus ita seiungenda, ut unus vel duo versus intercidisse statuantur. Ceterum
moneo v. 2. 3 interpretibus Isocr. VII 33 adscribendos esse. 8*

Euri-

	β	γ	δ	ϑ	ζ	λ
Alceestis	534	739. 1143	425		185. 515	
Andromacha		944. 953. 971. 1271			1233	591. 620
Bacchae		451. 468 501. 698	369. 954	289	244. 773	
Hecuba		857. 1200	491. 509. 670. 763. 1052. 1143. 1253	998	576. 732. 1178	546
Helena	136. 656. 688 ¹⁾		17. 43. 468	1659	133. 135. 137	
Electra			270. 424. 930. ²⁾ 1258	1141	504. 551. 1034	272. 350
Heraclidae		128. 342	745		671	
Hercules	1. 1000. 1306	285	564. 635	176	287	41
Supplices			227. ³⁾ 752. 1171		217. 242 1011. 1042. 1186	673. 854
Hippolytus	1032. 1415	861 1336	411. 478	45. 800	101. 509. 1251. 1338	
Iph. Aul.	922	467. 609. 988	839. 925	82	308. 534 ⁴⁾	70. 1013
Iph. Taur.	1307	520. 719. 778. 945	930		1403	
Ion	16	8. 10. 1202	617. 1158. 1205	1145. 1280	370. 1588	649

¹⁾ Omisi [906]. — ²⁾ Omisi [1103]. — ³⁾ Omisi [435]. — ⁴⁾ Omisi

pides.

μ	ν	π	σ	τ	φ	χ	
1082	698	496. 833		521. 525. 723. 1037	547. 755		16
		171. 646		1103	365. 890. 996		13
350. 770	1286	306. 319. 683. 1132. 1349	817. 936	48. 473. 825. 1257		1286 (cf ν)	24
232. 554. 603	266. 777	574		363. 388. 427. 602. 1043. 1179. 1248	804. 841. 1218		30
	103. 1210	154. 207. 868. 1620	1670	286. 1422			19
		307. 1086		352. 385. 535. 601. 1277	336. 1012. 1281		20
218. 279. 408. 792		29. 505	386. 715. 953	935	381. 1023	220	17
306. 852	966	22. 78 242. 457. 595. 1289	600	981. 1174. 1396	305. 445	226. 530	26
708	430	458. 498. 777. 1194. 1208	572	21. 1080. 1197		500	22
596. 966	91. 279	454		18	93		19
924. 1032 1115		826	851. 1177	57. 524. 918			20
40	519	265. 309	979	30. 548. 748			15
		267. 416. 802. 826. 1528		1146. 1190. 1426	933. 1011	15	23

[1561. 1567].

	β	γ	δ	θ	ζ	λ
Cyclops		229		278	631	259
Medea			1213 1298		699. 911. 1302. 1369	
Orestes	602	75 1034. 1154	60. 405. 669	12 534. 566. 1137	91	270
Troades	690					721. 938
Phoenissae	127. 950	965	277. 1115. 1119. 1392. 1650	1001	752	1140. 1166
Fragmenta	140,1. 259,1 399,2. 439,1. 956,1. 1071	141,1. 275,1. 289,1. 629,1	291,3. 364,8. 411,1. 437,2. 782,51. 812,1	217,2. 294,7. 448. 720,1.	221,1. 284,28. 326,4. 146,2. 534,2. 641,2. 832,5 "	38,2. 284,18. 601,2. 701,2. 1051,1
	22	36	47	20	44	22

⁵⁾ Kirchhoffius edidit *in olliacois vobis totum* λ *q'q'is* *on* *rer*; praetuli *in olli* [1117,4.25].

μ	ν	π	σ	τ	φ	χ	
	144 ⁶⁾	137. 276. 392 1359		417			9
				331. 342. 566. 1040	77. 1038. 1295	898	15
	395		1589. 1592	64. 128. 1135. 1647	950. 1272		22
658		3. 390. 440	411. 625. 1270	1176	408		12
397. 905		279. 413. 726. 733. 1105. 1468	453. 1408	390. 502	407		25
526,1	205,2. 728,2. 1056,1	21,7. 335. 362,26. 368,2. 571,3. 724,4. 759,3. 1020,1. 1050. 1067,2		288,1. 332,8. 333,2. 334,3. 385,10. 529,3. 582,6. 604. 637,6 ⁷⁾	263,2. 334,3 (cf. τ) 496,5	412. 797,2	60
23	16	61	18	61	28	9	407

accor *reos* *xti*. cum synicesi vocalium *ec*. — ⁶⁾ Omisi [1117,32]. — ⁷⁾ Omisi

[ad I 14]

	β	γ	δ	θ	κ	λ	μ	ν	τ	σ	ι	φ	χ
Achæm.							189		1089		613	98,729	5
Equites			93, 1005				1366		38	1210		36	6
Nubes			100, 573, 1237, 1339	127		140	254		96, 97, 833, 1139	753	74	877	15
Vespæe	67, 1129		134	1220	22, 841	1308	28				55, 1500, 7343	812	12
Pax	1254	481, 1292		432	123		6, 445		835		249, 694	52	11
Aves	1025, 1525	1029		848, 1236	1607	652, 1682		1353	661, 1535, 1600		1539		13
Lysistrata	405				883, 919	73	952	10	836		162		8
Thesmophoriazusaæ				391	75, 394, 399	408	446		764		31, 66, 341, 450, 512, 1217		13
Ranae	1175, 1196			163, 1199					154				5
Ecclésiastusæ	792			1114	47	337, 429			330	256	368		8
Plutus	1142	340			917		238, 484, 989, 1014		169, 994	11	90, 334, 365, 379, 747, 832		16
Fragmenta	278, 1, 452, 2	388, 1					324, 2				137, 635		6
—	12	12	9	11	8	13	2	16	4	24	6	1	115

¹⁾ Locus est corruptus; Kockii invento parum lucramur.

[and I 14]

Ex vetere comoedia accedunt 1 β α λ μ π η ; 2 σ τ χ ; 3 δ ; quos locos singillatim non magis enumerabo quam exempla ex media ac recenti petita:

$\beta \gamma \delta \vartheta \varepsilon \zeta \eta \mu \nu \pi \sigma \tau^1 \varphi \chi$ efficiuntur 147.

Numeros si ad centesimarum rationem reducimus, hoc computamus:

Aeschylus: 4308 senarii, 112 v: 2,6 % (2)

Sophocles:	7568	senarii,	113	ν :	1.5	θ :	0.0
------------	------	----------	-----	---------	-----	------------	-----

Euripides:	17825	senarii,	407	ν :	2,3	0/0.
------------	-------	----------	-----	---------	-----	------

Aristophanes: 8918 senarii, 118 v: 1.3 %

Quae rationes docent cautionem in addendo

Quae rationes docent cautionem in addendo ν adhibendam esse.

	Den tales	Guttur.	Labial.	Mutæ		Ceteræ literæ	
	N u m e r i			summa	0 ₀	summa	0 ₀
Aeschylus	33	13	45	91	81,2	21	18,8
Sophocles	40	21	27	88	77,8	25	22,2
Euripides	130	89	111	330	80,9	78	19,1
Arist. et vet. com.	48	27	25	100	75,2	33	24,8
Com. med. et rec.	71	32	17	120	81,6	27	18,4
	322	182	225	729	79,34	184	20,66

Hisce oppono Maasseni (l. c. p. 60) tabellam formarum in $\bar{\tau}r$ exeuntium. in qua numeros ad centesimas revocatos uncis inclusit:

Tituli usque ad annum	Litera paragogica ante					
	gutturales		labiales		dentales	
	addita	omissa	addita	omissa	addita	omissa
403 ante Chr.	6 (46,2)	7 (53,8)	5 (27,8)	13 (72,2)	7 (21,2)	26 (78,8)
336 ante Chr.	11 (78,6)	3 (21,4)	6 (60)	4 (40)	7 (33,3)	14 (66,7)
1 post Chr.	3	1?	8	2	8	1?

1) Secutus sum Meineckii conjecturam qui Menandro (F'CG. IV 185) egregie ἡ γένος μία τούτων, τὸ δ' οἰεῖται συνότρην τρόποπος reddidit, cum libri pro novissima voce habeant βίος; sententia est celeberrima; cf. Eur. Or. 804 sqq.: *παῖδά' ἑταίρους, μὴ τὸ συγγενὲς νόον· ὥς ἀνὴρ ὅστις τρόποποιε συντακῇ, θνατοῖς ὄν, ἀργίων χρείσων ὁμαίμων ἀνδρὶ κεκτῆσθαι φίλος*, [Isocr.] I 10: *ἡγεῖτο γὰρ εἶναι πρὸς ἑταιρίαν πολλῶν χρεῖττω φίλον νόμον καὶ τρόπον γένους καὶ προαίρεσιν ἀνάγκης*. Thuc. III 10.1 *εἰδότες οὔτε φιλίαν ἰδιώτους βεβαίον γιγνομένην οὔτε κοινωσίαν πόλεων ἐς οὐδὲν εἰ μὴ μετ' ἀρετῆς δοκούσης ἐς ἀλλήλους γιγνοῖντο καὶ τὰλλα ὁμοιότροποι εἶναι*.

²⁾ Tragicorum senariorum dinumerationem Christio (*Metrik* ² p. 323) debeo,

[ad I 15. orationem quadripartitam esse necesse est concedere (*ζόσιον* αἰσχύνῃ δικαιουσύνῃ σωφροσύνῃ). Blassius autem, ut homoeoteleuta aequaret, etiam in insequentibus verba mutare coactus est, cum voce q. e. *ζόσιον* recisa ex Strangii auctoritate *ζοσιεύσθαι* pro *ζωσιεύσθαι* scriberet. Sed homoeoteleutis quamvis auctor orationis studeat, tamen tam impar est studio ut, saepissime quod voluit aut non assecutus sit aut laud bene perfecerit. Nos igitur *ζόσιον* retinemus (Schmidt, Ethik d. alt. Gr. I 314 sqq.) et verba, quae quattuor illarum virtutum enumerationem excipiunt, sic construimus: τοῖς γὰρ (instrum. neutr. a τὰ) αἰσίων (dat. masc. a αἰσίωνες sc. ἀνθρώποι) δοξεῖ ζωσιεύσθαι τὸ τῶν νεωτέρων ἥθος (regi adolescentulorum mores). — Jahrii hariolationes (quaest. Isocr. p. 37 sqq.) quod neglexi, eo rei ipsi me profuisse spero.

4, ad I 17.

(p. 16)

Isocratis praeceptum: ἐλάβοι τὰς διαβολὰς τὰν ψευδεῖς εἶσιν· οἱ γὰρ πολλοὶ τὴν μὲν ἀλήθειαν ἀγνοοῦσιν, πρὸς δὲ τὴν δόξαν ἀποβλέπουσιν optime commentatur Menander ap. Stob. fl. 42.1 (= FCG. IV 90 M.):

οὐδεὶς διαβολῆς καταφρονεῖν οὐδ' ἂν σφόδρ' ἢ
ψευδῆς· εἰσίσταν' ἀξίανται αὐτὴν ἴνες,
δι' οὓς γυλάττεσθαι τὰ τοιαῦτα δοθὼς ἔχει;

itaque coniecturam redactoris libri, quo Bekkeri lexicographus usus est, ἐλάβοι τὰς διαβολὰς τὰν ψευδεῖς εἶσιν ἀλήθειαν respuemus.¹⁾ Eadem autem ex ratione non amplectemur II 29 omissionem vocis ψευδῶς in verbis τοῖς ψευδῶς διαβάλλοντας, quam et papyrus M et E⁶ Θ⁶ Stob. (fl. 48.34) A Trinc. suadent: deleuit is, qui ψευδῶς διαβάλλειν idem ac ψευδῶς αἰσίων esse ratus eiecto illo adverbio verbum supervacaneum removisse sibi videbatur; at ut διαβολή ita διαβάλλειν vox est quam dicunt media.

5, ad I 28.

(p. 20)

Loci tractatio Blassio laud prospere cessit, qui librorum *ζωσιεύσθαι* retinuit aliaque e coniectura proposuit (*καὶ μὴ ζήματα* — *ζωσιεύσθαι μόνον δυναμένοις*). Atque cum orator duplices sibi Demonici divitias parare debere et *ζήματα* et *ζήματα* iubeat, aperte ad ea respicit, quae de Demonici patre, cuius ad exemplum vitam degere filium deceat, praedicavit:

¹⁾ *κάντε* — *κάντε* librariis, non redactori deberi persuasum habeo.

(ad I 28. § 9. ἀπέλαυε μὲν τῶν παρ- § 28. ἔστι δὲ χρήματα μὲν τοῖς
II 2. ὀνίων ἀγαθῶν ὡς θνητός, ἀπολαύειν¹⁾ ἐπισταμέ-
ἐπιμελεῖτο δὲ τῶν ἐπαρ- νοῖς, κτήματα δὲ τοῖς κε-
χόντων ὡς ἀθάνατος. κτήσθαι (Stob. recte: ζω-
σθαι Is.) δυναμένοις.

Ut *ζήματα*, opposita sunt τοῖς ἀπολαύειν ἐπισταμένοις, ita recte *κτήματα* (i. e. τὰ κεκτημένα) respondent τοῖς κεκτησθαι δυναμένοις. Sic igitur locum interpretare: 'recte divitiis uteris, si vitae dulcedines inde tibi parabis, attamen iis parces ita, ut semper beatus possis nominari possidens'. Sane argutis ac spinis locus est refertissimus, sed talia coniecturis remove ex oratione, qualis Demonicea est, mea quidem sententia non licet; Stobaei lectione recepta omnia plana mihi videntur. Ut vero locum magis etiam illustrem, quomodo illum vernaculo sermone reddere studuerim, profitebor: 'als Reichthum erwirb dir Habe, solche die du hast und solche von der du etwas hast: denn wer's versteht, wie man sie nützt, der hat die Habe von der man etwas hat, wer das vermag, dass er sie hat, der hat die Habe, die man hat'. — Ceterum cf. p. 15 ann. 2 et Aesop. fab. 412^b H.: ο μὲθος διηλοῖ, ὅτι οὐδέν ἐστιν ἢ κτήσις, εἰ μὴ ἢ χρησις παρῇ.

6, ad II 2.

(p. 27)

Ad locum nostrum proxime accedit II 11, ubi ex § recte dant editores καὶ ἐκάστην ἀγωνίζεσθαι τὴν ἡμέραν (Γ καὶ ἐκ. τὴν ἡμέραν ἀγωνίζεσθαι²⁾); vox inter ἐκάστην et τὴν item interposita est VIII 20 καὶ ἐκ. δὲ τὴν ἡμέραν, qui locus ex paucissimis illis est, quibus articulus τὴν post ἐκάστην servatus sit: XIV 55 [cp. 5.4. 6.9]; omisum eum in libris omnibus addidit Dindorfius IV 128 VI 65 XIX 30; denuo textui ex Γ illatus est articulus, cum in § desideretur: IV 78 VII 40 X 56 (Γ I) XII 211; ex coniectura eum habent EΘ, quem ibidem Γς neglexerunt, VI 79; nec minus vacillant libri, si, cum vox ἐκάστην attributi locum teneat, articulus non iam homoeoteleuton efficit, sicut in κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκάστην, quod recte legitur IX 43 XII 30 in libris; at τὴν omittunt codices VII 28 (add. Dind.); VIII 129 ΓE eum habent, quem desideramus in §. Cum autem II 9²⁾ κατὰ τ. ἡμ. ἐκ. in Γ. καὶ ἐκάστην ἡμέραν in § extet, III 22 non solum articulum a Γ StobAB

¹⁾ Ut infra ζωσιεύσθαι posuit, ita hic quominus ζωσιεύσθαι diceret insequens ἐπιμελεῖτο prohibuit: hiatus enim effecisset. Ludit in radice XP.A, cf. Gorgias frg. 19 S.

²⁾ Papyrus M praebet § 11: ἀγωνίζεσθαι καὶ ἐκάστην ἡμέραν (col. ε' 13), § 9 τα καὶ ἡμέραν οὐκ ἀπτόντα (ε' 21); de § 2, ubi habet καὶ ε.....μεραν, cf. addenda nostra.

[ad II 2.
4. III 15] servatum, frustra quaesitum in Stobr., sed etiam ἐξάστην in ζ desideramus, ita ut iam ad solemnem istam formulam καὶ ἡμέραν devenimus, cuius exempla haec sunt: τὰ καὶ ἡμέραν IV 34 168 V 120 VI 55 VIII 46 XI 20. 39 XII 179 (τὸ libri, corr. Hertlein) XIV 48 (τὸ libri, corr. idem 56. XV 39. 144. 228. — τὸν βίον τὸν καὶ ἡμέραν VII 53. 61 VIII 31. 109. ἡ προσηγὴ ἡ καὶ ἡμέραν VIII 90 XI 22.

7, ad II 4.

(p. 27)

StobA legit: τοῖς δὲ τράντοις οὐδὲν ἐλάττει τοιοῦτον, οὐδ' ἔδει παιδεύεσθαι μᾶλλον τῶν ἄλλων. εἰ δ' αὖν εἰς τὴν ἀρχὴν καίνασθαι (leg. e I: καίνασθαι), ἀνορθότοι διατελοῦσιν· οἱ μὲν γὰρ ἀλείστοι τῶν ἀνθρώπων αἰνοῖς οὐ πλησιάζουσιν, οἱ δὲ συνόριτες πρὸς χάριν ὁμιλοῦσιν; quae lectio adeo mihi arridet, ut eam ab Isocrate profectam esse contenderim. Sententia enim sic progreditur: 'homines privati bene erudiuntur, quippe qui vituperentur moneanturque ab amicis atque ex libris vitae sapientiam haurire possint: at in purpura nati adolescentuli tale quid, unde sapientiam hauriant (sc. libros), non habent, qui illis privatis multo magis erudiri debeant; simulac vero ad rem publicam accesserunt, paucis admodum aditus ad eos patet paucique isti adeo non peccantis delicta vituperant, ut ad omnipotentis regis nutum omnia et dicant et agant'. Vides hac ratione chiasmi dispositionem verbis inferri oratore haud indignam: 1. homines privati: a) amici b) libri. — 2. reges: a) libri b) amici. Praeterea librorum Isocrateorum lectio nisi mutato παιδεύεσθαι in καίνασθαι mihi non probatur. — Quae in παρρησίᾳ M scripturae agnoscuntur vestigia docent aut longe aliam verborum ibi recensionem quondam lectam aut misere locum homocoteleuto pelliciente καίνασθαι — ὁμιλοῦσιν fuisse deformatum.

8, ad III 15.

(p. 32)

Locus tractatu haud facilis apud Blassium sic legitur: αἱ δὲ μοραρχία ἀλείστον μὲν νύνοσι τῷ βέλτιστῳ, δευτέρῳ δὲ τῷ μετ' ἐξείνῳ, τρίτῳ δὲ καὶ τετάρτῳ καὶ τοῖς ἄλλοις κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, quod me intellegere nequire libere profiteor. Videtur autem proficiscendum inde, quod legimus τῷ βέλτιστῳ cum articulo, 'ἀλέον' sine articulo; itaque quae cum illo tradita sunt ad homines, quae sine illo ad gradus partesque hominibus tribuendas referemus; quam rationem amplexos nos non erraturos esse testatur 'τοῖς ἄλλοις' testaturque ipsa particularum μὲν — δὲ — de collocatio: sequitur dativos δευτέρῳ τρίτῳ τετάρτῳ in accusativos transscribendos esse; τῷ μετ' ἐξείνῳ porro pro τῷ μετὰ τὸν βέλτιστον dictum est eadem

[ad III 15.
18. V 117.] ratione, qua 'τοῖς ἄλλοις' verbis 'κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον' adiectis summam significat 'τρίτον δὲ τῷ μετὰ τὸν μετ' ἐξείνῳ κατέ.', ita ut etiam in inferioribus ordinibus eadem ratio distribuendorum honorum adhibeatur. Delendum autem in verbis nostra ex ratiocinatione restitutus est 'καί': quo facto ad eandem quam ζ praebet lectionem, a qua, quod premendum videtur esse, profecti non sumus, devenimus. StobB cur 'καί' retineat, ex archetypi condicione mihi explicatur, quippe in quo fuerit:

δευτέρῳ — ^{ον}τρίτῳ ^{ον}τετάρτῳ ^{ον}καὶ τοῖς ἄλλοις; aut scriba nescio quis voculam istam expunctam esse praetervidit aut corrector eam delere oblitus est.

9, ad III 18.

(p. 33)

Lectiones docent Stobaeum πάντων sicut I scripsisse; nam quod apud eum legitur, ἡ περὶ πάντων, ita natum est, ut voci q. e. πάντων ex vulgata recensione 'περὶ' insuper adderetur; ἡ autem nihil est quam solemne istud γρ. (cf. p. 34 am. 1). — Iam Blassius περὶ, quod ζ Stob. praebent, respuit, recepit ex iisdem illis τὰ; quod cum faceret, nescio an rectam viam non inierit: ut enim sanam et sententiam et constructionem ederet, aut ζ aut I sequi eum necesse fuit; quae autem requiritur sententia: 'omnia optime constituunt,' eam in I non deprehendimus, quippe cuius 'πάντων' nihil nisi intentio superlativi possit esse; quod si est, cum omittatur simul articulus τὰ, non habet obiectum. Verum tamen ut adicias obiectum e. g. πάντα, reputa modo, quam veri dissimile sit Isocratem et πάντων et ὡς οἶόν τ' ἐστὶ coniunctim superlativo addidisse. Sin vero servata simplici voce (πάντων) ex ζ Stob. τὰ ante βέλτιστα insereris, unde pendebit genetivus? an ex τὰ βέλτιστα, ita ut fere sit τὸ βέλτιστον τοῦ κοινοῦ? At quam tortuose Isocratem verba disposuisse nunc tibi sumis, cum cum omnino nihil prohibuerit 'τὰ βέλτιστα πάντων' scribere? Vides rem ad lectionem ζ Stob. redire, qua recepta omnes difficultates ita diluuntur, ut τοῖς κοινοῖς et περὶ ἀπάντων non minus quam λευγαίνειαι et τὰ βέλτιστα πράττουσι eleganter inter se opposita sint.

10, ad V 117.

(p. 43)

Glossa Harpocrationis ἀποποιτάς· Ἰσοκράτης Φιλίππῳ ἀποποιταῖοί τινες ἐλαβοῦντο θεοί. περὶ ὧν Ἀπολλόδορος ἐν ζ' περὶ θεῶν διελέχθη post Φιλίππῳ mutila videtur; neque enim cohaerent quae sequuntur cum loco Isocrateo; intercidit explicatio vocis ἀποποιτή, quae ni fallor ex Suida repeti potest; hic enim s. v. ἀποποιτή habet: καὶ ἀποποιτή· ἀντί

[ad V 117. τοῦ ἀπορομένη. quod idem extat in lexico Bachm. An. Gr. VI 104 I 130, 16 (et ap. Zonar.); quanquam autem apud Photium hanc glossam, ut quae magna illa literarum α ε clade deleta sit, non legimus, tamen eum Suidae esse fontem apparet inde, quod Bekkeri lexicon sextum (i. e. Bachmanni) ex Photio haud pauca desumpta continere Naberus (praef. ad Phot. § 18 p. 130 sqq.) demonstravit. Photius autem si glossam eiusmodi tenuit, quam Harpocratonem vidimus necesse esse eo loco, quo nobis nunc lacuna patet, exhibuisse, quid Harpocrati sui non restituamus? Epitomen enim lexici haud paucis locis nostro Harpocratonis corpore pleniora continuisse notum est. — ἀπορομένη igitur omnia ea nominabantur, quibus homines mala decorum ipsis insidiantium averruncare studebant.

II, ad VI 104.

(p. 44)

Isocrates dixit γεγενημένος. Ut enim 'γεγονός' apud eum semper est 'natus,' ita 'γεγενημένος' semper 'factus'; passivi participii exempla non affero, activi haec sunt: IV 60, 62, 84, 121 V 33, 115, 136 VII 37, 72 IX 19, 21, 72, 76, 81 X 43, 52 XI 8, 35, 38, 41, 42 XII 3, 81, 198, 205 (bis), 206, 263¹⁾ XV 166, 181, 306 XVI 33 XIX 13, 22 [ep. 7, 2, 8, 4, 9, 3, 18]. Atque quo accuratius videas, quam strenue huic regulae orator se applicaverit, proferam locos, quos contra illam pugnantes vulgata quondam praebebat ex Γ nunc correctos: IV 59 γεγόμενος ΓΕ: γεγονός ζ, 174 γεγομένων ΓΕ: γεγονότων ζ, IX 41 γεγόμενος ΓΓ: γεγονός ζ, 72 γεγονότων Γ: γεγομένων ζ; quibus addo XI 46, ubi Blassius ex ζ dedit ἐκ μεγάλων καὶ δεινῶν αἰτιῶν περὶ οὗ γεγονότων violans regulam, cum verum atque oratori restituendum in Γ legatur γεγομένων, quod etiam si sententiam spectas, a vituperio plane liberum est. Neque minus contra Fulvium (animadv. p. 50) mihi pugnandum, qui XII 50 ex lectione Γ γεγονασίνετο²⁾ eliecit γεγονότας, cum usus dicendi passivam formam flagitet: γεγόμενοι correctorem Urbinatis archetypi dare voluisse Blassius recte vidit, cum sagaciter lectionem illius ita reconcinnaret:

¹⁾ πλεον ἀπολειπόμενοι τῶν ὅντων εἶναι ἢ τῆς Οὐρανίου δόξης οἱ περὶ τὴν αὐτὴν ἐκείνῃ ποιεῖν γεγονότας; qui locus non comparandus est cum III 12 εἰ περὶ τὸ ἀνυβουλεύειν μῖνον γενομένης aliisque id genus seseentis: etenim ad artem patriam colendam nascuntur rapsodi.

²⁾ Non minus mira est lectio Γ XVI 19 ἀνασταπολίσαι pro quo ε οὐ καταπολιτῆσαι praebebat; editores simplex οὐκ ἀπολίσαι oratori imputant; ego mihi rectius ex vestigiis illis 'οὐκ ἀνασταπολίσαι' elicuisse videor; cf. Plat. Crito 51a; vox quod apud Isocratem alias non extat, nihil conjecturae fidei obest; talia facile orator ad usum finxerit.

[ad VI 104 γ γενο

γεγονασί; attamen coniectura 'γεγενημένοι' Benseleri nos supersedere posse concedere prohibeor insequente participio ἐκλελοιπότες. — Contra recte Blassius Γ deseruit IX 72, ubi verum προγεγενημένων Δς tradunt, Γ mendosum γεγενημένων ('Cf. § 70.') exhibet. Duobus tantum locis, quod sciam, hiatus vitandi studio orator ut regulam laederet coactus est; VII 10 πρὸς δὲ τοὺς Ἕλληνας διαβεβλημένοι καὶ τῷ βαρβάρῳ πολέμιοι γεγονότες, ἐτι δ' — ἡγαγασμένοι — τοὺς δ' — ἀπολωλενότες et XII 209 οἱ μὲν γὰρ ἂν φανείεν πολλῶν εὐρημάτων καὶ μαθητῶν καὶ διδασκάλων γεγονότες, οὗτοι δὲ ζε.; horum autem posterior mihi locus propterea quoque afferendus erat, ut aliam eiusdem orationis paragraphum (101) expedirem, in qua legimus ex Γ ὥστε δικαίως ἂν ἐκείνοις μὲν ἀπαντες ἐγκαλέσειαν ὡς ἀρχηγούς γεγενημένοις καὶ διδασκάλων τῶν τοιούτων γεγόνασιν ἔργων, cum ultima in ζ sic extent: καὶ διδασκάλων τῶν τοιούτων ἔργων. Benselerus inde Urbinatis lectionem amplexus transcripta voce 'γεγόνασιν' in 'γεγονόσιν' Blassio rectissimae annotationis dedit ansam: 'quod si verum est, delendum γεγενημένοις'; at Benselerus erravit, quia ex usu Isocrateo γεγενημένοις requiritur. Delenda igitur verba sunt καὶ διδασκάλων γεγόνασιν legendumque ὡς ἀρχηγούς γεγενημένοις τῶν τοιούτων ἔργων. Etenim magister quidam, dum enarrat hunc locum, ad § 209 auditores revocans effecit, ut unus ex his vel plures in exemplo Isocrateo quod tenebant inscriberent: καὶ διδασκάλων γεγόνασιν. Videsne unde ille nominativus et indicativus? Fuerunt in archetypo, cuius maculas fideliter servat Γ¹⁾, ζ eleganter, quantum id fieri licuit, genuinis verbis adaptata exhibet, ita fere literae discriptae:

καὶ διδασκάλων γεγόνασιν

γεγενημένοις τῶν τοιούτων ἔργων. Magister autem ille, quem finxi, ad § 209 respicere debuit, ut ea quae in § 101 sequuntur illustraret: ὥσπερ τῶν μαθητῶν. — Haec hactenus de participio; ex ceteris perfecti formis eas, quas a radice 'γον' duxit, protulit eis, quae a 'γενε' derivantur, si illae assumpto ν para-

¹⁾ Correctus Γ iam videtur XV 168 ὅρων δ' οὐ μόνον δυοκόλως διακειμένους περὶ τὴν τῶν λόγων παιδείαν τοὺς εὐθισμένους ἅπανι χαλεπαίνειν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν πολλοὺς τραχέως πρὸς αὐτὴν διακειμένους, ἐφοβοῦμένην, μὴ κτε; sana verborum collocatio non est, quia sententia flagitatur, ut verba τοὺς εὐθισμένους ἅπανι χαλεπαίνειν nullo intervallo interposito excipiant illud οὐ μόνον; quod ne fiat impediunt 'δυοκόλως... παιδείαν', in quibus orator et πρὸς (non περὶ) scribere debuit et evitare vocis q, e. διακειμένους repetitionem, id quod Kayserus monuit. Verba bene se haberent, si extaret: οὐ μόνον τοὺς εὐθισμένους ἅπανι χαλεπαίνειν ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν πολλοὺς τραχέως πρὸς τὴν τῶν λόγων παιδείαν διακειμένους. Glossema priori parti illatum effecit, ut posterior mutaretur (αὐτὴν); neque vero manus corrigens quae sermone ac sententia postulantur lenis esset.

[adVI 104. gogico desinebant in consonam, cum vocalis has clauderet;
VIII 19 a radice quae dicitur forti ductae hae sunt: ¹⁾ γέγορε *IV 13.
*28. 38. *139. *140. 150. 167. 169. *175. *V 21. VIII *107.
*IX 69. XII *93. *108 XIV *59. XV *28. *30. 35. 83. 106.
*114 *118. 190. XVI *36. XVII *33. XVIII *14. *15. [ep. *7,6];
γεγόρασι IV *116. 117. 137. 149. 161. V *42. *147. VIII *29.
IX 13. *70. XII 9. 207. 210 (cf. 205). XIII 5. *6 *14. XIV *9.
XV *45. *80. *98. 99. *163. XIX *33. XX 7. [ep. *4,2]. —
γέγορε [I 24]. V 71; γεγόρασι IX *6. XVI 4. XIX *36. Regulam
quam modo hisce de formis protuli exceptionum capacem
esse scio, velut XIX 33 γεγένηται legitur; sed rarissimae
tales formae sunt. — γεγορέναι me legisse non memini. Inter
ceteras ita delectum habuisse orator videtur, ut de personis
semper fortes formas, de rebus et fortes et lenes, prout hiatus
fuga cogebatur, adhiberet: γέγορε V 12 XII 88 (Γ: γεγο-
ρόρα ε) XV 195; γεγόραμεν IV *24. *26 VII *73 VIII 108
XII *98 XIV *51 [ep. 7,11]; ἐγγόρα XVIII 16.

12, ad VIII 19

(p. 19).

Isocrates 'τρόπος' vocem hisce in notionibus habet: τὸν
αὐτὸν τρόπον IV 80. V 85. VI 24. VII 28. 56. XV 151.
XVI 1. τὸν αὐτὸν τρόπον ὅντιν IV 66. V 93. τοῦτον τὸν τρόπον
III 5. V 119. VII 20. VIII 35. IX 19. XI 46. 48. XV 31. 55. 152.
185. 323. XXI 20. [ep. 6,10] τὸν τρόπον τοῦτον VII 56. XI 30.
XII 41. 247 (τοῦτον τ. τρ. ε). XV 283. ἐκείνον τὸν τρόπον XII 3.
πάντα τρόπον IV 151. XII 17. ὅν τρόπον V 33. 105. 150.
VI 16. XII 44. 140. 236. XV 69. ὅντιν τρόπον VI 32. τίνα
τρόπον VIII 74. XII 175. XV 306. — ἐκ παντός τρόπον III 31.
IV 95.²⁾ VI 91. IX 39. XII 160. XIV 3. 23. XV 135. 248.
XVI 44. [ep. 2,20] μηδ' ἐξ ἐνός τρόπον V 3. ἐξ ὁὶν τρόπον
VIII 131 (Γ: ἐξ ὁίων ε). ἐξ ὁίων τρόπον [ep. 7,3]. — κατὰ
τρόπον (i. e. 'eo quo decet more') II 6. V 45. VII 11. 79.
XII 51. 174. XIII 16. XV 131. [ep. 2,6]. — ὅτιν τρόπον
VI 31 ἄλλω τρόπῳ ᾧ XVII 34. Ex hisce cum facillime
perspiciatur Isocratem τρόπον, ubi 'modi' significationem induit,
nusquam aliter quam singulariter dixisse, respiciamus πάντα
τρόποις eo loco, ex quo profecti sumus, sprete I E Thomae fide,
neque minus refugiemus Prisciani κατὰ πάντα τρόποις; quare
verum πάντα τρόπον sola in vulgata extat, quacum Bekkeri
lexicon consentit: tertium igitur formulae πάντα τρόπον hoc
duobus exemplis modo allatis adiungas. — Iam cum cetero-

¹⁾ Stellulis eos locos insignivi, quibus hiatus usus formis γέγονεν et γε-
γόνασιν (pro γεγένηται et γεγένηται) orator evitare studuit.

²⁾ Male igitur ἐξ παντός τρόπον ε Schol. ad Il. ap. Cram. An. Par. III 151,20.

[adVIII 19 quin aut accusativum aut praepositionem illis in notionibus
IX 44. deprehendamus, duos istos in dativos ὅτιν τρόπον VI 31 et ἄλλω
τρόπῳ ᾧ XVII 34 clades persedisse videtur, quorum hic locus
quin mendosus sit non potest dubitari, quia hiatus orationi
foedissimum infert: ἢ ἄλλω τρόπῳ ᾧ ἡδύναντο, ita ut vix mihi
conjectura evitanda videatur esse, qua verba rescribimus: ἢ ἄλλον
τρόπον ὃν ἡδύναντο ¹⁾; in orationibus iudicialiis ἢ gravem non
efficit hiatus. Cum igitur non duo sed unum dativi exemplum
tradatur, quid hocine feremus? Minime: corrigenda videntur
verba 'Archidami' ὅτιν τρόπον aut in ὃν τρόπον aut in ὃντιν
τρόπον; quod enim facile propter ὅτιν suaseris ὅτινα τρ.
restituere veteris indice nostro docente pronomē ὅστις ab
Isocrate cum voce q. e. τρόπος in notionibus adverbialiter
usurpatis non coniungi.

13, ad IX 44

(p. 54).

Orator quae in antecedentibus Euagoram praedicaverat
(οὐδὲ — διακείμενος), cum malas virtutes eum exercuisse
negaret, nunc in laudatione ita pergit, ut non iam neget, sed
ea ipsa quae rex praestitit adferat professus 'illum semper
sibi constituisse neque aut factis aut verbis a se destitisse.'
Quam sententiam cum Stobaei et vulgatae correctores parum
intellexissent, ad locos respicientes velut IV 81 πιστοτέρως
μὲν τοῖς λόγοις ἢ τὴν τοῖς ὁμοῖς χρόνοις, II 22 τὴν ἀλήθειαν
οὔτω γὰρ ἀνὸν προτιμῶν ὥστε πιστοτέρως εἶναι τοὺς σοὺς λόγους
[μᾶλλον] ἢ τοὺς τῶν ἄλλων ὁμοῖς. [I,22] δεῖ γὰρ ἀγαθοὺς
ἄνδρας τρόπον ὁμοῖον πιστοτέρως γαίνεσθαι παρεχόμενους²⁾.
tales inquam locos respicientes alter correctorum istorum

¹⁾ Cautionem in Trapezitici proprietatibus sermonis tractandis adhibendam
esse summam nuper docuit Grosse, qui programme 'Über Isokrates Trapezitikos'
(Arnstadt 1884) inscripto gravissimis et usis orationis genuitatem impugnans effecit,
ut etiam manifestiorem faceret inertem defensionis imbecillitatem, quam paulo
antea Galle adsecutus est dissertatione sua 'de Isocratis oratione Trapezitica'
(Lips. 1883). Quamquam vero certum iudicium hac de re ferre nondum audeo, tamen
parum caute me supra dixisse fortasse concedendum; cautius Schwabe 'de dicendi
genere Isocrateo' (diss. Hal. Sax. 1883) p. 24 hunc inter eos rettulit locos, quibus
Isocrates in posterioribus orationibus particulam περ affixurus fuisset: at ipsum
istud quod desiderat ἄλλω τρόπῳ ᾧ περ ἢ δ. Isocrateum non esse modo posui.

²⁾ Idem, ni fallor, sibi vult Sophoclis fragmentum 810 N. εἰδ' ἰσθα σάφους
ἔργα τοῖς λόγοις ἴσα, in quo τάρχα Nauckius bene restituit; nec vero placet, quod
idem ἴσος coniecit; verbum enim requiritur: aut igitur statuendum versum inse-
quentem continuisse vocem qualis ἐκείνων aut — quod magis placet, cum hoc modo
efficiamus, absolutam ut sententiam versus exhibeat scribendum τάρχα τοῖς λόγοις
ἴσους; cf. Soph. El. 686.

[ad IX 44. 'ἡγοῖς', alter 'ἡγοῖς' supra 'ἡγοῖς' scripsit, quae in textum X tit. recepta alias mutationes necessarias reddiderunt. 'ἡ' autem Stobaei in 'ἡ' mutare, quod Gesnerus fecit, non est scribarum mendum tollere, sed quid auctor lectionis voluerit non satis percipere; is enim *ὑπολογία* non de rebus interpretatus est quae inter se conveniunt, sed de iis de quibus inter homines convenit: quamobrem mutatis 'ἡγοῖς' in 'ἡγοῖς' dicendum ei videbatur esse: 'quae pactus erat, eadem cura praestitit, quae ea quae erga deos praestanda ei erant.' itaque ut in Stobaeo retinendum est *ἡ*, ita non recipiendum inter oratoris verba.

14, ad X titulum

(p. 55).

Libri *Ἐλένης ἐγκώμιον*; *Ἐλένη* Benselerus ed. vol I (prae-f. p. XXXII) ex Arist. rh. III 14, Harpoer. v. *Θεοδέτρια* et *Θιολόγισ*. Rh. Gr. II 45.5, 446.23, VII 1032.18, W. *Υλο9*. 10 restituit. Ego quamquam addere possum BA. 85.15, tamen cum libris facio, quibuscum consentiunt Quint. III 8.9 (*in Helenae laude*) et Harp. v. *Θιολόγισ*; in lexicis (BA.) facile brevior titulus adhiberi potuit. Relege praeterea titulos hosce: *Γοργίου Ἐλένης ἐγκώμιον*, *Κλειταρχίδου ἐγκώμιον* (in indice Pseudo-Isocratearum ed. Blass II 274), *Νεάρχου ἐγκώμιον* (Alcidamantis, apud Athen. XIII 592^c et *Βούτιος* Isocratis, *Ἰησιλάου* Xenophontis, *Μεταχρύστου*, *Μετρυάδου* (inter Pseudo-Isocrateas), *ὁ Ἀλέξανδρος*, quem ad Gorgiam rettulerim; simplex enim articulus ὁ praeter ceteros auctores, quorum scripta non ita exemplorum instar habebantur, Leontini orationi aptus esse videtur; conveniunt insuper quae de orationis ingenio Blassius (Att. Bereds. II 342 sq.) disputat, qui tamen de Theodecte Phaselite cogitat, cuius haud raro Aristotelem mentionem iniecisce fatendum est; neque vero Suidae testimonium (v. *Θεοδέτρια*) neque Philodemi (*περὶ ῥητ.* col. 36 sq.), quo nisis Sauppius (O. A. II 223) 'Alexandrum' ad Polycratem rettulit, quicquam valent. Sed ne in coniciendo longi simus, ad laudationes redeo. Vides mulierum nomina in genetivum deflexa ex nomine quodam substantivo pendere, virorum talia non adsumere; cui mori illud librorum Isocrateorum *Ἐλένης ἐγκώμιον* sufficit. Sequitur addendum etiam esse aliquid post *Πειλότις* in Pseudo-Isocratearum indice, quod aut *ἐγκώμιον* potest esse aut *ὑπόλογος* (Blass. Att. Bereds. II 95, ann. 7). Quam male autem sibi constant pelores testes in appellandis orationibus, collatis orationis X et XI argumentis videbis, ita ut nihil ex Schol. in Plat. Hipp. 229^d p. 286 II, *Ζεῦλος ἐν τῇ τῆς Πολύκριτου ἐγκωμῷ* contra me paraturus sis; *καὶ τὸ τοῦ Σοκράτους ἔργον μάλιστα ἐγκώμιον εἰς Πανσενία* personati Demosthenis (Dion Hal. de adm. vi dic. in

[ad X tit. XII 30. Dem. c. 44) praetereo. Omisi porro, ut par est, eas laudationes, quarum ipsos titulos non accepimus: dico Theopompi laudationes Mausoli (Blass. Att. Bereds. II 372) Philippi Alexandri (Theo progym. rh. Gr. II 68, 110 Sp.), Naucratis et Isocratis Apolloniatae laudationes Mausoli, Cephali laudes Lagidos meretricis (Athen. XIII 592^c), Matridis et Caucali Chii *ἐγκώμιον Ἡρακλέους* (Athen. X 412^b). Theodectis laudatio Mausoli tragedia erat inscribaturque simpliciter 'Mausolus' (Hygin. ap. Gell. n. a. X 18, 7). Denique titulos laudationum Potamonis Mytilenaei, quos Suidas (v. *Ποτάμων Μυτιλή*) tradit, *Βρούτων ἐγκώμιον*, *Καίσαρος ἐγκώμιον* ab illo vel potius ab auctore eius non religiose relatos esse contendo: nam usque ad Romanorum aetatem morem illum valuisse docet Plutarchus Caes. 54.: *ἐγραψε Κικέρων ἐγκώμιον Κάτωνος ὄρουα τῷ λόγῳ θένοντος 'Κάτων'* (cf. Cic. Top. 25.94), quod idem Caesaris duo 'Anticatores' comprobant; libelli 'in quo (Hirtius) collegit vitia Catonis' (Cic. ad Att. XII 40.1) titulum ignoramus; neque magis noti indices libelli Brutiani de Catone et de App. Claudio aut Ciceroniani de Porcia et Caesare. — Haec disputanda mihi esse duxi, ne vana quamvis speciosa te Benseleri (prae-f. p. XXXII ann. 8) decipiant argumenta.

15, ad XII 30

(p. 60).

Editores e Stobaei florilegio sententias 1, 42, 43, 44 eicere solent, quippe quae ut Gesneri in editione ita non in libris inveniantur; Gesnerus, inquit, eas ex ipso Isocrate addidit. Quid igitur? quo libro usum esse Gesnerum statuis? vulgatae? at lectiones Stobaeenses nostro loco cum *Γ* consentire solent (*καλῶ, ἐλαφροτέρως, εἰ τοὺς, ἐξισταμένως*). Aut Urbinatis? Bekkero igitur laudem Isocratis sospitatoris praeripere veritus Gesnerus librum modo inspectum statim tenebris reddidit? immo ad *ξ* accedit Stobaeus praebens *τῇ τᾶξει, ἀλλὰ πρὸς πάντα, τελείως* adversante Urbinate. Nunc Clementis Alexandrini ne obliviscar licet monere, ex quo fortasse Gesnero sua depromere licuerit. Quamquam autem Stobaeus cum patris Christiani libris in lectionibus *καλῶ, ἐξισταμένως, τῇ τᾶξει, ἀλλὰ πρὸς πάντα, τελείως* facit, tamen ab eo recedit, cum exhibet *εἰ τοὺς* (cum *Γ*), *εἰ χραιστῆρας, μέγιστον, διαζωμένως, ἐμμένοντας*; praeterea is, qui Clementem loci Stobaeensis fontem Gesnero vindicat, sumere coactus est verba ab Alexandrino omissa (*ἐπειδὴ — ἀποδοκιμάζω, καὶ μὴ — γιγνομένων, τοὺς δὲ μὴ μόνον — ἀρετᾶς*) virum illum doctum ex Isocrate repetiisse, verba ab Alexandrino tradita suis coniecturis ita ornasse, ut modo *Γ* modo *ξ* imitanda sibi proposuisse videatur, uno autem loco tam felici usum esse

[ad XII 30. acumine, ut solus omnium, dis credo adiuvantibus. Urbinatis XIII 12 lectionem inveniret. Iam vides quo redacti simus: Gesnerus neque ex Isocrate neque ex Clemente sententiam I. 44 in Stobaeum intulit, sed invenit in libro manuscripto: reddamus igitur Stobaeo quod Stobaei est. Quid autem? quod hac de sententia statuimus, nonne eadem de duabus antecedentibus indicanda sunt? ego vero credo. Audi modo, adfert Pythagoram, Antisthenem, Thucydionem, Diogenem, Socratem, Democritum, Isocratem (I. 41 et 45), Epictetum: num dubitare licet, quin Solaeus haec omnia ex gnomologio quodam suum in florilegium transtulerit? quam nostram sententiam etiam eo comprobari videmus, quod verba *ἡ δὲ τῆς ἀρετῆς τιμὴ* — *ἡ ποικίλη* in Orionis quoque antholognomico extant (VII 13). Licuit igitur e lemmatum serie eruere, unde alteram (I. 43) sententiarum dubiarum Stobaeus hauserit: quid? Item si de tertia illarum (I. 44), quam modo tractavimus, demonstrabitur, nonne primam quoque (I. 42) e gnomologio petitam a Stobaeo, non a Gesnero in primum florilegii caput receptam esse concedendum erit? Tertiam autem in gnomologio quodam fuisse Clemente ascito facile perspicimus. Is enim praeter hunc, de quo agitur, locum ex Isocrate duos tantum excerpit IV 141. XIX 31 eosque eo in libro, quem illum ex Aristobulo compilasse constat,¹⁾ sexto; qua re cognita unicus iste locus noster Panathenaeici relinquitur, qui evincere possit Clementem Isocratis orationes legisse: at cum unicus sit, hunc etiam Alexandrinum non ex ipso oratore sed e chrestomathia quadam deprompsisse verisimillimum est. Sin autem Clemens verba tali ex compilatione mutuatus est, quidni Stobaeus, qui eadem haec habeat inter sententias procul dubio e gnomologio deprompta? Tres igitur Stobaei sententias non eiciendas esse tanquam a Gesnero interpolatas demonstravimus.

16, ad XIII 13

(p. 62).

Paragraphum tertiam decimam orationis 'contra sophistas' ab Isocrate scriptam esse non credo, quae, quod ad sententiam facit, nihil ferat novi:

§ 13

ἢ μὴ τῶν καιρῶν καὶ τοῦ
προσέτιος
καὶ καιρῶς εἶναι μετὰσχόντων
(cf. XV 82, 83)

§ 12

δοῦναι ἂν ἀξίως μὲν λέγει
τῶν πραγμάτων
μηδὲν δὲ τῶν αὐτῶν τοῖς
ἄλλοις ἐγείσκειν δέηται.

¹⁾ De Aristobulo quid actum sit docet Zeller, *Philosophi. d. Gr.* III 3.257 ann. 2.

[ad XIII 13. cf. § 16: τὸ δὲ τοῦτον ἐφ' ἐκάστῳ τῶν πραγμάτων ἂς δεῖ προ-
ελεῖσθαι καὶ μεῖζα πρὸς ἀλλήλους καὶ τάξαι κατὰ τρόπον·
XIV 5 εἰ δὲ τῶν καιρῶν μὴ διαμαρτεῖν ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐνθυμή-
μασι πρεπόντως ὅλον τὸν λόγον διαποιεῖν. In ipsis autem
verbis pessime se habere τοῦ καιρῶς εἶναι μετὰσχόντων
'praesertim cum καλῶς εἶναι praecesserit' iam Blassius mo-
nuit; idemque animadvertit meliorem evasuram esse orationem,
si ex ultimis paragraphi verbis *ὅτι πολλῆς ἐπιμελείας αὐτοῖς*
(sc. οἱ ποιητικοὶ παραδείγμασι χρώμενοι) δεόμενοι παιδεύειν
τοὺς ἄλλους ἐπιχειροῦσιν' voces *τοὺς ἄλλους* (i. e. disci-
pulos) eiecerimus; neque enim in iis, quae haec continuo ex-
cipiunt *εἰ δὲ δεῖ μόνον καιροποιεῖν τῶν ἄλλων ἀλλὰ*
καὶ τὴν ἑαυτοῦ δηλοῦσα διάνοιαν idem significant *τῶν ἄλ-
λων* (i. e. praceptorum) quod supra *τοὺς ἄλλους*: idem autem
verbum paucissimis interiectis vocibus ad easdem referre per-
sonas simplices sanaeque nos cogunt rationes; quod cum hic
fieri nequeat, non solum *τοὺς ἄλλους* delebimus, sed accedente
argumento ex sententia male frustulis aliunde petitis con-
glutinata totam paragraphum uncis saepiemus. Cui sententiae
nonne id quoque suffragatur, quod verba *μέγιστον δὲ σημείον*
τῆς ἀνομοιογένειας αὐτῶν tanto hiatu ab iis ad quae referenda
sunt (*τὸ μὲν τῶν πραγμάτων — τὸ δὲ τῶν λόγων*), seiunguntur,
ut simplicis perspicuaeque dictionis Isocrateae plane te obli-
visci necesse sit, si haec ita Isocratem scribere potuisse con-
cessurus sis? Occurreret autem nobis et quidem a sollerter
eruditeque quaerentibus, liceatne ita Isocratis verba reconcin-
nare, ut hiatu foedissimo orationem laceremus (§ 11, ... *δένηται*,
[§ 12 *μέγιστον* ... *ἐπιχειροῦσιν*], § 13 *εἰ* ...). Qui velim accuratius
inspiciant extremas § 12 partes: sana in iis non est sententia;
neque enim 'is in arte oratoria exercitatus est, qui pro
dignitate verum dixerit, neque vero proferre possit, quae ab aliis
arte inventa fuerint', sed 'qui pro dignitate rerum dixerit
quemque ingenii tenuitas non cogit ut aliorum inventis utatur';
expectamus igitur *δέηται* pro *δένηται*, quod inter oratoris
verba recipere non dubitarem, nisi ex insequentis paragraphi
intercalatione omnia hic vacillare appareret. Sed hoc demon-
strasse mihi videor, non bene *δένηται* se habere nec posse
inde contra suspicionem, in quam totam paragraphum vocavi,
iure aliquid moveri.

17, ad XIV 5

(p. 63).

Locus Prisciani tam corruptus est, ut, priusquam ad
Isocratem nos convertamus, grammatici verba restituere
coacti simus. Legimus: *Ἀττικὸν οὐχ ὅπως τόδε οὐκ ἐγένετο*
ἀλλ' οὐδὲ τόδε et rursus οὐχ ὅπως τόδε οὐκ ἐγένετο ἀλλὰ

[ad XIV 5 *τόδε καὶ τόδε*, quibus in verbis ea, quae uncis inclusi, cum XIX 24. in *VRMO* a prima manu omittantur, submolestae sunt fidei; et cum exempla hanc ad regulam comprobendam ex Isocrate petita non *οὐχ ὅτιος οὐ* (ἀλλὰ) praebeant, sed *οὐχ ὅτιος* (ἀλλὰ), altera in parte necessario ea, quae a manu recentiore addita sunt, correctione indigent; rescribe igitur *οὐχ ὅτιος τόδε οὐχ ἐγέρετο* ἄλλ' οὐδὲ τόδε καὶ τόδε et rursus *οὐχ ὅτιος τόδε ἐγέρετο* ἀλλὰ τόδε καὶ τόδε. Corrigunt porro vestigia Priscianeorum librorum *OYTQN* (in *UV* R* O**) aut *OITQN* (in *M*) aut *OYTON* (in *O*) ad unum *R* qui *οὐτιος* praebet; sed cum *οὐτιος* ante consonam non apud Isocratem patiamur, libentius *TOYTOYTON* fuisse quam *οὐτιος* crediderim; *τοσοῦτον* δὲ habent Plat. Men. 71^a et Luc. Icarom. 6, quamquam his quoque locis scite fortasse genetivos nunc inferunt. — *δεομένων* librorum recte in *δέουον* contraxerunt; ultima syllaba ex sequente *ιόν* nata est. — Post Isocratea grammaticus exemplum Lysiacum infert, quo negativam particulam interdum apud Graecos abundare demonstrat; sed cum omnino non dixerit, quomodo Romani Graecum *οὐχ ὅτιος οὐ* *καὶ* verterint, intercidissee necesse est quaedam, in quibus fuerint qualia: *'nostri non modo non — sed ne — quidem' et rursus 'non modo — sed'*. — Et quanquam aegre Priscianum restitimus, nos quid inde ad Isocratem utilitatis redundet quaerentes nihil lucratos esse facile intellegimus. Licet enim *οὐχ ὅτιος οὐ* — ἀλλ' οὐδὲ Priscianus in exemplo suo legisse sit putandus, tamen Isocrati alterum illud *οὐ* non obtrudemus; cf. XI 41. XII 270 [ep. 4,6], neque ut *οὐχ ὅσον οὐ* — ἀλλ' οὐδ' (Thuc. II 62, cf. Schol. ad h. l. *οὐ μόνον οὐ* et Suid. v. *οὐχ ὅσον*) ita *οὐχ ὅτιος οὐ* — ἀλλ' οὐδὲ dici posse nobis sumemus. — *τοσοῦτον* δέω autem Isocrates non dicit¹⁾; quod vero *οὐτιος* apud Priscianum legimus, propterea nihil valet quia ex insequentium verborum lectionibus haec quoque immutatio suspecta fit; neque enim dicunt Attici *συνθῆκα* pro *συνθήκαι*.

18, ad XIX 24

(p. 70).

Ego *ἐπεδειξάμην* Prisciano reddidi, cum Hertzius *ἐπεδειξάμην* ediderit; id enim quod iam Coraes (ed. vol. II 344) monuit, lectionem Priscianeam *ἐπεδειξάμην* scribae male attento deberi, non falsum est; requiri dicit aut *ἐπεδ.* aut *ἐπεδ.*: διηλοῖ... δὲ καὶ τὰ παλαιότερα ἐκ τοῦ *Ρομιάου* *ζωμζοῦ* *παλαιολόου* *αλεονασμοῦ* *παλαιδείματα* 'ad eum

¹⁾ Quod VII 48 in *VE* legitur *τοσοῦτον γὰρ ἴδιον* correctum est ex *ε* in *τοσοῦτον*; contra *τοσοῦτον* dicitur *ε* ex *Γ* medicinam *'τοσοῦτον'* nactum est.

[ad XIX 24. *adeat' καὶ 'ad eum advenis'*. Et cum verum hoc quoque eum vidisse ego non dubitem concedere, negaverint autem editores, operae pretium videtur denuo rem tractare. Etenim si percurris exempla, quibus usus Priscianus demonstret abundare aliquando praepositiones et apud Romanos et apud Graecos: Isocrates: *ἐν αὐτοῖς* .. *ἐπεδειξάμην*; Terentius: *accedo ad, accedo ad, adeo ad, adeo ad, advenio ad*. — Isocrates: *συναζούμεθα μετὰ*; Aristomenes: *ἐπεῖνα μετὰ*; Isocrates: *συνδιατρέβειν μετὰ* — haec, inquam, si percurristi, fieri non potest, quin quo consilio ea digesta sint intellegas; in Latinis enim omnibus eadem utique praepositiones iterantur, et quae in Graecis sequuntur ei soli non ex eadem ratione dispositae esse videbuntur, qui sermonem Atticum praepositionem *σύν* respuere nesciat; sed grammaticus, cum haec Graeca exempla (*σύν*: *μετὰ*) ad rem comprobendam minus apta potuerit putare, illa non ante Latina, quo assolet, sed post haec posuit: cur igitur primam sedem uni Isocrateo loco concessit? nimirum quia ad amussim aequeperavit Latina (*ἐν*: *ἐν*). Hoc si recte disputavi, Prisciani lexigraphus *ἐπεδειξάμην* — *ἐν* legit; cui sententiae fulcrum fortasse ex optimo libro Priscianeorum subicere licet; codex *R* enim pro *ἐπεδειξάμην* habet *ΕΝΠΕΔΕΙ-*

II

Ξ ΑΜΗΝ, i. e. *ΕΝΠΕΔΕΞΑΜΗΝ*; lectioni *ἐπεδειξάμην* cum ex libro nostris Isocrateis simillimo *II* superscriptum esset, ita ut correcturae locum teneret, postea, ubi illud *II* iuxta *N* in textum perquam receptum est, tandem fiebat, ut etiam *E* interponeretur. Isocratis igitur libri cum *ἐπεδειξάμην*, *ἐπεδειξάμην* Priscianei praebeant, quaestio suboritur utra lectio praeferenda sit. Neutra autem dictionem ab oratoris usu alienam inferente¹⁾, si ad solam fidem testium rem diiudicare coacti sumus, codices sequemur, quippe inter quos optimus *Γ* sit. — Restat ut dicam, quo iure ultimum exemplum Priscianum ex Isocrate petatum coniunxerim supra cum Aristomenis versibus, quamquam haec sunt interiecta: *Κρατῖνος ἐν Νεμέσει* *μεθ' ὑστέρῳ χρόνῳ*²⁾, *Virgilius in V (321) 'spatio post deinde relicto* | *Tertius Eurcalus*. At videas velim — si negligis in-

¹⁾ *ἐπεδειξάμην* *ἐν*: VII 87; *ἐπεδείναι(-μαι)* *ἐν* IV 91. VI 102. VIII 95. IX 61. XV 315. XVI 25. XX 13. — II 19. III 39. IV 85. X 31. XV 24. Adnoto Antiph. V 80 pro *δεδογμένον ἔσται* Jernstedtium non recte per *δεδογμένον ἔσται* reponere velle: cf. Isocr. II 10. 49 IV 165 VI 4 — IV 49.

²⁾ Accuratius vellem Kockius inspexisset ipsum Priscianum, ne Meinekii coniecturam hand ita felicem recoqueret neu nos suum ipsius *μεθροτίῳ χρόνῳ* cogeret concoquere; vidisset enim necessario adverbium desiderari, quod et prae-positionis vicibus fungi possit et significet idem quod *ὑστέρῳ χρόνῳ*, veluti Hyperideum illud *μετὰ ταῦτα ὑστερον*; adverbium autem istud est ipsum id *μετὰ*, quod iuxta *ὑστέρῳ χρόνῳ* abundat; optime igitur Hertzius coniecit *μεθ' ὑστέρῳ χρόνῳ*.

[ad XIX 24. 46] sequens Isocrateum — sequi 'Υπεροδὺς' . . . μετὰ ταῦτα ἔσται
 24. 46 *Virgilius in VIII (546): 'Post hinc ad naves graditur
 sociosque revisit.'* Quae igitur de praepositionibus abundantibus
 Priscianus protulit, duas in partes divisit: prior est de abun-
 dantia apud verba cum praepositionibus coniuncta, posterior
 de abundantia apud alias notiones observatis. Novissimus autem
 locus Isocrateus ex illa hanc in posteriorem falso illatus est.

19, ad XIX 46

(p. 70).

1. Quae ego ut Priscianea dedi verba non in editionibus
 feruntur; explicabo igitur qua ratione coactus ab editoribus
 recesserim. Ac primum quod mutant librorum omnium Pris-
 cianeorum *LIION* in *HIION*, quae coniectura propter seri-
 orem Graecorum literae *η* pronunciationem haud parvam
 verisimilitudinis speciem prae se fert, non comprobo; namque
 accuratius si quaesiveris, quae literae male a scribis Priscianeis
 inter se permutatae sint, saepissime *I* in *Y* aut *T* aut *Π*
 abire invenies, nusquam in *H*, cuius in locum tanquam solemn-
 italorum ex more *E* cedere solet. — Tum *μᾶλλον πολὺ* edunt,
 cum hoc Priscianum aut eius auctorem in libris manuscriptis
 Isocrateis legisse omnium maxime veri dissimile sit, quia verba
 illa particula *ἢ* excipiuntur. — Quanquam denique ex iis, quae
 editio Hertziiana praebet, nobis quid grammaticus voluerit
 divinare licet, tamen planius atque distinctius illum dixisse
 credo. De *μᾶλλον* hoc loco agi ordo literarum alphabeticus
 evincit; et cum Latini '*magis*' et '*maxime*' augendi gradus
 comparationis causa coniungant cum '*multo*', itemque Graeci
 dativum in formulis *πολλῷ μᾶλλον* (*μάλιστα*) usurpare possint,
 nonne mirum esset, si Priscianus eam solam constructionem
 protulisset, quae a sermone Latino discrepat, eam vero, qua
 linguas inter se consentire evincere potuit, de more suo
 omisisset? Desideratur igitur nostro loco memoratio formu-
 larum '*πολλῷ μᾶλλον*' et '*πολλῷ μάλιστα*'. Dixerit quispiam:
 quid contra te non pugnat quod grammaticus exemplum
 petiit ex Isocrate, i. e. ex scriptore apud quem *πολλῷ* his in
 notionibus frustra quaesiveris, cum ille semper *πολὺ μᾶλλον*
 et *πολὺ μάλιστα* dixerit (cf. p. 139 sqq.)? At nihil is monebit,
 quia praepositio illa '*pro*', quae apud Priscianum post verba
 Isocrateia traditur, clamat fuisse apud eum aliquid, quod idem
 significans atque *πολὺ* grammatico Romano usitatus fuerit.
 Utrum autem fuit Romanis usitatus, *πολὺ* an *πολλῷ*? certe
 dativus, ut qui aptius cum ablativo posset componi. Quam-
 obrem non dubito, quin sic Priscianus scripserit: *Isocrates*
Ἀθηναίῳ· ἐκ ποίας δ' ἂν οἰκίας ἄλλον ἴδιον εἶδεν
αὐτῷ πολὺ μᾶλλον *pro* '*πολλῷ μᾶλλον*' (*καὶ*) *πολὺ μάλιστα*

[ad XIX 46] *καὶ πολλῷ μάλιστα*; nostri '*multo magis*' et '*multo maxime*'
 et q. sq. Opposuisse autem hoc loco grammaticum sermonis
 Latini usum Graeco inde apparet, quod non legimus '*similiter*
 nos' vel '*nos quoque*' vel '*quomodo et nos*' vel '*hinc nostri*',
 quibus formulis in consentiente linguarum consuetudine uti
 solet, sed quod unum istud '*pro*' deprehendimus, quod
 idem valet ac simplicia illa '*Romani*' vel '*nostri*', contrarium
 inferentia. Atque recte nos hoc disputasse ex Prisciano ipso
 (XVIII 271) perspicui licet, ubi legimus: '*Attici πολὺ μᾶλλον*
καὶ πολλῷ μᾶλλον καὶ πολὺ μάλιστα'; nostri ad ablativum
 '*multo magis*' et '*multo maxime*', quae sequitur locus Platonius.
 Neque vero mirari licet, quod Priscianum idem bis proferentem
 facio; talia enim in lexico, quod adhibuit, saepius fiebant;
 cf. quae de voce '*ρόλος*' praecipiantur p. 306.6; 333.15;
 337.19, aut de '*χόρος*' p. 343.5, 349.6, 369.5. Attamen plane
 idem dici utroque eorum loco, quos tracto, vix concesserim,
 quia nostris in verbis regulam deprehendimus aliquanto magis
 generalem, ¹⁾ cum XVIII 271 non summam de ablativo
 comparativis adiciendo, sed de singularibus notionibus '*multo*
magis' et '*multo maxime*' praecipitur.

Sed haec haec; iam quaeritur, lexicographus, cum
 daret *ἐκ ποίας δ' ἂν οἰκίας ἄλλον ἴδιον εἶδεν αὐτῷ*
πολὺ μᾶλλον, utrum verba Isocrateia *ἐκ ποίας δ' ἂν*
οἰκίας ἴδιον εἶδεν εἶδεν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους
εἰς ποιηθέντα μᾶλλον in brevius contraxerit, an ex libro
 manuscripto Isocrateo sua hauserit. Atque lacunosum nostrum
 locum fuisse inde facile perspicitur, quod *εἶδεν* in *ε* deest, in *I*
 post *εἶδεν* legitur, apud Priscianum ante *εἶδεν* deprehenditur.
 Quid? verisimile nomen est, etiam alia eaque plura male se
 illo loco habuisse? Ego vero credo, quia Prisciani lectione
 plenam sanamque praebere sententiam persuasum habeo; age,
 verte verba illius: 'qua autem ex domo alium (alienum) ut
 proprium sui ipsius filium libentius vidisset quam' et q. sq.
 Haecine non idem sibi volunt quod librorum Isocrateorum
 lectio? Itaque cum iam eo redacti simus, ut duas nostri
 loci lectiones nos habere intellegamus, seligenda est utra
 comprobatione sit dignior. Quae res ideo facile diiudicatur,
 quia verba sequentia *ἢ ταύτης ἐξ ἡστέα καὶ γ' ὅσει μαῖδας*
ἐξήμερον αὐτῷ γενέσθαι requirunt, quae ipsis opponantur;
 quae cum ita sint, verba *κατὰ τοὺς νόμους εἰς ποιηθέντα*
 ab Isocrate profecta esse certo colligimus. Quodsi haec ex
 Isocrateis libris receperimus, reiciamus necesse est voculas
 '*ἄλλον*' '*ἴδιον*' '*πολὺ*' quae, ne omissae illae (*κατὰ τ. ν. εἰς. λ.*)
 vicariis egerent, adiectae erant. Quanquam autem ad oratorem

¹⁾ Hoc evincit exemplum Vergilianum (Aen. I 347): '*Pygmalio scelere ante
 alios immanior omnes.*'

[ad XIX emendandum longa hac ex disputatione lucrati nihil sumus, tamen hoc unum videor mihi demonstrasse, lexicographum adhibuisse codicem Isocrateum, in quo verba *κατὰ τοὺς νόμους εἰσλοισθέντα* non legebantur; extitisse deinde qui locum ita resarcire conatus sit, ut voce q. e. *ἄλλον* adiecta *ἰδιον* in *ἴδιον* mutaret; tum eundem *πολλὸν* ante *μᾶλλον* addidisse, quo facto comparatio accuratius exprimeretur. Vidimus quid corrector voluerit; restat ut adiciamus numeri suo cum minime parem sese praestitisse, cum tam male sententiae consuleret, ut genuina verba nobis nunc ex libris Isocrateis repetenda essent. Nihil secius cum in his quoque vestigia antiquissimae corruptionis agnoscantur, ratione coacti statuimus, libri omnium archetypi lectionem nostri loci nescio quomodo male multatam fuisse, quam ad sanandam duo correctores diverso ingenio ac successu usi criticam artem exercuerint.

2. Isocratem *πολλὸν*, non *πολλῶ* ante comparativos posuisse iam Benselerus docuit ad Areop. p. 96 paucaeque exempla repugnantia ex *Γ* correctae sunt veluti III 57 VIII 145; neque vero mutandum est *πολλῶ* *χεῖριον*, quod omnes libri [Isocr.] I 10 praebent, quia hunc locum noster non scripsit. Contra dicit orator *ὀλίγω* *πρότερον* IV 66. V 122. VIII 48. 63. 121. IX 48. XII 53. 63. 95. 116. 219. 231. XV 93. 95. 103. 243. XVIII 33. XIX 10 [ep. 9,18]; *ὀλίγω* *μακρότερα* IV 73; *ὀλίγω* *πλείους* IV 144. *ὀλίγω* *μεῖζον* III 34. *ὀλίγω* *δ' ἴσπερον* VIII 34. *μικρῶ* *δ' ἴσπερον* XII 231; at ut hiatus vitaret *ὀλίγον* *ἴσπερον* posuit XII 199. Tres relinquuntur loci IV 72 *οὐ πολλῶ* *δ' ἴσπερον*, X 26 *οὐ πολλῶ* *δ' ἴσπερον* *χρόνῳ* (*τὸ γένος ἐξ ἀνθρώπων ἡγήμισεν*) XXI 3 *οὐ πολλῶ* *δὲ χρόνῳ* *ἴσπερον*, ex quibus, cum in primo exemplo *πολλὸν* expectemus, Aristotele auctore (rhet. III 9) id, quod usus poscit, restitutum volo; locus autem XXI 3, cum tota oratio ita non ut nos eam legimus ab Isocrate profecta esse videatur, neglegendus est; superest igitur unum exemplum X 26, ex quo Benselerus (ad Areop. 166. 255) *χρόνῳ* collatis verbis VIII 34 *ὀλίγω* *δ' ἴσπερον*, quae nihil hic probent, removere studuit, cum simul melius vocem illam propter insequentia *περὶ δὲ τοὺς αἰετοὺς χρόνους* (§ 27) abesse censeret (ed. praef. p. XIX ann. 9); adversatus est Fuhrius (animadv. p. 31, ann. 2). Ego vero omnino locum non intellego: an Theseus Centauros revera de medio sustulit? Quid faciendum sit nescio; requiro sententiam — non ipsa verba — huiusce fere modi: *τοῖσδε μάχι νικήσας ἐπ' αὐτὸς τῆς ἰβρεως ἔταυσεν· οὐ πολλὸν δ' ἴσπερον χρόνος τὸ γένος ἐξ ἀνθρώπων ἡγήμισεν*. — Ad quaestionem hanc pertinent etiam *ὄσῳ* et *τοσοῦτω* apud comparativum; *ὄσῳ* VIII 58. XII 56. XX 9. *τοσοῦτω* X 16. 60. XII 15. XVI 16. XVII 45. XVIII 48; respondent inter se *τοσοῦτω* — *ὄσῳ* IV 23. XV 154 — *ὄσῳ* *περὶ* III 38. 40. VIII 75. IX 57. X 11. 55. XI 3. XII 11 (*ὄσῳ* *περὶ*

[ad XIX omisso *περὶ* §], 247. XIV 36. XV 49. 72. 278. XX 12. [ep. 2,15]; itaque recte *τοσοῦτον* resp. itur IV 172 (*Εξ*) et VI 14 (*Θξ*), ubi *Γ* *τοσοῦτω*; contra apud verba *δένασθαι*, *διαφέρειν*, *μέγα φρονεῖν*, *διελθεῖν* aliaque id genus *τοσοῦτον* — *ὄσον* legi consentaneum est: IV 21. 83. VIII 43. 54 (male *τοσοῦτω* BA. 135,3). 96; etiam *τοσοῦτον* — *ὄσον* *περὶ* V 90. X 49. XII 121. XV 63. XVIII 15 [ep. 5,5]. Alia autem eorum est enuntiationum ratio in quibus prius comparationis membrum comparativum continet, posterius illo caret, ita ut ad comparativum dativum accedere necesse sit, ad alterum membrum accusativum: *τοσοῦτω* — *ὄσον* (cf. Kühner AGr. II 999 sq.; Schneider ad Isocr. I 5); [*τοσοῦτω* *μᾶλλον* — *ὄσον* *οἱ* I 5]; *τοσοῦτον* (*-τον* Dion. de adm. v. dic. in Dem. c. 19: *τω* ibid. c. 17 ut Is.) *δὲ χείρους* — *ὄσον* *ἐξείνοι* (*ὄσῳ* *Ε'*) VIII 47. *τοσοῦτον* *δὲ* (*-τον* Prisc.) *μακαριστότεροι* — *ὄσον* *οἱ* VIII 143. *τοσοῦτον* (*-τον* §) *δὲ χείρων* — *ὄσον* *οἱ* XI 19. *τοσοῦτον* *πλείον* — *ὄσον* *ἐγὼ* XI 22. *τοσοῦτον* *δὲ χείρους* — *ὄσον* *οἱ* XIII 20. Hisce locis *ὄσον* semper excipit vox a vocali incipiens, ut oratorem hiatus vitandi gratia accusativum posuisse fortasse cogitare liceat; at secus statuere nos cogit locus XVI 36 *τοσοῦτω* — *ἀμείνων* — *ὄσον* *τοῖς*, quanquam adlaturos esse scio X 61 *ὅν* *Ἑλένη* *τοσοῦτον* *πλείον* *ἔσχειν*, *ὄσον* *περὶ* *καὶ* *τὴν* *οὐραν* *αἰετῶν* *διήρυξεν*. Neque vero probo, *διήρυξεν* comparativum quasi inclusum tenere, ita ut *ὄσῳ* bene se habeat; *διαφέρειν* apud Isocratem semper *τοσοῦτον* adsumit: semper ergo *ὄσον*; quanto citius corrige in Helenae loco *ὄσον* *περὶ*, neque enim accusativo (*τὴν* *οὐραν*) qui prope sequitur legis laedendae ansam verbis inferri credo. I 33 *τοσοῦτω* *μεῖζον* — *ὄσῳ* *τὰ* 38 *τοσοῦτω* *γὰρ* *χρεῖν* — *ὄσῳ* *τὰ* inter Isocratea non refero. Proclatis hisce *ὄσον* oratorem posuisse 'wenn — ein Hiatus vermieden werden sollte' non concesserim, quanquam bene novi, quam saepe a solita sua dicendi consuetudine recesserit ille hiatus reformidans; cuius studii magis illustria exempla me non invenisse confiteor quam *ἢ σφᾶς μὲν* IV 11 et *ὅτι σφᾶς μὲν* XII 257¹⁾ cum Isocrates semper *αἰετοὶ* *κατέ*, dicat; *σφῶν* *αἰετῶν* et *αἰετῶν* usurpatur ita, ut certa ratione in iis discernendis usus esse non videatur, quanquam observare

¹⁾ Scio equidem coniunctionem vocum *ὅτι αἰετοὶ*, quam sollemnis usus pronominis reflexivi Isocrateus requireret in enuntiato nostro: *ἔξείναι γὰρ ἐπὶ τὴν αἰετὸν, ὅτι σφᾶς... οὐδένα... τῶν... πόλεων ἐπολιούσθαι*, minime hiatus efficere qui ferri nequeat, praesertim cum Panathenaeici oratio non eadem qua ceterae pertractata sit cura. At quid movit oratorem, ut voculam ceteroquin longe reiectam huc adscisceret? aut hiatus cogit fuga aut, id quod fortasse haud ita vehementer respuendum, incuria pellexit senis sermonem leniore iam lima retractantis. — Accuratius quamvis non absolute egit de artificibus, quibus usus Isocrates vocalium collisum evitare studuerit, C. Schwabe l. c. p. 17—26.

[adep.4.11] Locus tractatu est difficilis; hoc primum ex ceterorum testium consensu perspicitur, *ἦν* = coniecturae deberi; ii autem, qui *ἦ* scripserunt, nescio an id quod scripserunt non intellexerint; ego nec Prisciani verba expedio neque omnino perspicio, quomodo locus particula *ἦ* servata explicari possit; hoc, credo, etiam auctor coniecturae vulgatae sensit, ita ut reposita antea voce q.e. *πρόφασις* scriberet *ἦν*; quam lectionem nisi interpretaris 'incrementum morbi [propter quod]' vereor ut sanam sententiam efficias. Licet autem recepta hac interpretatione intellegamus locum, Galenum Hippocratemve *πρόφασις* sic usurpasse libenter concedo, non Isocratem. Reducimur igitur ad Urbinatis *ἄττα σίγη*; quid? *σίγη* Atticum est? non magis est Atticum quam *ἄττα* illud est Isocrateum¹⁾; orator enim noster dixisset, si minus *κατά τινά*, at certe *σίγη τινά*. Sed cum omnes testes — BA. sane excipienda sunt — *ΑΤΙΝΗ* praebeant vereorque ut sententiae meliorem medelam quam Urbinatis invenias, *ἄττα σίγη* statuo auctorem epistulae dedisse. Quae cum ita sint, via ac ratione progrediens cogor, ut epistulae auctoritatem in dubitationem vocem; huicque meae sententiae haud paululum id suffragatur, quod aliae quoque voces obviae sunt, quas apud Isocratem frustra quae-siveris: *διαφοραί* (2) pro *διακλίμα* vel *βίος*, *συνημμερέειν* (4), *ἐγγέλκεσθαι* (6), *ὀκνηρὸς* (8), *ἐχθρὸς* (11), *σομῆτιον* (11)²⁾ *προσβιτιζός* (13) *προσβιτιζής* (13): accedit poeticum *λινυρό-ταιον* (4), quod in loco omnis coloris plane experti a dictione Isocratea mirum quantum distat; neque omittenda sunt quae iam Blassius monuit *ἀξιόχρεον τὸν ὄγκον τὸν τῆς ψυχῆς ἔχοντες* (5), *εἰς τοῦ μισοῦσθε παρὰ θῆραν προελθεῖν* (10); huc referendum quoque nimium comparandi studium ab Isocrate plane alienum quod obvium est § 8. 10. 11. 12; frigent praeterea verba *τῶν ἀπαντα μὲν πρὸς χάριτι, μηδὲν δὲ χάριτος ἄξιον λεγόντων*³⁾; denique omnis componendi artis expertus esse videtur, qui ad enunciandum *ὁ καὶ Μοδότιον παθεῖν συνέτισσε παρὰ τισὶ τῶν περὶ τῆς Ἀσίας δυναστῶν, οἷς περὶ πολλὰ χρήσιμος γενόμενος οὐ μόνον τῷ συμβουλευεῖν ἀλλὰ καὶ τῷ πράττειν καὶ κινδυνεύειν, διὰ τὸ παροισιάζεσθαι πρὸς αὐτοὺς περὶ ὧν ἐκείνοις συνέφερε, καὶ τῶν οἴζοι τιμῶν ἀπεστέργειν καὶ πολλῶν ἄλλων*

¹⁾ Contra *ἄττα* habet, at iis tantum locis quibus hiatus vitandus erat II 38 *ἄττ' ἄν σοι* III 47 *ἄττ' ἄν ἰπὸ* XVII 51 *ἄττ' ἄν ἐκείνος*; in hac quoque re scenicis si minus omnibus, at comoedis comparandus est.

²⁾ Isocrates deminutiva non habet nisi irridendi gratia — excipienda esse *ζυγίον ἀργύριον ζυγίον οἰτίον* consentaneum est — : *ἀργυρίδιον* XIII 4 *λογιδιον* XIII 20 *τιμίδιον* V 115. XII 70 *αὐθιγίον* XIX 6 *πινυγίον* XV 2 *πολύγινον* V 145. XII 89. *ζυγοδίων* XIII 4.

³⁾ Scio equidem Isocratem alias quoque ita luisse (cf. Schneider ad IV 119); at hoc in lusu nescio quid parum Isocrateum mihi videatur.

[adep.4.11] *ἐλπίδων* — paene rudis, inquam, mihi videtur, qui hisce p. 78. quasi agglutinavit verba *καὶ μεῖζον ἴσχυσαν αἱ τῶν τυχόντων ἀνθρώπων τοκαεῖα τῶν εὐεργεσιῶν τῶν ἐκείνου* quique hoc ita inepte fecit, ut vix abs te impetris ne *μεῖζον γὰρ* scribas: sed cohibe manum ne suppositori opituleris. Talia enim qualia enumeravi non excusantur Blassii verbis: 'Dem Antipatros gegenüber, dessen persönliche Bekanntschaft Isocrates in Athen wird gemacht haben, wird er vertraulicher, und es liegt ihm diesmal wirklich nur an der Sache und nicht daneben auch daran, ein Schaustück auch für andere als den Adressaten zu schreiben, da ja die Correspondenz mit dem feindlichen Makedonien geheim bleiben musste. So geht er im Ausdruck über die engen Grenzen, die er sich sonst steckt, bedeutend hinaus etc.' (Att. Bereds. II 301 sq.). Quasi vero Isocrates quo simpliciores res tractavit, eo magis poetico magisque elato genere dicendi usus sit; talia ego credo non tam sermonis familiaris esse, quem in literis privatis nos reperturos esse expectamus, quam oratoris intempestive demonstrationis pompam prae se ferentis: quamobrem adversor Blassio, qui epistulae Isocrati abiudicandae nullam omnino causam vidit.¹⁾

22, de versibus quibusdam archetypi.

(p. 78)

Nunc cum archetypum Isocratis versus fere tricenos quinos vel senos vel septenos literarum habuisse novimus, quorundam locorum mendis si minus medelam, at lucem affere licere videtur. XV 288 post *λινυμένοις* legitur *τὰς ἐταίρας*, glossema quod sine dubio ad *τὰς μελλούσας* spectat; rescribe priscos versus, ut videas, quam facile huc intrudi potuerit:

*τῶν συζωγαντιῶν γενοῦς ὥστε τοῖς μὲν λινυμένοις τὰς ἐταίρας
ἐλίσσι καὶ τριακοντα μύρον τὰς μελλούσας*

VI 96 οὕτως om. Γ' / *ἂν ἀλγήσειεν ΓΕ: ἀναγκάσειεν Θ, ἀναγκάσειαν* (cf. XIII 21) / *λόγον δηλώσειεν Γ: λόγον δηλώσαι* (cf. *Θ δηλώσῃ*); quarum lectionum originem eruemus refictis versibus:

*οὕτως ἂν ἀλγήσειεν ὥς οὐδεὶς ἂν τῶν ζωντων δια-
λογον δηλώσειεν ἔπερ ὧν χρη βολεύεσθαι καὶ μη*

Locus lectu difficillimus effecit, ut scribae quid pingerent dubitarent.

¹⁾ Pauca haec de epistula quarta adumbrata volo; ceterum nullam ex novem epistulis quae Isocratis sub nomine traduntur, ab oratore nostro scriptam esse mihi persuasi, cuius sententiae rationes proferendi occasionem in posterius tempus mihi reservo.

[ad p. 78.

86

Tertium addo locum IV 151. qua in paragrapho editores explicaturi verba *ὡς ἂν ἄνθρωποι μάλιστα τὰς ἡμέρας δια-
γυαλίεν* haerent; adnotat Schneider ad haec: 'sollte eigent-
lich heissen *διαγυαλιένοι*. ὡς ἂν μάλιστα διαγυαλίεν' quod
Reinhardtus (ed. p. 173) suo iure reiecit: non male Blassius:
'qua vivendi ratione natura hominum maxime corrumpitur.'
Sed cum illam vivendi rationem Isocrates ipsis istis cumu-
latis participiis illustret. ita ut verba de quibus agimus omnia.
quae participia continent. amplectantur. illa sedem suam non
tenere contendo; haec. quae unum versum expleant. ante prio-
rem versum posita optime se habebunt:

οὐδὲ -
πεισὶν ἐβίωσαν. ἀπειρία δὲ τὸν χρόνον διαγυαλίεν
ὡς ἂν ἄνθρωποι μάλιστα τὰς ἡμέρας διαγυαλίεν
εἰς τὴν τοῦ ἐβίοντος τοῦ δὲ δουλεύοντος
καὶ τὰ μὲν καὶ.

Emendationem hanc pluribus defendere opus non videtur.

23, de glossematis et interpretamentis Isocrateis.

(p. 86)

Proferam exempla selecta quae comprobent. quam gra-
viter libri nostri Isocratei interpretamentis et glossematis de-
formati sint.

VI 60 *πρώτος* Γ explicatum per *πρωτόν* effecit. ut
interpretatio reciperetur iuxta *πρώτος* in E (*πρωτόν* *πρω-
τός*). in Θ commentandae vocis sedem occuparet.

IX 40 ex archetypi ἡ ποιητὴς ἡ λόγων ἐρετὴς. in quibus
ἐρετὴς ad *λόγ. ἐρ.* spectat. in Γ *ἐρετὴς* ἡ ποιητὴς ἡ λόγ. ἐρετὴς.
in ζ ἡ ἐρετ. ποιητ. ἡ λόγ. ἐρ. factum est; cf. quae de ep.
7, 6 disputavimus p. 85 ann. 1; *ἐρετὴς* ex V 144 desumptum.

XII 11 *τὴν προαίρεσιν ποιοῦμενος* Γ, quod per *αἰρούμενος*
explicatum nunc in ζ deformatum in *τὴν προαίρεσιν αἰρούμενος*
legitur. quia *αἰρ.* supra *ποιοῦμενος* scriptum scribae ad solam
hanc vocem spectare videbatur. — XII 199 *ὀλίγον* Γ: *ποῖω* ζ

(om. Γ); erat igitur δι' ἡν *ὀλίγον*. in quibus *ποῖω* adiectum
est explicandi gratia enuntiati relativi supplemento indigentis.

XV 33 *καταμαρτυρήσων* Γ *καταπειδομαρτυρήσων* ζ E I

ex *καταμαρτυρήσων*. — XV 71 *ὅπως* Γ *ὅπως* ἀμελῶς ζ.
quod ex insequente *ἀμελήσαντα* petitum glossema est ad
antecedentia *μὴ ὁρῶμεν*... *βωβήσαν*. — XIX 48 pro *πρὸς
τοὺς ἐξείνους* Γ in Ξ extat *πρὸς τοὺς ἐξείνους σώσαντας*. quod
sententia sana. qua hic caret. glossema debuit esse ad *τοὺς
ποιοῦντας* spectans; neque vero ei. cui voluit auctor. articulo
sed ad *τοὺς ἐξείνους* adscribebatur. — XII 194 *ἐδέξσε* *γράφας*

[ad p. 86 *ζέριος* habet ζ. quod Coraes in *ἐδέξσε* *γράφας* *ζέριος* reduxit.
cum in Γ exstet *ἐδέξσε* *ζέριος*; mihi illud *γράφας* nihil nisi γρ.
videtur esse non minus prave inter verba receptum quam ἡ
XII 286. quod interpolatum *τέρειν* secum traxit; fuit igitur
nostro loco antiquitas scripturae discrepantia.

Qui Isocratis orationes interpretati sunt¹⁾, explicationes
ex proximis cuiusque loci verbis haurire solebant.

IV 43 *πεισάμενος* Γ: *στ.* *πρὸς ἀλλήλους* ex insequen-
tibus ζ (cf. Benseler ed. 1854 ad h. l.). — VIII 32 *ἀμε-
λοῦντες* Γ E: *ὀλιγοῦντες* ex insequentibus Eζ; VIII 91 *ἐπε-
θύμισαν* Γ E: *ἐπεθύμισαν* ζ ex inseq.; VIII 102 *δυναμῶς* Γ E:
ἀρχῆς ζ. quod statim sequitur. VIII 135 *τὰς δυναστείας καὶ
τὰς ἡγεμονίας* Γ Is²⁾: *τὰς ἡγεμ. καὶ σφᾶς αὐτοῦς* ζ. respexit
fortasse ad § 138. — IX 80 *ἀπὸ* *Λιδος* ζ. recte: *ἐν* *Λιδος* Γ A ex
eodem versu petitum. quod Isocrates repudiavit. non quod suum
esse putaret 'variare praepositiones' (Blass. ad h. l.). sed quia
de patre semper ἐξ. de proavis ἀπὸ dicit (Schneider ad IV 62).
qui usus ratione certe non caret. — X 53 *διανοήσων* Γ A:
ἐγνώσαν ζ. cf. § 54. — XII 22 *ἀνεπιτήδειον* Γ¹⁾: *ἀνεπιτήδειον*
τολμώντων cett., cf. § 12. — XIII 4 *τιμῶντες* Γ A: *πωλοῦντες*
ζ. ex antecedentibus. — XIV 19 *ἀναισχυντίας* Γ E: *καὶ πο-
νηρίας* add. ζ. cf. 28. — XIV 24 *γεγενησθαι* Γ E: *εἶναι*
ποιεῖν ὅτι ἂν βούλονται ζ. cf. § 37. — XIV 45 *δεινότατον*
Γ E: *ἀλογότατον* ζ. ex § 6. ubi eadem fere leguntur. —
XV 170 *ἡ μισομένη* Γ ἡ *διαβαλλομένη* καὶ *μισ.* cett., cf.
§ 175. — XVI 9 *τελευτῶν* Γ: *τελευτῶν* ζ. cf. § 26. 40. — XVII 14
Πασίων αὐτὸν Γ E: *Πασ.* ὡς *ἐλευθέρον* ὄντος αὐτοῦ ζ. cf. ante-
cedentia et §§ 17. 49. — XVII 34 *κατεσφραγισμένοι* Γ E: *σεση-
μασμένοι* ζ. ex proximis. — XIX 20 *οἰκίους* ζ: *οἰκέτας* Γ.
cf. § 26. — XX 20 *μοι* *πεισθήτε* ζ: *σωσθῶντε* Γ. cf. § 22. —
ep. 2, 24 *τῇ τῶν Ἑλλήνων εἰροίᾳ* Γ: *ε. ε. Ἑλ. εὐδαιμονία*
καὶ εἰροίᾳ. cf. § 22. — Eadem ratione XV 28 *ῥέλιοντας* ἐπὶ
τὸ πείθεσθαι τοῖς ἀνεπιτήδειον *τι λέγονσι περὶ ἡμῶν*. quae
in Θζ ad *πεισάμενος* ni fallor traduntur. ex § 4 petita sunt
ut ex § 5 verba. quae Blassius suo iure cancellis saepit:
καὶ τοῦ πλοῦτον καὶ τοῦ πλῆθους τῶν μαθητῶν. — XX 8
θανάτους καὶ γυνᾶς Γ: *σφαγᾶς καὶ θανάτους* ζ. quem ad lo-
cum ni fallor XV 127 magister attulit. ubi *γυνᾶς* et *τῶν κακῶν*
τῶν ἀνηζέστον et *αἱ τοιαῦτα συμφοραί* redeant²⁾).

¹⁾ Quae de his traduntur testimonia composuerunt Baier-Sauppe, O. A.
I praef. ad Isoer. p. II.

²⁾ Omnino Blassius cum ex iis quos attuli locis complures fonte indicato
illustravit tum sollerter in praefationibus (ed. vol. I p. VI sq. et vol. II p. V
sq.) agens de mendis Urbinati insitis idem quod moneo aliquatenus iam signi-
ficavit. Cf. etiam Bock, de codicis Isocratei Urbinatis (Γ) auctoritate (diss. Heidelb.
1883) p. 31. sqq. qui liber Analectis his praeter novissimas plagulas iam expressis
mihi in manus venit.

[ad p. 86] Neque vero eidem viro docto secundarum curarum oratoris vestigia expiscato (ed. vol. II praef. p. XXXI) adsentior; neque enim animum induco, ut fingam mihi Isocrates quamvis singula orationum membra perpolite limantes, tamen edentes totos libellos ad unguem non perfectos. Ego vero in locis, quales XV 222, 223 sunt, paraphrasim, quam dicunt, vel potius enarrationem, quam magister nescio quis discipulis suis prae-buit, servatam esse credo¹⁾; nam § 222 idem ac 220, et 223 idem ac 224 sq. continent; neque magis nova inferunt verba § 225 ἀλλ' ἴνα — αὐτῶν, quae nihil continent nisi quod etiam § 224 et 225 sq. legitur;²⁾ eundem autem § 223 et 225 (ἀλλ' ἴνα — αὐτῶν) auctorem evincit dictionis similitudo (ἀλλὰ — ἀλλά). — Neque aliter explicaverim verba VIII 133 in Θ₅ tradita ἦν οὐδ' ἀσκήτε καὶ προσδέχῃθε — πολιτευομένοις, quae illustrant ambigua illa ἦν συμβούλους — εἶνα βούληθῆμεν; indidem originem trahere ducō VIII 134 ἦν ἐπιχειρήτε — πρῶτοις quae ibi servata sunt; interpretamenta enim videntur esse verborum μηδὲ δεσποτιζῶς ἀλλὰ συμμαχιῶς αὐτῶν ἐπιστατῶμεν. — Enarravit porro magister verba XIV 46: ἐκπεσόντες γὰρ ἐκ τῆς οἰκείας ἀθροιστρῆς καὶ ἀλόφμενοι τὴν Ἑλλάδα περιήμεν (in ζ, cf. Xenoph. an. VII 1.33 [Dem.] ep. 3.38), ut inspectis quae in Γ traduntur facile agnoscitur. — Verba XV 98 ἔχω γὰρ λόγον, ὃς ἐξελέγξει καὶ διαλέσει πάσας τὰς τοιάδῃ (ζ, τοιοῦτας Θ) βλῆσθημῆας in ζΘ, omissa in ΓΔ, suppeditant quae cogitatione inter enuntiata καὶ μὴν — ἐμᾶς et ἀξίῳ γὰρ καὶ. facillimè quisque suppleat; ea autem si cum Havetio receperis, male loquentem oratorem feceris, qui si ἐξείρος ὁ λόγος accusatores respiciens scripsisset al-

¹⁾ Valde gavisus sum, quod, cum haec iam essent typis expressa, Havetium (de discours d'Isocrate sur lui-même p. 213) eandem fere ad sententiam devenisse vidi: 'Je ne puis m'expliquer cette variante.... qu'en l'attribuant à un maître d'éloquence ou de morale, qui a été mécontent de ce qu'Isocrate avait écrit, et qui a voulu le corriger dans son école.' In hoc dissentio, quod solam paraphrasim rhetoricam illas paragraphos praebere contendo.

²⁾ Nescio an Blassius non recte § 231—235 idem atque § 306—308 continere contenderit, ut alterum secundis curis istis tribuere posset; ad quas haec ex ratione omnes res bis in eiusdem orationis argumentatione adhibitae referre licet: nempe neglecta quaestione, quem ad finem unoquoque loco eadem adhibita sint; §§ 231—235 viros Athenienses praeclarissimos orator antestatur, ut eloquentiae studio mores non corrumpi demonstret, contra 306—308 eosdem inducat, ut eloquentiae vacantium mentes hac arte acui comprobet; nihil igitur est quo facere cum Blassio cogamur; alio enim loco alium ad finem exemplis iisdem orator utitur minime is quidem negligentiae vituperatione liberandus: at declamitat garrulus senex.

[ad p. 86] terumque λόγον ad sese rettulisset, non dubito quin daturus fuerit: ἔχω γὰρ καὶ γὰρ λόγον, ὃς καὶ. ¹⁾

¹⁾ XV 136 πόσους δὲ τῶν προγεγενημένων ἀγνοήσους εἶναι quae in Γ¹ omissa et Γ rec. et ζ traduntur ex singulis diversis glossematis conflata videntur et verbis genuis adaptata: ἀγνοήσους ad ἀτίσους (ratione verborum sequentium habita), προγεγενημένων ad τῶν ἀδοκίμων καὶ παραφθορμένων spectat. — Quid vero verbis XV 116 ὅν ἔναι — γιγνῆσαι in ΕΘ Arc. servatis faciam nescio. Contra quae VI 55 in ζ leguntur τίνα δὲ τῶν περικοταμένων — ποιέσθαι interpolator composuit, postquam vera lectio τίνας γὰρ ἵσμεν ὅν (Γ) in τίνας περικοταμένων (ΘΔ) abiit. Relinquuntur verba XII 133 θύοντες τοῦτους αὐ τοῦρατῶν κακίστους ἑαυτοῖς τε καὶ τοῖς πολίταις εἶνα ρουίζω, quorum ultima ex § 132 καὶ πρὸς οἷα αὐτοῖς καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις composita sunt; adiecit ea interpolator, qui ignorabat, si inter se periodi duae relativae apodoses continentes opponuntur, particulam δὲ in posterioris enunciati relativi apodosis ita poni, ut respondeat particulae μὲν prioris apodosis: exempla Isocratea congescit Schneider ad VII 47; hunc usum recordatus tolle colon XII 110 in fine, ut reposito commate apodosin a vocibus τοῖς δὲ τοιοῦτοις incipientem reddas verbis τοῖς δὲ φανλοτέροις — δοξοῦσιν.

INDICES.

I.

Index fontium.

(ad cap. I)

Numeri maiores auctorum locos, minores indicant Isocrati: quibus primo in capite, isdem hic cancellis adiecti.

- Alciphro** ep. I 5,3 16.
Alexander *περί οὐρανοῦ* (Rh. Gr. ed. Speng. vol. III) p. 28 IV 1. 185. 40 X 17.
Ammonius de differentia vocab. (ed. Valek.) pag. 90 XI 37. 104 VII 66. 146 VIII 81.
Amphilochius epist. ad Seleuc. (Orelli opp. sent. et mor. II p. 394 v. 37 152.
Anecdota Graeca Bachmanni vol. I (9 XII 12).
 18 IV 91. (27 XIX 30). 31 XII 11.
 54 II 33. (83 V 66). 92 XV 28. 105 XII 2.
 (113 V 26). (120 X 12). (121 ep. 2.12).
 (127 VIII 81. XII 11). (129 VII 29).
 (158 IV 11). (190 VIII 50). 224 IV 131.
 (298 XII 8. XIII 5). (337 VI 25).
 (347 XII 17). (353 IV 19). 397 XV 1.
 (486 VIII 5). vol. II 351. 381 II 33.
Anecdota Graeca Bekkeri p. (24,7 ep. 22).
 (71,3 XIX 11). 83,5 IX 41. 85,15 X 12.
 90,18 XV 112. 90,21 XV 125. 92,14 XV 29.
 92,30 XV 53. 95,7 XV 119. 103,17 XV 119.
 109,10 XV 128. 113,19 XV 119.
 113,28 V 89. XV 317. 115,5 XV 1.
 119,23 IV 111. 121,4 115. 121,26 X 33.
 121,32 IV 81. 123,3 VIII 81. 123,7 IV 167.
 123,17 II 52. 125,13 IV 11. 125,18 IV 62.
 125,20 VII 33. 125,25 VII 31. 127,18 XV 12.
 127,31 XV 69. 128,10 II 28. 128,13 XXI 8.
 128,24 XV 100. 131,15 VIII 39. 131,26 129.
 134,29 III 5. 135,1 VIII 29. 135,3 VIII 51.
 135,5 VIII 85. 135,7 VIII 125.
 135,11 XV 232. 137,6 VIII 39. 137,10 IV 15.
 137,17 II 29. 138,7 15. 141,18 IV 137.
 142,1 IV 58. 142,4 VIII 71. 142,8 15.
 142,24 13. 142,27 13. 142,30 117.
 142,33 145. 143,1 152. 143,4 II 37. 143,6
 III 17. 143,7 IV 104. 143,8 III 62. (pag. 160).
 143,13 VII 33. 143,16 IV 122. 143,18
 ep. 4 II. 147,20 VIII 15. 147,23 VIII 87.
 148,1 IV 63. 148,11 VIII 112. 149,1 116.
 149,16 II 19. 152,3 13. 153,1 II 32.
 153,11 IV 157. 153,12 XV 235.
 153,15 V 81. 157,22 VII 39. 158,28 VIII 11.
 159,24 IV 78. 160,5 129. 161,7 12.
 165,3 III 1. 168,22 II 37. 168,25 II 53.
 168,27 VIII 39. 168,31 IV 172.
 169,1 III 33. 172,30 13. 172,33 15.
 173,3 129. 173,5 129. 173,7 IV 126.
 173,10 X 26. (176,1 VIII 19). 176,6 II 32.
 179,11 125. 179,14 II 19. 180,14 II 32.
 (207,6 VII 29). (220,8 X 12). (236,3 VIII 50).
 (236,8 XVII 15). (239,20 VII 12).
 (241,25 X 33). (253,1 VII 29). (260,29
 XVIII). (263,8 V 97). (267,31 IV 107).

- (207,19 IV 53). (270,25 XIII 20).
 (275,7 XV 2). (288,3 VII 66). (288,6 X 67).
 (296,6 XV 269). (301,13 VII 58).
 (304,6 XVII 33). (313,15 XV 4).
 (313,26 XIX 11). (315,20 XVIII 57).
Anecdota Crameri Oxoniensia vol. II p.
 (407 V 122). (488 XIX 30). (489 V 66).
 (490 V 26. XII 41). (492 XVII 151).
 492 XI 14. (492 VII 12). 495 XII 2.
 (496 VIII 32. XV 2). 498 IX 10.
 (500 VIII 5).
Anecdota Crameri Parisina vol. IV p.
 (31 XIX 30). (172 XIII 15). (173 XIII 7).
 199 I 22. (259 V 66).
Anonymi ars rhet. (Rh. Gr. ed. Speng.
 vol. I) p. 428 XIV 1.
Antonii Monachi Melissa (ed. Gesner)
 lib. I 7 II 36. 10 I 35. II 53. III 7.
 12 121. 14 146. 21 I 20. 24. 25. 26.
 25 I 24. 31 et 32 I 6. 35 I 39. 48 I 12.
 19 I 37. 52 I 30. II 28. 61 II 38.
 64 I 31. II 38. 70 I 42. lib. II I 121.
 II 15. 23. 24. 26. 12 144. 45 I 9.
 63 I 23. 69 I 17. 70 I 11.
(Apostolius cent. I 4^a II 38. I 27^a 127.
 III 63^a III 61. III 97^a II 24. V 16^a 124.
 V 78^a 19. VIII 4^a II 28. VIII 14^a IX 3.
 VIII 34^a III 59. VIII 34^a II 26.
 XII 14^a 142. XII 15^a 135. XVII 18 XII 63.)
Apsines (Rh. Gr. ed. Speng. vol. I) p.
 343 XXI 1.
Argumenta in Isocr. III III 11. IX IX 78.
Aelius Aristides ed. Dind. or. XLVI
 235 V 86. --- **ars rhet.** (Rh. Gr. ed.
 Speng. vol. II) p. 482 VIII 81. 88. 96.
 483 VIII 92. 484 VIII 92. 507 XI 1.
Aristophanes Byzantius vid. Pollux III 17.
Aristoteles: ars rhet. lib. I 9 IX 13. II
 13 XV 173. 23 IX 52 X 21. III 9 IV 35.
 41. 48. 72. 89. 96. 105. 119. 151. 172. 181. 186.
 10 V 12. 73. 11 V 10. 127. VIII 111. 14 IV 1.
 --- **ethic. Nicom.** X 1181^a XV 83.
(Arsenius I 5 II 38. 22 127. IV 58 III 61.
 V 73 II 24. XIII 37 124. XV 65 I 9.
 XVIII 62 II 28. XXV 20 IX 3. XXVII
 41 III 59. 52 II 26. XXXVII 34 142.
 XXXIX 7 135.)
Athenaeus *περί μεχανήματων* (Wescher.
 Poliorcét) p. 6. 9 V 7.
Athenaeus dipnosoph. lib. III 122^b 138.
 XIII 566^f VII 9.
Choricius (ed. Boiss.) p. 13 142. 41 IX 72.
 113 I 41. fig. 14 131.
Cicero orat. 12. 38 XII 2. (52. 174 IX 10).
de orat. II 3. 10 V 81. **de rep.** III 32.
 42 V 81.
Clemens Alexandr. Strom. V 70 p. 248
 XII 30—32. VI 19 p. 265 IV 131. 21 p.
 266 XIX 31.
Demetrius de elocut. (Rh. Gr. ed. Speng.
 vol. III) p. 266 IV 1. 89. X 17.
Didymus vid. Harpocrat. v. *Τορόν*.
Diogenes Laertius I 12 XV 232.
Dionysius Antioch. (Epistologr. Gr. ed.
 Herch.) ep. 57 p. 269 I 1.
Dionysius Halicarn. de composit. verb. c.
 23 VII 1—5. iud. de Isocr. c. I V 81
 XII 11. ep. 5. 4. 5 IV 75. 6 V 135. 136.
 S VII 42. 9 VI 23. 50. 74. 14 IV 76. 77.
 80. 81. 16 VIII 1—16. 17 VIII 41—43.
 50—52. 19 XVII 1—12. 20 XVII 6. 9. 11.
de admiranda vi dic. in Demosth. c.
 17 VIII 41—50. 19. 20 VIII 41. 43. 47. 48.
 40 IV 96—99.
Doxopater in Aphthon. (Rh. Gr. ed. Speng.
 vol. II) p. 446 IX 35 X 16. 447 IX 37.
 480 IX 35.
Etymologium Magnum p. 16,12 XIX 30.
 151,5 IV 8. 204,54 X 12. (254,23 XII 68).
 (265,23 XVII 15). (267,51 X 55). (273,35
 VII 12). (326,17 XII 30). (349,12 XV 4).
 (409,47 XVI 11). (433,54 ann. V 97).
 (447,18 IV 90). (530,12 XV 2). (665,13
 XV 169). (732,47 VII 58). (782,3 XV 4).
 (793,13 XIX 11). (794,40 VIII 5).
Eusebius praeparatio evang. X 3 VII 4
 XVII 15.
Eustathius ad Iliad. p. (90,10 IV 142).
 866,40 IV 142.); ad Odyss. 1455,25 XII 246.
Excerpta Laurentiana (cf. p. XII.) p. 196,
 55 I 12. 201,93 I 19. 10. 202,93 I 22.
 52. 243,18 II 22.
Excerpta Vindobonensia (cf. p. XII.) n. 58 11

- 60 I 15 61 I 19 62 I 25 63 I 29 66 I 31
67 I 33 68 I 34 69 I 35 70 I 39.
Florilegium Basileense (cf. p. XII) p.
163 I 16 181 I 21 II 36 182 I 35.
Florilegium in Anecd. Graeca **Boisso-**
nadii vol. I p. 121 I 6 21 29 35. 122
I 31 II 27.
Georgides (ap. Boisson. Anecd. Graec.
vol. I) p. 8 I 18. 17 I 24 34 25 I 25 41.
33 I 13 15 17 18 34 I 21 35 I 39.
39 I 34 40 I 7 15 19 20 33 51 I 29.
52 I 6 18 27 29 30 59 I 15 16 22 24.
60 I 29 37 62 I 12 63 I 11 64 I 31.
33 35 41 74 I 31 38 40 82 I 12 16 20.
83 I 20 28 29 84 I 38.
Gnomologium Byzantinum (compos. Wachsmuth, cf. p. XII) n. 28 I 2 29 I 12
73 I 23 81 I 37 83 I 24 87 I 38.
88 II 36 94 I 31 111 I 41 115 I 17.
146 II 29 147 I 21 148 I 33 149 I 25.
164 I 26 171 II 28 175 I 39 187 I 16.
201 I 27 202 I 32 203 I 39 206 I 28.
239 I 29.
(Gnomologium Baroccianum [cf. p. XII]
n. 22 I 9 23 I 12 26 I 16 61^a I 31
79 I 37 80 II 39 82 II 36 85 II 24
99 I 23 120 I 27 121 I 31 122^a I 39
122^b I 28 127 I 28 135 I 16 138 I 21
139 I 33 140^a I 25 152 I 26 157 II 28
158 I 30 177 I 41 180 I 17 183 II 29
234 I 29).
(Gnomologium Leidense [cf. p. XII] n.
47 II 38 48 II 36 79 I 16 111 I 41
126 I 17 133 I 29).
(Gnomologium Monacense [cf. p. XII] n.
47 II 38 48 II 36 83 I 16 117 I 41
133 I 17 140 I 29).
(Gnomologium Palatinum [cf. p. XII] n.
69 II 38 127 I 16).
(Gnomologium Parisinum [cf. p. XII] n.
17 I 9 35 I 31 42 II 24 77 I 16).
(Gnomologium Vossianum [cf. Wachsmuth
Studien z. d. gr. Flor. I. c.] n. 68
fol. 34 I 16).
Gorgias Atheniensis vide Rutil. Lup. II 19.
Gregorius Corinthius (Rh. Gr. ed. Walz
vol. VI^p) p. 1234 XI 11 12 1235 I 16.

- 29 30 1263 I 18 1264 I 20 1299 I 1
1311 I 50 1315 VIII 1 2 1326 I 30 31.
Harpocratio v. ἀγωνίαν XV 183 ἀγωνι-
οῦντες IV 91 ἀγέλιον XII 18 ἀδελφίζειν
XIX 30 Ἰαδόσος IV 6 ἀναγινθίς V 66
ἀναγίς καὶ ἀνασσοί IX 72 ἀντίθις
XII 2 ἀπαρθεῖν V 26 ἀπαιτεῖν ep. 212.
ἀποβλέπειν XII 41 ἀπὸ συνθημάτων
VII 29 ἀποπομπάς V 117 ἀρχαίος IV 8
Ἰταρεῖς IV 141 βουβυλός XII 2 δίζα
XVIII 5 δεκαδραχμία XII 68 δεκάζων
VIII 56 δερμάτιον XVII 15 διαθίσις
X 11 διοικητικὴ ἀνάστασις VII 12 δρῶν
IV 141 εἰλωτεῖν IV 131 Ἐκατόμηνος
IV 162 ἐλαφροτάτους XII 30 Ἐννεάκρον-
τον XV 287 ἐνοικιοῦντες V 26 ἐπα-
κτός ὄρκος I 23 ἐπιθίτοντες ὁρτάς VII 29
ἐπισκοπεῖν καὶ καὶ XII 2 ἐπίσταθρος IV 162
Ζεῦχος XVI 1 Ζεῖξες XV 2 ἥπειρος V 97
Θέογνις II 43 Θεράπαια X 63 Θερμο-
πέλαι IV 90 Θέρβρων IV 141 Ἰθριεῖς
V 163 Ἰων XV 268 Καθμεῖα IV 55 καὶ
γὰρ τὸ ἀγέλιον γέ. XI 18 κινῶν IV 8
κακῶς εἰδότες VIII 32 καρκίνος XVII 52
Κερσοβλέπτης VIII 22 Κήρυκας IV 157
Κισθρήνη IV 153 κληροῦχοι IV 107 κορο-
πλάθος XV 2 Κερσίον IV 141 λογιωμός
XI 23 λογοποιός XI 37 Μαρτινίων διοικ-
ισμός VIII 100 Μασσαλία VI 84 ξενι-
τευσάμενος V 112 ep. 219 p. 160. Ὀμη-
ρίδαι X 65 Ὀνήτωρ XV 93 ὄσιον VII 66
Παναθήναια XII 18 παραγραφή XV 59
παράλληλος 15 Παρράσιος XV 2 παρρη-
σίος XI 40 Πασίνος XIX 18 Πεδάριτος
VI 53 περίστατος VI 95 XV 269 πολιτεία
IV 125 πρυτανεία XVIII 12 Πύκων XVIII 6
οικητής XVII 33 Σόλοι IX 27 οὐγγραγίς
VII 58 Τορώνη XII 63 φθόγῃ XIX 11
φιλολογεῖν VIII 5 φιλῆ VIII 109.
Hermogenes Rh. Gr. ed. Speng. vol. II)
p. 320 VI 1 331 XII 2 356 XIX 30
412 VI 1 440 I 18 446 I 1 449 I 50 VIII 1
451 I 31.
Herodianus περὶ οὐρανίων (Rh. Gr. ed.
Speng. vol. II) 93 IV 183.
(Hesychius v. ἀπὸ συνθημάτων VII 29
βουβυλός XII 2 διαθίσις XI 11 δι-

- οικητικὴ ἀνάστασις VII 12 δοξιά-
τωτος XV 125 ἐπακτός ὄρκος I 23 ἑρῶν
θαλάσσος VII 66 2 λινθεῖσθαι XIII 20
προῖγον IV 19 οὐνέπει V 93 ἑπορνίον
XV 4 φθόγῃ XIX 11).
Hieronymus comment. in Jes. XI 40 I 6.
Johannes Siceliotes in Hermog. (Rh. Gr.
ed. Walz vol. VI) p. 92 XIII 17 111
XIII 16 132. 133. 459. IV 8 478 IX 8.
(Lexicon Vindobonense ed. Nauck p.
7,16 XII 41 29,4 IV 8 42,13 XVII 15
58,4 I 23 59,16 XII 2 89,7. 93,6 I 23
106,17 VIII 32 114,3 IV 167 130,1 I 3
140,1 I 5.)
Libanius ep. 728 I 29.
[Longinus] περὶ ὕψους 4,2 V 111 38,2 IV 8.
Lucianus: encom. Demosth. c. 16 X 18.
— **[Charidemus]** c. 16 X 18—20 17
X 39—42 18 X 49 50 23 X 51 56 27
X 57 58.
[Lydus de mens. III 19 I 6].
[Lysias] II 47 VII 75.
Marcellinus in Hermog. (Rh. Gr. ed.
Walz vol. IV) p. 193 I 3 (in addendis
nostris p. 160. IV 1.
Maximus Confessor (ed. Combefis)
I 531 I 17 I 534 I 34 II 534 I 35
V 515 III 61 VI 548 I 20 24 II 27 IX
560 I 36 37 II 26 X 563 I 17 XI 565
II 28 XII 569 I 27. II 25 XII 573 I 28
XVI 581 I 37 XVII 584 I 22 52 XVIII
589 I 29 41 XX 597 I 41 XXIII 604
I 14 XXXI 619 II 28 XXXII 620 I 21
XXXIII 622 I 23 XXXVI 627 II 36
XLIII 639 II 28 XLVI 645 II 38
XLVII 647 I 41 LIX 669 II 38
LXIV 678 I 31. — Versionis Ribbi-
tanae: III 186,4 I 16 VI 190,36 I 24
190,40 I 25 IX 198,2 II 21.
Maximus Planudes (Rh. Gr. ed. Walz
vol. V) p. 254 I 34 292 XXI 5 383 I 1
447 XIII 16.
Melissa Augustana (cf. praef. p. XII
c. 10 n. 64 I 39 11,20 I 24 11,22 I 25
11,26 I 26 14,2 I 23 23,8 I 41 24,13
II 28 24,14 I 30 26,12 I 12 28,50 II 24
30,1 I 17 31,10 I 29 41,19 I 16).

- Menander de encom.** (Rh. Gr. ed. Speng.
vol. III) p. 339 IV 28 366 IV 33
372 IX 23.
(Moeris v. αὐτοσχεδιάζειν IX 41 κοροπλά-
θος XV 2 λογοποιός XI 37 ἐπόρνιον
XV 4 φθόγῃ XIX 11).
Nilus adhortationes (ap. Orelli opuse.
sent. et mor. vol. I p. 331 sqq.) n.
10 I 37 15 I 45 71 I 14 102 I 21.
Orio antholognom. (in Stob. flor. ed.
Mein. vol. IV p. 249 sqq.) c. I n.
26 I 15 II 4 I 18 III 6 I 16 IV 4
XIII 2 VI 16 XIII 21 VII 13 I 7
VII 14 III 44.
Philostratus vitt. sophist. I 17,2 IV 179.
Phoebammon (Rh. Gr. ed. Speng. vol. III)
p. 44 I 5.
Photius lexic. v. (ἀγωνίαν, ἀγωνιῶντες
IV 91) (ἀδελφίζειν XIX 30) Ζεῦχος XVI 1
(Ζεῖξες XV 2) (ἥπειρος V 97) (Θέογνις
II 43) (Θεράπαια X 63) (Θερμυνπύλαι
IV 90) (Θέρβρων IV 141) (Ἰθριεῖς V 103)
(Ἰων XV 268) (Καθμεῖα IV 55) (κινῶν
IV 8) (κακῶς εἰδότες VIII 32) (καλινδού-
μενοι XIII 20) (καρκίνος XVII 52) (Κερσο-
βλέπτης VIII 22) (Κήρυκας IV 157) (Κι-
σθρήνη IV 153) (κληροῦχοι IV 107) (Κυρεῖον
IV 141) (λογισμός XI 23) (λογοποιός
XI 37) (Μαρτινίων διοικισμός VIII 100)
(Μασσαλία VI 84) μεμνημένος XII 8
μισοειγγύονται XIII 5 (ξενιτευσάμενος
V 122) (Ὀμηρίδαι X 65) (Ὀνήτωρ XV 93)
(ὄσιον VII 66) (Παναθήναια XII 18) (πα-
ραγραφή XV 59) (Παρράσιος XV 2)
(παρρησίας XI 40) (Πασίνος XIX 18)
(περίστατος XV 269) (πολιτεία IV 125)
πραττουμένους XIII 7 (πρυτανεία VIII 12)
(παράλληλος I 5) (Πεδάριτος VI 53)
προῖγον IV 19 (οικητής XVII 33)
(Σόλοι IX 27) (οὐγγραγίς VII 58) οὐν-
έπει V 89 (Τορώνη XII 63) (φθόγῃ
XIX 11) (φιλοσοφεῖν VIII 5) Φιλονοργός
XVIII 57 (φιλῆ VIII 109). — **bibliotheca**
cod. 260 p. 402^b 27 Bk. IV 179.
Plinius epist. IV 29,6 V 81.
Pollux II 56 X 17 56,58 VI 95 63 XIX 27
119 V 134 VI 28 IX 11 124 XII 8

- 230 III 58 232 IX 10 III 17 XVI 26
24 XIX 30 63 ep. 42 101 VIII 87
154 XV 181 IV 43 XII 18 (91 IV 157)
(VII XV 2) VII 128 XV 2 (VIII 103
IV 157) X 83 XV 2.
- Priscianus** ed. Hertz (GL III Keil)
XVII 169 II 27 IV 116 XIX 21 XVIII
119 VIII 110 158 I 34 164 VIII 34 81
174 XIX 23 185 I 34 187 IV 144 VI 109
206 ep. 411 208 VII 18 (213 III 17)
218 VIII 92 224 IV 168 (230 II 32)
236 XIX 16 245 IV 66 257 XIV 5 27
(266 II 37) 278 I 20 280 IV 4 286
V 79 288 VIII 19 290 VI 104 294 XIV 2
296 VIII 113 300 IV 16 305 X 57
(316 II 37).
- Procopius** (in Epistologr. Gr. ed. Herch.)
ep. 101 p. 571 I 21 142 p. 589 I 18.
(**Quintilianus** instit. III 89 IV 1).
- Rufus** ars rhet. (Rh. Gr. ed. Speng.
vol. I) p. 464 XIV 1.
- Rutilius Lupus** (Rhett. Lat. min. ed.
Halm) II 19 VIII 10.
- Scholia in Aeschinem** p. 5* (Turr.) II 19.
(**Scholia rec. in Aeschylum** Prom. 576
D. IX 28).
- Scholia in Apollonium Rhod.** I 485 I 15
I 881 I 52.
- Scholia in Aristidem** ed. Dind. p. 70 IV 34
91 IV 36 121 IX 54 140 IV 179 173
IV 92 182 IX 63 183 X 64 221 IX 73
247 IX 52 258,6 28 XI 18 314 IV 34
494 II 36. — **ed. From.** p. 173 XIII 12
178 IX 34. — **inedita Marciana** in Pa-
nathen. I 185,7 D. XII 21.
- Scholia in Aristophan.** Ach. 206 I 3 (ran.
1545 VII 12).
- Scholia in Demosthenem** IV 1 p. 65*
(Turr.) VI 1. 2. XXII 15 p. 106* IX 52
XXIV 14 p. 111* VIII 1 LIV 1 p.
125* XIV 1.
- Scholia in Euripid.** Heecub. 370 IV 73
Med. 217 I 20.
- Scholia in Hermogenem** (Rh. Gr. ed.
Walz vol. VII) p. 42 XIII 15 (177 I 31)
(361. 364 XXI 5) (371 XII 18) 869
XIII 17 906 IX 10 922. 926 IV 28

- 1032 X 17 (1033 IV 189) (1062 ann.
XIX 80).
- Scholia in Hesiod.** opp. 780 141.
- Scholia in Isocratem** Ald. (ap. Orelli ed.
Antid. p. 137 sq.) 137 IV 11. 96 XV 50
138 XII 24.
- Scholia in Homerum** ed. Bekk.: I 225
IV 142 I 63 IV 15 I 226 IV 1; in
Anecd. Cramerii Paris. vol. III
p. 24 I 41 154 IV 95.
- Scholia in Platon.** Phaed. 267* p. 274
(ed. Herm.) X 17.
- Scholia in Sophocl.** Trach. 118 I 7, rec.
Electr. 977 IV 17. (Tricl. OR.
67 IX 28).
- Sergius explanatio** in Donat. (GL IV
Keil) p. 553,6 111.
- Socraticorum epistolae** (Epistologr. Gr. ed.
Herch.) XXX 9 p. 630 IV 10 p. 631
IV 8. 10 p. 631 V 24 p. 632 V 22 11
p. 632 V 6 14 p. 632 V 27 40 p.
634 V 1.
- Sopater in Hermog.** (Rh. Gr. ed. Walz
vol. IV) p. 346 I 6. 679 125. vol. V
p. 7 XIII 19.
- Stobaeus florileg.** 1,41 III 52 42 I 5
43 I 7 44 XII 30 32. 1,48 XI 3. 5,55
116 21. 46 56 III 61 77 116. 9,28
XIII 21. 14,15 I 30. 24,9 I 16 10 III 52
16 III 50. 27,11 I 23. 34,6 I 11. 38,40
III 60 42 IX 6. 41,10 I 22. 42,7 I 17
43,65 III 14. 46,21 I 37. 47,9 III 15
10 III 16 11 III 16 12 III 17. 18 13
III 18 14 III 18 15 III 19. 20 16 III 21
17 III 22 18 III 25. 48,28 II 27 29 II 27
30 II 28 31 II 28 32 II 28 33 II 28
34 II 29 35 II 29 36 II 30 37 II 31
38 II 32 38 II 33 39 II 33 40 II 35
41 II 35. 48 57 IX 13 46 58 II 23
49,25 II 2-4 51,28 I 43 29 IX 3.
53,10 I 6. 79,36 I 14. 81,10 IX 73.
92,12 I 27. 93,24 I 6 94,14 III 50
18 I 27 19 I 28 20 I 28. 105,52 I 42.
116,40 XII 8,9.
- Suidas v.** (ἀγελαιών XII 18) (ἀγωνιῶν, ἀγω-
νιστῶν IV 91) (ἀδελφεῖν XIX 30) ἀζαρή II 33
(Ἀνάδοχος V 6) (ἀντημονῶ IV 111)

- (ἀναιρεθεῖς V 66) (ἀρακτες καὶ ἀνασσαι
IX 72) (ἐντέθεις XII 2) (ἀπαριθμητά-
μενος V 126) (ἀπιστεῖν ep. 12,2) (ἀπο-
δέχομαι I 15) (ἀπολαύειν IV 167. VIII 81)
(ἀπολλοιοπότες XII 41) (ἀρμόσιον IV 41)
(ἀρχαῖος IV 8) (Ἀταρνεύς IV 144) (βου-
βυλῆς X 12) (γέμω VIII 39) (δέκα XVIII 5)
(δεκάδων VIII 50) (δεκάδοικος XVII 15)
(διάδοχος 2 X 55) (διάδοχος 3 XI 14)
(διεσφίω VIII 54) (διεσφιστομένης
VII 12) (δοσιόλωτος XV 125) (δοσιζομένης
I 26) (εἰλωτεύειν IV 131) (εἰλωζομένης
I 3) (ἐκατόμηνος IV 162) (ἐκτεμνομένης
IV 122) (ἐκτεμνομένης XV 287) (ἐκτε-
μνομένης V 26) (ἐκτεμνομένης IV 151)
(ἐπακτός ὄρκος I 23) (ἐπαμύνειν IV 52)
(ἐπαινομένη I 3) (ἐπιθέτους ἰορτάς VII 29)
(ἐπισημαίνω IV 157) (ἐπισημαίνονται
XII 2) (ἐπίσταθμος IV 162) (ἐπιτάσιον
I 15) (ἐπύχων II 37) (ἐπύχου I 17) (ἐπι-
λέσθαι I 5) (Ζεῦξις XV 2) (ἡγεμονία
XIII 20) (ἡγεμονία V 97) (Θεόγονος II 13)
(Θεοπάται X 63) (Θεοπάται IV 144)
(Ἰδριεύς V 103) (Ἰωαννῆς I 35) (Ἰων
XV 268) (Καδμήα IV 55) (καινός IV 8)
(κακῶς εἰδότες VIII 32) (κακόνος
XVII 52) (καρτερεῖν II 32) (κατακρίνω
I 43) (κεροβλήπτης VIII 32) (Κέρκυρας
IV 157) (Κροθῆνη IV 153) (κλιροῦχοι
IV 107) (κοροπλάθος XV 2) (Κρυεῖον
IV 141) (λογοισμός XI 23) (λογοποιός
XI 37) (Μαντινέων διοικισμός VIII 100)
(Μασσαλία VI 81) (μενομένης XII 8)
(μοσεγγιστομένης XIII 5) (ξενι-ενομένης
V 122) (ξυλλαρεῖν I 3) (Ομηρίδα X 65)
(ὀνειδίζω I 29) (ὀνήτωρ XV 93) (ὄσιον
VII 66) (Παναθήναια XII 18) (πα-
ραστής XV 59) (παράλλοις I 5) (Παρθα-
νός XV 2) (παρρησίας XI 40) (Πασιῶν
XIX 18) (Πεδάριος VI 53) (περίοιτος
XV 269) (πληροῦς III 36) (πολιτεία

- IV 125) (πρασομένης XIII 5) (προαι-
ροῦμαι VIII 39) (προῦργον IV 19) (πρυ-
τανία XVIII 12) (οιτιζω I 29) (σημνότης
XVII 33) (συγγραφεῖς VII 53) (συμπράσσω
IV 126) (συνάχθωμαι I 26) (συνέπει-
V 93) (ὑπογύγιον XV 4) φαῦλον 2. I 35
(φθόη XIX 11) (φίλοσοφειν VIII 5) (φι-
λοσοφός XVIII 57) (Φιλή VIII 109) (Το-
ρόνη XII 63) (ὠνητῆς II 32).
- Syrianus in Hermog.** (Rh. Gr. ed. Walz
vol. IV) p. 30 ann. I 29. 104 I 6.
- Theo** progymn. (Rh. Gr. ed. Speng.
vol. II) p. 36 X 17 92 IV 54. 68. 110
X 18. 112 X 15.
- Theodoretus** Graec. affect. eur. [ed.
Schulze] vol. VI p. 881 IV 31.
- Theodosius Alex.** de gramm. (ed. Bonn.)
p. 11,18 XV 267.
- Theophilus** adv. Antolyc. (ed. Otto) III
15 118.
- Tiberius** περὶ οχημάτων (Rh. Gr. ed.
vol. III) p. 74 X 17 75 IV 185.
- (Timaeus** lex. Plat. v. ὄσιον VII 66).
- Thomas Magister** (ed. Ritschl) p. (23,9
V 66) (129,1 V 131) (198,7 XV 2) (224,11
XI 37) 278,12 IX 28 (308,4 I 5) (345,9
IX 41) (364,11 VIII 19) (371,10 XV 4).
- Ttetz** Chiliad. IX 678 v7.
- (Zonaras. lexic. v. ἀγελαιών** XII 18 ἀγω-
νιστῶν, ἀγωνιστῶν IV 91 ἀδελφεῖν XIX 30
ἀδοξον XII 11 ἀναιρεθεῖς V 66 ἀπο-
λαύειν VIII 81 ἀρχαῖος IV 8 Ἀταρνεύς
IV 144 βουβυλῆς X 12 διεσφιστομένης
VII 12 εἰλωτεύειν IV 131 ἐλα-
φροτάτους XII 30 ἐκτεμνομένης IV 151
ἐπακτός ὄρκος I 23 ἐπιθέτους ἰορτάς
VII 29 ἐπισημαίνονται XII 2 Ζεῦξις
XV 2 ἡγεμονία V 97 μενομένης XII 8
περίβλεπτος VI 95 φιλοσοφειν VIII 5).
- [**Zosimus**] vita Isoer. p. 5* 9 (Turr. O. A.)
I 36.

II. Index locorum.

Locos quos stellulis insignivi, coniecturis temptavi. — Numeri minores dextrorsum maioribus
insuper additi adnotationes indicant.

	pag.		pag.
[Alcaeus] comicus frg. 88 K . . .	57 ⁴	* Gnomologium Byzantinum n. 175	22 ¹
Ammianus Marcellinus XXX 8.6 . .	102	" n. 241 . .	18 ⁵
Anecdota Graeca ed. Bekker 113.28 .	66 ¹	Georgias Helena 1	9 ¹
* " " " " 131.15 . .	49	Harpocration v. <i>Θηρολογία</i>	40 ²
" " " " 143.9 104. 160 . .		" v. <i>Μαρτυρίων διοικιστοῦ</i> 52 ²	
" " " " 153.15 . .	42 ³	" v. <i>παράλληλοι</i>	101
" " " " 304.6 . .	69 ¹	" v. <i>Ζητητής</i>	103
* " " " " 313.26 . .	70 ¹	" v. <i>ἀπολογία</i>	127
Anecdota Graeca ed. Bachmann		Hermippi Smyrn. fragmentum . .	89 ¹
I 54.26. II 351.3. 381.25 . .	30 ¹	Isocrates [I] titulus	74 sq.
" " " " I 113.19 . .	42 ²	" " 14	104
Anecdota Graeca Oxon. ed. Cramer		" " 15	123
IV 163.7	102	" " 17	124
[Andocides] IV 26	97 ²	" " 19	17 ³
Antipho I 31	24 ¹	" " 20	17 ⁴
" V 80	137 ¹	" " 21	85
Aristides II 256 D.	104	" " 26	20
Aristophanes Lysist. 372	111 ¹	" " 28	20 ² 124 sq.
Aristoteles ars rhet. I 9. 1368 ^a 4 .	54 ³	* " " 31	22 ¹
Athenaeus dipnosophista II 60 ^a . .	100	" " 34	23 ³
" " III 125 ^b 99 sq.		" " 38	99 sq.
" " V 215 ^c 95 sq.		" " 41	143
" " XIII 592 ^b 90 sqq.		" " 50	26 ²
Callias comicus frg. 11 K.	57 ¹	" II 2	84. 125 sq.
Choricius frg. 14 Boiss.	22 ⁵	" " 4	27 ¹ 86
Clemens Alexandr. strom. V 70 133		* " " 24	112 ³
Corpus Inscript. Attic. II 1.333. 6 .	61 ¹	" " 29	124
Cratinus comicus frg. 119 K. . .	137 ²	" III 15	126
Diodorus XIII 74	97 ²	" " 16	83
Dionysius Hal. iudic. de Isoer. c. 1. 89sqq.		" " 18	33 ² 126 sq.
* Euripides Heraclidae 635 . .	109 Eur. 1	" " 59	86
* " Cyclops 144	118 Eur. 5	" IV 43	147
" Phoenissae 565 sqq. . .	99 ²	" " 72	140
* Euripides [frg. 143.4]	109 Eur. 7.	" " 87	38 ³
" " 854	109 Eur. 3	" " 96	85 ¹
" " 913.2	109 Eur. 4.	" " 99	39 ⁵
* " " 1107	109 Eur. 2	" " 151	146
Eustathius ad Odys. 1350.34 . .	102	" " 160	86 ²
* Georgides p. 8	17 ¹	" V 86	58 ²
Gnomologium Byzantinum (cf. praef.		" " 135	83
p. XII) n. 29	15 ¹	* " VI 31	130

Isocrates VI 39	143	Isocrates XII 16	101
" " 55	149 ¹	" " 22	147
" " 60	146	" " 31	60 ²
" " 66	60 ³	" " 32	61 ²
" " 96	145	" " 50	128
" VII 33	114 ¹	" " 80	11 ¹
" " 34	45 ²	* " " 101	129
" " 49	83	" " 110	149 ¹
" " 75	46 ¹ 98 ¹	" " 133	149 ¹
" VIII 5	47 ³	" " 194	146
" " 8	84	" " 199	146
" " 13	48 ³	" " 209	129
" " 19	130	" XIII 4	147
" " 32	147	* " " 13	134 sq.
" " 34	49 ³	" " 21	86
" " 44	85	" XIV 19	147
" " 46	83	" " 24	147
" " 51	85	" " 27	64 ¹
" " 52	51 ¹	" " 45	147
" " 52 (bis)	84	" " 46	148
" " 87	51 ²	" XV 28	147
" " 91	147	" " 33	146
" " 102	147	" " 71	146
" " 133	148	" " 98	148
" " 134	148	" " 136	149 ¹
" " 135	147	" " 168	129 ¹
* " IX argumentum	74 ¹	" " 170	146
" " 10	57 ²	" " 211	143
" " 10	84 ¹	" " 222 sq.	148
" " 40	146	" " 231—35	148
" " 44	131	" " 288	145
" " 45	54 ³ 84	" XVI 9	147
" " 62	98	" " 13	96
" " 73	55 ²	" " 19	128 ²
" " 80	147	" XVII 4	67 ²
" X titulus	132	" " 6	67 ⁵
" " 26	140	" " 7	85
" " 31	142	" " 8	68 ²
" " 53	147	" " 9	83
* " " 54	56 ³	" " 10	68 ¹
" " 58	57 ³	" " 11	84
" " 61	141	" " 12	85 ¹
" XI 3	85	" " 14	147
" " 5	69	" " 17	106
" " 12	58 ²	* " " 34	130. 147
" " 46	128	" XIX 20	147
" XII 11	146	" " 24	136 sq.

- Isocrates " 46 138 sqq.
 " " 48 146
 " XX 8 147
 " " 20 147
 " [ep.] 2,24 147
 " " 4,11 143 sq.
 " " 4,12 72¹
 * " " 7,6 85¹
 Lesbonax 653,21 Bk. 142
 Lycurgus in Leocrat. 73 . . . 46¹ 98¹
 Lysias [II] 2 98
 " XIV 32 96 sq.
 * Maximus Confessor I 534 . . . 23¹
 " " III p. 187,42 R. . . 16²
 Menander FCG. IV 185 M. . . 121¹
 Pausanias I 37,4 91¹
 * Phoenicides comicus IV 514,4 M. . 16¹
 Plutarchus vit. Alcibiad. c. 12 . . 97²
 * " [vitt. X. oratt.] p. 837^a . 91²
 " " " " p. 837^a 92 sq.
 * " " " " p. 839^e . 90¹
 Priscianus XVII 169 28¹ 136 sq.
 * " XVIII 164 49
 " " 218 52¹
 " " 224 41²
 " " 236 138
 " " 257 135
 Prolegomena ad Hermog. *οτασ*. Rh.
 G. VII 44 W. 62³

III.

Index rerum.

- Alcidamas, Messeniacus 6²
 Ἀλέξανδρος, cf. Gorgias.
 Dionysius Halicarnassensis: libri
 Dionysiacy et Isocratei 79¹
 Gnomologium Baroccianum 73
 Gorgias: Helena — 9¹. Olympicus 97³
 Ἀλέξανδρος. — 132; G. et Thucydides 97³
 Isocrates. Ludus Chiacus — 5. 92
 sqq., matrimonium — 92; J. et De-
 ostheneis — 11. et Thucydides — 96
 sq.; et tragici — 2 sqq. Artes — 53²
 101; Grylli laudatio — 1¹, fragmenta
 deperdita — 102 sq., [ad Demonium]
 — 99 sqq. — ad Nicoclem, Nicocles
 — 8, Panegyricus — 5; Archidamus
 — 6 sq., Areopagiticus — 10, de
 pace — 10, Euagoras — 9, Helena
 — 8³. 9, Busiris — 5, Antidosis — 9
 sq. 148, de bigis — 95 sq. 103, contra
 Lochitem — 76¹, contra Euthynum
 — 7², epistulae — 34³. 145¹; ep. 4 —
 143 sqq.; orationes demonstrativae —

75² iudiciariae — 75³ suasoriae — 73
 sq. Corpus Isocrateorum quando et
 quomodo natum — 75 sqq.; archetypi
 versus restituti — 145. Γ et ε quos
 apud auctores obvii — 80 sqq.; recen-
 siones diversae quomodo inter se co-
 haereant — 86. Isocratis libri ex
 testibus emendati — 79.

Lysias: [epitaphius] 98
 Plutarchus: [vitt. X orr.] quo-
 modo compositae 93¹
 Stobaeus: eius libri et Isocratei 81¹
 Urbinas cf. Isocrates; quomodo scriba
 eius ν ἐφελκυστικῶ utatur — 122; num
 or. XVIII. XXI continuerit — 75³. Γ⁴
 et E inter se coniunctae — 86².

Articulus 30²
 attractio pronomini relatiivi . . 142 sq.
 deminutivorum usus Isocrateus . . 144²
 ellipsis copulae 40¹

formae activae et passivae inter se
 commutatae 52⁴
 hiatus 71² 128 141

ἀναστρέφειν 'evertere' 60³
 ἀποπομπή 127
 ἄττα et ἄττα 144¹
 αὐτοῦ et ἐαυτοῦ pro prima et altera
 persona 104 sqq.; pro ἀλλήλων — 105 sq.
 ἀφικνεῖσθαι εἰσαφικνεῖσθαι . . . 53³
 γέγονα — γένημαι 128 sqq.
 δέδεικται et δέδοκται 137¹
 δεσπόζειν τινά 143
 δέχεσθαι et εὔχεσθαι 32⁵
 δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη . . . 63¹
 διοικεῖν 24¹
 διορθοῦσθαι 32³
 ἐμμένειν ἐν 61¹
 ἐνδείκνυμι — ἐπιδείκνυμι ἐν . . 137¹
 ἥδεις 1. pers. sg. plusquamperf. . 123¹
 ἥδεως ἄν in transitionibus . . . 32¹
 ἦν 1. pers. sg. 123¹
 θαρρεῖν 52³
 καί: καὶ οὐκ — 39¹. cf. 45³; ἢ καὶ
 in comparationibus — 29¹; καὶ

μάλιστα μὲν in transitionibus — 27¹
 καλοκάγαθία 100²
 κρῖνεσθαι τινι 66²
 μεσσεγγνοῦν 62¹
 ν ἐφελκυστικόν 113 sqq.
 ὅσον — τοσοῦτον 140
 οὐδεὶς πόποτε 44¹
 πεφνέειν (ἀφνής, εἰφνής) πρὸς τι . 63¹
 πολύ et πολλῶ ante comparativos
 apud Isocratem 140 sq.
 σκηνίτης 69²
 στρατεύειν, (— εσθαι, στρατεία γί-
 γνεται κτέ.) cum ἐπί et ἐν . . . 63²
 σύμπας 58²
 σφεῖς et σφεῖς 141
 τελείως 61³
 τρόπος 130
 ὑστερεῖν et ὑστερεῖν 33³
 φιλαγαθία, φιλαγάθως, φιλαγαθεῖν . 100²
 χρήματα et κτήματα inter se com-
 mutata 30¹

Addenda et corrigenda.

In textu:

Pag. 12. *post vers. ult. adde*: ἐγὼ δὲ...ἐπανορθῶ] Marcellin. in Herm. *στασ.* Rh. Gr. IV 193 W. — p. 15,10 *dele*: Damasc. II 13, 55. — p. 16, 21: X 563 (*pro* 536). — p. 19, 30 *adde*: 62. — p. 23, 30: Γ/ (*pro* Γ:) — p. 27, 17. 18. 19, *del* Δ; *ib.* 22: Is^α (*pro* Δ). — p. 28 *v. ult.*: πᾶν ζ Maxim. — p. 29, 21 *adde* Stob. *post* Is^α. — p. 30, 7: ἐσθῆσει Γ. — *post* p. 35, 8 *adde*: § 62. τούτοις . . . βούλονται] AB. 143, 8. ἐξίσται Is.: ἐξεοτε BA., *cf.* p. 51 ann. 2/ βούλονται Is.: βούλονται AB., corruptum. — p. 40, 1: 107 (*pro* 106). — p. 42, 30: Cic. *de or.* — p. 47, 20 (ὥσπερ...E)/ *pro* / ὥσπερ...E/. — p. 49, 4 *cf.* etiam CJA II 1, 807^b 76 sqq. et eadem in formula passim. — p. 51, 27: Valck. — 53, 27: πτέ.]. — p. 59, 4: Suid. s. v. 3 et Cram. An. O x. — p. 62, 2: Par. IV 172, 2. p. 66, 4 *dele* 2) — 70, 14: VII 1062 ann. — *post* p. 72, 6 *adde*: § 19. ξενιτενομένων] *Harp. v. ξενιτενομένους; *cf.* V 122. — 73, 17: Baroccianum; *ib.* 29: παρ-αιρέσεων; *ib.* 32: Certissimum. — 79, 4 primo (*pro* altero). — p. 93, 35 ἐπὶ c. gen. *pro* ἐν: *cf.* etiam Hartel, Wien. Stud. V 10. — 96, 10 sqq.: *at cf.* *ad.* 35, 8. —

In annotationibus:

p. 10¹: *cf.* Oncken Isokr. u. Athen p. 95. — p. 8³, 5: factam. — p. 16², 1 Ribittianae versionis. — p. 19¹, 1 Barocciani. — p. 28¹, 1: Prisciani. — p. 29²: plura vide apud Schwabe *de dic. gen. Isocr.* p. 23 sqq. — 44¹ *adde*: οὐδένα μὲν πόποτε III 35. — p. 39³, 1 συναυμαχῆσαντες. — p. 45¹: contrarium frustra docere studet Bock, *de cod. Isocr. Urb. (Γ)* auctoritate p. 27. — p. 47¹. *cf.* Bock l. c. p. 30. — p. 112³, 14 *scribe* Γ (*pro* 'libri') *et adde* *post* 9: σταντ. ζ Is^α.

